

Medine Sözleşmesi Temelli, Mekke Ruhunu Esas Alan

Medeniyet Tasavvuru ve Yeni Türkiye

Based on the Medina Convention,

Based on Mecca Spirit Envisioning New Civilizations and Turkey

Mesut MEZKİT

Aydın Eli'nde Haçlı Seferleri: Aydınöğlu Gazi Umur Bey'in

Haçlılar ile Mücadelesi

Crusades to Aydın Province: Aydınöğlu Ghazi Umur Bey's

Struggle Against the Crusaders

Kemal Ramazan HAYKIRAN

Uzlaşma mı Çatışma mı? Küresel Barışa Bir Tehdit Olarak

İslamofobi ve Temel Kaynaklar

Reconciliation or Conflict?

Islamophobia as a Threat to Global Peace and it's Basic Sources

Ali BİLGENOĞLU

Aydın Örneğinde Türkiye'de Kadın Temsili ve Milletvekilleri

Üzerine Bir Değerlendirme(1935-2018)

Women's Representation in Turkey and Legislators on Such an Assessment Aydın(1935-2018)

Nezahat BELEN

Yeni Düzen Arayışında Mülteci Sorunları-Aydın İli Örneği-

Refugee Problems in Search of new Order - Aydın Province Example-

Oğuzhan ŞAHİN

Göç Yolunda Oyuncaklarım

My Toys on the Road to Immigrantion

Gamze POLAT

Suriyeli Göçmenlerin Hukuki Statüleri

Legal Status of Syrian Immigrants

Rumeysa GİRGİN

"Göçmen Sorununa Genç Bakış" Yarışmasının Ödülleri Sahiplerini Buldu

EĞİTİM DANIŞMANLIĞI AİLE BİRLEŞİMİ

Almanca - İngilizce
Fransızca - Rusça
İtalyanca - Çince
İspanyolca - Arapça
Yeminli Tercümanlık

ve

Konsolosluk Vize Takip İşlemleri

MATEMATİK - FEN - KİMYA VE DİĞER DERSLERDE DANIŞMANLIK

0256 214 48 21 - 0541 354 55 07

HASANEFENDİ-RAMAZANPAŞA MH.23 SK. NO:12 D:2 K:2 AYDIN

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK FİKİR ARAŞTIRMA DERGİSİ
International Journal of Academic Research and Studies

Yıl/Year:8Sayı/ Issue: 20Aralık-2017/ Temmuz– 2018/ December-2017/ July2018

ISSN:1308-9412

www.yenifikirdergisi.com

KURULUŞ TARİHİ : 26 NİSAN 2009
THE DATE of FOUNDATION: 26 APRIL 2009

Yılda İki defa; 28 Aralık -28 Temmuz aylarında yayınlanır.
Publishing twice a year : 28th December-28th July

SAHİBİ/YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ/OWNER/DESK

Gönül ŞAHİN MEZKİT

GENEL YAYIN YÖNETMENİ/EXECUTIVE EDITOR

Mesut MEZKİT

EDİTÖR/EDITOR

Süleyman Faruk GÖNCÜOĞLU

GRAFİK-TASARIM/GRAPH DESIGN BY

Rabia ÇAKI

EDITÖR VE YAYIN KURULU BAŞKANI/
HEAD OF EDITORIAL BOARD

Mesut MEZKİT

EDİTÖR KURULU- YAYIN KURULU
EDITORIAL BOARD – PUBLICATION BOARD

Prof. Dr.Celaleddin SERİNKAN

Gönül ŞAHİN MEZKİT

Süleyman Faruk GÖNCÜOĞLU

Dr. İsa ÇELİK

Dr. Nezahat BELEN

Dr. Ahmet ÜNLÜ

Dr.Kemal Ramazan HAYKIRAN

Cengiz ALTINTAŞ

Davut TÜRKSEVER

BASKI/PRESSED BY: Detay Fotokopi Zafer Mahallesi 127 Sokak No:2/B AYDIN Telefon : 0 256 215 37 30

REKLAM VE İLETİŞİM ADRESİ/COMMUNICATION

AYDIN: Adnan Menderes Bulvarı. Güzelhisar Mahallesi 37. Sokak No:8 Kat:2 AYDIN TLF.: 0256 214 48 21

İSTANBUL: Otağtepe Caddesi Timuçin Sokak Ekmekçioglu Residence No:1D: Anadoluhisari/BEYKOZ/İSTANBUL

www.yenifikirdergisi.com www.kulturtarihi.org El-mek(e-Mail): yenifikir@hotmail.com

info@yenifikirdergisi.com ISSN:1308-9412

DERGİ HAKEM VE DANIŞMA KURULU

BOARD OF RIVIEWERS

Prof. Dr. Abdullah İLGAZİ.....	Dumlupınar Üniversitesi/ University
Prof. Dr. Ahmet NAHMEDOV	Adnan Menderes Üniversitesi/University
Prof Dr. Ali Taş	Kırıkkale Üniversitesi/University
Prof. Dr.Akif FARZALİYEV	St.Petersburg Devlet Üniversitesi/ University
Prof. Dr. Ayşe İrmış.....	Pamukkale Üniversitesi/University
Prof. Dr. Ayşe ÜSTÜN	Sakarya Ünversitesi /University
Prof. Dr .Celaeddin SERİNKAN	Türkiye Kırgızistan Manas Üniversitesi/University
Prof. Dr. Duran NEMUTLU	Emekli Öğretim Görevlisi/ Retired Lecturer
Prof. Dr. Fatima MATOS	Faculdade De Letras Da Universidade Do Porto /University
Prof. Dr. Fatima OUTEIRINHO	Faculdade De Letras Da Universidade Do Porto/ Universty
Prof. Dr.Feyzullah EROĞLU	Pamukkale Üniversitesi/University
Prof. Dr.Hilmi DEMİRKAYA	Akdeniz Üniversitesi/University
Prof. Dr .Hüsamettin İNAÇ	Dumlupınar Üniversitesi/University
Prof. Dr.Maria DE FATIMA MORINHO	Faculdade De Letras Da Universidade Do Porto/University
Prof. Dr.Maria DO NOSCIMENTO	Faculdade De Letras Da Universidade Do Porto /University
Prof. Dr .Mehmet MARANGOZ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/University
Prof. Dr .Mesiğa Mehmeddi Ahmed	Azerbaycan Bilimler Akademisi/ Academy
Prof. Dr.Salih TUĞ	Emekli Öğretim Görevlisi/ Retired Lecturer
Prof.Dr. Sebahat KÖK.....	Pamukkale Üniversitesi/University
Prof Dr. Süleyman İnan.....	Pamukkale Üniversitesi/University
Prof. Dr. Süleyman KIZILTOPRAK	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv./University
Prof. Dr. Zulmira SAUTOS	Faculdade De Letras Da Universidade Do Porto/ University
Doç. Dr.Cihan Özgün	Ege Üniversitesi/ University
Doç. Dr.Ercan Uyanık.....	Dokuz Eylül Üniversitesi/ University
Doç. Dr.Hüseyin ÜRETEN	Adnan Menderes Üniversitesi/University
Doç. Dr.İsmail TOSUN	Süleyman Demirel Üniversitesi/University
Doç. Dr.Mustafa BIYIKLI	Dumlupınar Üniversitesi/University
Doç. Dr.Şaban ORTAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi/University

DERGİ HAKEM VE DANIŞMA KURULU

BOARD OF RIVIEWERS

Doç. Dr.Turgay UZUN	Muğla Üniversitesi/University
Dr.Ahmet ÜNLÜ.....	Adnan Menderes Üniversitesi/University
Dr.Arzu GÜRDOĞAN	Muğla Üniversitesi/ University
Dr. Halil İbrahim HAKSEVER	Uşak Üniversitesi/University
Dr.Hans WERNER SCHMDDT	Goethe Enstitüsü/Institute
Dr.Hicabi ARSLAN	Adnan Menderes Üniversitesi/University
Dr.İsa ÇELİK	Muğla Üniversitesi/University
Dr. Mustafa ASLAN	Adnan Menderes Üniversitesi/University
Dr. Mustafa BAYHAN	Pamukkale Üniversitesi/University
Dr.Nezahat Belen	Pamukkale Üniversitesi/University
Dr.Ozan KAYA	Muğla Üniversitesi/University
Dr.Ramazan Kemal HAYKIRAN.....	Adnan Menderes Üniversitesi/University
Dr.Şeyma Gün EROĞLU.....	Muğla Üniversitesi/University

(ünvan ve isim sırasına göre yazılmıştır./by academic title the names listed and alphabetically)

tarafından taranmaktadır.

MAKALE YAYIM VE YAZIM KURALLARI

- *Yeni Fikir dergisi iki dilde yayın yapan uluslararası sosyal bilimler bir dergidir.
- *Yeni Fikir dergisinin akademik yazıları hakemlidir.
- *Akademik tarzda yazılan araştırma ve inceleme yazıları ilgili hey'etlerin tetkikinden sonra yayımlanabilir.
- *Hakem Kurulu yayım düzeni www.yenifikirdergisi.com adresinden incelenebilir.
- *Yeni Fikir dergisi gizli hakemlik prensibini esas almıştır.
- *Hakem heyetine gönderilen yazının yazarının ismi gönderilmez.
- *Hakemler, birbirinden bağımsız olarak yazıyı inceler ve raporlarını ona göre verirler.
- *Dergiye gönderilen makalelerin metni Palatino Linotype 10 punto, tek aralıklı olarak, iki yana yaslı, paragraf öncesi ve sonrası 6 nk boşluk bırakılmalı ve makale başlığı ilk harfleri büyük ve ortalanmalıdır.
- *Yazar/yazarların isim ve soy isimleri,e-posta adresleri başlığın altında ortalanmış olarak yazılmalıdır. Unvan, kurum ve e-posta adresleri için özel dipnot için yıldız "*" işareti eklenmeli ve sayfanın altına bilgiler yazılmalıdır.
- *Öz , Abstract ve Kaynakça kısmı (ilk harfler büyük) Palatino Linotype 11 punto ve tek aralıklı olmalıdır. Türkçe Başlık (İlk harfler büyük diğerleri küçük harf-italik) Palatino Linotype 18, İngilizce Başlık (İlk harfler büyük diğerleri küçük harf-italik) Palatino Linotype 16, Şekiller ve tablolar, 10-9 punto ve tek aralıklı olmalıdır. Bunlarda 6 nk boşluk bırakılmayacaktır. Bölüm ve Alt Bölümler, normal rakamlarla numaralandırılır. Bu düzenlemede, bölümler sırasıyla 1, 2, 3, .. (Kalın yazı tipi, Büyük harflerle, 12 punto). şeklinde numaralandırılırken, alt bölümler ve onların da altındakiler için normal rakamlar 1.1., 1.2., 1.3 (Kalın yazı tipi, ilk harfler büyük, 11 punto),,, ..., 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3 (Kalın yazı tipi ,ilk harfler büyük, 10 punto),,, ..., 1.1.1.1., 1.1.1.2., 1.1.1.3. (Kalın yazı tipi , ilk harfler büyük, 10 punto), ... gibi birden çok haneli olacak şekilde verilir.*Kaynak gösterimi metin içinde olmalıdır. Eğer dipnotta kaynak verilecekse Palatino Linotype 9 punto ve tek aralıklı, boşluk bırakılmadan verilmelidir. Kaynakçada makaleler: soyisim(büyük harflerle), isim, (yıl), başlık şeklinde devam etmelidir.* Gönderilecek yazılarda sosyal bilimlerde yaygın ve kabul edilebilir kaynak gösterme usullerinde (MFL, Harvard , Chicago, APA gibi) herhangi biri, kendi içinde tutarlı olmak şartıyla kullanılabilir
- * Yeni fikir Dergisine gönderilecek yazılar , A4 boyutunda 15 sayfayı geçmeyecek şekilde düzenlenmelidir.
- *Yayımlanmak üzere gönderilen yazının aynısı veya benzerinin başka bir yerde yayınlanmamış olması gerekir. Özgün çalışmalarda yazarların, yazının uluslararası bir yerde (Türkiye dahil) yayınlanmadığına dair imzalı beyanını içeren bir belge başvuruya eklenmelidir.*Yazılar belirlenen yazı ölçülerinde 80 gramlık A4 boyutunda beyaz kâğıda çıktısı dergi adresine, ayrıca e-posta adresine de gönderilmelidir.
- *Dergi, Türkçe-İngilizce olmak üzere iki dilde yayın yapacaktır
- *Akademik yazılar, komisyonlarımız tarafımızdan tercüme edilecektir.
- *Çeviri ve inceleme yükümlülükleri ile hakem heyetine gönderilecek yazıların yükümlülükleri yazara aittir..
- *Çeviri, inceleme ve hakem heyetine gönderilecek yazıların kargo yükümlülükleri yazara aittir.
- *Yazarın talebi doğrultusunda ayrıca farklı dillerde de yayımlanabilecektir.(Rusça-Fransızca-Arapça-İspanyolca-İtalyanca gibi)
- *Akademik yazıların dışında seviyeli yorum, görüş, tartışmalara da yer verilecektir.
- *Yazıların sorumluluğu yazarlarına, reklamların sorumluluğu da reklam verenlere aittir.*Gönderilen yazılar yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez.
- *Derginin ve yazarın ismi kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
- *Yeni Fikir dergisinde yayınlanacak çalışmaların imlâ ve noktalamasında yazarın tercihi geçerli olmakla birlikte gerekli görüldüğü takdirde TDK 'nın kurallarına göre düzeltmeler yapılacaktır.
- * Yeni Fikir dergisine gönderilen çalışmaların cevaplanma süresi 30 gündür. Bu zaman içerisinde cevap verilmeyen çalışmalar ulaşmamış demektir. Akademik çalışmalarla ilgili, hakemlerin verdiği olumlu ya da olumsuz görüş, çalışmanın yazarına bildirilir; gerekli düzeltmeler istenebilir.
- * Yeni Fikir dergisinde yayımlanacak polemik konusu olan çalışmalarda en fazla 2 kez cevap yazma hakkı tanınır.
- *Yeni Fikir dergisinin bütün yayın hakları Gönül Şahin MEZKİT'e aittir.Yenifikir Dergisi, www.yenifikirdergisi.com adresinde de yayınlanmaktadır.

INFORMATION FOR AUTHORS/and EDITORIAL RULES FOR SUBMITTING MANUSCRIPTS

- *Yeni fikir is an international bilingual social science journal.
- *Academical Writings in the Yeni Fikir are refereed.
- *The Academical research writings only can be published after the committee accepts the writings to be published.*The Committee Issue Regulation Can be Learned at: www.yenifikirdergisi.com*Yeni Fikir dergisi is based on the secret arbitration principal.
- *The Writing that sent to the arbitration board does not include its writer's name.
- *The arbitrators evaluate the writings independent from each other.
- *Articles sent to the journal must be in Palatino Linotype 10 with single spaced. Both before and after the paragraph must be 6nk spaced. And the first letter of the article's title must be upper case letter.
- Author's/authors' names and surnames, e-mail addresses should be written centered under the title. For titles, organizations, and e-mail addresses, the special footnote "*" should be added and the informations should be written under the page.
- *Abstract, and Reference parts (first letters uppercase) must be in Palatino Linotype 11 punto and must be single spaced. The Title in Turkish (First letters uppercase others lower case and italic) must be in Palatino Linotype 18. The Title in English (First letters uppercase others lower case and italic) must be in Palatino Linotype 16 and Shapes and Tables must be in 10 punto and single spaced. These won't include 6nk spaces. Sections and sub sections must be numbered with normal numbers. In this editing, while the sections are numbered in the order 1,2,3... (in italics upper case and 12 punto) for the sub sections and under them, normal numbers such as 1.1,1.2.,1.3 (bold font, initial letters uppercase, 11 punto)1.1.1.,1.1.2.,1.1.3 (bold font, initial letters uppercase, 10 punto)1.1.1.1., 1.1.1.2., 1.1.1.3. (bold font, initial letters uppercase, 10 punto) must be provided as multiple digit.
- *Referencing must be in the articles themselves. If the writer wants to reference in footnote, it must be in palatino linotype 9 punto single spaced and without spaces. The articles in the reference must follow this order: Surname (uppercase) Name (year) Title.
- *The writings to be sent to the journal may include one of the referencing methods (MFL, Harvard, Chicago) provided that it is consistent with itself.
- *The writings to be sent to Yenifikir journal should be in A4 size and must not be more than 15 pages.
- *The writings sent to be published must not have been written or published in any other source. In individual writings, authors should include a paper with their sign on it proving that the writing was not published in any other journal.
- *Writings typed on A4 paper with 80g, its hard copy should be posted both to the address of the journal, and to the e-mail address.
- *The journal is published in English-Turkish. (Bilingual)
- *The academical writings will be translated by our commissions.
- *The shipment responsibilities belong to the writer itself.
- *If the author desires, the writings can be published in another language. (such as Russian, French, Arabic, Spanish, Italian)
- *Besides the academical writings, comments, arguments will be included in the journal as well.
- *The responsibilities of articles belong to its authors, and the responsibilities of advertisement belong to the ad givers.
- *The writings sent will not be given back to its author even if it's published or not.The name of the journal and author can be quoted if referenced.
- *The spelling and the punctuation of the writings will be dependent on the writer but if it's required, certain editions can be done.
- *The writings that sent to the Yeni Fikir journal will be answered in 30 days. If not, it means your work did not reach us. The positive or negative answers will be given to its author's. Some changes may be necessary.
- *The polemical writings published on the journal can be answered twice at most.
- *All rights of the Yeni Fikir belong to Gönül Şahin Mezkit. The journal is also published on www.yenifikirdergisi.com.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

- (7-23) **Medine Sözleşmesi Temelli, Mekke Ruhunu Esas Alan Medeniyet Tasavvuru Ve Yeni Türkiye**

*Based on the Medina Convention, Based on Mecca Spirit
Envisioning New Civilizations and Turkey*
Mesut MEZKİT

- (25-34) **Aydın Eli'nde Haçlı Seferleri: Aydınoglu Gazi Umur Bey'in Haçlılar İle Mücadelesi**

Crusades to Aydın Province: Aydınoglu Ghazi Umur Bey's Struggle Against the Crusaders
Kemal Ramazan HAYKIRAN

- (35-50) **Uzlaşma mı Çatışma mı? Küresel Barışa Bir Tehdit Olarak İslamofobi ve Temel Kaynakları**

Reconciliation or Conflict? Islamophobia as a Threat to Global Peace and It's Basic Sources
Ali BİLGENOĞLU

- (51-65) **Aydın Örneğinde Türkiye'de Kadın Temsili ve Milletvekilleri Üzerine bir Değerlendirme (1935-2018)**

Women's Representation in Turkey and Legislators on Such an Assessment Aydın (1935-2018)
Nezahat BELEN

- (67-97) **Yeni Düzen Arayışında Mülteci Sorunları -Aydın İli Örneği-**

Refugee Problems in Search of New Order -Aydın Province Example-
Oğuzhan ŞAHİN

- (98-110) **Göç Yolunda Oyuncaklarım**

My Toys on the Road to Immigration
Gamze POLAT

- (111-146) **Suriyeli Göçmenlerin Hukuki Statüleri**

Legal Status of Syrian Immigrants
Rumeysa Girgin

- (147-160) **"Göçmen Sorununa Genç Bakış" Yarışmasının Ödülleri Sahiplerini Buldu**

Editörden

Dergimizin 20. nci benim de editörlüğünü yaptığım bu 2. Sayımızda Yenifikir ailesi olarak siz okurlarımızla buluşmaktan kıvanç duymaktayız

“Değişmeyen tek şey, değişiminkendisidir.” **Heraclitus**

Her insan doğar, büyür, gelişir ve ölür diye bilinen darbı mesel aslında ölümle sonlanmayan, esasında başka bir hale dönüşümdür, kanımca. Değişmek, dönmek varoluşun aslı esasında. Rabbim insanı yaratırken “ Ben bir cevherdim, bilinmek istedim.” İfadeyiyle asıl olanın farkına varmak, bilmek olduğunu en baştan bize bildirmiştir. Nitekim kısa hayatımızda veya dünya tarihinde gördüklerimiz de bunun ifadesi değil mi? Milletlerin, devletlerin, insanların paylaşmadığı veya savaştığı esasında kendini ifade edememek, anlaşılamamak değil midir? Sevdiklerimiz en çok beni anlamadın!. Ben, senin için şunu şunu yaptım cümleleriyle sitem etmez mi? Evlatolarak ebeveynlerimizin anlamasını, ebeveyn olarak evlatlarımızın bizi anlamasını bekleriz. Aramızdaki samimiyet ve güven her ne olursa olsun sağlam; asla bozulmayız, yıkılmayız.

Bireylerden oluşan halk (millet) daaynı şekilde ebeveyni olan devletine yeri gelir naz yapar, yeri gelir küser, kızar. Fakat aradaki bağ sağlam ve güvenilebilirse her ne olursa olsun asla kopmaz. Devletimizin “ Tek Yürek, Tek Bayrak, Tek Millet, Tek Vatan” sloganı ile çıkılan yolda ifade edilen teklik;

salt, yalın matematiksel bir değildir. O, aile içindeki bir olmaktır.

Bu yüzden tarih boyunca sürekli değişim, dönüşüm ve gelişimlere açık olmuş Türk Milletini 24 Haziran 2018 sonrası 9 Temmuz 2018 Salı güne resmen başlayan adı yeni fakat ruhu bu ülkenin mayasında zaten var olan Başkanlık sisteminin ülkemize ve İslam coğrafyasına hayır getirmesini dileriz.

Yaşanılan tarihe, tarih düşmek için yazdığımız bu düşüncelerimizden sonra gelelim bu sayımıza. Yeni Fikir ailesi olarak Nisan 2017 tarihlerinde düzenlediğimiz Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Derneği (Yeni Fikir SAM) ‘ın İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı tarafından desteklenen, Adnan Menderes Üniversitesi (ADÜ) ve Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şubesi ortaklarımızla “*Göçmen Sorununa Genç Bakış*” Kısa Film-Hikaye-Makale yarışmasında dereceye giren ve ödül alan eserleri sizlerle buluşturmaya devam ediyoruz. Ayrıca eğitim, tarih ve diğer sosyal disiplinlerle ilgili araştırmacılarımızın makalelerini sizlerle buluşturuyoruz.

Dergimize emeği geçen herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyoruz. Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle.....

Dr. Öğrt. Üyesi Nezahat BELEN
20. Sayı Editörü/Editor of the 20th Issue

Medine Sözleşmesi Temelli, Mekke Ruhunu Esas Alan Medeniyet Tasavvuru ve Yeni Türkiye

Mesut MEZKİT*

Öz:

Hız. Âdem (as)'ın oğullarından Kabil, Habil'in hayat hakkını gasp etmesiyle başlayan insan hak ve hürriyetlerinin ihlali günümüze kadar devam ede gelmiştir. Bu kadar derin tarihi tecrübeye rağmen "ötekileştirme" hastalığının derinleşmesine ve tarihî uygulamalara bakılırsa bundan sonra da sürcektir. Birlikte yaşamayı esas alan kültürün tesisinde önemli olan husus, bu ihlalleri asgari seviyeye indirip fert haklarını herkese müsavilik çerçevesinde tatbik edersek o vakit medeniyet tasavvurundan bahsedebiliriz. Yeni bir medeniyet inşası, sahih geleneğin imbiğinden geçen tarihi geçmişe, asrın idrakini sunmakla mümkündür. Cemiyeti meydana getiren efradın (bireyler) idaresne talip olanların adaleti tesiste kılı kırk yarması, kindarlığın zeminine imkân vermemesi, farklılıkta "bir" olmayı temin eden bir hiyerarşi ve kenetlenmeyi asli vazife edinen Yeni Yönetim Felsefesini, entelektüel akılla hayata geçirmesi ana gaye olmalıdır.

Anahtar kelimeler: Yeni Yönetim Felsefesini, Birlikte Yaşama, Medine Sözleşmesi, Mekke Ruhu, Medeniyet Tasavvuru, Yeni Türkiye

Based on the Medina Convention, Based on Mecca Spirit Envisioning New Civilizations and Turkey

Abstract

The violation of human rights and freedom Kabil made; among the sons of Hz. Adem, has continue until today which began he grabbed the right of Habil's life. Despite these historical experience, it seems that it will last if we look at the illness of 'othering' and historical practices. The important point in the base of living together is that we can refer to the conception of civilization if we apply these rights to the minimum level and apply their individual rights in the framework of all the customs. The construction of a new civilization is possible by presenting the age of the century past the imputation of the authentic tradition. It must be the main purpose of the New Administrative Philosophy, which is to be sensitive to the justice of the individuals whomakeup the society, to not allow vindictiveness, to become a "one" in difference and to take the main task of interlocking

Key words: Living New Management Philosophy Together , Constitution of Medina, Mecca Spirit , Civilization Imagination, New Turkey

*Yazar, Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Merkezi (Yeni Fikir SAM) Başkanı, mesutmezkit@gmail.com

Giriş

Hız. Âdem (as)'ın oğullarından Kabil, Habil'in hayat hakkını gasp etmesiyle başlayan insan hak ve hürriyetlerinin ihlali günümüze kadar devam ede gelmiştir. Bu kadar derin tarihi tecrübeye rağmen “ötekileştirme” hastalığının derinleşmesine ve tarihî uygulamalara bakılırsa bundan sonra da sürecektir. Birlikte yaşamayı esas alan kültürün tesisinde önemli olan husus, bu ihlalleri asgari seviyeye indirip fert haklarını herkese müsavilik çerçevesinde tatbik edersek o vakit medeniyet tasavvurundan bahsedebiliriz. Yeni bir medeniyet inşası, sahih geleneğin imbiğinden geçen tarihi geçmişe, asrın idrakini sunmakla mümkündür. Cemiyeti meydana getiren efradın (bireyler) idaresine talip olanların adaleti tesiste kılı kırk yarması, kindarlığın zeminine imkân vermemesi, farklılıkta “bir” olmayı temin eden bir hiyerarşi ve kenetlenmeyi asli vazife edinen Yeni Yönetim Felsefesini, entelektüel akılla hayata geçirmesi ana gaye olmalıdır.

İnsan hak ve hürriyetlerinin müesseseseleşmesi; varola gelen ihlallerin izalesi maksadını taşımaktadır. Evvelâ, hak ve hürriyetler tecavüze uğruyor. Ondan sonra bu ihtiyaç doğrultusunda insanların hak ve hürriyetlerine matuf mağduriyetlerin en aza inmesini sağlayıcı âlem şumul (evrensel!) kurallar getiriliyor. Hâlbuki medeniyet geçmişimiz, sebep-sonuç ilişkisinden, sebepleri esas alır. Sonuçlar üzerinden bir şey ortaya koymaz. Bunun için Peygamber Efendimiz (sav), Medine Sözleşmesini hayata geçirerek olacakları olmadan önce önlüyor, Mekke'nin fethiyle kalplerin fethinin nasıl olmasını gerektiğini gösteriyor; Veda Hutbesi'yle de İslam Medeniyeti'nin temelleri sağlamlaştırılıyordu. Bu sahih gelenekle yoğrulan İslam Devletleri, Resulul-

lahın (sav) inşa ettiği medeniyeti kendilerine rehber edinenler daima muzaffer ve müreffeh olmuşlar; aksini tatbik edenler ise hüsrana uğramışlardır.

Binaenaleyh, geleceği emin adımlarla arşınlayabilmenin yolu; geçmişteki tecrübelerden âzami derecede istifade ile mümkündür. Beşeriyet, devamlı gelecek plânlarıyla hareket halinde iken, mazisiyle de mütemadiyen muhasebe içinde bulunmalıdır. Kadim tarihini değerlendirerek; âfinin nasıl olacağından ziyade nasıl olmalıdır sorusunu yöneltmeli; tefekkür dünyasını yeni düşüncelere açmanın yollarını mensup olduğu cemiyete zerk etme vazifesi kendinde görmelidir. Daha ileri gitmek için, tekâmül seyrini devamlı olumlu mânâda seyrüseferini yapabilmesine imkân vermelidir.

İnanç birliği ile bütünlüğünü muhafaza eden, kavmiyet ile sentezi yapılan; ama altında çapanoğlu aranmasına sebep teşkil edecek gelişmelere zemin hazırlayan âmillerin meydana cirit atması, hamle yapacak cemiyetin kafasını dışarıya çıkarıp tabii bir refleksle geri çeken bir civcivin halini andırmaktadır. Güvensizlik duygusu had safhadadır. İtimat telkin edici bilgi ve bundan meydana gelen fiillerin olmaması veya toplumun tabii seyri-ne muhalif ifadelerin hâkimiyeti “acaba”ları tezahür ettirmektedir. Böyle toplumlar, mukaddesatına bağlıdırlar. Kuvvetli bir rabita ile bağlandıkları kutsî kıymetlerine hâlele geleceği fikriyle hareket etmektedirler. Asırlardır hemhâl olduğu, müşterek buluşma zemini kabul ettikleri, “ırkî” farklılıkları ayırmaya temel teşkil etmediği “inanç” birliğinin zedelediğini düşündüren masabaşı mühendisliği, cemiyetin mutabakatsız kalmasına sebebiyet vermektedir.

Esasen Doğu Medeniyeti'nin asıl kaynağı olan Hilâl Medeniyeti'nin diğer medeniyetle-

ri nasıl etkilediği, hangi sahalarda müessir olduğu bir hakikattir. İslâm Dini'nin kuşatıcılığı, bütün yönleriyle güzelliğinden ve fitrî bir din olması sayesinde. İslâm'ın kalpleri fethetme hikmetine vukufiyet, « ötekileştirmeyi » red eden bir ortamın varlığı kenetlenmeyi kalıcı hale getireceğinden şüphe duyulmamalıdır. Peygamberimizin (s.a.v.) numune ahlâkı sebebiyle yayılan İslâmiyetin, Anadolu coğrafyasında şimdiye kadarki aksi, birarada yaşama kültürü harcının temelini oluştururken; « modernleşme » çabalarımızla birlikte maya bozuldu. **“Ben, ancak; güzel ahlâkı ikmal için gönderildim”** hadis-i şerifi ve **“Muhakkak ki sen , en yüksek bir ahlâk üzeresin”**(Kalem Sûresi,4) ayet-i kerimesinin sırrına idraksizliğimiz, birlik hamurunu yoğrulamaz hale getirdi. Batılılaşma hareketi ile zihni ve fiilî seküler (lâdinî) dönüşüm, tutkal vazifesini gören ana eksenini işlev icra edemez duruma dönüştürdü.

Beynelmilel bir iddiada bulunuyorsanız -ki olmak mecburiyetinde- o zaman Hilâl Medeniyeti'nden alınacak dersler vardır. Hilâl Medeniyeti'nin mirasını devam ettiren Müslüman idareciler ve onların idaresindeki halkların müreffeh yaşamalarındaki sır, adâlet ve liyâkâttır. İnsana ve diğer mahlukâta, Yüce “Hâlık”ın(c.c.) varedtiği gözüyle bakıldığından dolayı Hilâl Medeniyeti kıymetlenmiştir. “Râhman” sıfatının tezahürü, huzurun tesisinde; Hilâl Medeniyeti, kendi semsiyesi altında yaşayanlara nâmütenahi imkânları arz etmenin gayreti içinde olmuştur. Hilâl Medeniyeti'nin sırrına vakıf olan “ötekiler”, kendiliğinden kalelerin kapılarını Hilâl Medeniyeti'ne sonuna kadar açmıştır. Haçlı külâhını görmekten, Hilâl'in sarığını görmeyi yeğleyen “öteki”lere bu fikrî veren ise kendilerinde olmayanın Hilâl'de bulun-

masıdır. Farklılıkları bir çatı altında buluşturmak, onlara karşı gösterilecek müsama-hayla mümkün olacağı, Hilâl Medeniyeti'nden tevarüs eden bir unsurun görmezden gelinmesi de “ötekilerin” neden Hilâl Medeniyeti'ne düşmanlık beslediklerini gösterir.

Aslında insanlığın Hilâl Medeniyeti'ne borçlu olduğu şeyleri ifade etmek; ummandaki damlaları saymaya benzer. Ancak, biz, Hilâl Medeniyeti'nden küçük bir kesit nakledelim ki, mesele biraz muşahhaslaşsın. Aktarılacak husus, aynı zamanda asrımıza ışık tutacak; belki de ülkemiz açısından çıkmaz gibi görülen bazı sorunlara çare olacaktır.

İslâm Medeniyeti'nin Zîmmilere Bakışı

“İslâm'ın ilk devirlerinde Emevî ve Abbasî yöneticilerinin hoşgörüsüne delâlet eden hususlardan biri de, divânların Arapça'dan başka bir dilde olmasıdır. Divân, kendilerine atâ verilenlerle askerlerin kabile ve boylara göre adlarının yazıldığı defterdir (el-Kettânî, 2003: I/378). Subhu'-a'âşa'da şu bilgi verilir: Irak divanını Farsça'dan Arapça'ya çeviren ilk kimse, Abdülmelik b. Mervân'ın halifeliliği sırasında Haccac b. Yusuf'tur.... Şam (Suriye) divânını Rûmca'dan Arapça'ya nakleden ilk kimse Abdülmelik b. Mervân'dır. Mısır divânını Kıptice'den Arapça'ya nakleden kimsenin Mısır valiliği sırasında Abdülaziz b. Mervândır... İslâm hâkimiyetinden sonra vergi toplama (cibâyet) divânlarına gelince, eskiden olduğu gibi Irak divânı Farsça, Suriye divânı da Rûmca olarak kaldı. Her iki grup divânları yazanlar da ehl-i ahidden (zîmmîler) kimselerdi...

Öyle anlaşıyor ki Araplar müsamahaları sebebiyle, divânların yazılması için, onların dilleri veya divan tanzim ettikleri ülkelerdeki hâkim dille yazan kâtipler ediniyorlardı... "(el-Kettânî, 2003: 382-383).

Hilâl Medeniyeti'nin Müslüman-Türklerdeki rolü çok daha tesirli olmuştur. Ancak Osmanlı-Türk Devleti'ne bakışı oryantalist kadar bile olmayan; Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay Başkanlığı da yapmış bir zatın köksüz maziye dillendirerek şu iddiaları öne sürmesi çok dikkat çekicidir: "**Zaman, zaman, Osmanlı'nın ve İslâm'ın başka dinlere hoşgörüsüyle baktığı söylenmiştir. Bu sav, doğru değildir. Gerçek şudur: İslâm, yalnızca kitabi dinleri tanımaktadır. Ancak en son ve en yetkin dinin kendisi, dolayısıyla kurtuluşun kendisinde olduğunu ileri sürdüğünden, İslâm, kitabi tek tanrılı din mensuplarını, ..ilkın İslâm'a çağırmakta, bu çağırışı benimsemedikleri taktirde, onlardan devletin müslüman uyruklarının vermediği bir vergiyi, başvergisi (cizye) adı altında istemektedir... Osmanlılar bu vergiyi sürekli uygulamışlardır... Eğri oturup doğru konuşalım. İçten ve dürüst olalım. Ya müslüman olacaksın ya da ek ek vergi (cizye) vereceksin diye dayatan bir devlette, din ve vicdan özgürlüğünün bulunduğunu söylemek bir aldatmacadır"** (Selçuk, 1997: 7).

Mamafih, Hilâl Medeniyeti, şunu yapmamıştır: Müsamaha adı altında benliğinden, kaynağından taviz vermemiştir. Hoşgörünmek adına, Hoşgörü'yü istismar etmemiş ve ettirmemiştir. Müsamahanın beraber yaşamak olduğunu, hâkim unsurun asıllığını, "ötekilerin" ise insanca yaşama hakkının verilmesi umdesinin câriliği şuuruyla yönetim felsefesini hayata geçirmenin temelini unutmamıştır. Hoşgörü demek, aslından kopmak; asıl ve tek olan "Vahiy" un-

surun, muharref dinlere tabi olması değildir. Hoşgörü, İbrahimi dinleri bir çatıda buluşturarak, "ılımlılık" kisvesinin giydirilmesi değildir. Hoşgörü, birilerinin hizmetine girerek emperyalizme hizmet değildir. Hoşgörü, Müsamaha'nın ruhuna mütenasip, Müsamaha'nın nereye kadar olacağını ve nasıl teşekkül edeceğini bilmektir. Yani, Müsamaha; Hilâl Medeniyeti'nin "aslın" muhafazasını temin etmekle beraber, ona dinamizm kazandırarak, yeni ufuklara yelken açmasına zemin hazırlamaktır.

Medeniyet Tasavvurunda Medine Sözleşmesi Esas Zemin Olmalı

Oryantalist ilmin(!) zerk ettiği ve objektif (!) aydınımızın da : « Kabul etmek gerekir ki, Batı bu işi yüzyıllar evvel başardı. Amerikayı yeniden keşfe gerek yok. Biz de aynen kabul edelim » yaklaşımı ile Uygar Batı'ya ram olma maalesef yeniden düşüneyemeyen, mukavemet gösteremeyen, kendi kabuğuna çekilmiş millete yıllarca, dayandığı tarihi kaynaklar araştırılmadan Batı'nın insan haklarından, 1789 Fransız İhtilâli'nden bahsedilmiştir. Hâlâ Batı yoluna revân olma devam etmektedir. Halbuki İnsan Hakları Beyannamesi bakıldığında -her alanda olduğu gibi- aşırımı göreceksiniz. Bu intihali bize yedirmişler; yedirilen bu hakları bile tam manasıyla tatbik edememiştir. Ne Doğulu ne Batılı; arafta bekleme halimize çözüm bulamamışız. Akl-ı selim ve gerçekçi bir ilmî araştırmayla İslâm Hukuku çok iyi tetkik edilseydi, umumi hak ve hürriyetlerin tamamı Kur'an-ı Kerim, Sünnet-i Seniyye, Veda Hutesi ve Medine Anayasası'nda bariz bir şekilde mevcut olduğu görülecekti.

Meselâ, Kuran-ı Kerim'deki şu ayet-i kerimeler, hak ve hürriyetlerin varlığına delildir :

“Ey nas! Biz, siz bir erkek ve diğiden yarattık ve sizi şubelere ve kabilelere mensup kıldık ki tanışasınız. Allah katında en iyiniz, kötülüklerden en çok çekinip korunmanızdır.” (Hücürât Suresi; 13) ve yine başka bir ayet-i kerime de; “Müminler, ancak kardeşirler. İki kardeşin arasını bulunuz ve Allah'tan (gazabına uğramaktan) korkun. Tâ ki esirgenesiniz” (Hücürât Suresi; 10). “İyilik etmek, fenalıktan sakınmak hususûnda birbirinizle yardımlaşın. Günah işlemek ve haddi aşmak üzerinde yardımlaşmayın”(Maide Suresi, 2). “Sizinle din hususunda muharebe etmemiş, sizi yurtlarından çıkarmamışlardan, onlara iyilik, onlara adalet etmenizden Allah sizi men etmez. Çünkü Allah adalet yapanları sever. (Mümtehine Suresi,8). “ Şüphesiz ki Allah adaleti sever” (Nahl Suresi,90),“ Söz söylediğiniz vakit (leh ve aleyhinde konuşacağınız zat) hısım dahi olsa, adaleti gözetin”(En'am Suresi,152) Hadis-i Şerif'te ise şöyle buyurulmaktadır. “Her müslüman, üzerine -masiyet ile emrolunmadıkça-sevdiği, sevmediği her şeyde, dinlemek ve itaat etmek vaciptir. Masiyet (günah) ile emrolunduğu zaman da, dinlemek de yoktur. İtaat etmek de” (Buhari ve Müslim).

Medine Sözleşmesi

Peygamber Efendimiz (sav), Medine'ye hicret ettiklerinde Medine'nin hâli içler acısıydı. Zira, kim güçlü ise, garibanı, zayıfı, güçsüzü eziyor; onu, her türlü eza ve cezaya çarptırıyorlardı. Bu sebeplerden dolayıdır ki Hz. Muhammed (sav), 622 yılında Medine'ye hicretten sonra Medine Site Şehri'nde müslümanların yanında İslâm'ın

tanıdığı inanç hürriyeti çerçevesinde yaşayan ve yeni kurulan İslam Devleti'nin tebeası durumunda olan bu topluluğunun inandıkları farklı da olsa düzen ve disiplinin sağlanması refah ve saadetin temini, toplum fertleri arasında kaynaşmanın gerçekleştirilebilmesi için, gruplar teşekkül ettiren bu insanların müştereken kabullenecekleri bazı esasların konulması, devletin uygulayacağı siyaset ve idare tarzının belirlenmesi gerekiyordu (Önkal, 1999: 199). Bu sebeple Peygamberimiz (sav), hicretin henüz birinci yılında kitap ve sahife ismiyle hukuk tarihi açısından önemli bir vesika olan Medine Site Devleti Anayasası hazırlatmıştır. Bu anayasa İslâm Anayasa Hukuku'nun bütün hükümlerine ihtiva eden bir bir metinden ziyade o an ki (Akgündüz, 1991: 37) şartlarda yapılmış bir hukuki metindir. Bu sözleşme ile aynı hudutlar içinde yaşayan bu insalar topluluğu bir « ümmet » teşkil ediyor, içtimai, hukuki, siyasi, iktisadi konular, amme hukuku ile ilgili meselelerde kurallar getirilerek başlıbaşına bir inkılap ortaya konmuştur. Ayrıca bütün bu unsurların ihtilaf ettikleri konularda müracaat ve hüküm makamı olarak Rasulullah kabul edilerek tebliğ olunan dine muhalif grupların da devlet başkanı olarak O'na itaatları sağlanmakta, İslâm Devleti'nin varlığı onlara da tasdik ettirmektedir (Önkal, 1999 : 200). Böylece Medine şehri, Medine Site Devleti Anyasası sayesinde sulh ve sükuna kavuşmuş, bütün insanların hakları teminata bağlayan bir hukuki metin olarak kayıtlara geçmiştir. Bir zamanlar, ihanet şebekesi Diyalogcu ılımlı islamcı örgütün dayanak gösterdiği Medine Sözleşmesi, öyle zannedildiği gibi her inanca eşit yakınlık değil; bütün inançların Hak Din İslâm ana çatısı altında hayatîyetlerini huzurlu, güvenli ve hür bir şekilde devam et-

tirmesine amirdir. Yoksa « Allah indinde tek din İslam'dır » (Âl-i İmran Suresi, 19) ayetini çiğnemek değil.

Mekke Ruhunu Esas Alan Medeniyet Tasavvuru

Bir arada yaşama kültürünün esas temeli, kindarlığı öteleyen bir medeniyet tasavvuru, âdil olmayı ve liyâkâtı merkez alırsa; o takdirde birlik ve beraberliliğin mayası atılmış olunur. Bu temeli, İslâm Medeniyeti'nin kardeşiliği ve bir arada yaşamanın şartlarını bize gösteren, müsamaha hudutları çerçevesinde affedicilik geleneğinde nasıl tesis edildiğinde aramak gerekir.

Bir: Uhud Savaşı'nda Hz. Hamza (ra)'ı, Cübeyr b.Mut'im'in kölesi Vahşi b.Harb (Köksal, 2005: 4/157), hunharca şehid ediyor.

İki:Hz. Hamza (ra), Uhud Harbi'nde şehid olunca karnı yarıp ciğeri çıkarılıyor, burnu ve kulakları kesiliyor (Köksal, 2005: 4/196). Vahşi b.Harb tarafından şehid edilen Hz. Hamza (ra)'nın karnı yarılarak dışarı çıkarılan ciğeri, Ebü Süfya'nın zevcesi Hind binti Utbe tarafından dişleriyle koparıldığı ve çiğneyip yutmaya çalıştıysa da yutamıyor ve ağzından dışarı atıyor (Köksal, 2005:4/187). Peygamber Efendimiz (sav), Hz. Hamza (ra)'ın nâşını bu hâliye görüp karşısında durunca:

“Hiçbir zaman, bir daha seninki gibi bir musibete uğranmayacaktır. Hiçbir yerde, şu durduğum yer kadar beni kızdırıcı olmamıştır.

Andolsun ki, Allah Kureyşlilere karşı beni muzaffer kılacak olursa, ben de onlardan otuz ölüye böyle yapacağım” (Köksal, 2005: 4/196).

Ve Mekke Ruhu, neşvünemâ buluyor:

Üç: İlâhî vaad gerçekleşti ve Mekke fethedildi. İslâm ordusu haşmetiyle Mekke şehrine girdi. Peygamber Efendimiz (sav), amcası Hz. Abbas (ra)'ı Mekke Müşrikleri'ne elçi olarak gönderdi ve ona şöyle dedi:

“ Kim Allah'tan başka ilah olmadığına ve O'nun Bir olup eşi, ortağı olmadığına, Muhammed'in (sav) de O'nun kulu ve resûlü olduğuna şهادet ederse, kendisine eman verilmiştir.Kim silahını elinden bırakıp Kâbe'n in yanında oturursa, ona da eman verilmiştir.Kim kapısını üzerine kapayıp evinde oturursa, ona da eman verilmiştir” (Köksal,2005: 6/388). “Kim Ebu Süfyan'ın evine girer, sığınır, ona eman verilmiştir.Kim Hakîm b. Hizam'ın evine girer, sığınır, ona eman verilmiştir.Kim kapısını üzerine kapatır ve elinden silahını bırakırsa, ona eman verilmiştir” (Köksal, 2005: 6/385).

Dört: Peygamber Efendimiz (sav)'ın Mekke'nin fethi sonrası irad buyurduğu Birinci Hutbesi'nde Mekkelilere hitaben:

“Benim halimle sizin haliniz, Yusuf (as)'ın kardeşlerine dediği gibi olacaktır. Yusuf (as)'ın kardeşlerine dediği gibi, ben de:'Size bugün hiçbir başa kakma ve ayıplama yoktur! Allah sizi yargılasın! O, Esirgeyicilerin En Esirgeyicisidir!'(Yusuf:92) diyorum. Gidin! Sizler, azad ve serbestsiniz” buyurmuştur” (Köksal, 2005: 6/426-427).

Beş: Peygamber Efendimiz (sav), Ebu Süfya'nın karısı Hind binti Utbe'nin beyatına karşılık ona “Hoş geldin” (Köksal, 2005: 6/442) buyuruyor ve Hind'in ikram ettiği oğlak kebabını kabul ediyor (Köksal, 2005: 6/444).

Altı: Ebu Cehil'in oğlu İkrime'nin Müslüman olurken ki hitabı: "Yâ Rasulullah, Sana karşı yaptığım bütün düşmanlıklar, müşrikliğin yayılması ve üstün gelmesi arzusuyla sana karşı attığım bütün adımlar, sana karşı geldiğim bütün yerler, senin yüzüne karşı veya arkandan sarfettiğim bütün sözler için bana Allah'tan mağfiret dilemeni istiyorum" dedi (Köksal, 2005: 6/456).

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (sav): "Ey Allahım, Onun bana karşı yaptığı bütün düşmanlıklardan, Senin yolundan çevirmek maksadıyla gittiği, içinde erişeceği yere kadar adım attığı ve bununla da Senin nurunu söndürmeyi arzuladığı her yerdeki tutum ve davranışlarından doğan günahlarını bağışla. Onu aleyhimde, yüzüme karşı veya arkamdan işlediği bütün kötülükleri de bağışla" buyurarak dua etti (Köksal, 2005: 6/456).

Yedi: Mekke'nin fethi esnasında müslümanlara karşı düşmanlıklarıyla tanınan on kadar kişiyle birlikte Hz. Hamza (ra)'ı şehid eden Cübeyr b.Mut'im'in kölesi Vahşi b.Harb (Köksal, 2005: 4/157), umumi affın dışında bırakılmıştı. Bu sebeplerden dolayı Vahşi b. Harb, Mekke'nin fethinden sonra Tâif'e kaçtı. Bu arada kendisine Hz. Muhammed'in (sav) İslâm'a girenleri affettiği bildirilince Medine'ye gitmeye karar verdi. Bunun üzerine Medine'ye giden Vahşi, Mescid-i Nebvî'de Resûl-i Ekrem (sav)'in huzurunda müslüman oldu. Vahşi, Resûlullah'ın huzuruna çıktığında veya onun kendisine haber gönderip İslâm'a girmesini istediğinde Vahşi günahkâr olduğunu söyleyerek tereddütlerini ifade edince Resûl-i Ekrem (sav), "Kim tövbe edip iyi davranışlarda bulunursa şüphesiz o kişi tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner" âyetini okumuştur (el-Furkân 25/71). Bunun üzerine Vahşi, "Ey Allah'ın Resulü! Ben ne-redeyse küfre denk bir günah işledim. Allah

bunu da hasenata çevirir mi?" diye sormuş, Resûlullah da, "Allah kendisine ortak koşulması dışında bütün günahları dilediği kimse için bağışlar" âyetiyle (en-Nisâ 4/116) cevap vermiştir. Bununla da tatmin olmayan Vahşi, "Burada Allah'ın dilediğini affedeceği bildiriyor, beni bağışlamayı diler mi dilemez mi bilmiyorum" deyince, Hz. Peygamber, "Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin, çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O çok bağışlayan, çok esirgeyendir" âyetini okuyarak (ez-Zümer 39/53) Vahşi'nin bütün endişelerini gidermiş, bunun ardından Vahşi İslâm'a girmiştir. Bu sırada Vahşi'den amcasını nasıl şehid ettiğini anlatmasını isteyen Resûlullah(sav), onu dinlerken büyük bir teessüre kapıldı. Bununla birlikte Resûl-i Ekrem Efendimiz (sav), Vahşi'yi cezalandırmadı. Sadece amcasının katledilişini hatırlamak istemediğinden gözüne görünmemesini istedi (Küçükaşçı, 2012: 450-451).

Veda Hutbesi, bir arada nasıl yaşanılacağına rehberdir

Veda Hutbesi, başlıbaşına bir mutabakat sözleşmesidir. Bir arada yaşamayı, birlik ve beraberliğin yol haritasını bize göstermiştir. İstikameti kaybettiğimizde, gideceğimiz ciheti şaşırdığımızda nasıl davranacağımızı, nereye müracaat edeceğimizi emretmiştir. Veda Hutbesi'nin, birliktelik irfanına, asgari müştereklerde buluşmamıza amir ifadeleri şöyledir :

"Ashabım! Muhakkak Rabbinize kavuşacaksınız. O'da sizin yaptıklarınızdan dolayı sorguya çekecektir. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönmeyiniz ve birbirinizin boynunu vurmayınız!...Ne zulmediniz, ne

zulme uğrayınız...Dikkat ediniz, cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır. Ayağımın altındadır. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları tamamen kaldırılmıştır.

Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız birdir. Hepiniz Adem'in çocuklarısınız. Adem ise topraktandır. Arabın arab olmaya-na, arab olmayanın da arab üzerine üstünlüğünün olmadığı gibi kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur.

Ey müminler! "Size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırmasınız. O emanetler Allahın kitabı Kur'an-ı Kerim ve Peygamberinin sünnetidir.

Müminler! "Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleyiniz. Müslüman müslümanın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşirler. Bir Müslüman kardeşinin kanıda, malıda helal olmaz. Fakat malını gönül hoşluğu ile vermişse o başkadır. "

Mekke Ruhu'nun Yansıması

Dinimiz İslâm'ın, diğer dinlerden en mühim farklarından biri de, din ve vicdan hürriyetindeki müsamahasıdır. İslâm Dini, son hak din olmasına rağmen (Doğrusu Allah indinde din İslâmdır -Âluİmrân Suresi-19) yine de İslâmın yayılmasında, zorluğa ve zorbalığa izin vermemiştir. Bunu kat'i bir dille yasaklamıştır: "Dinde ikrâh yoktur:Dinde zorlama yoktur! Allah onu zorla kimseye vermez, dini kişinin kendi iradesiyle istemesi gerekir." (Sure-i Bakara, 256) ayeti kerimesi buna en güzel delildir.

Hız. Ömer (ra)'ın Kudüs Ahalisine Verdiği Sulh Andlaşması (Emanname)

Birarada yaşama kültürü, onu vareden medeniyette mündemiştir. Genel bir çerçeve çizilirse, hususi halin çözümüne katkı ve tesiri o derece fazla olacaktır. Katma değer artışı ancak o vakit bir anlam ifade eder. Akl-ı selim idarecilerin, sadece Hız. Ömer (ra)'ın hayat tarzına bakarak bile ülkeyi yönetmesi, kindarlık ve ötekileştirmenin nasıl kendiliğinden berheva olacağına şahitlik edeceklerdir. İsrail'in sabık başbakanı Ehud Barak, Osmanlı'nın pırpırlı bir onbaşıyla yıllarca Kudüs'te barış ve huzuru sağladığını itiraf etmesine sebep olan başarının sırrı neydi? İçinden çıkılmaz bir hale gelen Kudüs meselesinin çözüm noktası Hız.Ömer (ra)'ın Emannamesi'nde saklıdır. Bu Emanname'den bir kesit:

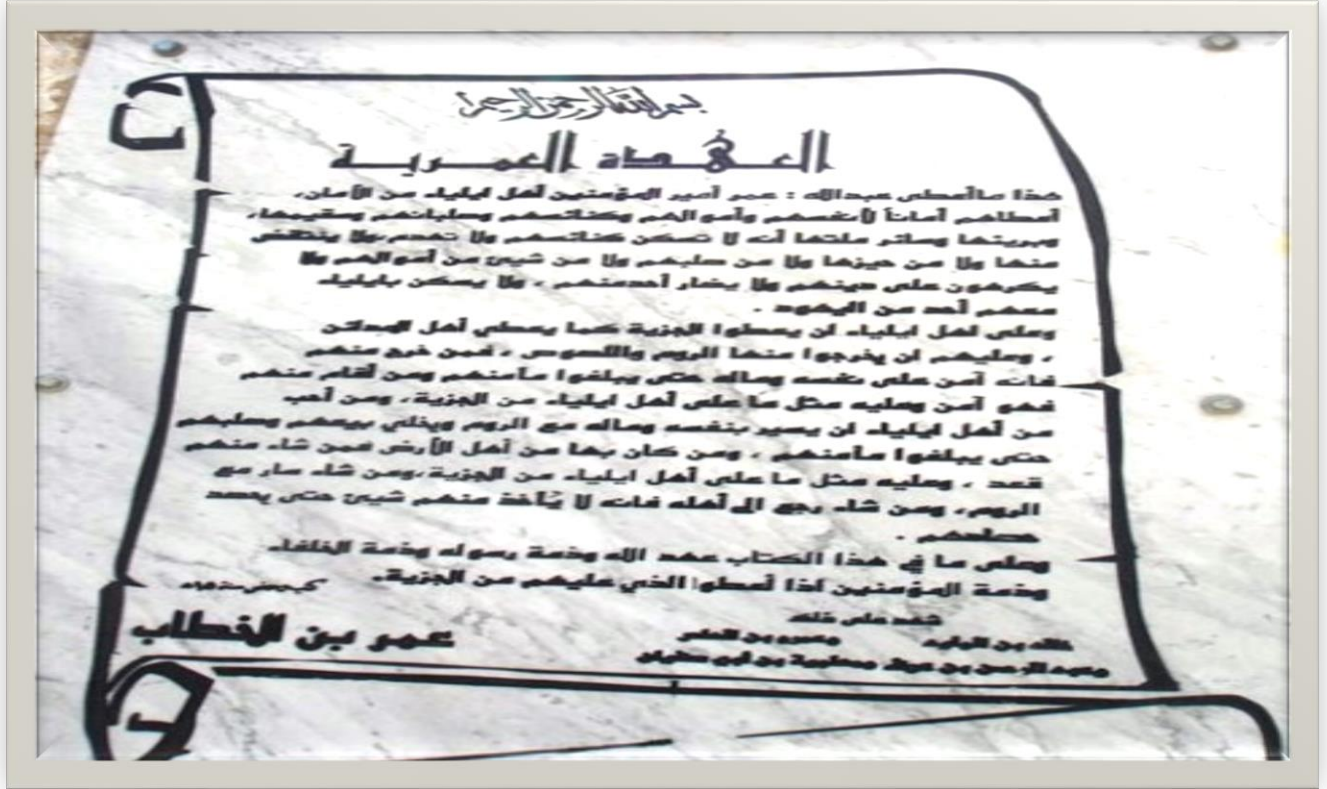
"Bu sözleşme Allah'ın kulu, müminlerin emiri Ömer'in İliya halkına verdiği bir emandır. Onların canlarına, mallarına, kilise ve haçları konusunda; hastaları ve sağlıklı olanları ve diğer insanlarına verilen bir emandır. Buna göre onlar kilise inşa etmeyecekler fakat eski kiliselerine de dokunulmayacaktır. Kiliselerinin sayısı azaltılmayacak, sahalarına dokunulmayacak ve haçlarına karışılmayacaktır. Mallarına da dokunulmayacaktır. Dinleri konusunda zorlanmayacaklardır. Onlardan hiç birine zarar da verilmeyecektir."

'Menakıb-ı Hız. Ömer' adlı eserde, Hız. Ömer (ra)'ın Kudüs'e girişi şöyle nakledilir:

Hız. Ömer (ra), Kudüs'ün teslimine dair ahidnameyi imzalayıp, Patrik Sofranus ile birlikte Kudüs'e girmişti. Hız.Ömer (ra)'ın namaz kılması gerekiyordu. O sırada Kamame kilisesinde bulunuyorlardı. Namazını,

bu kilisede kılmalarını bizzat partik rica etti ise de, Hz.Ömer (ra) kabul etmedi ve burada kılmanın bir mahzuru olup olmadığını soran patriğe şu tarihi cevabı verdi: “Hayır, hiç bir mahzuru yoktur. Böyle bir şey düşünmüyorum bile. Eğer ısrarlarınıza uyarak namaz kılmaya teşebbüs etmiş olsa idim, belki de ileride müslümanlar, « halife Ömer burada

namaz kılmıştı » diye bana imtisal ederler. Muahede şartlarını bu vesile ile ihlale kalkışmalarından çekindim. Çünkü sizinle yapılmış muahedemiz vardır. Kur’an bize, ‘yaptığınız muahedelerin hükmünü yerine getiriniz. Allah’ın emirlerine sâdık kalınız’ diye emreder » buyurmuştur.

(Hz. Ömer’in Kudüs Ahalisine Verdiği Sulh Andlaşması (Emanname))

Bu Emanname’yi baş tacı eden Osmanlı Devleti pırpırlı bir onbaşıyla yıllarca Kudüs’te barış ve huzuru sağlıyor; Siyonist politikayı izleyen İsrail ise vahşet, kan ve gözyaşı ile İslâm Medeniyet Havzası’nda çıbanbaşı olarak varlığını devam ettiriyor. Siyonist felsefenin temelindeki tedhişçilik ve ikiyüzlülükle gayri meşru vasıtaların mübahlığını kendilerine şiar edinerek yegâne gayesi olan “Arz-ı Mevdud” a giden yolları

bir bir arşınlayan İsrail derin devleti, tarihte kendilerinin maruz bırakıldığını iddia ettikleri zalimliğin çok daha şiddetlisini ve militarist davranışlarının daha fazlasını masum Filistin halkına reva görmektedir (Mezkit, 2011: 131). Kendi iddiaları olan Nazi zulmüne taş çıkartacak katliamlara Müslüman halkı maruz bırakmaktadır. İsrail Eğitim Bakanı Limur Lifnet “İsrail bir Yahudi devletidir; bu sınırlar içinde hiçbir Müslüman’ın yaşatıl-

maması gerekir” Siyonist düşüncesi nerede, Hz Ömer (ra)’ın uygulamaları nerede?

Malazgirt’ten Cumhuriyet’e: Yahudiler, yok olmaktan kurtuluyor

İslâm Medeniyeti’nin zirve numunesi Müslüman Türklerin fiilen 26 Ağustos 1071 Malazgirt Zaferi’nden sonra Anadolu’ya ayak bastığı andan itibaren Bizans topraklarındaki Yahudiler de nefes almaya başladılar. Binlerce Yahudi, Bizans’tan ka-

1.647’si Yahudi ailesiydi.1492’de İspanya’da katliam ve sürgüne uğrayınca kendilerine kapıyı yine Müslüman Osmanlı Devleti açtı.Devrin sultanı 2. Bayezid Han, göçmenlere kötü muamele edilmesi ve herhangi bir zarar verilmesi durumunda, bunu yapanlara ağır cezaların uygulanacağı fermanını yayınlamıştı (Shaw, 1991: 33). Avrupa’nın vahşetinden kaçan 250 bin Yahudi İspanya’dan Osmanlı topraklarına geldi. Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan, Mısır, Anadolu’da ise Doğu Trakya, İstanbul,Çanakkale, İzmir, Tokat ve Amasya çevrelerine yerleştirildi. 16. asrın ortalarında İstanbul’daki Yahudi aile sayısı 8070’e yükseldi. Daha 1478 yılında hiçbir Yahudi nüfusu olmayan Selanik’te 1535 yılında 2.645 Yahudi ailesi oturuyordu (Kedourie, 1992: 165).

Yakın bir tarihte vuku bulan, yine Avrupa katliamından kurtulmak isteyenYahudilere haham Isaac Tzarfati,Almanya’daki Yahudileri Türkiye’ye göç etmeye çağırıyor ve şöyle diyordu:

“Kardeşlerim,sizevereceğim nasiha-ti dinleyin. Ben de Almanya’da doğdum ve hahamlar önünde Tevrat okudum.Ama

çarak Anadolu Selçuklu Devleti topraklarına sığındı. Osmanlı Devleti’yle birlikte ise Yahudiler, tarihlerinin en uzun süreli mutlu çağlarına girdiler. Dinlerini yaşamada tamamen serbest bırakıldıkları gibi, ülkede istedikleri yerde mülk edinme imkânına kavuştular. Çok yerde ticaret âdeti ellerine geçti ve oldukça zenginleştiler.İstanbul’un fethiyle birlikte ise Avrupa’dan İstanbul’a göçe başladılar. Fethin üzerinden 30 yıl geçtikten sonra şehrin nüfusu 16.326 aileye çıktı ve bunların

ülkemden çıkarıldım.Allah’ın kutsayıp, her türlü güzellikle donattığı Türk topraklarına geldim.Burada huzur ve mutluluk buldum. Türkiye,sizin de huzur ülkeniz olabilir. Burada Allah’ın bize verdiği nimetlerin 10’da1’ini bile bilerseniz,ne yapar yapar buraya gelirsiniz. Burada şikayet edeceğimiz bir şey yok.Büyük servetlerimiz var; ellerimiz altın ve gümüş oldu. Ne ağır vergiler sözkonusu, ne de ticaretimize bir engel var.Toprak bereketli,her şey ucuz ve hepimiz huzur ve hürriyet içinde yaşıyoruz. Burada Yahudileri,bir utanç forması olarak sarı şapka giymeye zorlamıyorlar. Uyanın kardeşlerim,her şeyinizi toplayıp gelin.” (Shaw,1991: 32; Apaydın-Alister,1994: 8-11).

Osmanlı - Türk Medeniyeti’nde Birliktelik Kültürü

Herbert Adams Gibbons, Osmanlı İmparatorluğu’nun Kuruluşu adlı eserinde şunları yazmaktadır: “...**Osmanlıların tesamuhı(müsamaha-hoşgörü) ister siyaset, ister halis insaniyet, isterse lâkaydi neticesi**

ile meydana gelmiş olsun, şu vakıya îtiraz edilemez ki Osmanlılar yeni zaman içinde milliyetlerini tesis ederken dinî hürriyet umdesini temel taşı olmak üzere vazetmiş ve Müslümanlar, Osmanlıların idaresi altında ahenk ve vifak içerisinde yaşıyorlardı (Nakl.: Uzunçarşılı, (?): I/184-185)

Osmanlı Devleti'nin temelini seyyah Bertrandon de la Broqui re  u şekilde ifade ediyor:

‐Büyük refah içinde bulunan Türk köyleri, Hristiyan köylülerin çoğunun aksine olarak hiçbir zaman yalın ayak gezmezler. Dizlerine kadar çıkan sarı çizme giyerler; Türkler erken kalkar ve i lerine erken giderler;s k net be büyük bir gayretle i  g r rl r; Rumlar, Sırp-lar ve Bulgarların aksine olarak Türkler, evle-rinin kendilerine mahsus olan kısmında ehli hayvan bulundurmazlar; hiçbir Türk temizce yıkanmadan evinden çıkmaz; hayvanın yedi- i yemeği bir Türk yemez; bir tavuk kesmek istediği takdirde bile onu bir müddet temiz yiyeceklerle besler; merhamet sahibi olan Türk, harpte mecburiyet altında insan öldürür; ta-biaten s k   olmasına ve çalışmakla sertle -mi  bulunmasına rağmen şiir kabiliyeti y k-sek, ilme meyil ve istidadı çoktur‐ (Nakl.: uzun ar ılı,(?):I/185).

Görülüyor ki yeni doğan Osmanlı Devleti'nin ilk temelleri atılırken İslam Me-deniyeti'nin bütün özelliklerini temessül et-mi  vaziyette fütuhatı ger ekle tirmi tir. Da-ha kurulu  safhasında süratle geni lemesin-de, denizi açarak Balkanları zabt  rap altına almasında, yalnız f tuhatın ve devletlerara-sındaki ihtilaflardan istifadenin ve siyasettki maharetin değil, aynı zamanda yukarıda izah edilen mânevî sebeplerin de tesirlerini g r -yoruz. Bu saydedir ki Türkler Rumeli'deki varlığını bir avuç kuvvetle ellerinde tutmuş-lardır. Yine bu sebeplerden dolaydır ki Ti-

ilk millettir; arası kesilmeyen Yahudi t  zb tı ve engizisyona resmen muavenet mesuliyeti lekesini taşıyan asırlar esnasında hristiyan

mur ileYıldırım Beyazıt Han arasında yapılan Ankara Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti Anadolu'da parçalandığı halde, Rumeli'de dimdik ayakta durmuştur (Uzunçarşılı, (?): I/185- Ayrıca bknz: Miquel, 2003: 329).

Bertrandon de la Broqui re adlı sey-yah, Türklerin ahlak bakımından  st nl  n  devamla  u şekilde dile getirmektedir: ‐Türkiye'de girmi im her i ve bulunduğum her münasebette Türklerde Rumlara nazaran çok daha fazla arkadaşlık duygusunun mev-cut olduğunu gördüm ve Türklerle Rumlar-dan ziyade  timad ettim. Gerek şehirde, gerek köyde Türkler kuvvetli, ceng ver, kanaatk r i  i, namuslu tüccar, sadık arkadaş ve himaye edici efendilerdir; kısaca doğru ve samimi kimseler‐ (Nakl.: Uzunçarşılı, (?): I/186).

Fatih Sultan Mehmed Han'ın İstanbul'u fethetti inde Galata halkına verdiği yazılı ahidnâme (Yılmaz, 2000: 141-142-143), birlik-te yaşamanın sınırlarını çizmesi açısından önemlidir. Burada kastedilen gayri m slimle-rin varlığına hangi şartlarda kabul g r-d   d r. Bu emannamedeki ‐Kabul eyledim ki; kendilerinin  yinleri ve erk nları ne  ekil-de devam edegelmisse,yine o  ekil üzere  detlerini ve erk nlarını yerine getireler. Kili-seleri ve  yinleri serbest ola, amma  an  almayalar‐ maddeleri ile hem müsamahayı hem de tebaiyyeti ifade açısından çok m h-imdir.

Hemen tarihi geri sardı ımızda  unu görürüz: Peygamber Efendimizin Mediney-i Münevvere'ye hicretinin ilk senesinde Ensar - Muhacirin ve Ensar ile anlaşmalı olan m  rik arap kabilelerinin ve Yahudi ileri gelenleriyle

akdedilen ve tarihe eşsiz numuneler kazandıran kardeşlik anlaşması olan Medine Sözleş-

mesi'nin (Önkal,1999: 199-200) yansımasından başka ne olabilir ki?

(Fatih Sultan Mehmet Han'ın Fetih sonrası Galata halkına verdiği yazılı ahidnâme.)

Meselâ, Bosna'nın fethinden evvel, Bogomil mezhebindeki Bosna Hristiyanların müslüman olmalarındaki fütuhât ruhunun tesiri, Osmanlı Devleti'ndeki müşterek birlikteliğe çok önemli katkısı olmuştur. "Fatih Sultan Mehmed Bosna'yı aldığı zaman Bogomil mezhebindeki Bosna Hristiyanları hakkında çok müsamaha göstermiş ve onların devlet hizmetinde yetişmelerini sağlamıştır; Bogomiller toptan müslüman olmuşlardır(...) Patarenler'in, Hazret-i İsa'yı Allah'ın kulu ve peygamberi tanıyan inançlarıyla Müslümanlarla aynı inançta olmaları ve Türklerin vicdan hürriyetine hürmet göstermeleri, birkaç asır katolikkilisesinin ve bu mezhebteki kırılların ve Macarların mezalimine duçar olan bu zümrenin yakın itikatları se-

bebiyle hep birden denecek kadar süratle müslüman olmalarını mucib olmuştu; hatta tarihî bir rivayete göre Fatih Sultan Mehmed, bunların toptan İslâmiyeti kabullerinden dolayı memnun olarak kendilerinden dileklerinin ne olduğunu sormuş, onlar da devlet hizmetinde istihdamlarını rica etmişler ve bu suretle hem ordu ve hem saray ve devlet hizmetinde namuslu ve sadakatli olarak ödevlerini yapmışlardır" (Uzunçarşılı,(?):II/84-85).

Bosna-Hersek Fojnica şehrindeki Fransisken Kilisesi'nde bulunan ve Fatih Sultan Mehmed Han Bosnalı ruhanilere verdiği tarihi ferman ki, Osmanlı Hilâl Medeniyeti'nin farklı inançlara gösterdiği müsamahaya, hak ve hürriyet-

lere gösterilen ihtimama da delildir (2006: 2)

II/65-66).

(Bosna-Hersek Fojnica şehrindeki Fransisken Kilisesi'nde bulunan Fatih Sultan Mehmed Han'ın Bosnalı ruhanilere verdiği tarihî ferman.)

Uygar Batı!: Yıl 1995

Uygar Batı'nın göbeğinde ise 11 ve 12 Temmuz 1995 günü Srebrenica'da Hıristiyan Batı dünyasının yüksek müsaadeleriyle silahsızlandırılan bölgede insanların dini kimliğine göre muameleye tabi tutan çağdışı kafa, 12

bin Müslüman Boşnak'ı katlediyor. Bosnalı Müslümanların Sırlara kırıdırılması-na nasıl seyirci kaldıklarını, Hollanda Çevre Bakanı yıllar sonra itiraf edecektir.

Uygar Batı'nın(!) göbeğinde işlenen bu zulme bakarak, Batı'da eşitliğin sağlanıp sağlanmadığı tartışma konusudur. Demokratik slogan-

ların evrenselleştirilmesinin ötesinde, modern liberal demokratik mekanizmaların öncülerinin uluslararası ilişkilerin küresel olarak demokratikleşmesi için çalıştıklarını iddia etmek zordur. Bu durum, ortak güvenlik fikrinin tabii bir sonucu olarak en fazla eşitlik yanlısı bir kurum olması gereken Birleşmiş Milletler için dahi geçerlidir (Davutoğlu, 2000/2: 17).

Meseleye mukayeseli tarih felsefesi açısından bakıldığında bir arada yaşama kültürünü Osmanlı - Türk Devleti'nin mânevî ve içtimai

cephesinin tarihi derinliğinde görebiliyoruz. Ord. Prof. Dr. İsmail hakkı Uzunçarşılı'ya göre (I/186), işte bu karakter ve manevi cephe, devletin şuurlu siyaseti ve azim ve irade kudretiyle bir ahenk teşkil edince bunun neticesinin ne olabileceğini yine Osmanlı tarihi gösteriyor. Bunun için Gibbons'un Osmanlılardan bahsederken "yeni bir millet teşekkül ediyor" ifadesi çok yerinde kullanılmıştır. Bu, tarihi hadiselerin mâ'kes bulmasıdır.

(11 ve 12 Temmuz 1995 günü Srebrenica Soykırımı'nın mimarları)

Netice

Bir arada yaşama kültürünün temellerini yıkan, tevarüs ettiği millî kültürü yok

sayan idraksizlik, biribirimize karşı güven-sizliği telkin eden halin orataya çıkmasına sebep olmuştur. Pozitif değerlerle; kutsî dava ve kıymetlere inanmışlar, dünya çapında

güçlerin yerel piyonlarının sunağına tırmandırılmışlardır. Sonra 'reel politik' adına merdivenleri tekmelenmiştir. Bu, Türkiye'nin trajedisidir. Bu trajediyi çözmeli ve

aşmalıyız. Türkiye, küllerinden doğmaya mecburdur! Küllerden doğum, titreyip kendine gelme nasıl olacak? Laf kabalıklarıyla, derin hülyalarla; ayakları yere basmayan ütopyalarla, tarihteki ihtişamlı günlerini yâd etmekle mi olacak? Zamanı, dört kıtada at koşturduğumuz günleri aramakla mı heba edeceğiz? Yoksa gerçekçi bakış açısıyla önümüze mi bakacağız? (Mezkit, 2010:9-10).

Bilgi ve beceri vatanseverliğin temelini teşkil edeceğinden hareketle mevcut oluşumlardan farklı bir hareket tarzı sergilenmesi elzemdir. Bölük-pörçük vatandan ziyade birlik ve dirlik içindeki yekvücutluğu sağlayacak millî ve millet tabanlı hareketin hayata geçirilmesini tarihi zaruretlere ve mevcut şartlar icbar etmektedir. Materyalist-kapitalist felsefeye embe basma tulumba gibi emre amade kullardan ziyade buna mukaddes değerlerin yoğurduğu millet merkezli aksiyon erlerinin cihan şümul ülküye sahip çıkmasını temin edecek fikri ihtilâli hayata geçirmek, geleceğimiz için zaruridir. Fikrî ihtilâlin dayandığı değerler, millî olmalıdır. Ahlâki yönü pozitif bilimden değil; inançtan tevellüt eden bir duruş sergilenmelidir.

Millî duruş, yozlaşmamış an'anenin (gelenek) arkasındaki "Asıl"ı hakiki manada her sahaya hâkim kılarak; 'derin oligarşi'ye alternatif millî duruşu (ulusalcı yaklaşım değil, millet-devlet kaynaşmasını temin edecek milliyetçilik) tesisle mümkündür.

Millî duruş, geçmişte olduğu gibi bugünde biz Müslümanların bu geleneği devam ettirebilmesi ilme mukaddes gözle

bakmamız ölçüsündedir. Halk irfanı denilen husus, esas itibarıyla Hakikat'e ulaşma gayesidir. Bu da tasavvuf erbabı cihetiyle hayat bulur. Birtakım eşhasın ifadesi ile mistik bir boyut değildir, tasavvuf (Bu tabir, şarkiyatçıların veya onlardan mühlhem araştırmacıların İslâm'a mal ettikleri bir kelimdedir. Bu ifade hiçbir zaman tasavvufun manasına tekâbül etmez. Derinlikli bir tanımla değildir). Tasavvufta asılan olan ilimdir. İlim, şeriata muhalif olamaz. Tarikat, Şeriat'ın özüdür. Dolayısıyla Türklerin irfânî yönünü inşa eden mezkûr medeniyet tasavvuru, bütün Müslümanlar gibi ilmî üç şekilde ele alır. Birincisi, herkesin uzanabileceği Şeriat'tır. Öz olarak Kur'an'dadır. Gelenek ve içtihatla açıklanmıştır ve fakihler tarafından öğretilir. Müminlerin içtimai ve dini hayatlarını her bakımdan ihata eder. Bunun ötesinde tarikat uzanır ve her şeyin içyüzüyle ilgilidir. Bu yol, "seçilen"lerin manevi hayatına hâkimdir. Bir hayat tarzı olduğundan sistematik olmayan bir yüz yüze iletişime dayandığından, çeşitli sufi tarikatların doğmasına yol açmıştır. Son olarak da ile getirilemeyecek Hakikatin kendisi gelir ve hakikat bu iki yaklaşımın da özünden zaten vardır(...)Şeriat bir dairenin içinde çemberi, Tarikat da yarıçapı, gibidir. Merkez de Hakikat'tır. Tarikat ve Hakikat, birlikte İslamın batini (iç) yüzünü oluşturlar ve Tasavvufun başkoyduğu yol da budur (Nasr,1991: 25).

Yine Hak ve Hakikat terbiyesini "di-yagramlık"tan "îsâr"a tekâmül ettiren, kardeşlik duygusunu pekiştiren Şeriat, Tarikat ve Hakikat meselesi şu şekilde izah edilmiştir:

"Tarikat ve Hakikat, Şeriat'ın sureti ile hakikati meyanında mütevassıtır (araç-

vasıta). Tarikat ve Hakikat, Şeriatın mütemmimleridir.

Yine ma'lumları olsun ki, Şeriat, üç cüzden mürekkeptir. Bunlar, ilim, amel ve ihlas'dan ibarettir. Bü üç cüzün her biri tahakkuk etmedikçe, şeriatın kemali tahakkuk etmez. Ne zaman ki, şeriat tahakkuk eder, rıza-yı Bârî hâsıl olur. Rıza-yı Mevlâ ise, bütün dünyevî ve uhrevî saâdetlere kefidir.

Tarikat ve Hakikat, üçüncü cüz olan ihlâsın tekmilinde şeriatın hâdimleridir. Anın için "Tarikat ve hakikat, şeriatın hâdimleridir" denilmiştir. Bunları tahsilden masûd, tekmîl-i şeriat olup, şeriatın dışında hiçbir emir yoktur"(____2010 : 18-19).

Mevcut hataları tasfiye; ama, yerine ikâme edilecek yeni "şey"lerin cemiyetin geleneğine, inancına düşman olmayan, uzak durmayan yeniliklerden teşekkül etmelidir. Tepeden inme fikrî zorlamaların cemiyette akis bulması zor olacağından, hatta ters tepeceğinden ortak değerlerine vurgu yapılmalıdır. Seçilenlerin nazarisyonları, toplumu yönlendirme mevkiindekilerin ve tabiki idarecilerin afakîlikten uzak durmaları, ayakları yere basarak iş yapmaları ehemmiyet arz etmektedir. Tarihî geçmişi olan bir milletin Sahih Geleneği'ne bağlılığı da aşikârdır (Mezkit, 2010: 10). Sahih Geleneği'ni (Mezkit, 2005: 55) tesis etmiş bir milletin yeniliklere karşı bîgane kalması düşünülemez. Buna karşılık gelecek, kendine münhasır; fakat alemşumul umdeleri yeni bir bakış açısıyla millete kazandırması tabidir. Asriliğin (modern değil; çağdaş) müspetisiyle kendi kültüründen, inancından, tarihinden; velhâsılı bütün bunların bileşkesinden müteşekkil kutsî kıymetleri; suiistimale mahal bırak-

mayacak şekilde milletin irfanında meczetmesini bilir.

Yeni Türkiye iddiası yeni bir irfani derinliği olan meşveretin nüvesinin şekillenmesiyle mümkündür. Nitelikli kuşatıcı, kucaklayıcı bir istişare ile yeni fikir ve yeniden inşasının temeli geleceğe bakmakla olur. Dert edinmeyen bir zihniyet, birlikteliğin temeli olan müşaverenin gücünden korkar. İstişarede "bal" gibi bir netice vardır. Bu neticeye su katanlar elbette zehir ürettiklerinin farkında değildirler. Yeniden şekillenen bir dünyada yeni bir Türkiye için bilgi ve hikmeti kendine dert edinenler; küçük beyinleri değil "kızıl elmayı" kucaklayan bir topluluk için istişare, gelecek inşasında; asıldır.

Bilgi çöplüğüne dönüşmüş hikmeti arayan bir dünyada Yeni Türkiye'ye ihtiyaç vardır. Bir arada yaşama kültürünün teşekkülü yeni medeniyet tasavvuru ile değil; varolanı bulmakla mümkündür. Yitik Hikmet'e ram olmadıkça müşterek hayatı idame ettirmenin imkânsızlığı vakıdır. Ancak Yeni Türkiye idealinde birlikte yaşama kültürünün tesisinde Çanakkale Ruhu'nu hazmetmedikçe; asgari müştereklerde buluşmadıkça... Ve Çanakkale Ruhu'nda fenafillâh, Hakikat'e dönüşmedikçe bir arada yaşamayı başaramayacağımız demektir. Bunun başkaca yolu yoktur.

Kaynakça

AKGÜNDÜZ, Ahmet (1991) : Eski Anayasa Hukukumuz ve İslam Anayasası, Timaş Yay., 3. Baskı, İstanbul.

APAYDIN, F., ALISTER P.(1994): "Blissful Years of the Jews in the Ottoman State",The Fountain, July to September.

DAVUTOĞLU, Ahmed(2000/2): “Bunalımdan Dönüşüme Batı medeniyeti ve Hristiyanlık” Divan Dergisi, Bilim ve Sanat Vakfı Yay.,Yıl:5, Sayı:9, İstanbul.

EL-KETTANİ, Mühammed Abdülhay (2003): Hz. Peygamber’in Yönetimi, C.2 İz yayıncılık, İstanbul.

EL- KETTÂNÎ Muhammed Abdülhay (2003):et-Terâtibü'l-İdâriyye, Terc., Ahmet Özel, İz Yay. Cilt:1,İstanbul.

en-NEDVÎ, Ebu'l-Hasen 'Aliel- Hasenî (1962): el-Muslimûn fi'l-Hind, Dimeşk.

KEDOURIE,E. (1992): Spaind and the Jeews, Thomasand Hudson,London.

KÖKSAL, M.Asım (2005): İslam Tarihi, Köksal Yayıncılık, Gerçek Hayat Dergisi Kültür Yayınları, İstanbul.

KÜÇÜKAŞCI,Mustafa Sabri (2012), “Ebû Desme (Ebû Harb) Vahşî b. Harb el-Habeşî” maddesi, Türkiye Diyanet Vakfı Ansiklopedisi, cilt: 42, sayfa: 450-451, İstanbul.

MEZKÎT,Mesut (2005): Muhafazakâr Değişim, Tuna Ofset Basım Yayın., Aydın.

MEZKÎT, Mesut (2010): Dirilişimiz, Milliliğin İhyasındadır, Yeni Fikir Dergisi Yayınları,Aydın.

MEZKÎT, Mesut (2011): Siyonizmin Rehberliğinde (Kargalığında) “Neo-

con”izmin Emperyalist Fikri, Yeni Fikir Dergisi Yayınları, Aydın.

MIQUEL, Andre (2003): Doğuştan Günümüze İslâm Medeniyeti, Terc.: Ahmet Fidan-Hasan Menteş, Birleşik Dağıtım Kitabevi;Gerçek Hayat dergisi Kültür Yayınları, İstanbul.

NASR, Seyyid Hüseyin (1991): İslâm’da Bilim ve Medeniyet, Terc.: Nabi Avcı-Kasım Turhan- Ahmet Ünal, İnsan Yayınları, İstanbul.

ÖNKAL, Ahmet (1999): Rasûlullah’ın İslâm’a Davet Metodu, Esra Yay., 14. Basım, Konya.

SHAW,S.J.(1991);The Jews of the Ottoman Empire and the Turkish Republic, Macmillan.

SELÇUK, Sami (1997): Türkiye Günlüğü Dergisi, Eylül-Ekim-1997, İstanbul

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı (?): Büyük Osmanlı Tarihi,Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yay., Cilt:1 7. Basım, Ankara.

YILMAZ,Ömer Faruk (2000): Belgelerle Fatih Sultan Mehmed Han, Osmanlı Yay.,İstanbul

____(2006):Osmanlı Târîhi, Çamlıca Basım Yayın,Cilt:2, İstanbul.

____(2010): “Silsile-i Sâdâtın 33. ve Son Halkası: Süleyman Hilmi Tunahan (ks)” adlı risâle, Fazilet Kitabevi, İstanbul.

yenifikir YAYIN GRUBU

yenifikir SAM

YENİ FİKİR STRATEJİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
"Aydın'ın İlk Araştırma Merkezi"

Adres: Adnan Menderes Bulvarı, Güzelhisar Mah.37. Sokak No:8 AYDIN Telefonu: 0256 214 48 21

www.yenifikirsam.com

yenifikir

ISSN:1308-9412 ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK FİKİR ARAŞTIRMA DERGİSİ
INTERNATIONAL JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH AND STUDIES

www.yenifikirdergisi.com

AYDIN yenifikir HABER

genç ve geniş düşünenler için

www.yenifikirhaber.com

yenifikir HABER AJANSI (YEHA)

yenifikir DERGİSİ YAYINLARI (YFD)

0256 214 48 21

HASANEFENDİ -RAMAZANPAŞA MH.23 SK.NO:12 K:2 D:2 AYDIN

Aydın Eli'nde Haçlı Seferleri: Aydınoğlu Gazi Umur Bey'in Haçlılar ile Mücadelesi

Kemal Ramazan HAYKIRAN*

Öz

XI. yüzyılda başlayan Haçlı seferleri takip eden yüzyıllarda da şekil ve yöntem değiştirerek bir şekilde devam etmişti. Bu haçlı akınlarının bir dalgası da XIII. yüzyıldan itibaren Batı Anadolu kıyılarını sistematik bir biçimde fethetmeye başlamasının karşısında gelişmişti. Bunlar içinde en çok dikkat çeken de Aydinoğlu Gazi Umur Bey'in İzmir ve hinterlandını zorlaması neticesinde karşılaştığı haçlı akınlarıydı. Aydinoğlu Gazi Umur Bey İzmir ve Aydın kıyılarında birkaç defa Haçlı donanmaları ile savaşmak durumunda kalmıştı.

Anahtar Kelimeler: Haçlı Seferleri, Aydın İli, İzmir, Gazi Umur Bey,

Crusades to Aydın Province: Aydinoğlu Ghazi Umur Bey's Struggle Against the Crusaders

Abstract

The Crusades, that began in the XIth century, continued in subsequent centuries with the changings in nature and methods. One wave of these crusades was initiated in the face of systematic Turkic conquests of Western Anatolian shores that began in XIIIth century. Most striking of them was the crusade that Aydinoğlu Ghazi Umur Beg faced which resulted from his activities in İzmir and its hinterland. Such that, Aydinoğlu Ghazi Umur Beg, more than once, had to fight against crusader fleets on the shores of İzmir and Aydın.

Keywords: the Crusades, Aydın Province, İzmir, Ghazi Umur Beg.

* Dr. Öğr. Üyesi. Adanan Menderes Üniversitesi, krhaykiran@gmail.com

Haçlı seferlerini sadece Selçuklular devri sınırlandırmamak gerekir. Batı Avrupa'da başlangıçta Bizans imparatorluğunun kışkırtması ile başlayan Haçlı Seferleri uzun bir müddet devam etmiş ve İslam dünyasının batıyı tehdit eden her sıçrayışında yeniden kendisini göstermiştir. Bu süreklilik çerçevesinde adı net olarak tanımlanmamış bir haçlı dalgası da Batı Anadolu kıyılarında Türk Beylerinin mücadele etikleridir. Bunlar içinde en çarpıcı ve dikkat çekici olanı ise kuşkusuz Aydınogulları'nın karşı karşıya kaldıkları saldırılardır. Hatırlanacağı üzere Selçuklular hâkimiyetlerini Batı Anadolu'nun kıyılarına kadar ulaştıramamışlardı. Selçuklu devri boyunca kıyı hattı ve limanlar hala daha Bizans İmparatorluğunun hâkimiyeti altındaydı. Fakat Moğol istilasının neticesinde Selçuklunun hâkimiyetinin bozulması neticesinde Moğolların önünden kaçan Türkmen beyleri Batı Anadolu kıyılarını zorlamaya başlamışlar ve burada Bizans aleyhine bir yayılma göstermişlerdi. Dolayısıyla Batı Anadolu kıyılarının Türkleşmesi ve İslamlaşmasını sağlayanlar bu beyler olmuştur. Bu beyler arasında Aydınoglu Mehmed Bey, Birgi'yi kendine merkez edinerek iki Menderes nehri arasındaki toprakların hâkimi olmuş burada bir Türk devleti kurmuştu¹. Aydın Oğlu Mehmed Bey bir diğer Türk Beyi

olan Sasa Bey ile ittifak kurarak Aydın İli'nin tamamen fethedilmesi sonucu, bölgenin kat'i olarak bir Türk yurdu haline gelmesini sağlamışlardır. Aydınoglu Mehmed Bey'in fethettiği yerler arasında Tralles(Aydın) kenti de bulunmaktadır²

Fakat bu müttefiklik uzun sürmemiş; Aydınoglu Mehmed Bey ile Sasa Bey'in hâkimiyet mücadelesine girmesi üzerine ittifak sona ermiş, hasımlık başlamıştır. Sasa Bey, Mehmed Bey'e karşı bölgede bulunan Franklar ile ittifak yaparak üzerine yürümüştür. Hicri: 707, Miladi: 1308 yılında yapılan savaşta Aydınoglu Mehmed Bey, Sasa Bey'in ordusunu yenmiştir³. Ayrıca yapılan savaşta Sasa Bey'de ölmüştür. Sasa Bey'i saf dışı bıraktıktan sonra ona ait olan Aydın İli topraklarını ele geçiren Mehmed Bey, aynı yıl Bizans'ın elindeki Birgi'yi fethetmiş; Böylece 1308 yılında Aydın Eli topraklarında *Aydınoglu Beyliği*'ni kurmuştur⁴.

Beyliğe, bölgeye ve günümüzdeki Aydın şehrine adını veren: Grek, Latin ve Türk kaynaklarının müşterek olarak belirttiği üzere *Aydın Bey*'dir⁵. Aydın Bey, Karaağaç yöresinden XII. Yüzyılın ortalarına doğru Tavas yöresine gelen bir boy

¹ Tuncer Baykara, "Aydınogulları'nın İlk Devirlerine Dair Mülâhazalar", *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu-I: Aydınogulları Tarihi*, 4-6 Kasım 2010, yay. haz. Cüneyt Kanat, Mehmet Ersan, Mehmet Şeker, TTK, Ankara, 2013, s.33.

² Murat Keçiç, , *Aydınogulları Beyliği-Bizans Devleti İlişkileri*,(1308-1390), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2003s.23.

³ Himmet Akın, *Aydınogulları Tarihi Hakkında Bir Araştırma*, İstanbul 1946,s.24-25.

⁴ Akın, *Aydınogulları Hakkında*, s.22, 24.

⁵ Enver Konukçu, "Aydın İli'nin Gelişiminde Aydın Bey", *Tire Araştırmaları Sempozyumu Bildiriler*, C.2, ed. Mehmet Akif Erdoğan-Şule Pfeiffer Taş, 12-13 Mart 2015, İzmir, s.110.

beyidir⁶. Aydın Bey, Selçuklulara bağlı bir *Emirü'l-sevahil* idi⁷. Selçukluların İntihat devrine girmesiyle XIII. Yüzyılın son çeyreğinde bağımsızlığını ilan etmiştir⁸. 1278-1282 arasında kendisi gibi Emirü'l-sevahil olan Menteşe Bey ile müşterek hareket ederek birlikte Aydın İli'nin(o dönemki adı ile "Leşkəri-i İli") fethetmişler; yörenin ilk fatihleri olmuşlardır. Anadolu'nun iç bölgelerinde Moğol baskısından yılmış olan Türkmen kitleleri yoğun bir şekilde Batı Anadolu'ya gelerek Aydın Bey'e sığınmışlardır. Aydın Bey'de Türkmenlerin kendisine sağladığı askeri güç ve potansiyelden yararlanmış; akınlara/gazalara hız vermiş; ömrünün sonuna kadar denizde ve karada askeri faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürerek Türkler ve Bizans ve Latinler arasında haklı bir şöhret ve ün kazandı⁹. Evliya Çelebi'de seyahatnamesinde Aydın ile ilgili olarak: "*Aydın Vilayeti demenin sebebi tesmiyesi odur ki, Nazlı'yu, Güzelhisar'ı ve Ayasuluk'u ümerâlarından Aydın Koca nam seçi-i hüman(himmet sahibi) feth ettiği için Aydın derler*" demiştir¹⁰.

Umur Bey'in ilk adımlarından biri İzmir'e yönelmek olmuştu. Güney doğu-

sundan İzmir'e giren Umur Bey Güney İzmir'i daha doğru tabiri Yukarı İzmir'i yani Kadife Kale ve eteklerini ele geçirmeyi başarmıştı. Fakat esas İzmir kentini yani limanı ele geçirmekte başarılı olmamıştı. Umur Bey, Yukarı İzmir Beyi olduktan sonra ilk askerî faaliyet olarak, şehrin kıyı kesimini oluşturan "Aşağı İzmir"i kuşattı. Birkaç yıl sürdüğü anlaşılan kuşatmanın ardından 1329 yılında, Latinlerin elindeki kale fethedildi.¹¹ Bu fetih, onun büyük bir gazi olarak nam salmasının başlangıcı oldu. Aşağı İzmir'in fethinden sonra kısa sürede kurdurduğu tersanelerde yapılan donanması ile 1329 yılı içerisinde tekrar harekete geçerek ilk deniz seferine Bozcaada üzerine çıktı. Denizde yapılan savaşta düşmanlarına üstün geldi ve düşman gemileri geri çekilmeye zorladı¹². Umur Bey'in Aşağı İzmir'i elinden aldığı Latinler, bundan sonra Sakız Adası'na giderek yerleşmiş ve Aydınogulları Beyliği'ne vergi vermekteydiler. Ancak Bizans İmparatoru bölgeye gelerek Latinlerin kendi ada valisini görevden alarak yerine başkasını tayin etmesi üzerine¹³ haberi alan Umur Bey, ağabeyi Hızır Bey ve kardeşi İbrahim Bey ile birlikte yaklaşık 50 parçadan oluşan

⁶ Baykara, "Aydınogulları'nın İlk Devirlerine Dair Mülahazalar", s.39.

⁷"Emirü'l-sevahil" sahil emiri anlamına gelmektedir. Selçuklular'a bağlı olarak denizlerde akınlara/gazalar yapan kaptanlar/reislerdir.

⁸ Konukçu, "Aydın İli'nin Gelişiminde Aydın Bey", s.110.

⁹ Konukçu, "Aydın İli'nin Gelişiminde Aydın Bey", s.111.

¹⁰ Konukçu, "Aydın İli'nin Gelişiminde Aydın Bey", s.112.

¹¹ Akın *Aydınogulları Hakkında*, s.32-33.

¹² Feridun Emecen, *İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikleri Dünyası*, Timaş Yayınları, İstanbul 2016, s.238,239; Enverî, *Düsturnâme-i Enverî*, (trc. İ. Melikoff Sayar, *Le Destan d'Umur Pacha*), Paris 1954, 53-55.

¹³ Donald M. Nicol, *Bizans'ın Son Yüzyılları: 1261-1453*, (çev. Bilge Umar), Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2016, s.213.

donanması ile denize açıldı ve adaya saldırdı. Denizden ve karadan kuşatılan ada ele geçirilemese de tüm adayı yağmalayan ve pek çok ganimet elde eden Umur, İbrahim ve Hızır Beyler, memleketlerine döndüler¹⁴ Tüm bu deniz gazâları, Umur Bey'in şöhretini günden güne arttırmıştır; nitekim, *Âriflerin Menkibeleri* adlı eserin müellifi olan ve Mevlânâ'nın torunu Ulu Arif Çelebi ile Türkmen beyliklerini gezan Eflâkî, Umur Bey'in Mevlevîliğe olan ilgisinden ve denizlerdeki kahramanlıklarından dolayı eserinde ondan büyük bir övgü ile söz eder¹⁵.

Aydınoğlu Mehmed Bey ve Bizans İmparatoru III. Andronikos Paleologos (1328-1341), 1329 yılında saldırmazlık anlaşmasında bulundular; ancak Umur Bey, 1331 senesinde Gelibolu üzerine deniz seferine çıktı, çevre kale ve şehirleri yağmalayarak bol esir ve ganimet ile İzmir'e döndü. Bunun üzerine, oğlunu başkent Birgi'ye çağıran Mehmed Bey, burada oğlu ile görüştü. Yaptığı seferin gerekçelerini açıklayan Umur Bey, babasına bağlılığını bildirdikten sonra İzmir'e dönmüştür¹⁶.

Umur Bey, babasına bağlılığını bildirdikten sonra İzmir tersanesinde büyük bir donanma inşasına girişmiş, hazırlıklar tamamlandıktan sonra da 1332 yı-

linda donanması ile birlikte denize açılmıştır. Önce İşkopelos, İşperos, İpsara adalarını fethetti, ardında da Tuzla ve Mondonico kalelerini kuşattı ve anlaşma karşılığında kuşatmayı kaldırarak geri çekildi. Sonrasında tekrar denizlere açılan Umur Bey, Eğriboz kalesi ve şehrini haraca bağlayıp Menevşe kalesini ele geçirerek ve bir takım başka adaları da yağmalayıp bol ganimet ve esir ile İzmir'e döndü¹⁷. Bu başarılarından ötürü Mehmed Bey yanında diğer oğulları olduğu halde bizzat İzmir'e gelerek oğlunu başarılarından dolayı tebrik etti¹⁸.

Yeni bir sefer hazırlıklarına girişen ve daha büyük bir donanma oluşturan Umur Bey'in bu seferki hedefi Mora Yarımadası idi. 1333-34 yılında Büyük bir donanma ve asker gücü ile Yunan anakarası sayılan Mora'ya saldıran Umur Bey, adayı yağmalayarak yine pek çok ganimetin yanında esirler ile birlikte İzmir'e döndü. İzmir'e döndüğünde yine babası Ulubey Mehmed Bey tarafından karşılanan Umur Bey, buradan hareketle babası ile Birgi'ye gitti¹⁹. Baba-oğul çıktıkları bir av sırasında Mehmed Bey atının üstünden nehre düştü ve hastalandı.

¹⁴ Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.239; Sayar, *Le Destan*, s.56-59.

¹⁵ Feridun Emecen, "Umur Bey", *TDVİA*, c.42, 2012, s.157; Eflâkî, *Âriflerin Menkibeleri*, (çev.T. Yazıcı), c.II, Ankara 1989, s.344-345.

¹⁶ Paul Lemerle, *l'Emirat d'Aydin Byzance et L'Occident: Recherches Sur la Geste d'Umur Pacha*, Paris 1957, s.63-74; Emecen, "Umur Bey", s.157.

¹⁷ Akın, Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.17; Sayar, *Le Destan*, s.64-73; Şerafettin Turan, *Türkiye İtalya İlişkileri I: Selçuklular'dan Bizans'ın Sona Erişine*, İstanbul 1990, s.162; Nicol, *Son Yüzyıllar*, s.215;

Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.38; Enverî, *Düsturnâme-i Enverî*, (nşr. Mükrimin Halil Yinanç), İstanbul 1929, s.26-33.

¹⁸ Akın, *Aydınoğulları Tarihi Hakkında Bir Araştırma*, s.17; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.39.

¹⁹ Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.39; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.39.

Mehmed Bey, hastalığı atlatamayarak kısa bir süre sonra vefat etmiştir (1334).

Umur Bey, normal şartlarda en büyük oğul olarak Hızır Bey'in hakkı olmasına rağmen ağabeyi Hızır Bey, diğer kardeşleri ve amcalarının müttefikten Ulu beyliğe kendisini seçmesinin sonucunda babasının ardından 1334 yılında Aydınoğulları Beyliği'nin ikinci Ulu beyi olmuştur²⁰.

Aydınoğulları Beyliği ve Umur Bey'in Ege Denizi ve adalarındaki faaliyetlerinden en büyük ticarî zarara Latinler, yani İtalyan cumhuriyetleri ve özellikle de Venedik uğramaktaydı. Bunun sonucunda 1332 yılından bu yana bir haçlı savaşı düşüncesi Latinlerde belirmişti²¹. Bu düşünce çerçevesinde bir haçlı donanması kuruldu ve kendisinin Birgi'de, babasının yanında bulunduğu sırada, bu haçlı donanması İzmir'e bir saldırıda bulunsa da, Umur Bey İzmir'e dönmeden bu saldırı Aydınoğulları Beyliği'nin İzmir'deki asker ve yöneticileri tarafından bertaraf edilmiş ve donanma geri çekilmek zorunda bırakılmıştır²². Bu kez de, babasının ölümü dolayısıyla, Birgi'de bulunduğu sırada haçlı donanması İzmir'e tekrar saldırdı. Haberi aldıktan sonra

Ulubey olarak ivedilikle İzmir'e dönen Umur Bey, haçlıların bu saldırısını da boşa çıkardı²³. Haçlı saldırılarını boşa çıkaran Umur Bey, donanmasını hazır hale getirdikten ve hazırlıklarını tamamladıktan sonra misilleme amacıyla Saruhanolu Süleyman Bey ile ittifak yaparak öncelilerden çok daha büyük bir donanma ile Ege Denizi'ne açıldılar. Ege Denizi'ndeki pek çok adaya akınlar düzenleyip, yağmalayıp, haraca bağladıktan sonra Mora Adası'na saldırdı ve buradan elde ettiği önemli bir ganimet ile birlikte 1335 yılında İzmir'e döndü²⁴.

Bu deniz seferlerinin ardından Umur Bey, 1335 yılı içerisinde Bizans'ın Batı Anadolu'da elinde kalan son büyük ve önemli kale ve şehir olan Philidephia'yı (Alaşehir) kuşattı ve burayı vergiye bağlayarak geri döndü²⁵. Kendisi ve devletin bilgi ve yetkisi dışında Midilli Adası'nı ele geçiren Foça Valisini cezalandırmak isteyen İmparator III. Andronikos, bölge üzerine sefer çıkmıştı. Bölgeye geldikten sonra Midilli ve Foça'yı kuşatan İmparator, Aydınoğulları Beyliği ile anlaşmazlıklara son vermek ve ittifak yapma isteğindeydi. Bundan sebep, kendine en yakın devlet adamlarından Kantakuzenos'u Umur Bey ile görüşmeler

²⁰ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.38; Murat Keçiş, "Aydınoğulları Beyliği'nde Mehmed Bey'den Sonra 'Uluğ Bey' Kim Olduğu Konusunda Yeni Bir Yorum", *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu-I:Aydınoğulları Tarihi*, 4-6 Kasım 2010, yay. haz. Cüneyt Kanat, Mehmet Ersan, Mehmet Şeker, TTK, Ankara, 2013, s.63-69.

²¹ Nicol, *Son Yüzyıllar*, s.215; Turan, *Türkiye-İtalya*, s.161; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.241.

²² Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.45-46; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.241-243; "Umur Bey", s.157.

²³ Erdoğan Merçil, "Aydınoğulları", *TDVİA*, c.4, 1991, s.240.

²⁴ Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.243; Sayar, *Le Destan*, s.78-81; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.39; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.47.

²⁵ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.40; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.244; "Umur Bey", s.157; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.47.

yapmak üzere gönderdi. Karaburun'da görüşen Kantakuzenos ve Umur Bey anlaştı ve iki devlet arasında ittifak 1336 yılında kurulmuş oluyordu. Ayrıca, yapılan anlaşma gereği Aydınoğulları ordu ve donanması Bizans kale ve şehirlerine saldırmayacak, Bizans düşmanlarıyla savaş halindeyken beylik, yardımcı askerî birlikler gönderecektir. Böylelikle Aydınoğulları Beyliği büyük bir diplomasi zaferi kazanırken bir yandan da Kantakuzenos-Umur Bey dostluğu ve ittifakı kurulmuş oluyordu²⁶

1337 yılında Atina'nın Katalan dükkü, Latinlere karşı Umur Bey'den yardım talebinde bulunmuştur. Bu talebi olumlu karşılayan Umur Bey, Atina'ya gelmiştir. Dönüş yolunda da Sifnos, Andros, İşkinos, Para ve Nakşa adaları Umur Bey'in akınlarına uğramış ve yağmalanmıştır²⁷. Daha sonra Eğriboz Adası'na ayak basan Umur Bey, İmparatorun telkinleri sonucu Bizans'a karşı ayaklanan Arnavutlar üzerine yürümüş ve kalelerini yağmalamış, kuşatmış, fakat çıkan fırtınada donanmasının zarar görmesi üzerine gemilerinin hasarlarını giderdikten sonra 1338 yılında İzmir'e dönmüştür²⁸. Bu seferin ardından

tekrar hazırlıklara girişen Umur Bey, tekrar Mora üzerine bir sefer tertiplemiştir²⁹.

Bizans ile yapılan ittifak çerçevesinde Aydınoğlu Gazi Umur Bey ve donanması, Bizans İmparatorunun ayaklanan Arnavutlar üzerine yaptığı sefere katılmıştır. Epir ve Tuna Seferi de denilen bu iki sefer esnasında, Umur Bey, *Düsturnâme*'deki anlatıma göre Mora'nın Korint (Germe) körfezinde geldiğinde gemilerini karadan yürüterek karşıya geçirmiş, oradan da hareketle Konstantinopolis (İstanbul) önlerine gelmiş ve buradan donanmayla Karadeniz'e geçerek kuzey Epir bölgesindeki isyanı bastırmış, bölgedeki bazı yerleri de asi Arnavutlardan temizlemişlerdir. Karadeniz'e ulaştıktan sonra bu denize kıyısı olan Kili çevresini iki müttefik güç yağmaladıktan sonra bol ganimet ile geri dönmüştür. Dönüş yolunda tekrar Korint körfezinden gemiler karadan yürütülerek karşıya geçilmiş ve İzmir'e dönmüştür³⁰. Ancak sefer güzergâhının mesafesi, zamanı ve seferin gelişme şekli içerisinde bu bilgiye dair önemli kuşkular barındırır; bu eserde Epir seferi önceden yapılmış bir deniz seferi, gemilerin karadan yürütüldüğü yer de Gelibolu Yarımadası olmalıdır.

²⁶ Nicol, *Son Yüzyıllar*, s.216-217; Lemerle, *l'Emirat d'Aydın*, s.89-101; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.48; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.41-42.

²⁷ Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.245; "Umur Bey", s.157; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.42; Sayar, *Le Destan*, s.85-86.

²⁸ Nicol, *Son Yüzyıllar*, s.233; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.42; Sayar, *Le Destan*, s.87; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.49; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.245.

²⁹ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.42; Sayar, *Le Destan*, s.85-88; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.245.

³⁰ Sayar, *Le Destan*, s.89-93; Mustafa Daş, "Aydınoğlu Umur Bey'in Tartışılan Epir ve Tuna Seferi", *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu-I: Aydınoğulları Tarihi*, 4-6 Kasım 2010, yay. haz. Cüneyt Kanat, Mehmet Ersan, Mehmet Şeker, TTK, Ankara, 2013, s.73-74.

Ayrıca, *Düsturnâme*'de bu iki sefer, tek bir sefer olarak verilmektedir³¹.

1341 yılına gelindiğinde Andronikos'un ölümü ve İoannes Paleogolos'un küçük yaşta imparator olmasının ardından Kantakuzenos'un onun vasisi olması dolayısıyla Kantakuzenos-Umur Bey ittifakı, daha önemli bir hal aldı. Kendisine karşı kurulan Osmanoğulları, Karesioğulları, Saruhanogulları ittifakını onlarla anlaşarak ortadan kaldırdı ve Umur Bey'i de kendi saflarına kattı³². 1342 yılına gelindiğinde İmparatorluk davasına düşen Kantakuzenos, rakipleri karşısında zor duruma düşünce müttefiki ve yakın dostu Umur Bey'den yardım istedi. Bu isteği olumlu karşılayan ve kabul eden Umur Bey'de önemli sayıda askerî gücü ve güçlü donanmasıyla Kantakuzenos'un yanına Dimetoka'ya geldi. Derhal harekete geçen Umur Bey, Balkanlardaki iklim şartları yüzünden ordusunda kayıplar verilmesi üzerine ani bir kararla 1343 yılında İzmir'e geri döndü. Aydınoğullarının geri dönüşü karşısında tekrar zor duruma düşen Kantakuzenos tekrar Gazi Umur Bey'den yardım talebinde bulundu. Bunu üzerine tekrar harekete geçen Umur Bey, donanması ile Selanik'e gelerek burada karaya çıktı, şehri ve çevreyi

yağmaladı³³. Kantakuzenos ile Trakya kentlerini bir bir dize getirdikten ve Kantakuzenos'a bağlılıklarını bildirmelerini sağladıktan sonra iki hükümdar, Konstantinopolis'e; imparator ve annesi nezdine elçilerini göndermişlerdir. İmparator ve annesi Umur Bey'e geri dönmesi ve bu ittifaktan ayrılması için çağrıda bulunsalar da o bunu kabul etmedi. Ardından birlikte Mora Yarımadası üzerine sefere çıktılar. Sefer sırasında Umur Bey'in hastalanması üzerine Dimetoka'ya geri dönmüldü ve yolda bir Bizans ordusunun kendilerine saldırmaları üzerine yapılan savaştan galip çıktılar³⁴.

Seferin uzaması, askerin geri dönme isteği ve kendisinin de rahatsızlanmasından dolayı Umur Bey, Kantakuzenos'a daha sonra tekrar asker toplayarak geri döneceğini, kendisine yardıma geleceğinin sözünü vermiştir. Tüm bu yorucu seferin ardından 1344 yılında ordusu ile birlikte İzmir'e geri dönmüştür³⁵.

Umur Bey'in İzmir Bey'i olmasından başlayarak Ulubey olma sürecinde devam eden yok gazâ ve akınlar, Latinler için gün geçtikçe daha büyük ticarî kayıplara ve problemlere neden olmaktaydı. Bu yüzden, papa öncülüğünde İzmir'i geri almak için Venedik, Rodos, Kıbrıs ve Cenova gemilerinden oluşan bir haçlı

³¹ Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.245-246; "Umur Bey", s.157; Daş, "Epir ve Tuna Seferi", s.73-82; Lemerle, *l'Emirat d'Aydın*, s.129-143.

³² Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.247; "Umur Bey", s.157; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.50-51; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.44.

³³ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.44-45; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.53; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.247-248; "Umur Bey", s.157-158.

³⁴Emecen *İlk Osmanlılar*, s.248-249; "Umur Bey", s.158.

³⁵ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.44-45; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.249; "Umur Bey", s.158.

donanması oluşturuldu ve bu donanma 1344 yılı içerisinde İzmir'e saldırdı. Bu ani ve beklenmedik saldırıya hazırlıksız yakalanan beylik ve Umur Bey, Aşağı İzmir'i yani liman bölgesini haçlılara bırakarak geri çekilmek zorunda kalmıştır³⁶. Hemen hazırlıklara başlaya Umur Bey, Aşağı İzmir'i geri alma niyetindeydi. Bunun için kuvvetlerini topladıktan ve hazırlıklarını tamamladıktan sonra süretle tekrar Aşağı İzmir Kalesi'ni kuşatarak abluka altına aldı. Bu kuşatma sonuçsuz kalsa da 1345 yılında Latinlerin Yukarı İzmir'i ele geçirmek için yaptığı bozguna uğratarak geri püskürttü³⁷.

Bu sıralarda Yukarı İzmir'e gelen Saruhanoglu Süleyman Bey, Umur Bey ile konuşarak onu Ege adaları ve Rumeli üzerine yeni bir deniz seferine ikna etti. İçinde Aşağı İzmir'in intikamını alma hissiyatı ile hareket eden Umur Bey, kendi donanması yanında Saruhanogulları ve Karesiogulları donanmaları ile birlikte müttefik bir donanma oluşturarak üç beyliğin donanması deniz açıldı³⁸. Gelibolu üzerinden Rumeli'ye geçen müttefik kuvvetler, önce Dimetoka, Selanik ve Gümölcine kale ve şehir ve etraflarını

yağmaladılar. Ardından Kantakuzenos ve kuvvetleri ile birleşen Umur Bey ve Aydınoğlu kuvvetleri Kantakuznos'un Balkanlardaki düşmanları üzerine yürüyerek onları yenilgiye uğratmışlardır. Kantakuzenos'un rakiplerinin öldürüldüğü haberleri ile gelmesinin ardından hem Umur Bey hem de Süleyman Bey, bu fırsattan istifade Kantakuzenos'a başkente hareket edilmesi gerektiği yönünde telkinlerde bulunsalar da Konstantinopolis'in politik ortamının buna uygun olmadığı haberleri üzerine Makedonya'ya doğru geri dönmek zorunda kalınmıştır³⁹.

Yolculuk esnasında Süleyman Bey'in ölmesi üzerine derin bir üzüntü yaşayan Umur Bey, geri dönme kararı aldı ve Kantakuzenos'a da bu kararını bildirdikten sonra, 1346 yılında İzmir'e geri döndü⁴⁰. Bu sırada, Umur Bey ve diğer beylerin tekrardan denizlerde ve Rumeli'de faaliyet göstermelerinden büyük bir rahatsızlık duyan, korkan ve zarara uğrayan Latinler, papanın öncülüğünde yeni bir haçlı donanması oluşturdular. Haçlı donanmasının İzmir'e saldırmasından sonra Umur Bey, kuvvetleri ile haçlıları Aşağı ve Yukarı İzmir Kaleleri arasındaki bölgede karşıladı. Yapılan savaşta

³⁶ Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.54-57; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.45; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.251; "Umur Bey", s.158.

³⁷ Akın, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.45; Turan, *Türkiye-İtalya*, s.168; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.252; "Umur Bey", s.158.

³⁸ Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.58; Halil İnalcık, "Batı Anadolu'da Yükselen Denizci Gazi Beylikleri Bizans ve Haçlılar", *Uluslararası Haçlı Seferleri Sempozyumu*(23-25 Haziran 1997), TTK yay., Ankara 1999, s.182; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.46.

³⁹ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.46; Emecen, *İlk Osmanlılar*, s.252-253; "Umur Bey", s.158; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.59-60.

⁴⁰ Emecen, "Umur Bey", s.158; *İlk Osmanlılar*, s.253; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.46; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.60;

Umur Bey, haçlı ordusunu yenilgiye uğrattı⁴¹.

Tüm bunların ardından Umur Bey, diplomatik temaslarda bulundu. 1347-48 yılı içerisinde Latinler ile elçiler aracılığıyla yapılan görüşmelerde Aşağı Kale'nin yıkılması ve bazı ticarî imtiyazlar karşılığında Latinler ile anlaşmaya varılsa da papa bunu kabul etmedi⁴². Anlaşmanın kabul edilmemesinin ardından Gazi Umur Bey, 1348 yılı içerisinde ordusunu toplayarak Aşağı İzmir Kaleye kuşattı. Cesurca ve askerlerine cesaret vermek için en ön saflarda bizzat çarpışan Umur Bey, kale surlarına tırmanırken vücuduna saplanan bir ok sonucu şehit düşmüştür⁴³. Umur Bey'in şehit olmasından sonraki vaziyette Aydınoğulları'nın kıyı limanlarını kapsayan hâkimiyeti zayıflamış, donanması etkisiz hale gelmiş ve Kıyı İzmir'i ise Türk hâkimiyetinden tamamen çıkmıştır.

KAYNAKÇA

AKIN, Himmet, *Aydınoğulları Tarihi Hakkında Bir Araştırma*, İstanbul 1946.

BAYKARA, Tuncer "Aydınoğulları'nın İlk Devirlerine Dair Mülâhazalar", *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu-I: Aydınoğulları Tarihi*, 4-6 Kasım 2010, yay. haz. Cüneyt Kanat, Mehmet Ersan, Mehmet Şeker, TTK, Ankara, 2013, S.33-40.

DAŞ, Mustafa, "Aydınoğlu Umur Bey'in Tartışılan Epir ve Tuna Seferi", *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu-I: Aydınoğulları Tarihi*, 4-6 Kasım 2010, yay. haz. Cüneyt Kanat, Mehmet Ersan, Mehmet Şeker, TTK, Ankara, 2013, s.73-82.

EFLÂKÎ, *Âriflerin Menkıbeleri*, (çev.T. Yazıcı), c.II, Ankara 1989.

EMECEN, Feridun, "Umur Bey", *TDVİA*, c.42, 2012, s.156-159.

EMECEN, Feridun, *İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikler Dünyası*, Timaş Yayınları, İstanbul 2016.

ENVERÎ, *Düsturnâme-i Enverî*, (nşr. Mükrimin Halil Yinanç), İstanbul 1929.

ENVERÎ, *Düsturnâme-i Enverî*, (trc. İ. Melikoff Sayar, *Le Destan d'Umur Pachha*), Paris 1954.

⁴¹ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.46-47; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.60-61-62; Feridun Emeçen, yapılan bu savaşta iki tarafın kesin bir sonuç almadığını söylemektedir (*İlk Osmanlılar*, s.253; "Umur Bey", s.158).

⁴² Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.63; Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.47-48; Emeçen, *İlk Osmanlılar*, s.253; "Umur Bey", s.158.

⁴³ Akın, *Aydınoğulları Hakkında*, s.48; Keçiş, *Aydınoğulları-Bizans İlişkileri*, s.63; Emeçen, *İlk Osmanlılar*, s.253-254; "Umur Bey", s.158-159.

İNALCIK, Halil, “Batı Anadolu’da Yükselen Denizci Gazi Beylikleri Bizans ve Haçlılar”, *Uluslararası Haçlı Seferleri Sempozyumu*(23-25 Haziran 1997), TTK yay., Ankara 1999.

KONUKÇU, Enver, “Aydın İli’nin Gelişiminde Aydın Bey”, *Tire Araştırmaları Sempozyumu Bildiriler*, C.2, ed. Mehmet Akif Erdoğan-Şule Pfeiffer Taş, 12-13 Mart 2015, İzmir, s.109-118.

KEÇİŞ, Murat, *Aydınöğulları Beyliği-Bizans Devleti İlişkileri*,(1308-1390), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü TarihAnabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2003.

KEÇİŞ, Murat, “Aydınöğulları Beyliği’nde Mehmed Bey’den Sonra ‘Uluğ Bey’ Kim Olduğu Konusunda Yeni Bir Yorum”, *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu-*

I:Aydınöğulları Tarihi, 4-6 Kasım 2010, yay. haz. Cüneyt Kanat, Mehmet Ersan, Mehmet Şeker, TTK, Ankara, 2013, s.63-72.

LEMERLE, Paul, *l’Emirat d’Aydın Byzance et L’Occident: Recherches Sur la Geste d’Umur Pacha*, Paris 1957.

MERÇİL, Erdoğan, “Aydınöğulları”, *TDVİA*, c.4, 1991, s.239-241.

NICOL, Donald M.,*Bizans’ın Son Yüzylları: 1261-1453*, (çev. Bilge Umar), Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2016.

TURAN, Şerafettin, *Türkiye İtalya İlişkileri I: Selçuklular’dan Bizans’ın Sona Erişine*, İstanbul 1990.

Uzlaşma mı Çatışma mı? Küresel Barışa bir Tehdit Olarak İslamofobi ve Temel Kaynakları

Ali BİLGENOĞLU*

Öz

Küresel dünyanın günümüzde karşılaştığı en önemli sorunlar arasında yabancı düşmanlığı, aşırı sağ siyasal söylemin yükselişi, ırkçılık ve küresel terör eylemleri ön sıralarda gelmektedir. Uluslararası kamuoyunu en çok meşgul eden bu kavramlar ve çerçevesinde gerçekleşen olaylar hiç şüphesiz ki doğrudan yahut dolaylı bir şekilde bir kimliğin bir diğer kimliği entisite, aidiyet, din, dil ve inanç gibi alt kategoriler üzerinden ötekileştirmesi olgusu üzerine inşa edilmektedir.

11 Eylül 2001'den itibaren ötekileştirmenin küresel düzeyde daha kırılğan ve şiddete meyyal bir noktaya doğru evrilmesi ve bilhassa Medeniyetler Çatışması tezi ile birlikte Soğuk Savaş'ta Batı medeniyeti karşısında konumlandırılan Sovyetler Birliği ve ideolojisinin yerini savaş sonrası süreçte bir medeniyet olarak İslam'ın ve Müslümanların ikame etmesi bu çalışmanın konusu olan İslamofobi'nin ana gündem maddelerinden biri olmasının yolunu açmıştır.

Bu çalışmada bir aktüel fenomen olarak İslamofobi üzerine yapılan kavramsal tartışmalar ile meselenin temel kaynaklarına dönük bir değerlendirme ve analize yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, Yabancı Düşmanlığı, Medeniyetler Çatışması, 11 Eylül, Göç

Reconciliation or conflict? Islamophobia as a Threat to Global Peace and It's Basic Sources

Abstract

Among the most important problems that the global World faces today are xenophobia, the rise of extreme-right political discourse, racism and global terrorist acts. These concepts and events that are most prevalent in the international public are undoubtedly built on the fact that, directly or indirectly, an individual identifies another identity through subcategories such as identity, belonging, religion, language and belief.

Since September 11, 2001, the transformation of alienation into a more fragile and sophisticated point on the global level and, in particular, with the thesis of the Clash of Civilizations, which substituted Islam instead of Soviet Empire and its ideology, the way for Islamophobia has been opened.

In this study, a theoretical discussion on Islamophobia as an actual phenomenon and an evaluation and analysis on the basic sources of the matter are given.

Key Words: Islamophobia, Xenophobia, Clash of Civilizations, September 11th, Migration

*Dr. Öğr. Üyesi, Adnan Menderes Üniversitesi Aydın İktisat Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-posta: ali.bilgenoglu@adu.edu.tr

Giriş

Bir Kavram Olarak İslamofobi

Etimolojik olarak, “İslam” ve antik Yunan’da dehşet tanrısı olarak bilinen Phobos’tan türetilmiş olan “Fobi” kelimelerinin bir araya getirilmesinden elde edilen İslamofobi en basit anlamıyla “İslam Korkusu” olarak tanımlanabilir.¹ Her ne kadar hakkında şimdiye dek pek çok farklı disiplinden farklı tanımlar ortaya atılmış olsa da² psikolojik düzlemde “İslam’dan ve Müslümanlardan korkma” içgüdüsünü ifade eden İslamofobi aynı zamanda sosyal psikolojinin fobi türleri arasında gösterdiği “xenophobia” yani yabancı düşmanlığı kavramı ile de içerik anlamında kesişmektedir.³ Zira Batı dünyasında geliştirilen İslamofobi’nin kültürel ve etnik özellikleri itibarıyla farklılık arz eden bir başka sosyal gruba karşı bir antipati olarak güçlenmesi; sırf bu nedenle bir özne olarak Batı toplumu ve kültürünün “saflığının” söz konusu farklı kültürün “tehdit edici” etkilerinden korunması bağlamında bir güvenlik refleksinin geliştirilmesini beraberinde getirmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında İslamofobi ile Xenofobi’nin birbirilerini hem simbiyotik anlamda besledikleri hem de yeniden ürettikleri görülmektedir.⁴

Bugüne kadar pek çok farklı akademik disipline ait çalışmada değişik bakış açıları tara-

findan ortaya atılan İslamofobi tanımlaması mevcut olup; bunlar arasında kendisine hususi bir yer edinen kavramsallaştırmalar öne çıkmaktadır. İslamiyet ve Müslüman toplumlar üzerine yaptığı çalışmalarla uluslararası literatürün saygın isimlerinden biri olan John L. Esposito ve İbrahim Kalın İslamofobi’yi teorik olarak “Batının kendinden olmayana karşı duyduğu kuşkunun yarattığı zayıflık ve zayıflığın doğurduğu korku”; pratik olarak ise “Müslümanları din hürriyetini, sivil özgürlüklerini ve temel insan haklarını ayaklar altına alan, sıklıkla nefret suçlarına yol açan söz ve eylemler” şeklinde tanımlamaktadır.⁵

İslamofobi’nin muhayyel bir “Batı’nın İslamlaşması tehdidi” üzerine kurgulanmış endişe ve korkunun ifadesi olduğu yönünde yapılmış tanımlamaları da bulunmaktadır. Raymond Taras’a göre, söz konusu korku Soğuk Savaş sonrası dönemde Batı’da Müslüman göçmenlerin artan kamusalılığı ve camii, minare ve başörtülü Müslüman kadınlar gibi yüksek sembolizm arz eden göstergeler üzerinden sürekli olarak üretilmektedir.⁶ Öyle ki söz konusu kurgusal üretim süreci Batı dünyasında Müslümanlara ve İslam’a karşı nefret söylemini besleyip, yabancı düşmanı ve hatta ırkçı eylem ve söylemleri körüklemektedir. Hâlbuki tıpkı Jack Goody’nin ifade ettiği gibi “İslam dini bu göçmenler için bir alamet-i farikadır ve bu nedenle tıpkı Yahudiler gibi çoğu Müslüman dinini korumaya devam edecek-tir”. Ve “her halükarda İslam dini bir farklılaşma zemini olmayı sürdürecektir. Zira İslam’a inananlar kilise yerine camiye gitmeyi sürdürecekler,

¹ Lee Sherman, “The Islamophobia Scale: Instrument Development and Initial Validation”, *International Journal of Psychology of Religion*, 19/2, 2009, s. 93.

² Erik Bleich, “Defining and Researching Islamophobia”, *Review of Middle East Studies*, vol: 46, no: 2, 2012, ss. 180-182.

³ Ernest Gellner, “Nationalism and Xenophobia”, *New Xenophobia in Europe*, Bernard Baumgartl ve Adrian Favell (Eds.), London, 1995, ss. 6-7.

⁴ Bu doğrultuda detaylı bir yorum için bkz. Jamie Bordeau, *Xenophobia: The Violence of the Fear and Hate*, Rosen Publishing, New York, 2010, ss. 10-13.

⁵ *Islamophobia: The Challenge of Pluralism in the 21st Century*, John L. Esposito ve İbrahim Kalın (Eds.), Oxford University Press, 2011, ss. 11-18.

⁶ Raymond Taras, *Xenophobia and Islamophobia in Europe*, Edinburgh University Press, 2011, ss. 3-11.

birçok kadın başını örtmeye devam edecek ve helal et arayışını bırakmayacaklardır".⁷

Kavramsal içeriğinden öte pratiğe olan yansımalarından hareketle İslamofobi'yi özellikle 20.yy'ın ilk yarısında belirleyici bir faktör olarak Avrupa'nın sosyo-politik atmosferine egemen olan Anti-Semitizm⁸ ile mukayese eden yorumlar da dikkat çekmektedir.⁹ Bunlardan biri olan Esposito ve Kalın'ın yaklaşımına göre, Avrupa'nın geçmişinde Yahudilere karşı olarak uygulanan ayırıcı, dışlayıcı siyasetin ve bundan türemiş olan nefret suçları ile ırkçı eylemlerin kolektif hafızalarda bıraktığı izler malumdur. Ayrıca söz konusu acı dönem, gerek Nürnberg Mahkemesi gibi meşru hukuk kanalları kullanılarak gerekse toplumun vicdanında cezalandırılmak suretiyle günümüzde Batı tarafından reddedilmektedir.¹⁰ Batı ideolojisinin temel yapıtaşlarından birisinin hiç kimseyi etnik kökenine ve inancına bakılmaksızın ayrımcılığa tabi tutmamak noktasında temel hak ve hürriyetlerden taviz vermeme olduğunu hatırlatan Esposito ve Kalın, İslam'a ve Müslümanlara da benzer hassasiyetin gösterilmesi gerektiğini söylemektedir.¹¹

İslamofobi konusunda sıklıkla karşılaşılan hususlardan bir başkası da bu kavramı İslam karşıtlığı ile eş anlamlı olarak kullanma yanlışlığına düşülmesidir. Her ne kadar aynı

anlamlara sahip gibi gözükseler de aslında İslamofobi ile İslam Karşıtlığı/Anti-İslamizm birbirlerinden farklıdır. Kadir Canatan ve Özcan Hıdır'ın da belirttiği üzere, temelde sosyolojik bir kavram olan İslamofobi, İslam'a ve Müslümanlara yöneltilen korku, nefret ve aşağılamayı ifade ederken, politik/ideolojik bir kavram olan İslam Karşıtlığı/Anti-İslamizm ise özellikle medya ve siyaset dili vasıtasıyla İslamiyet'e karşı kasıtlı ve organize bir düşmanlığı nitelendirmektedir. Bu bağlamda bakıldığında, bir fenomen olarak İslamofobi'nin İslam Karşıtlığını doğurduğu; İslam Karşıtlığının da İslamofobi'yi kışkırttığı görülmektedir.¹² Dolayısıyla İslamofobi'de İslamiyet'ten ve Müslümanlardan korkma olan gerçekleşen durum, İslam Karşıtlığında psiko-patolojik bir hal alıp, İslam ve Müslümanlara dönük daha kaotik bir durumun ortaya çıkmasına neden olmaktadır.¹³

Resmi olarak ilk kez 1996'da İngiltere'de kurulan "İngiltereli Müslümanlar ve İslamofobi Konseyi" adlı kuruluşla kullanılan İslamofobi kavramı, 1997'de yine bir İngiliz düşünce kuruluşu olan Runnymede Trust tarafından yayımlanan "Islamophobia: A Challenge For Us All" (İslamofobi: Hepimize bir Meydan Okuma) adlı raporla gündem oluşturmıştır. Bu rapora göre İslamofobi "İslam'a ve Müslümanlara karşı, Müslümanlara olumsuz ve aşağılayıcı kalıplaşmış düşünce ve inançlar ima eden bir dizi kapalı görüşmeler tarafından işlenmiş iğrenme, nefret ve düşmanlık" olarak tanımlanmıştır.¹⁴ Raporda Müslüman-

⁷ Goody, a.g.e., s. 137.

⁸ Bu konuda yapılmış en yetkin çalışma için bkz. Bernard Lewis, *Semitizm ve Anti-Semitizm*, Akıl Çelen Kitaplar, Ankara, 2016.

⁹ Matti Bunzl, "Between Anti-Semitism and Islamophobia: Some Thoughts on the New Europe", *American Ethnologist*, vol: 32, no: 4, 2005, ss. 499-508; Kadir Canatan, "İslamofobi ve Anti-İslamizm-Kavramsal ve Tarih-sel Yaklaşım", *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm*, Kadir Canatan ve Hıdır Özcan (Eds.), Eskiye-ni Yayınları, Ankara, 2007, s. 27.

¹⁰ *Islamophobia: The Challenge of Pluralism in the 21st Century*, s. 8.

¹¹ A.g.e., s. 236.

¹² Canatan, a.g.m., s. 42.

¹³ Özcan Hıdır, "Anti-Semitizm ve Anti-İslamizm: Benzerlikler ve Farklılıklar", *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm*, Kadir Canatan ve Özcan Hıdır (Eds.), Eski Yeni Yayınları, Ankara, 2010, s. 83.

¹⁴ "Islamophobia: A Challenge for Us All", *The Runnymede Trust*, 1997, s. 19.

ların toplumsal yaşamda ayrımcılığa tabi tutulmalarının, nefret söylemine maruz bırakılmalarının yolunu açan bariz bir İslam karşıtı önyargının mağduru olduklarının altı çizilmekteydi. Bu bağlamda İslamofoblar'ın İslam'ı tek bir blok halinde gördükleri, değişimin önünde bir engel teşkil ettiğine inandıkları, İslam'ı ve Müslümanları farklı olmaktan çok öteki olarak kabul ettikleri şeklinde yorumlara da yer verilmişti. Bütün bunlar çerçevesinde İslam'ın Batı'ya kıyasla geri kalmışlığı, barbarlığı, irrasyonalliteyi temsil eden, cinsiyet ayrımcılığını temel alan, doğası itibarıyla şiddete meyyal kabul ettiği söylenen İslamofoblar'ın zihin dünyasında İslamiyet'in bir din ve inanç sistemi olmaktan ziyade bir ideoloji olarak kodlandığının altı çiziliyordu.¹⁵

Kavram ilk kez 1998 yılında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nda söz alan raportör Maurice Gléle-Ahnanhanzo'nun "Araplara karşı uygulanan ırkçılık ve yabancı düşmanlığı giderek İslamofobi halini almaktadır" sözleriyle uluslararası toplumun gündemine getirilmiştir.¹⁶ Hiç kuşkusuz 1990'lı yıllarda İslam'ın ve Müslümanların Batılı toplumlara ve değerlere yönelik "aşındırıcı" hatta "yok edici bir tehdit" olarak algılanması Batı dünyasında farklı bir dinin ve kültürün ötekileştirilmesini temel alan bir siyasal retorikinin sıklıkla kullanılır olmasına neden olmuştur.

İslamofobi'nin Temel Kaynakları

Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte küresel sistem çift kutupluluktan tek kutuplu hegemonik yapıya dönüşmüş, küreselleşme adı verilen değişim ve dönüşüm süreci ivme kazanmaya başlamış, ideolojik kamplaşmanın geride kalmasıyla oluşan boşluk "kimlik siyaseti" tarafından ikame edilmiştir. Söz konusu kimlik siyasetinin Batı-İslam gerginliğinin İslamofobi'ye dönüşmesinde toplumsal ve siyasal kanallar aracılığıyla iki büyük dönüştürücü etkisi olduğu görülmektedir. Sosyal anlamda Avrupa'da yaşamakta olan Müslüman kitlenin Avrupalı kimliği ve yaşam tarzı ile olan uyum sorunu ve bunun yarattığı iç gerilimler ön plana çıkarken; siyasal alanda ise Soğuk Savaş'ın muzaffer kanadı olan Batılı demokrasilerin kendilerine yeni dünya düzeni içerisinde rakip arama, bulunamaması halinde ise yaratma fikri üzerine inşa edilen yeni imparatorluk ideolojisi ile bunun odağında yer alan Batı-İslam ikiliği/çatışması görülmektedir.

Göçmenlik ve Toplumsal Uyum Sorunsalı

Günümüz dünyasının önde gelen sosyo-politik meselelerinden biri olan İslamofobi'nin en önemli toplumsal kaynaklarının başında göçmenlik olgusu gelmektedir. Özellikle 20.yy'ın ikinci yarısından itibaren Batı'ya gerçekleşen artan oranda Müslüman göçü, Avrupalıların bakış açısına göre bu döneme dek nispeten homojen niteliğini koruyan kıtanın kültürel açıdan bu karakterinin aşınmaya başlamasını beraberinde getirmiştir. İşçi göçleri olarak bilinen akım ile başlayan Avrupa'ya Müslüman yerleşiminin git-tikçe kitleselleşmesi, Avrupalıların kendilerinden olmayan bir yabancı kimlik ile aynı zaman ve mekân içerisinde bir arada yaşama durumu ve mecburiyetini gündeme getirmiş-

¹⁵Chris Allen, "Islamophobia and Its Consequences", *European Islam: Challenges for Public Policy and Society*, Samir Amghar, Amel Boubekur, Michael Emerson (Eds.), Brüksel, Center for European Policy Studies, 2007, ss. 144-167; Canatan, a.g.m., s. 23.

¹⁶M. Zeki Aydın ve Müşerref Yardım, "Belçika'da İslamofobi ve Müslümanlara Yönelik Ayrımcılık", *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt: 12, Sayı: 1, 2008, s. 9.

tir. Bu açıdan bakıldığında bir sosyal etkileşim alanı olan göç olgusu “bir arada yaşama”, “çok kültürlülük”, “küresel vatandaşlık”, “göçmen hakları” vb. olgular üzerinden “asimilasyon-entegrasyon tartışması” bağlamında “Avrupa kimliği-İslam kimliği çatışması” konuşulmaya başlamıştır.¹⁷ Bilhassa göçmen hakları noktasında göçmenlerin etnik ve dinsel kökenleri üzerinden ayrımcılığa tabi tutulmaları, dışlanmaları ve ötekileştirilmeleri söz konusu olmaktadır ki bu artık günümüz dünyasında başlı başına bir hukuki meseledir.

1960’larla birlikte Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerine gerçekleşen Türk göçmen işçi hareketi örneğinde olduğu gibi göçmenlik, çalışma ve oturma izni gibi hukuki kavramlar etrafında şekillenen kontrollü güç olgusu son yıllarda büyük bir dönüşüm geçirmiştir. Toplumsal, ekonomik ve siyasal anlamda büyük krizlerin yaşanmasına sebep olan bu dönüşüm süreci Batı’ya olan Afrika ve Ortadoğu’dan gelen “yasa dışı göç akını” ile kontrollü göç olmaktan çıkmıştır.¹⁸ Bu durum aynı zamanda göçmen kitlenin nitelikli iş gücü vb. sınıflandırmaların dışına alınarak birer sosyal tehdit unsuru olarak

görülmesini beraberinde getirmiştir. Bu da kültürel farklılıkları birer zenginlik/çeşitlilik olarak kabul eden felsefenin tam aksi yönde bir bakış açısını Batılı yerli toplumlarda yerleştirmeye başlamıştır ki bunun neticesinde iyi yönetilemeyen sosyal entegrasyon süreçleri birer uyum sorunu haline gelmiştir.¹⁹

Genelde Batı dünyasında özelde ise Batı Avrupa’da yaşanan sözünü ettiğimiz çatışmanın çift yönlü bir kriz olduğunu iddia eden Graham Fuller’e göre, göç sorununun bir sonucu olarak kendi kimlik krizini yaşamaya başlayan Avrupa, küreselleşme ve çok kültürlülük meselelerini yeniden değerlendirmek durumundadır. Buna karşın Ortadoğu’da yaşanmakta olan şiddetin Avrupa’da yaşayan Müslümanlarla neredeyse hiç ilgisi olmadığını söyleyen Fuller, Avrupa’da İslam’a karşı duyulan korkunun daha da derinleşmesi için birkaç küçük çaplı şiddet eyleminin yeterli olacağını söylemektedir. Bu da kaçınılmaz olarak Müslüman kitlenin Avrupalılara karşı kendi kimliklerine daha da şiddetli sarılarak, onu güçlendirme kaygısı içerisine girmelerini beraberinde getirecektir ki bu durum ideal bir sosyal uyum ihtimalini daha da zora sokacaktır.²⁰ Bir çalışmada bu duruma dikkat çeken Nilüfer Göle “hem Müslümanlar hem de Avrupalılar ötekinin karşısında hissettikleri yitirme duygusunu araya kimlik sınırları çizerek, yeni bir duvar çekerek aşmaya

¹⁷ Kemal Ataman ve Tuba Er, “İslamofobi ve Avrupa’da Birlikte Yaşama Tecrübesi Üzerine”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt: 17, sayı: 2, 2008, ss. 747-770. Entegrasyon-Asimilasyon tartışmaları bağlamında ideal entegrasyon sürecinin kodlarını ortaya koymaya çalışan Amin Maalouf, hayal ettiği bir göçmene ve bir yerli ev sahibine şunları öğütlemektedir: “Önce birilerine şöyle demek isterdim: ‘Geldiğiniz ülkenin kültürüyle ne kadar yakınlaşırsanız, kendi kültürünüzü de ona o kadar yakınlaştırırsınız’ sonra da diğerlerine şunları söylerdim: ‘Bir göçmen kendi kültürünün saygı gördüğünü ne kadar hissederse, geldiği ülke kültürüne de o kadar açılacaktır’”. Bkz. Amin Maalouf, *Ölümcül Kimlikler*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2015, s. 38.

¹⁸ “Küresel Göç ve Avrupa Birliği ile Türkiye’nin Göç Politikalarının Gelişimi”, *ORSAM, Rapor*, No: 123, 2012, s. 8.

¹⁹ Bu noktayı merkeze alan bir çalışma için bkz. Nilüfer Göle, *Gündelik Yaşamda Avrupalı Müslümanlar*, Metis Yayınları, İstanbul, 2015. Bir eserinde bu konuya temas eden Jack Goody Avrupalı muhataplarına şu soruyu sormaktadır: “Göçmenler sahiden Fransız, Hollandalı, İngiliz ya da Alman olabildiler mi?”. Bkz. Jack Goody, *Avrupa’da İslam Damgası*, Etkileşim Yayınları, İstanbul, 2005, s. 137.

²⁰ Graham Fuller, *İslamsız Dünya*, Profil Yayınları, İstanbul, 2016, ss. 209-210.

çalışıyorlar” sözleriyle açıklamaktadır²¹ ki böyle bir durum bir sonraki aşamada toplumsal entegrasyonun tam ters istikamette bir dezentegrasyon (toplumsal çözülme) sürecine evrilmesi potansiyelini gündeme getirecektir.²²

Yeryüzünün sosyo-kültürel açıdan en zengin parçalarından biri olması sebebiyle “bir kültürel çeşitlilik kaleydoskopu” olarak tanımlanan Avrupa’da göçmenlik konusu 2000’lerin başından itibaren Avrupalılar tarafından katlanılması giderek zorlaşan ciddi bir toplumsal sıkıntı ve hatta tehdit olarak algılanmaktadır. “Avrupalı kimliği” ve “Avrupa-lılaşıma süreci” gibi fenomenlerin tehdit altında olduğuna inanan kıtanın yerlileri 2000 yılında yapılan bir anket çalışmasında kullandıkları tercihlerle söz konusu tepkiyi ortaya koymuştur. Yapılan kamuoyu araştırmasında Avrupalıların sadece %21’i kendilerini göçmenlere karşı “etkin bir şekilde toleranslı” olarak tanımlarken; AB vatandaşlarının yarısı azınlık gruplara dâhil insanların sosyal yardım sistemini sömürdüğünü düşünmektedir. İngiltere’de ankete katılanların üçte ikisi ülkedeki yabancı göçmen nüfusunun fazlalığından yakınırken; Almanya’da yapılan bir başka ankette Alman vatandaşlarının yine üçte ikisinin göç kontrollerinin daha sık yapılmasını talep ettiği ortaya çıkmıştır.²³ Bu ve benzer bütün toplumsal gelişmeler son yıllarda Avrupa gündemine aşırı sağ siyasetin ve sağ popülizmin yükselişini beraberinde getirmiştir.

Batı dünyasında sosyolojik bir sıkıntı

kaynağı olarak kabul edilmeye başlanan göçmenlere karşı duyulan husumetin toplumsallaşması ve giderek önce yabancı düşmanı söylemlerin, ardından da ırkçı eylemlerin yaygınlaşmasına sebep olmuştur.²⁴ Bu çerçevede göçmenler kültürel yozlaşmanın, suç oranlarındaki artışın, eğitim ve sağlık gibi sosyal hizmet alanlarında yaşanan aksamaların ve en nihayetinde ekonomik durgunluk ve çöküntünün sorumlusu olarak gösterilmeye başlanmıştır.²⁵ Bu durumun bir yansıması kaçınılmaz olarak siyasal platformda kendisini göstermiş ve Almanya’da Milli Demokratik Parti (National Demokratische Partei), Fransa’da Jean Marie Le Pen liderliğindeki Ulusal Cephe (Front National), İngiltere’de İngiliz Ulusal Partisi (British National Party), Avusturya Özgürlük Partisi (Freiheitliche Partei Österreichs) ve Yunanistan’da Altın Şafak (Golden Dawn) gibi aşırı sağ partiler bu dönemden itibaren Avrupa siyasetinde ismini duyuran partiler arasına girmiştir. Buna ek olarak sadece göçmen karşıtlığı üzerinden siyasal söylemini kuran aşırı sağ siyasal oluşumlar da kendilerine uygun zemin bulmuşlardır. Hollanda Özgürlük Partisi, İsviçre Halk Partisi, Finlandiya’da Gerçek

²¹ Nilüfer Göle, *İççe Girişler: İslam ve Avrupa*, Metis Yayınları, İstanbul, 2009, s. 36.

²² Kadir Canatan, *Avrupa’da Çok Kültürlülük, Entegrasyon ve İslam*, Kum Saati Yayınları, İzmir, 2015, s. 19.

²³ Jeremy Rifkin, *Avrupa Rüyası*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010, ss. 265-266.

²⁴ Hiç şüphesiz ki Avrupa’da göç ve göçmenlik meselesine yönelik olarak gelişen dışlayıcı tavır ve söylemleri tek başına yabancı düşmanlığı ile açıklamak sorunu tek boyutlu incelemek, diğer yerel, ulusal ve uluslararası faktörleri göz ardı etmek anlamına gelecektir. Özellikle Avrupa’da göçmenlik olgusuna güvenlik kaygılarıyla yaklaşılması durumunu Kopenhag Ekolü ve “Güvenlikleştirme” boyutu ile inceleyen bir çalışma için bkz. Nazif Mandacı ve Gökay Özerim, “Uluslararası Göçlerin Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa’da Radikal Sağ Partiler ve Göçün Güvenlikleştirilmesi”, *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, Cilt: 10, Sayı: 39, Güz 2013, ss. 105-130.

²⁵ Paul Hainsworth, “The Front National: From Ascendancy to Fragmentation on the French Extreme Right”, *The Politics of Extreme Right: From Margins to the Mainstream*, Paul Hainsworth (Ed.), Pinter, London, 2000, s. 10.

Finliler, İsveç'te Yeni Demokratlar bunlar arasında yer almaktadır.²⁶

Günümüz Avrupa'sında kabaca 15 milyonu bulduğu ifade edilen Müslüman varlığı 20.yy göçmen hareketliliğinin bir sonucu ortaya çıkmış bir gerçekliktir.²⁷ Dolayısıyla İslam bugün Avrupa toplumunun bir parçası durumundadır.²⁸ Tarihsel ve kültürel önyargılar doğrultusunda Avrupa kimliğinin ötekisi konumunda olan Müslüman kitle gerek nüfus gerekse yaşam tarzı açısından başörtüsü²⁹, camiler, minareler, ezan gibi sembollerle varlığını görünür olmaya başladığından itibaren "entegrasyon sorunsalı" medya, politikacıların söylemleri vb. psiko-sosyal tartışmaların yanı sıra ideolojik kimlik söylemlerinin de öznesi durumuna getirilmiştir.³⁰

2007 yılında Almanya'da yayımlanan Berliner Zeitung Gazetesi'nin Alman Şansölyesi Angela Merkel'i başörtülü; muhalefet lideri Kurt Beck'i de sakallı gösteren bir resim

²⁶ Aristotle Kallis, "Avrupa'da Radikal Sağ'ın Yükselişi", *SETA Analiz*, Sayı: 119, Mart 2015, s. 12.

²⁷Hakan Samur, "Avrupa'nın Önyargılarının ve Çelişkilerinin Bir Sonucu Olarak İslamofobi", *Yönetim Bilimleri Dergisi*, cilt: 15, Sayı: 29, s. 148.

²⁸ Bu konudaki tartışmalar hakkında bilgi için bkz. Talal Asad, "Müslümanlar ve Avrupa Kimliği: Avrupa İslam'ı Temsil Edebilir mi?", *Avrupa Fikri*, Anthony Pagden, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2010, ss. 234-255.

²⁹Huriye Martı, "İslamofobi ve Avrupa'da Kadın İmajı", *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt:7, Sayı: 13, 2018, ss. 36-46.

³⁰Nilüfer Göle, *İslamın Yeni Kamusal Yüzleri*, Metis Yayınları, 2009, s. 85; David Voas ve Fenella Fleischmann, "Islam Moves to West: Religious Change in the First and Second Generations", *Annual Review of Sociology*, vol: 38, 2012, ss. 525-545. "Avrupa İslam'ı" veya "Müslüman Avrupa" anlamlarında kullanılan "Euro-Islam" kavramı bu dönemde literatüre girmiştir. Bkz. Enes Karic, "Is Euro-Islam a Myth, Challenge or a Real Opportunity for Muslims and Europe?", *Journal of Muslim Minority Affairs*, vol: 22, No: 2, 2002, ss. 435-442. Zaman içerisinde Avrupa'nın Araplaşması anlamında "Eura-bia" kavramı da dolaşıma sokulmuştur.

yayınlayarak "böyle devam ederse Almanya'da elli yıl sonra Hristiyanlar azınlıkta kalacak"³¹ sözlerini sarf etmek suretiyle İslam'ı ve Müslümanları indirgemeci bir yaklaşımla bir bütün halinde tehdit olarak sunması "Euro-Islam" tartışmaları bağlamında sembolik bir çıkış niteliği taşımaktadır.³² Bu bakış açısına göre tam da Jytte Klausen'in tespit ettiği gibi Müslümanlar göçmenler marjinalleştirilmek suretiyle birer "iç tehdit unsuru" olarak kabul edilmektedir ki bu zihniyet sözünü ettiğimiz entegrasyon süreci sorunsalını hem doğuran hem de yeniden üreten bir karakter arz etmektedir.³³

Bir Dönüm Noktası Olarak 11 Eylül 2001 ve Medeniyetler Çatışması Tezi

Batı'nın hem zaferini ilan ettiği hem de yerkürede yarım yüzyıl devam eden ideolojik kamplaşmanın yerini kimlik politikalarına bırakmaya başladığı 1990'larda önce Bernard Lewis'in *The Atlantic Dergisi*'nde yayımlanan "Müslüman Öfkenin Kökleri" adlı makalesi (1991)³⁴ ardından Samuel Huntington'ın *Foreign Affairs Dergisi*'nde yayımlanan "Medeniyetler Çatışması" adlı makalesi (1993)³⁵ yakın geleceğin habercisi olmuştur.

³¹ Canatan, a.g.m., ss. 54-55.

³²Avrupa Birliği içerisinde yaşanan tartışmalardan doğan Avrupa Parlamentosu'na ait bir değerlendirme için bkz.[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/369031/IPOL.CULT_ET\(2007\)369031_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/369031/IPOL.CULT_ET(2007)369031_EN.pdf)

³³Jytte Klausen, *İslamı Yeniden Düşünmek: Batı Avrupa'da Siyaset ve Din*, Liberte Yayınları, Ankara, 2005, s. 157. Tarihsel süreçte Avrupalı kimliği için zaman zaman "dışarıdan gelen" ve "iç tehdit" olarak görülen unsurlar için bkz. Murat Necip Arman, "The Sources of Banality in Transforming Turkish Nationalism", *CEU Political Science Journal*, Central European University, 2007, s. 134.

³⁴Bernard Lewis, "The Roots of Muslim Rage", *The Atlantic*, Sep. 1990, 266/3, ss. 47-60.

³⁵Samuel Huntington, *The Clash of Civilizations*, *Fore-*

Huntington her ne kadar tezini Lewis'in makalesi üzerine inşa etmiş olsa da global anlamda şöhret kazanan makalesinde yeni dünya düzeninde en temel çatışma alanının Müslümanlar ile Batı dünyası arasında olacağını iddia etmişti. Buna göre iki büyük medeniyet arasındaki yapısal ve kültürel farklılıklar hem devletler arasındaki çatışmaları körükleyecek hem de geleceğin savaşlarını belirleyecekti.³⁶Buna ek olarak, radikal/fundamentalist İslam yerine bütüncül olarak İslam'ı esas problem olarak niteleyen Huntington tarafından Batı kültürünün başta Batı'da yaşayan Müslümanlar olmak üzere Batı-dışı toplumların üyeleri tarafından tehdit edildiğini iddia etmesi³⁷ 21.yy başında sosyal alandan siyasal alana dek her düzeyde yükseliş gösterecek olan İslamofobi'nin düşünsel/ideolojik temelini atmasını sağlamıştır. Zira bundan böyle İslam dünyası ile Batı dünyası arasında çatışma yaşanmasının kaçınılmaz, hatta normal/olağan olduğunu ve iki medeniyetin varoluşlarının birbirlerine karşı inşa edildiğini savunan her fikrin birincil referans kaynağı Huntington'ın bu tezi olacaktır.³⁸

Edward Said, 1990'ların başında İslam'a karşı Batı ikiliği ve eski dönemin komünizm tehdidinin yerine İslam'ın yerleştirilmesinin ilk örneklerinden birinin 16 Ocak 1991 tarihli Los Angeles Times'da yayımlanan bir köşe yazısı olduğunu söylemektedir.

ign Affairs, vol: 72, no: 3, 1993, ss. 22-49.

³⁶Samuel Huntington, *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*, Simon & Schuster, New York, 1997, s. 22 ve 39.

³⁷Huntington, a.g.e., s. 217.

³⁸Murat Aktaş, "Avrupa'da Yükselen İslamofobi ve Medeniyetler Çatışması Tezi", *Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATAUM) Dergisi*, 13 (1), s. 48.

ABD ve Batılı hükümetlerin "İslami güçlüklerle" başa çıkabilmek için strateji arayışları içerisinde olduğunun ifade edildiği Robin Wright imzalı bu köşe yazısında, dönemin George H. Bush hükümetinden kıdemli bir yetkilinin "İslam'la uğraşırken 30-40 yıl önce komünizmle uğraşırken olduğundan çok daha akıllı davranmalıyız" dediği ifade alıntılanmaktaydı.³⁹

Fred Halliday'e göre ise, Soğuk Savaş'ın bitişi, Batı ile İslam Dünyası arasında var olan eski çatışmanın canlanmasına neden olmuştur. Halliday bunun en önemli sonucu olarak, Batı Avrupa'nın yeniden İslam tehdidinden söz etmeye başlaması ve söz konusu tehdidi ideolojik anlamda Soğuk Savaş'ın yerine koymasını göstermektedir.⁴⁰Halliday'in haklı bir tespitle sözünü ettiği ikame süreci, Batı'nın kolektif tarihsel hafızası ve kültürel kodlarında "Haçlı Seferleri"⁴¹, "İstanbul'un Fethi", "Müslüman azınlıkların/göçmenlerin sosyo-kültürel entegrasyon sorunu" vb. konular üzerinden hâlihazırda var olan⁴² İslam'a ve Müslümanlara yönelik yerleşik negatif önyargılar ve bunları besleyen tarihsel anlatının⁴³ bir dönüm noktası

³⁹ Edward Said, *Medyada İslam*, Metis Yayınları, İstanbul, 2017, s. 79.

⁴⁰Fred Halliday, *İslam ve Çatışma Miti*, Sarmal Yayınevi, İstanbul, 1998, s. 123.

⁴¹Amin Saikal, *Islam and the West: Conflict or Cooperation*, Palgrave MacMillan, New York, 2003, ss. 30-31.

⁴²Bernard Lewis, *Islam and the West*, Oxford University Press, New York, 1993, ss. 71-72. Bu konuda ayrıca bkz. Rana Kabbani, *Avrupa'nın Doğu İmaji*, Bağlam Yayınları, İstanbul, 1993; Albert Hourani, *Batı Düşüncesinde İslam*, Sarmal Yayınevi, İstanbul, 1994.

⁴³Bu konuyu karşılaştırmalı olarak inceleyen eserler için bkz. Montgomery Watt, *İslam Avrupa'da*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 2000; Serhat Ulağlı, *Batı'da Öteki'nin Kültürel ve İdeolojik Dönüşümü: Türkofobi ve İslamofobi*, Afe Akademi Yayınları, İstanbul, 2017. Batı'nın Doğu'ya karşı bir savaşı olarak formüle edilen Haçlı Seferleri (1095-1207) ve üzerine

olarak 11 Eylül 2001'den itibaren yeni bir döneme girmesiyle yeni bir boyut kazanmıştır.⁴⁴

İslamiyet'e ve Müslümanlara yönelik bir ötekileştirici tutum olarak İslamofobi'nin bir toplumsal içgüdü ve kategorik karşıtlık unsuru olmaktan çıkıp, nefret söylemine dönüşmesi, hatta zaman zaman Müslümanlara karşı ırkçı tutum ve eylemleri gündeme getirmesi bakımından El Kaide'nin 11 Eylül 2001'de Amerika Birleşik Devletleri'nde İkiz Kuleler olarak bilinen Dünya Ticaret Merkezi'ne gerçekleştirdiği terör eylemleri milat teşkil etmektedir.⁴⁵ Binlerce kişinin hayatını kaybettiği ve yaralandığı söz konusu terör eyleminin ardından İstanbul'da önce 15 Kasım 2003'te Neve Şalom ve Beth İsrail Sinagoglarına, ardından 20 Kasım 2003'te HSBC ve İngiltere İstanbul Başkonsolosluğu'na düzenlenen saldırılar; 11 Mart 2004'te Madrid ve 7 Temmuz 2005 Londra saldırıları ile terör

dalgası Avrupa'ya ulaşmıştır. Buna ek olarak, 11 Eylül saldırılarını müteakip ABD tarafından önce Afganistan operasyonu sonra da Irak Savaşı sırasında ve sonrasında geliştirilen militarist siyasi retorik ile bu bağlamda kullanılan argümanlar pek çok açıdan Batı kamuoyu nezdinde medeniyetler çatışması tezinin haklı olduğu kanısını yerleştirmiştir.⁴⁶

000'li yılların ilk yarısında yaşanan küresel terör eylemleri sebebiyle Kuzey Amerika⁴⁷ ve Batı Avrupa'da bir korku ve endişe kaynağı haline gelen Müslüman azınlık ve göçmenler üzerinden "İslam karşıtlığı"⁴⁸ bir numaralı gündem maddesi haline gelmiştir. Akademi dünyasında⁴⁹, politik tartışmalarda ve siyasal-iletişim mecralarında sıklıkla kullanılır olmaya başlanan "İslami Terör", "Radikal İslamcı Terör Örgütleri", "Küresel İslami Terörle Savaş", "İslamofaşizm"⁵⁰ gibi

inşa edilen Batı-Doğu dikotomisine dayanan tarihyazımı buna örnektir. Bkz. Dominique Schnapper, *Sosyoloji Düşüncesinin Özünde Öteki ile İlişki*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2005, ss. 44-45. Modernite döneminde de Ernest Renan'ın yazdıkları bir medeniyet olarak Batı Avrupa'nın kendi anlam ve değerler kümesi üzerinden yeni bir medeniyet olarak İslam dünyasına bakışını yansıtan ilk önemli örneklerden bir tanesidir. İslam dünyasının ve Müslümanların despotizmi ve saldırganlığı sembolize ettiğine inanan Renan'a göre, Batılı insan rasyonalite, çalışkanlık, disiplin gibi kavramlarla tanımlanırken, Doğulu ve Müslüman olmak en basit anlamıyla bu değerlerden yoksunluğu ifade etmektedir. Buna ek olarak Renan'a göre İslamiyet modern anlamda bilimle uyushabilecek bir inanç sistemi değildir; dolayısıyla da ontolojik olarak özgür düşüncenin karşısındadır. Bkz. Ernest Renan, *Muhammed and the Origins of Islam*, Reveue des Deux-Mondes, 1851.

⁴⁴ M. Ali Kirman, "İslamofobinin Kökenleri: Batılı mı Doğulu mu?", *Journal of Islamic Research*, vol: 21, sayı: 1, 2010, s. 23.

⁴⁵Rasim Özgür Dönmez, "Küreselleşme, Batı Modernliği ve Şiddet: Batı'ya Karşı Siyasal İslam", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, cilt: 1, Sayı: 4, 2004, ss. 84-85.

⁴⁶ Mustafa Aydın ve Sinem Açıkmeşe, "İslam Örneğinde Küreselleşen Dünyada Kimliğe Dayalı Güvenlik Tehditleri", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, cilt: 5, sayı: 18, 2008, s. 203.

⁴⁷ 11 Eylül sonrası Amerikan kamuoyunun İslam'a ve Müslümanlara bakışını ele alan bir çalışma için bkz. Muhammad Safeer Awan, "Global Terror and the Rise of Xenophobia/Islamophobia: An Analysis of American Cultural Production since September 11", *Islamic Studies*, vol: 49, no: 4, 2010, ss. 521-537.

⁴⁸Kavramsal bir tartışma olarak, Steven Salaita "İslamofobi" veya "İslam Karşıtlığı" kavramları yerine "Arap Karşıtlığı" adlandırmasının çok daha yerinde olacağını iddia etmektedir. Bkz. Steven Salaita, "Beyond Orientalism and Islamophobia: 9/11, Anti-Arab Racism, and the Mythos of National Pride", *The New Centennial Review*, vol: 6, no: 2, 2006, s. 250.

⁴⁹Akademi dünyasında İslamizm, Siyasal İslam vb. kavramların sorunlu kullanımı üzerine değerli bir katkı için bkz. Bessam Tibi, "The Islamist Venture of the Politicization of Islam to an Ideology of Islamism: A Critique of the Dominating Narrative in the Western Islamic Studies", *Soundings: An Interdisciplinary Journal*, vol: 96, no: 4, 2013, ss. 431-449.

⁵⁰ İslami radikalizm ile faşizmin içerik ve tarihsel arkaplan değerlendirmesini yapan ve nihayetinde bunların bir arada İslamifaşizm olarak kullanılmasının polemik üretmekten başka bir netice vermediğini iddia eden bir

kavramlar üzerinden “Anti-İslamizm/İslam Karşıtlığı” Batılı siyasi çevrelerde⁵¹ ve ana akım medyada hâkim dil halini almıştır.⁵² Bu sayede Batı dünyasında çok basit bir denklemle “Müslüman eşittir potansiyel terörist”; “İslam eşittir terör” algısı üretilmiş⁵³; bu denklemin karşı tepki olarak yarattığı ABD ve AB merkezli korunma refleksi ve yeni güvenlik paradigması⁵⁴ ve bu bağlamda artırılan önlemler İslamofobi’yi uluslararası ilişkilerde 21.yy’ın en temel tartışma konularından birisi haline getirmiştir.⁵⁵

11 Eylül saldırılarının ardından ilk çarpıcı İslamofobik açıklamalardan bir tanesi, daha sonra bu yöndeki açıklamaları ile dünya kamuoyunun gündemine gelecek olan Evangelist Franklin Graham’dan gelmişti. İslam’ı şiddetle, Müslümanı da terörist olmakla eşitleyen indirgemeci, buyurgan söylemin ilk örneklerinden biri olan konuşmasında Gra-

çalışma için bkz. Moshe Zuckermann, “ “Islamofascism”: Remarks on a Current Ideologeme”, *Die Welt Des Islams*, 52, 2012, ss. 351-369.

⁵¹En çarpıcı ve tarihe geçen örnek, dönemin ABD Başkanı George W. Bush 11 Eylül sonrasına denk gelen bir konuşmasında terörizme karşı başlatacakları küresel savaşı “crusade” (haçlı seferleri) olarak tanımlaması olmuştur. Bkz. John L. Esposito, *Kutsal Olmayan Savaş: İslamcı Terör*, Oğlak Yayınları, İstanbul, 2003, ss. 98-100.

⁵²Bihter Çarhoğlu, “Medeniyetler Çatışması ve Batı Medyasında İslam Söylemi: Almanya Örneği”, *Doğu Batı*, sayı: 10, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2007, ss. 207-213.

⁵³Walter Laquer, *No End to War: Terrorism in the Twenty First Century*, New York, 2003, s. 176.

⁵⁴Bülent Sarper Ağır, “Güvenlik Kavramını Yeniden Düşünmek: Küreselleşme, Kimlik ve Değişen Güvenlik Anlayışı”, *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, Yıl: 11, Sayı: 22, 2015, ss. 119-123.

⁵⁵Ali Şevket Ovalı, “AB’nin Terörizmle Mücadele Politikasındaki Dönüşüm: 11 Eylül ve Madrid Saldırıların Etkisi”, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, vol: 5, No: 3, 2006, ss. 97-99; Fuat Keyman, “11 Eylül Sonrası Dünya, Türkiye ve Dış Politika”, *Foreign Policy*, Aralık 2013, s. 113. Bu konuda ayrıca bkz. Giles Kepel, *War for Muslim Minds: Islam and the West*, Harvard University Press, 2004.

ham “Biz İslam’a saldırmıyoruz, ama İslam bize saldırdı. İslam’ın Tanrısı bizim Tanrımızla aynı değil. O, Hristiyanlık veya Yahudi-Hristiyan inancının Tanrısının oğlu değildir. Çok farklı bir Tanrıdır ve İslam’ın da kötülüklerle dolu şeytani bir din olduğuna inanıyorum”⁵⁶ diyerek İslamofobi’nin 11 Eylül sonrası dönemindeki nefret tohumlarını atmıştır.

11 Eylül sonrası süreçte giderek ivme kazanan İslam karşıtı politik tutum ve söylemlerin taşıdığı karşılıklı ilişkilerde toplumsal kırılmalara yol açma potansiyelini bir tehdit olarak gören dönemin etkin isimlerinden birisi Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan’dı. Annan 7 Aralık 2004 tarihinde New York’ta yaptığı bir konuşmada son dönemde yaşanan siyasal gelişmelerin Müslümanların Batı karşıtı olarak tanımlanması ile sonuçlandığını ve bu kurgulanmış önyargının tarih ve insanlık önünde İslamiyet’i ve Müslümanları incinmiş ve hatta güvenlik endişesi duyar hale getirdiğini söylemiş ve eklemiştir: “Hâlbuki tarih sırf bir karşıtlığın tarihi değil, aynı zamanda işbirliğinin, birbirinin bilimini ve sanatını etkilemenin ve zenginleştirmenin tarihidir. Orta Çağda ve sonrasında Hristiyan âlimler İslam ilimlerinden ve eserlerinden faydalanmamış olsalardı, Avrupa medeniyeti kat ettiği ilerlemeyi sağlayamazdı”.⁵⁷

11 Eylül sonrası süreçte İslam ve Batı ilişkileri bağlamında İslamofobi olgusuna Kofi Annan gibi akliselim yaklaşan, bir arada barış içerisinde yaşama idealini öne çıkaran isimler olduğu gibi bunun tam tersi istikamette duruş sergileyen yaklaşımlar da sahne almaya başlamıştır. Bu çerçevede en çarpıcı örneklerden bir tanesi dönemin Katolik Kili-

⁵⁶ Fuller, a.g.e., s. 218.

⁵⁷Ekmeleddin İhsanoğlu, *Yeni Yüzyılda İslam Dünyası*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2013, s. 166.

sesi ruhani liderinin yaptığı bir konuşmada çizdiği çerçevede vücut bulmaktadır. 12 Eylül 2006 tarihinde Papa XVI. Benediktus'un daha önce öğretim üyesi olarak görev yaptığı Regensburg Üniversitesi'nde yaptığı konuşma, 11 Eylül sonrası süreçte Batı ve İslam arasındaki ilişkinin ne denli kırılgan olduğunu göstermesi bakımından son derece önemlidir. Bizans İmparatorluğu'nun son hükümdarlarından Manuel Paleologos'un İslam ve Hz. Peygamber hakkındaki sözlerine referans vererek "İslamiyet'i şiddet ve çatışma içeren bir inanç olarak itham eden" konuşmasında Papa Benediktus şu cümleleri sarf etmiştir:

*"İmparator diyor ki: 'Bana Muhammed'in getirdiği yeni bir şey var mı, göster bakalım. O vakit sadece, yazdığı gibi, inancımı kılıçla yaymak gibi kötü ve insani olmayan şeyler göreceksin.' İmparator, bunu dile getirdikten sonra, inancı şiddete başvurarak yaymanın, neden ters tepici olduğunu, daha ayrıntılı olarak gerekçelendiriyor. Şiddet, tanrının ve ruhun doğasıyla aykırılık içindedir. 'Tanrı Kandan Hoşlanmaz' diye devam ediyor İmparator ve akıl gereğince 'logos' (Yunanca Bilgi/Söz) gereğince hareket etmemek de tanrının doğasına aykırıdır. İnanç ruhun meyvesidir; beden değil. O yüzden, birini inanca götürmek isteyen kişinin ihtiyacı, iyi konuşma ve doğru düşünme yeteneğidir; şiddet ve tehdit değil... Kişinin, makul bir ruhu ikna etmek için kol gücüne, saldırı araçlarına ya da birini ölümle tehdit edebileceği araçlara ihtiyacı yoktur."*⁵⁸

Kitle iletişim araçlarının ve siyasal propaganda faaliyetlerinin yoğun bir biçimde çalıştırılmasıyla şiddetin ve terörün küresel düzeyde temsilcisi imajı oluşturulmaya çalışılan İslamiyet ve peygamberi Hz. Muhammed hakkında Katolik Kilisesi ruhani

lideri tarafından yapılan bu konuşma hiç kuşkusuz 11 Eylül 2001 sonrası politik atmosferi anlayabilmek açısından önemlidir.⁵⁹ Öteden beri saf Hristiyanlık fikri üzerine bina edilen ideal Avrupa kimliğinin ötekisi olarak kurgulanan İslamiyet⁶⁰ üzerinde yaratılmak istenen baskının bir parça daha artmasına hizmet eden bu sözler dönemin konjonktürü itibarıyla yükselişte olan İslamofobi'nin kışkırtılmasından başka bir netice vermemiştir.⁶¹

2008 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Cumhuriyetçi Başkan adayı John McCain'in dini konulardaki danışmanı Ohio World Harvest Kilisesi Papazı Rod Parsley'nin kaleme aldığı yazıda yer verdiği ifadelerle bir taraftan kendisine mahsus bir tarih kurgularken diğer taraftan da İslamofobik kışkırtmayı alevlendirmektedir: "İslam'la tarihsel çatışmamızı anlamadığımız sürece ülkemizin ilahi amacına tam olarak ulaşabileceğine inanmıyorum. Gerçek şu ki Amerika, kısmen, bu yanlış dinin yok edilmesi üzerine kurulmuştur ve 11 Eylül 2001 tarihinin artık göz ardı edemeyeceğimiz bir savaş çağrısı olduğuna inanıyorum. Kristof Kolomb 1492 yılında Yeni Dünya'ya yelken açarken diğer hayallerinin yanı sıra en büyük amacı İslam'ı yenmektir. Kolomb, Yeni Dünya'nın zenginlikleriyle güçlenmiş Avrupa ordularıyla İslam ordularını yenilgiye uğratmanın hayalini

⁵⁹ 11 Eylül sonrası süreçte Amerikan medyasında kullanılan İslam ve Müslümanlara dönük nefret dilini yazılı ve görsel medyadan örneklerle ortaya koyan ve aslında İslamofobi'nin nasıl bir endüstri haline geldiğini, İslamdüşmanlığının nasıl metalaştırıldığını izah eden bir çalışma için bkz. Nathan Lean, *İslamofobi Endüstrisi*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2015, ss. 121-139.

⁶⁰ Bu konuda detaylı açıklama için bkz. İbrahim Kalın, *Ben Öteki ve Ötesi*, İnsan Yayınları, İstanbul, 2018, ss. 37-39.

⁶¹ İbrahim Kalın, *İslam ve Batı*, Türk Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2018, s. 176.

⁵⁸ <http://arsiv.sabah.com.tr/2006/09/15/gnd138.html>

kuruyordu. İşte Amerika'ya hayat veren şey, kısmen de olsa, bu hayal olmuştur".⁶²

Sonuç

İslamofobi'nin temelde bir psikolojik korku, çekinme ifade etmekle birlikte günümüz dünyasının en büyük sosyo-politik sorunları arasında yer alan yabancı düşmanlığı, ırkçılık, terör eylemleri ve yükselişte olan aşırı sağ siyasal söylemlerin her birinden ayrı ayrı beslendiği bir gerçektir. Özellikle 11 Eylül 2001 saldırılarının dönüm noktası teşkil ettiği bir siyasal süreçte İslamofobi'yi salt bir kimliğin bir diğerinden korku duyması olarak nitelemek hem sorunu basitleştirmek hem de analiz noktasında yüzeysel kalmak sonucunu getirecektir.

Marshall McLuhan'ın "küreselleşen köy"⁶³ ifadesiyle altını çizdiği 21.yy küreselleşme sürecinde birlikte barış içinde yaşamının koşullarını belirlemek adına klişe bir tabirle Amerika'nın yeniden keşfine ihtiyaç yoktur. Zira insanlık geçmiş birikimi ve tarihsel tecrübesi ile bir arada barış ve güvenlik içerisinde yaşamının temel parametrelerini belirlemiştir. Birincil anlamda birlikte yaşamının temel kuralının farklı olanı ötekileştirmemek, dinine, inancına, kültürüne, yaşam biçimine yani en başta "farklı olması haline" saygı göstermekten geçtiği üzerinde tartışma yapılmayacak derecede bir hakikat olarak karşımızda durmaktadır. Böyle bir noktada saygı ortamını inşa edebilecek ve sürdürülebilir hale getirecek en önemli enstrümanlar arasında önyargılardan uzak bir biçimde diyalog kanallarının açık ve işler konumda tutulması ilk sırada gelmektedir.

İkincil olarak ise 11 Eylül 2001 sonrası Batı-İslam ilişkilerine olumsuz anlamda damgasını vuran, temeli 18.yy Oryantalizmine dayanan Batı ile Doğu'yu, Batı ile İslam'ı birer farklı medeniyet olarak olduğu gibi anlamaya ve anlamlandırmaya çalışmaktan ziyade, bir "hiyerarşik sınıflandırmaya" tabi tutarak okumayı vaz eden Medeniyetler Çatışması tezi gibi iddialarla yeni dünya düzeni kurgulamanın yanlışlığı günümüzde bir kez daha kendisini göstermektedir. Oysaki Rifkin'in söylediği gibi "zorludur ve acılı olan ötekini tanıma süreci hegemonyadan bir ölçüde vaz geçilmesini gerektirir".⁶⁴ Medeniyetleri ayrı ayrı var olması ve yaşaması gereken, birbirleri ile olan etkileşimlerinden birbirlerini beslemeleri beklenen unsurlar olarak görmek yerine birinin varlığını diğerine düşman ya da tehdit sebebi gören yaklaşımın ne denli gerçekten uzak, toptancı bir gösterge olduğu ortadadır. Bilhassa son on yıllarda İslam ile Batı'yı bir bütün halinde birbirine varoluşsal açıdan düşmanlaştıran söylem ve yazının uluslararası toplum üzerindeki etkilerinden bir tanesinin de İslamofobi olduğu na kuşku yoktur.

Batı-İslam ilişkilerinin Soğuk Savaş sonrası serencamı iki taraf arasında karşılıklı olarak politik diskur ve medya dili aracılığıyla sergilenmek istenenin de ötesinde çok daha yapısal sorunların var olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir. Bunlardan ilki diyalogsuzluk ortamıdır. Diyalog hem bir medeniyet kurucu olgu hem de bir arada yaşama prensibinin ön koşuludur. Diyalog, tanımanın ilk adımı olduğu gibi, medeniyet olgusunun temeli olan çoğulculuğun da olmazsa olmazıdır. Oysaki günümüz Batı-

⁶² Fuller, a.g.e., s. 217.

⁶³ Marshall McLuhan ve Bruce R. Powers, *The Global Village*, Oxford University Press, New York, 1989.

⁶⁴ Rifkin, a.g.e., s. 299.

İslam dünyası ilişkileri en temelde diyalogsuzluk sıkıntısından mustarıptır. Jacques Derrida'nın söylediği gibi "bugün İslam ve Batı birbirlerine karşılık olarak adeta bir bilinmeyendir". İslam'ın gözünde Batı, Batı'nın anlam dünyasında ise İslam kurgulanmış birer karakter olarak görülmekte ve algılanmaktadır ki Derrida'ya göre bu kurgu mutlaka "yapı-söküme" tabi tutulmalıdır.⁶⁵ Böyle-sine yaygın bir yanlış anlaşılmanın temelinde diyalogsuzluğun ve keskin bir önyargılar zümresinin etkin olduğu son derece açıktır. Bu da sıklıkla karşımıza bir şikâyet konusu olan hoşgörüsüzlük atmosferini her bir tekil olayda yeniden üretmekte; bir arada barış ve güven içerisinde yaşayabilme ihtimalini günden güne azaltmaktadır.

Gerek Batı gerekse İslam dünyası için asli olarak ihtiyaç duyulan şey birbirlerini tanımlamaktan ve o tanımları birbirlerine dayatmaya çalışmaktan ziyade zor olanı deneyerek, tanımaya çalışmaktır. Muhatabının kendisini nasıl tanımladığını öğrenmeye çalışmak hem diyalog sürecini başlatacak hem de var olan önyargıları silme noktasında işlev görecektir. Böyle bir siyasal ve sosyal tutum aynı zamanda öteden beri bir şekilde hep kırılğan olan saygı iklimini ve bir arada yaşama ihtimalini güçlendirecektir. 11 Eylül 2001 sonrası süreçte gerek Fransa'daki Charlie Hebdo gerekse Danimarka'daki Karikatür Krizi gibi dönüm noktası olaylarda her iki taraf da teste tabi tutulmuş, ne var ki, özellikle Batı dünyası bu sınavlarda başarısız olmuştur. Zira bu ve benzeri İslamofobik olaylarda öncelik hep suçlamaya, bütüncül olarak bir dini ve inananlarını içeren bir büyük me-

deniyeti terörle suçlamak gibi Edward Said'in de vurguladığı indirgemeci yaklaşımın kolaycılığına savrulmaya verilmiştir.⁶⁶ Oysa ilk başta sahip çıkılması ve savunulması gereken "itham ederek çatışmak" değil, "diyalog kurarak uzlaşmak" olmalıdır.

KAYNAKÇA

- AĞIR, Bülent Sarper, (2015), "Güvenlik Kavramını Yeniden Düşünmek: Küreselleşme, Kimlik ve Değişen Güvenlik Anlayışı", *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, Yıl: 11, Sayı: 22, ss. 119-123.
- AKTAŞ, Murat, (2014), "Avrupa'da Yükselen İslamofobi ve Medeniyetler Çatışması Tezi", *Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ATAUM) Dergisi*, 13 (1), ss. 31-54.
- ALLEN, Chris, (2007), "Islamophobia and Its Consequences", *European Islam: Challenges for Public Policy and Society*, Samir Amghar, Amel Boubekur, Michael Emerson (Eds.), Brüksel, Center for European Policy Studies, ss. 144-167.
- ARMAN, Murat Necip, (2007), "The Sources of Banality in Transforming Turkish Nationalism", *CEU Political Science Journal*, Central European University, 2007, ss. 133-151.
- ASAD, Talal, (2010), "Müslümanlar ve Avrupa Kimliği: Avrupa İslam'ı Temsil Edebilir mi?", *Avrupa Fikri*, Anthony Pagden, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, ss. 234-255.
- , Kemal ve ER, Tuba, (2008), "İslamofobi ve Avrupa'da Birlikte Yaşama Tecrübesi Üzerine", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fa-*

⁶⁵ Mustapha Chérif, *Islam and the West: A Conversation with Jacques Derrida*, The University of Chicago Press, 2008, s. 80.

⁶⁶ Edward Said, *İktidar, Siyaset ve Kültür: Söyleşiler*, Hece Yayınları, Ankara, 2016, s. 456.

költesi Dergisi, cilt: 17, sayı: 2, ss. 747-770.

AWAN, Muhammad Safeer, (2010), "Global Terror and the Rise of Xenophobia/Islamophobia: An Analysis of American Cultural Production since September 11", *Islamic Studies*, vol: 49, no: 4, ss. 521-537.

AYDIN, Mustafa ve AÇIKMEŞE, Sinem, (2008), "İslam Örneğinde Küreselleşen Dünyada Kimliğe Dayalı Güvenlik Tehditleri", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, cilt: 5, sayı: 18, ss. 197-214.

AYDIN, M. Zeki ve YARDIM, Müşerref, (2008), "Belçika'da İslamofobi ve Müslümanlara Yönelik Ayrımcılık", *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt: 12, Sayı: 1, ss. 7-32.

Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm, (2007), Kadir Canatan ve Hıdır Özcan (Eds.), Eskiyei Yayınları, Ankara.

BLEICH, Erik, (2012), "Defining and Rese-arching Islamophobia", *Review of Middle East Studies*, vol: 46, no: 2, ss. 180-189.

BOURDEAU, Jamie, (2010), *Xenophobia: The Violence of the Fear and Hate*, Rosen Publishing, New York.

BUNZL, Matti, (2005), "Between Anti-Semitism and Islamophobia: Some Thoughts on the New Europe", *American Ethnologist*, vol: 32, no: 4, ss. 499-508.

CANATAN, Kadir, (2007), "İslamofobi ve Anti-İslamizm-Kavramsal ve Tarihsel Yaklaşım", *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm*, Kadir Canatan ve Hıdır Özcan (Eds.), Eskiyei Yayınları, Ankara, ss. 19-63.

CANATAN, Kadir, (2015), *Avrupa'da Çok Kültürlülük, Entegrasyon ve İslam*, Kum Saati Yayınları, İzmir.

ÇARHOĞLU, Bihter, (2007), "Medeniyetler Çatışması ve Batı Medyasında İslam Söylemi: Almanya Örneği", *Doğu Batı*, sayı: 10, Doğu Batı Yayınları, Ankara, ss. 207-217.

CHERIF, Mustapha, (2008), *Islam and the West: A Conversation with Jacques Derrida*, The University of Chicago Press, 2008.

DÖNMEZ, Rasim Özgür, (2004), "Küreselleşme, Batı Modernliği ve Şiddet: Batı'ya Karşı Siyasal İslam", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, cilt: 1, Sayı: 4, ss. 81-114.

ESPOSITO, John L., (2003), *Kutsal Olmayan Savaş: İslamcı Terör*, Oğlak Yayınları, İstanbul.

European Islam: Challenges for Public Policy and Society, (2007), Samir Amghar, Amel Boubekeur, Michael Emerson (Eds.), Brüksel, Center for European Policy Studies.

FULLER, Graham, (2016), *İslamsız Dünya*, Profil Yayınları, İstanbul.

GELLNER, Ernest, (1995), "Nationalism and Xenophobia", *New Xenophobia in Europe*, Bernard Baumgartl ve Adrian Favell (Eds.), London, ss. 6-10.

GOODY, Jack, (2005), *Avrupa'da İslam Damgası*, Etkileşim Yayınları, İstanbul.

GÖLE, Nilüfer, (2009), *İslamın Yeni Kamusal Yüzleri*, Metis Yayınları.

GÖLE, Nilüfer, (2009), *İççe Girişler: İslam ve Avrupa*, Metis Yayınları, İstanbul.

GÖLE, Nilüfer, (2015), *Gündelik Yaşamda Avrupalı Müslümanlar*, Metis Yayınları, İstanbul.

HAINSWORTH, Paul, (2000), "The Front National: From Ascendancy to Fragmentation on the French Extreme Right", *The Politics of Extreme Right: From*

- Margins to the Mainstream, Paul Hainsworth (Ed.), Pinter, London, ss. 10-32.
- HALLIDAY**, Fred, (1998), *İslam ve Çatışma Miti*, Sarmal Yayınevi, İstanbul.
- HIDIR**, Özcan, (2010), "Anti-Semitizm ve Anti-İslamizm: Benzerlikler ve Farklılıklar", Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-İslamizm, Kadir Canatan ve Özcan Hıdır (Eds.), Eski Yeni Yayınları, Ankara, ss. 63-101.
- HOURANI**, Albert, (1994), Batı Düşüncesinde İslam, Sarmal Yayınevi, İstanbul.
- HUNTINGTON**, Samuel, (1993), *The Clash of Civilizations*, Foreign Affairs, vol: 72, no: 3, ss. 22-49.
- HUNTINGTON**, Samuel, (1997), *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*, Simon & Schuster, New York.
- "Islamophobia: A Challenge for Us All", (1997), *The Runnymede Trust*.
- Islamophobia: The Challenge of Pluralism in the 21st Century*, (2011), John L. Esposito ve İbrahim Kalın (Eds.), Oxford University Press.
- İHSANOĞLU**, Ekmeleddin, (2013), *Yeni Yüzyılda İslam Dünyası*, Timaş Yayınları, İstanbul.
- KABBANI**, Rana, (1993), Avrupa'nın Doğu İmaji, Bağlam Yayınları, İstanbul.
- KALIN**, İbrahim, (2018), *Ben Öteki ve Ötesi*, İnsan Yayınları, İstanbul.
- KALIN**, İbrahim, (2018), *İslam ve Batı*, Türk Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- KALLIS**, Aristotle, (2015), "Avrupa'da Radikal Sağ'ın Yükselişi", *SETA Analiz*, Sayı: 119.
- KARIC**, Enes, (2002), "Is Euro-Islam a Myth, Challenge or a Real Opportunity for Muslims and Europe?", *Journal of Muslim Minority Affairs*, vol: 22, No: 2, ss. 435-442.
- KEPEL**, Giles, (2004), *War for Muslim Minds: Islam and the West*, Harvard University Press.
- KİRMAN**, M. Ali, (2010), "İslamofobinin Kökenleri: Batılı mı Doğulu mu?", *Journal of Islamic Research*, vol: 21, sayı: 1, ss. 21-39.
- KLAUSEN**, Jytte, (2005), *İslamı Yeniden Düşünmek: Batı Avrupa'da Siyaset ve Din*, Liberte Yayınları, Ankara.
- "Küresel Göç ve Avrupa Birliği ile Türkiye'nin Göç Politikalarının Gelişimi", (2012), ORSAM, Rapor No: 123.
- LAQUER**, Walter, (2003), *No End to War: Terrorism in the Twenty First Century*, New York.
- LEAN**, Nathan, (2015), *İslamofobi Endüstrisi*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- LEWIS**, Bernard, (1990), "The Roots of Muslim Rage", *The Atlantic*, 266/3, ss. 47-60.
- LEWIS**, Bernard, (1993), *Islam and the West*, Oxford University Press, New York.
- LEWIS**, Bernard, (2016), *Semitizm ve Anti-Semitizm*, Akıl Çelen Kitaplar, Ankara.
- MAALOUF**, Amin, (2015), *Ölümcül Kimlikler*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- MANDACI**, Nazif ve ÖZERİM, Gökay, (2013), "Uluslararası Göçlerin Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa'da Radikal Sağ Partiler ve Göçün Güvenlikleştirilmesi", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, Cilt: 10, Sayı: 39, ss. 105-130.
- MARTI**, Huriye, (2018), "İslamofobi ve Avrupa'da Kadın İmaji", *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt:7,

Sayı: 13, ss. 36-46.

McLUHAN, Marshall ve **POWERS**, Bruce, (1989), *The Global Village*, Oxford University Press, New York.

New Xenophobia in Europe, (1995), Bernard Baumgartl ve Adrian Favell (Eds.), London.

OVALI, Ali Şevket, (2006), "AB'nin Terörizmle Mücadele Politikasındaki Dönüşüm: 11 Eylül ve Madrid Saldırıların Etkisi", *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, vol: 5, No: 3, ss. 77-102.

PAGDEN, Anthony, (2010), *Avrupa Fikri*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

RENAN, Ernest, (1851), *Muhammad and the Origins of Islam*, Reveue des Deux-Mondes. **RIFKIN**, Jeremy, (2010), *Avrupa Rüyası*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

SAID, Edward, (2016), *İktidar, Siyaset ve Kültür: Söyleşiler*, Hece Yayınları, Ankara.

SAID, Edward, (2017), *Medyada İslam*, Metis Yayınları, İstanbul.

SAIKAL, Amin, (2003), *Islam and the West: Conflict or Cooperation*, Palgrave MacMillan, New York.

SALAITA, Steven, (2006), "Beyond Orientalism and Islamophobia: 9/11, Anti-Arab Racism, and the Mythos of National Pride", *The New Centennial Review*, vol: 6, no: 2, ss. 245-266.

SAMUR, Hakan, (2017), "Avrupa'nın Önyargılarının ve Çelişkilerinin Bir Sonucu Olarak İslamofobi", *Yönetim Bilimleri Dergisi*, cilt: 15, Sayı: 29, ss. 147-173.

SCHNAPPER, Dominique, (2005), *Sosyoloji*

Düşüncesinin Özünde Öteki ile İlişki, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

SHERMAN, Lee, (2009), "The Islamophobia Scale: Instrument Development and Initial Validation", *International Journal of Psychology of Religion*, 19/2, ss. 92-105.

TARAS, Raymond, (2011), *Xenophobia and Islamophobia in Europe*, Edinburg University Press.

The Politics of Extreme Right: From Margins to the Mainstream, (2000), Paul Hainsworth (Ed.), Pinter, London.

TIBI, Bessam, (2013), "The Islamist Venture of the Politicization of Islam to an Ideology of Islamism: A Critique of the Dominating Narrative in the Western Islamic Studies", *Soundings: An Interdisciplinary Journal*, vol: 96, no: 4, ss. 431-449.

ULAĞLI, Serhat, (2017), *Batı'da Öteki'nin Kültürel ve İdeolojik Dönüşümü: Türkofobi ve İslamofobi*, Afe Akademi Yayınları, İstanbul.

VOAS, David ve **FLESICHMANN**, Fenella, (2012), "Islam Moves to West: Religious Change in the First and Second Generations", *Annual Review of Sociology*, vol: 38, ss. 525-545.

WATT, Montgomery, (2000), *İslam Avrupa'da*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.

ZUCKERMANN, Moshe, (2012), " "Islamofascism": Remarks on a Current Ideology", *Die Welt Des Islams*, 52, ss. 351-369.

Aydın Örneğinde Türkiye’de Kadın Temsili Ve Milletvekilleriüzerine Bir Değerlendirme (1935-2018)

Nezahat BELEN*

Öz

Demokratik bir toplum anlayışında, kadınların siyasal sistemde yer almaları önemli bir olgudur. Türkiye’de kadının konum olarak “eş” ve “anne” olmasının dışında siyasal hayatta da varolmasının kabul edilmesi ve bu yönde çeşitli düzenlemeler ile bu fikrin desteklenmesi, Türk kadının toplumsal ve siyasal yaşamda önünde yer alan engellerin ortadan kaldırılması adına önemlidir.

Türkiye’de kadın haklarının elde edilişi, Tanzimat Dönemiyle başlayan Türk modernleşme tarihinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Eğitim ve kültür alanlarında atılan her adım, doğrudan kadının toplumdaki etkisini arttırmıştır. Bununla birlikte siyasal hakları elde etmesiyle de kadın, tarih boyunca sürdürdüğü ikincil konumundan zaman içinde sıyrılmıştır. Kadınlar, toplumsal cinsiyet rolleri ve ilişkilerinden kaynaklanan farklı sosyal, ekonomik, siyasal çıkarlara sahip olarak siyasallaşmakta ve toplumsallaşmaktadır.

Ülkemizde kadın, seçme ve seçilme hakkını aldığı 1930’lu yıllardan itibaren fiilen siyasal yaşamda var olmuş ancak temsil etme (eksik temsil sorunu) bağlamında hala belirleyici ve etkin bir aktör olarak yer almamakta / alamamaktadır.Oysaki daha kapsayıcı ve demokratik bir yapılanma için kadınların siyasal karar alma sürecine dâhil olmasının gerekliliği herkesçe savunulmaktadır. Ancak bu düşüncenin uygulamasıparlamen-toda, yerel birimlerde ve siyasal partilerde ne yazık ki yeterli düzeyde değildir.

Bu çalışmada Aydın ili örneğinde Türk Kadının temsili (eksik temsili) somut veriler ışığında değerlendirilerek, Türkiye bütünüyle ne denli örtüştüğü gözler önüne serilmiştir. NitekimAydın örneğinden yola çıkılarak, siyasal alanda, her boyutuyla sınırlı katılım düzeyi göz önüne alındığında, Türk kadınının siyasal alandaki mevcut konumunun beklenen yerde olmamasınınhiç de şaşırtıcı(!) olmadığı söylenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Temsil, Aydın, Demokrasi

Women's Representation In Turkey And Legislators On Such An Assessment Aydın (1935-2018)

Abstract

In a democratic society, it is important for women to take part in the political system. women's position in Turkey as "wife" and "mother" except that exists outside of the adoption of the political life and supporting this idea with various regulations in this direction, It is important for the removal of the obstacles in front of the Turkish woman in social and political life.

Derivation of women's rights in Turkey is an important part of the history of Turkish modernization starting with the Tanzimat period. Every step taken in the fields of education and culture has directly increased the influence of women in society. However, with the acquisition of political rights, the woman has been stripped of its position as a secondary figure throughout history. Women are politicized and socialized with different social, economic and political interests arising from their gender roles and relationships.

* Dr.Öğr. Üyesi Nezahat Belen, Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, nbelen@pau.edu.tr

In our country, the woman actually existed in political life since the 1930's, when she was elected and elected but it still does not take place as a decisive and effective actor in the context of representation (the problem of underrepresentation). On the other hand, it is widely argued that women need to be included in the political decision-making process for a more inclusive and democratic structuring. However, the practice of this idea is unfortunately not sufficient in parliament, local units and political parties

In this study, the representation of Turkish woman (under representation) in Aydın province is evaluated in the light of concrete data, Turkey has fully demonstrated that the extent of overlap. As a matter of fact, when considering the limited participation level in all dimensions of the political arena, starting from the example of Aydın, It should be said that it is not surprising (!) That the current position of the Turkish woman in the political scene is not in the expected place.

Key words: Women, Representation, Aydın, Democracy

GİRİŞ

TEMSİL VE TARİHSEL GELİŞİMİ

Doğrudan demokrasi idealinin gerçekleş - mesimevcut sistemlerle imkânsızdır. Bu yüzden, temsili demokrasi kavramı ortaya çıkmıştır. Kuş - kusuz temsili demokrasi kavramının en önemli niteliklerinden birisi “*temsil*”dir. Temsil, aynı zamanda sisteme meşruluk kazandıran hayati bir unsurdur. Hal böyle olunca, mevcut siyasal yapı - ların demokratik konumlarını temsil düzeylerine göre sınıflandırmak mümkündür. ¹Teorik olarak insanların siyasal yaşama doğrudan katkıda bu - lunmalarının imkânsızlığının bir sonucu olarak ortaya çıkan “*temsil*” kavramının kelime anlamı Türkçe sözlükte; “*birinin ya da topluluğunadına davranmak, belirgin özellikleri ile yansıtmak, sembolü olma simgeleme*”şeklindedir.²

Siyasal anlamda ise, bireylerin kendi ad - larına karar vermek üzere görevlendirdikleri kişi ya da kurumları ifade eder. Demokratik yapılar - dasiyasal anlamda temsil açısından iki önemli kurumdan söz etmektümün: **Parlamento ve Siyasal Partiler**. Bu iki kurum hem siyasal iktidar - ların belirlendiği odaklar ve hem de siyasal temsi - lin gerçekleştiği kurumlardır. Siyasal iktidarlar seçimler sayesinde meşruiyetlerini sağlarlar. Ni - tekim seçmen kitlesi seçimler yolu ile seçtikleri kişilere kendileri adına siyasi karar alma hakkını devrederler. Bu bakımdan “*seçmek ve seçil - mek*”**temsili demokrasinin** temel sorun alanların - dan biridir.

Demokrasi mücadelesi de bir bakıma bu ana eksen etrafında gelişmiştir. Önceleri krala,

feodal beylere, monarklara ait olan yönetme yet - kisi bu mücadeleler sonunda “*halkı temsil eden ve halk tarafından seçilen vekillere*” devredilmiştir.³ Daha sonra XIX.yüzyıl sonlarında (1898) siyasal temsil eşitliğine dayanan demokrasi deyimini Strasbourg’da Avrupa Konseyi tarafından düzen - lenen bir toplantıda ortaya atılmış ve burada ka - dınlarla erkekler arasındaki eşitlik siyasal önkoşul olarak belirlenmiştir.⁴Yani siyasetin cinsiyetinin olmadığı, Türkiye’de ve dünya ülkelerinde kadına seçme ve seçilme hakkının verilmesiyle kabul edilmiştir. Ancak uluslararası belgelerde ve ulusal yasa metinlerinde XX. yüzyılın gerçeği olan bu durum, uygulamada “*tarz-ı siyaset*” olarak farklı - laşmaktadır. Siyasette kadının varlığı, kadın tem - silinden çok, “**temsili kadın**” olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum siyasetin erkek işi olduğu, kadın doğasının bu ortama uyum sağlamayacağı gibi toplumsal cinsiyetçi bakış açısıyla da destek - lenmektedir.⁵

Kadın temsiline artması demokrasiyi ge - liştirirken, demokratikleşmenin de kadın temsiline destekleyen bir etkisi olduğu savunulur. Genel olarak, günümüzde demokratikleşme yolunda kadınların siyasal sürece ve karar alma mekaniz - malarına dahil edilmesi, çıkarlarının savunula - bilmesi ve temsil edilmesi gerektiği üzerinde bir uzlaşma vardır. Nitekim Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Birliği (AB) ve pek çok sivil toplum kuru - luşu da demokratikleşme yolunda bu sorunu çözmeye yönelik inisiyatif oluşturmaya çalışmak - tadır.⁶

¹<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/289540>, Yusuf Tekin, Sabri Çiftçi, “*Temsil Krizi Tartışmalarına Bir Katkı: 22. Dönem TBMM’nde Yapılan Bir Alan Araştırmasının Sonuçları Işığında Türk Siyasal Yaşamında Demokratik Temsil İlkesinin Görünümü*”, **SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araş - tırmalar Dergisi**, s.70

²www.tdk.gov.tr/index.php “*Temsil*” maddesi. Erişim tarihi :05.05.2018

³ Server Tanilli, **Devlet ve Demokrasi**, İstan - bul,2007,s.28.

⁴Hatice Altunok-Muaz Ayhan Işık-Fatma Gül Gedikkaya, “*Siyasette İlk Kadın Parlamenterler Dönemi*” **Yasama Derneği Dergisi**, 2018, s.231.

⁵Ahu Sumbas, “*Kadının Politik Temsil Meselesi Üzerine Bir Tartışma*”, **İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakül - tesi Dergisi No: 53. (Ekim 2015)**. s.108

⁶Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Her Çeşidinin Kal - dırılmasına Dair Konvansiyon ([The Convention](http://www.unhcr.org/refugees/3a663e68.html)

Kadının siyasal alanda temsili, kadın hareketlerinin amaçlarından bir kısmını oluşturmaktadır. Siyasal alanda temsil ile kadın, politika sürecine dâhil olmasının yanında, kendinehas konulara ve toplumun genelini ilgilendiren meselelerde siyasal temsil yoluyla aktör olmuştur. Ancak demokrasi tarihinde kadınların kendileri adına konuşup kendilerini temsil etmeleri uzun bir süre almıştır. Çünkü bunu erkekler *kadınları* adına yapmışlardır. Dolayısıyla kadınların siyasi varlığından ve çıkarlarından söz edilmesi güç bir süreç olmuştur. Feminist düşünce gelişmeye başladığında kadın temsili önemli bir sorun olarak ilk kez gündeme getirilmiştir. Bu kadın temsili için önemli bir dönüm noktasıdır. Bu mücadeleler sonunda, dünyanın pek çok farklı yerinde kadınlar seçme ve seçilme hakkı, çalışma ve eğitim hakkı gibi hukuksal ve ekonomik haklar kazanmışlar; belirli toplumsal kazanımlar ve farkındalıklar elde etmişlerdir. Bu haklar özellikle siyasal anlamda kadınlar açısından önemli kazanımlardır; ancak kadın çıkarlarının temsili ve kamusal alanın kadınlara yönelik dönüşümü için bu kazanımların yeterli olmadığı görülmüştür.⁷

Kadının eksik veya yetersiz temsili pek çok nedeni vardır. Kadınların önemli bir çoğunluğu, eğitimlerini sürdürecekt ya da ekonomik etkinliğe katılabilecek ortam bulamamaktadır. Bir de toplumsal olarak kadına biçilen geleneksel rolün katı sınırları, karşılarında önemli bir engel olarak durmaktadır. Yanierkek: “*eve bakar, geçimi sağlar*”, “*savaşır*”, “*ülkeyi yönetir*”. Kadın elinin hamuru ile erkek işine karışmaz ya da karışmamalı. Dünya ve Avrupa ülkelerinden birçoğuna

göre kadına siyasette olma özgürlüğü erken tarihlerde verilmiş olmasına karşın; kadın temsil etme yüzdelerinin “ temsili ” (numunelik) olacak kadar az olması da, her zaman bahsedilen toplumsal cinsiyet bakışının henüz kırılmamış olmasından kaynaklanmaktadır.

TÜRKİYE’DE TEMSİL GELİŞİMİ, KADIN TEMSİLİNİN BAŞLAMASI VE SÜRECİ

Temsili demokrasi ile ilgili olarak hem İslam hem de Türk geleneğine baktığımızda nice batı ve diğer dünya ülkelerinden farklı bir biçimde, kadının ve insanlığın kendine has temsil hakkına sahip olduğunu görebilmekteyiz. Nasıl mı? İslâm kadına seçme hakkını vermiş, seçilme hakkına engel koymamıştır.⁸Kadınlara seçme hakkının verildiği, Hz. Peygamberin (sav) siyasî mahiyette olan bey’atlerde kadınlardan da söz almasından, ayrıca, gerek Hz. Peygamberin (sav) gerek halifelerin birçok konuda Hz. Peygamberin (sav) hanımlarından veya diğer ileri gelen kadınlardan fikir sormalarından anlaşılmaktadır.⁹ İslâm’ın Miladî VII. asırda kadınlara en azından seçme hakkını kesin olarak tanınmasına karşılık birçok Batı ülkesinde bu hak kadınlara henüz XX. asrın başlarında verilmiştir.¹⁰Ancak İslam bu hakkı vermiş olmasına rağmen, Hz. Peygamberin (sav) ve Dört Halife döneminden sonra gelenler bu hakkın uygulanmasında yeterli katılımı sağlamamışlardır. Bugün ise İslami yönetimle yönetilen ülkelerde bu hakkın maalesef mevcutta uygulanışını göremektediriz.

Türk geleneğine baktığımızda; tarih boyunca birçok devlet kurmuş Türk milleti, devlet ve halk yönetiminde verdikleri güzel örneklerle karakterlerine yakışan en güzel rejimin demokrasi

[on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women-CEDAW](#)), BM Genel Kurulu tarafından 1979’da kabul edilmiştir.

Bkz. <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/> ve Serpil Sancar, “ *Türkiye’de Kadın Hareketinin Politikası; Tarihsel Bağlam, Politik Gündem ve Özgürlükler*”, s.66,

www.kasaum.ankara.edu.tr/files/2013/09/Serpil-Sancar. Erişim tarihi: 05.05.2018

⁷Ahu Sumbas, **a.g.m.**, s.107-108.

⁸ İsmail Özsoy, “ *Kadın Hakları Tarihine Bir Bakış* ”, **Akademik Araştırmalar Dergisi**, İstanbul, 2005, Sayı:26, s.1.

⁹Bekir Topaloğlu, **İslâm’da Kadın**, 17. İstanbul 1988, s. 278-280

¹⁰ Günseli Özkaya, **Kadınların Savaşı**, Garanti Matbaası, İstanbul 1970, s. 211.

olduğunu göstermişlerdir. Orta Asya Devletlerinde hâkimiyetin veülkeye ait çeşitli sorunların tartışıldığı,değişik yapı ve katılım düzeni içeren Toy, Kengeş, Kurultay 'ın bugünkü anladığımız demokrasi kavramını ifade etmese de kendi dönemi için birer temsili demokrasi meclisleriolduğunu söyleyebiliriz..Ancak Türklerin gerek devlet ve gerekse hâkimiyet anlayışı, kökleri çok derinlerde bulunan, aile, millet ve devlet kavramlarını öne çıkaran sağlam bir düşünce sistemine, dünya görüşüne dayanması sebebiyle tarihteki diğer demokrasilerle ve bugünün batı dünyasının demokrasi anlayışından pek çok farklılık göstermektedir. Ancak Türklerin bugünkü anlamda demokrasiye geçiş eylemleri (halkın seçimlere katılma yoluyla ulusal düzeyde kendilerini temsil edecek milletvekillerini seçmesinin tarihi) Osmanlı Devleti'ne kadar uzanmaktadır.¹¹1876'dan 2018'e Türkiye'de toplam 32 milletvekili genel seçimi deneyimi yaşanmıştır. Gerek II. Meşrutiyet gerekse de tek partili Cumhuriyet yönetimlerinde seçimler düzenli olarak yapılmıştır. Dolayısıyla yerel seçimler de bu kapsama eklendiğinde Türkiye'nin seçimler bakımından zengin ve kurumsal bir ülke olduğu söylenebilir.

Kadın hareketinin ortaya çıkışı hemen hemen tüm dünyada aynı seyri izlemiştir. Türk kadınları için bu sürecin başlangıcı hukuk, eğitim, toplum, siyaset ve ekonomik yapı yönünden gelişme ve değişme döneminin başladığı yıllar olan II. Meşrutiyet dönemidir.¹² Tanzimat dönemindeki bazı kanunlarda değişiklikler, kızlar için okullar açılması, eski yasakların geniş ölçüde yumuşa-

tilması ayrıca kadın hareketine öncülük etmiştir.¹³ II. Meşrutiyet döneminde erkek ve kadın yazarların, derneklerin, kadının ailedeki durumundan sosyal hayattaki durumuna kadar her konudaki dilekleri kadın hakkındaki yeni bakışa ilişkin gelişmelerdir. Bu gelişmeler Cumhuriyet döneminde kadına seçme ve seçilme hakkının verilmesiyle önemli bir merhaleye gelmiştir. Türk kadını parlamenter olma hakkını kazandığı dönemde Batı ülkelerinin birçoğunda kadınlar bu hakka henüz kavuşmamıştır. Türkiye bu konuda Avrupa'nın önemli ülkelerinden önde gelişim göstermiştir. Kadınların oy kullanma hakkını kazanma tarihleri Avusturalya'da 1902, Batı Almanya'da 1919,ABD'de 1920, Birleşik Krallık'ta 1928, Türkiye'de 1935,Fransa'da 1944'te, İtalya'da 1945'te, Belçika'da 1948'de, Yunanistan'da 1952'de ve İsviçre'de çok gecikmiş olarak 1972'dir.¹⁴

1934'de dünya genelinde kadınların milletvekili seçme ve seçilme hakkının bulunduğu ülke sayısı 28 olduğu düşünüldüğünde, Türk kadınının Cumhuriyetle birlikte bu konuda geldiğinoctanın önemi ortaya çıkmaktadır.¹⁵Siyasal temsileşitliği, kadınların ve erkeklerin eşit sayıda temsilini ifade eder. Siyasal temsil eşitliğinin sadece siyasal alan için kullanılması, siyasal temsil eşitliğine dayalı demokrasiyle bağlantılı olmasındandır.Türkiye'de kadınların seçme ve seçilme

¹¹Mehmet Ö Alkan. " Osmanlıdan Günümüze Türkiye'de Seçimlerin Kısa Tarihi ",**Görüş Dergisi**, No.48, Mayıs 1999,s.48-49.

[www.academia.edu/.../Mehmet Ö. Alkan Osmanlıdan Günümüze Seçimlerin Kısa Tarihi](http://www.academia.edu/.../Mehmet_Ö._Alkan_Osmanlıdan_Günümüze_Secimlerin_Kisa_Tarihi) Erişim Tarihi 05.05.2018

¹²Serpil Çakır, **Osmanlı Kadın Hareketi**, Metis Yayınları, 2.Basım 1996, s.316.; Semra Gökçimen, "Ülkemizde Kadınların Siyasal Hayata Katılım Mücadelesi", **Yasama Dergisi**, Sayı:10,Eylül 2008, s.47.

¹³Tezer Taşkiran, **Cumhuriyetin 50. Yılında Türk Kadın Hakları**,Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı,Cumhuriyetin 50.yıldönümü yayınları,Ankara,1973, s.25.

¹⁴**Kadın Parlamenterler**, Haz. Yüksel Binici, Demokrat Parti AR-GE Başkanlığı, Ankara 2009, s.1; **Türk Parlamento Tarihinde Kadın Parlamenterler 1935-2009**, Ankara 2009, s.1;GÜREL, Zeynep Damla, Elif Şimşek, Tunga Yılmaz, (2006), "*Türk Siyasi Hayatında Kadının Rolü ve Kadına Yönelik Düzenlemeler*", <http://www.turkis.org.tr/icerik/zdgmak.doc/>, Erişim Tarihi: 10.05.2018.

¹⁵Sibel Duroğlu **Türkiye'de İlk Kadın Milletvekilleri**, AÜ.SBE. ,T. Cumhuriyeti Tarihi Anabilim dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2007, s.35.

hakkı 3 aşamada gerçekleşmiştir. İlk olarak 1930'da çıkarılan Belediye Kanunu ile belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı. Bunu 26 Ekim 1933'de Köy Kanunu'nda değişiklik yapılarak köylerde muhtar olma ve ihtiyar meclisine seçilme hakkı ve son olarak 5 Aralık 1934'de kabul edilen bir yasa ile Türk kadınına milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır. Aynı yasa ile seçmen yaşı 18'den 22'ye çıkartılmış, 40.000 kişiye bir mebus seçilebilmesi esası da getirilmiştir.¹⁶

1935'DEN GÜNÜMÜZE MECLİS'TE KADIN TEMSİL ORANLARI

Kadınların Türkiye'de Siyasal alanda temsil haklarını üstlenmeleri ilk kez 1935 yılında milletvekili olarak Parlamentaoya girişleriyle olmuştur. Ne yazık ki bu dönemde kadınların % 4,5'lik temsil oranı ilerleyen yıllar daartmasının yerine 2007 seçimlerine dek aşıl原因an bir oran olarak kalmıştır. Kadınların temsili yerel düzeyde çok daha düşük oranlarda kalmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki kadın milletvekili oranı 1935 yılında %4,5' iken, 83 yıl sonra bu oran ancak %17,3'ye yükselmiştir.¹⁷ Türkiye'de bakan sayısı 2016 yılında 27 olup bunların sadece biri kadın olmuştur. Ülkemizde 2004 yılı yerel seçimlerinde kadın belediye başkanı 18, 2009'da 27, 2012'de 26 ve 2014'de 39'a ulaşırken kadın muhtar oranı 2009 yılı yerel seçimlerinde %2,3 iken 2014 yılı yerel seçimlerinde bu oran %2 olmuştur.¹⁸

¹⁶Türk Parlamento Tarihinde Kadın Parlamentarler 1935-2009,s.13-16.

¹⁷Milletvekili Genel Seçimleri, 1923-2011, TÜİK, Ankara 2012, s.X; Türkiye İstatistik Kurumu Web sitesi, http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1061, Erişim Tarihi: 05.05.2018

¹⁸www.tbmm.gov.tr/belediyelerimiz/istatistikler/genel-istatistikler ve <http://www.ysk.gov.tr/ysk/docs/2009MahalliIdareler/SecimSonuclari/KazananAdaylarCinsiyet.pdf>, <http://www.ysk.gov.tr/ysk/docs/2009MahalliIdare>

1939'da 18 ve 1943 seçimlerinde 16 kadın milletvekili TBMM'ye girebilirken, 1946 seçimlerinde bu sayı 9'a gerilemiştir. Kadınların TBMM'de en düşük oranda temsili (%0,61) çok partili döneme geçilen 1950-1954 seçimlerinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde TBMM'ye DP'den 1, CHP'den 1, bağımsız 1 olmak üzere 3 kadın girebildi. 1954-1983 yılları arasında gerçekleşen 7 genel seçimde kadın milletvekili sayısında önemli bir değişiklik olmadı; kadın milletvekili sayısı 4-8 arasında kaldı.

1983 genel seçimlerinde kadın milletvekili sayısı 12'ye yükseldi. 1987 seçimlerinde 6, 1991 seçimlerinde 8, 1995 seçimlerinde 13 kadın milletvekili seçildi.¹⁹1993 yılında Tansu Çiller'in Türkiye'de ilk kadın başbakan olmasının getirdiği popülerlik, diğer partileri partilerine kadın adayları almaya yöneltti.²⁰

Kadın milletvekillerinin sayısı 1999 seçimlerinde 23'e, 2002 seçimlerinde 24'e, 2007 seçimlerinde 50'ye, 2011 seçimlerinde 79'a, 2015 Haziran seçimlerinde 98'e, 2015 Kasım seçimlerinde 81'e²¹ve en son 24 Haziran 2018 seçimlerinde 104'e yükseldi.²² Böylece TBMM'nin XX inci döneminde (1995) %2,4 olan kadın milletvekillerinin temsil oranı, XXIII üncü dönemde (2007) %9,1'e, XXIV. Dönemde (2011) %17,6'e yükseldi.²³ 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan seçimle Türkiye Cumhuriyeti'nin en fazla sayıda kadın temsili olan 104

ler/SecimSonuclari/- KazananAdaylarCinsiyet.pdf Erişim Tarihi: 04.04.2018

¹⁹Milletvekili Genel Seçimleri,1923-

2011;http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1061, Erişim Tarihi:05.05.2018

²⁰ Serpil Sancar, "Türkiye'de Kadınların Siyasal Kararlara Eşit Katılımı ", **Toplum ve Demokrasi Dergisi**, 2 (4), Eylül-Aralık 2008, s.175.

²¹Milletvekili Genel Seçimleri,1923-2011; http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1061, Erişim Tarihi:05.05.2018

²²Milletvekili Genel Seçimleri, 1923-2011 ;

http://www.ysk.gov.tr/tr/24-haziran-2018-secimleri/77536#tab_12 Erişim Tarihi, 05.07.2018

²³Milletvekili Genel Seçimleri, 1923-2011;http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1061, Erişim Tarihi:05.05.2018

milletvekiline ulaşılsa da meclis aritmetiğinin 550'den 600'e çıkması nedeniyle 2011'deki oranı geçemeyerek % 17,3 kalmıştır.²⁴ Bu ise siyasi eşitliğe yaklaşılmasını sağlayacak istenen % 30'a dahi ulaşamadığını göstermektedir.

AYDIN ÖRNEĞİ SEÇİMİ VE NEDENLERİ

İşkâna uygun iklim koşulları ve bereketli toprakları ile "Uygurluklar Vadisi" olarak adlandırılan Aydın ve havzası tarihin her döneminde iskân edilmiştir. Aydın'ın kültürel ve ekonomik tarihimize önemli yeri ve İzmir - Denizli - Muğla yolları kavşağındaki konumu sebebiyle yoğun bir kültür gelişimine sahne olmuştur.²⁵ Bu nedenle Türkiye'nin önde gelen nüfus büyüklüğüne sahip illerinden biri olmayı sürdürmektedir. Toplam yüzölçümü 8.116 km² olup²⁶, görece küçük olmasına rağmen 2016 rakamlarına göre 1.068.260 kişilik nüfusu barındırmaktadır.²⁷ Aydın nüfusunun %59,4'ü şehirde %40,6'sı ise köyde yaşamaktadır. Aydın, Ege Bölgesi ve Batı Anadolu illerinden biri olarak 2012 yılındaki 6360²⁸ sayılı kanunla 13 yeni ilden biri olarak büyükşehir olmuş ve idari yapılanması da 18 ilçeye ve 18 belediyeye ayrılmıştır.²⁹

2018 Milletvekili Genel Seçimlerinde seçmen nüfusu olarak il 794.509 seçmeniyle Türkiye'de üst – orta büyüklükte bir seçim bölgesi olarak kabul edilebilirken ilin çıkaracağı milletvekili sayısı 8

olarak saptanmıştır.³⁰ Bu sayısal veriler Aydın ilinin Türkiye ortalamasını değerlendirmede güzel bir örnek olacağını göstermektedir. Bir de buna Aydın ilinin siyasi ikliminin hem geleneksel hem de çok değişkenli ve çok kültürlü oluşu ayrıca örnekendirme isteğimizi arttırmıştır.

Aydın, tüm Türkiye tarafından tanınan, bilinen ve sevilen pek çok siyaset adamını yetiştirmiş bir ildir. Kuşkusuz Aydın ve Aydın'lı siyasetçiler dediğimizde ilk aklımıza gelen 1931-1960 arasında kesintisiz olarak milletvekilliği yapan, 1950 – 1960 döneminde kurduğu 5 hükümet ile başbakanlık görevini yürüten ve 27 Mayıs'ın ardından idam cezası infaz edilerek Türk siyasi hayatında önemli sembollerinden/ figürlerden biri haline gelen Adnan Menderes'tir³¹. Yaygın bilinenin aksine Adnan Menderes tek partili dönemde Aydın'dan milletvekili seçilmesine karşılık çok partili dönemde Aydın milletvekilliği yapmamıştır. Fakat onun yerine DP'nin Aydın'da kurulmasında etkili olan ve DP. eski bakanlarından İbrahim Etem Menderes Aydın milletvekilliğini devam ettirmiştir. Ayrıca Meclis çatısı altında en uzun süre Aydın milletvekilliği yapan siyaset adamları tek partili dönemde Dr. Mazhar Germen, çok partili dönemdeyse İsmet Sezgin'dir.³² Her iki siyasetçi de yedişer yasama döneminde Aydın milletvekili olarak TBMM'ne katılmışlardır. Bunlar arasında İsmet Sezgin; DP döneminin (1955) Aydın Belediye Başkanı'dır. Ayrıca TBMM Başkanlığı ve AP partisi genel başkan yardımcılığı da yapmıştır.³³ Bunlara ilaveten Yüksel Yalova, Nahit Menteşe, Cengiz Altınkaya, Ali Rıza Gönül,

²⁴ **Milletvekili Genel Seçimleri, 1923-2011;**

http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1061, Erişim Tarihi.05.05.2018

²⁵ <http://www.aydinkulturturizm.gov.tr/TR,64356/tarihce.html>, Erişim Tarihi. 05.05.2018

²⁶ www.Yerel.Net , <http://www.aydin.gov.tr/>, <http://aydin.bel.tr/> Erişim tarihi.05.05.2018

²⁷ <https://www.nufusu.com/il/aydin-nufusu> Erişim Tarihi 06.06.2018

²⁸ <http://www.ysk.gov.tr/doc/mevzuat/dosya/1585/6360.pdf> Erişim Tarihi. 16.06.2018

²⁹ www.aydin.yerelnet.org.tr Erişim tarihi. 15.06.2018

³⁰ <http://www.secim-sonuclari.com/aydin.sehir> Erişim Tarihi. 15.06.2018

³¹ **TBMM Albümü 1920 – 2010 ,Cilt. 1 ,1920-1950, Ankara 2010, s.189.**

³² **TBMM Albümü 1920 – 2010,Cilt 2 ,1950-1980, Ankara 2010. s. 865.**

³³ <http://www.biyografi.info/kisi/ismet-sezgin> , Erişim Tarihi. 05.05.2018.

Atilla Koç gibi bakanlar da çıkarmıştır. ³⁴ Aydın ayrıca muhalefet milletvekilleri ile her dönem Meclis çatısı altında dikkat çeken bir il olarak etkin varlığını sürdürmektedir.

Oldukça renkli ve Türk Siyasi tarihine iz bırakan vekiller çıkaran Aydın'ın kadın vekil veya kadın temsili nasıldır? Öncelikle şunu ifade edelim ki- Aydın ilk kadın milletvekillerine sahip bir il olmamıştır. Fakat kadın temsili konusunda ilklere sahip bir ildir. Kadınların 26 Ekim 1930 ³⁵tarihinde elde ettikleri muhtarlık seçimlerine katılmaları ile ilgili yasal değişiklik sayesinde Aydın ili Karpuzlu Nahiyesi Demircidere Köyü'nde muhtarlığa seçilen Gül Esin Hanım, Türkiye Cumhuriyetinin ilk kadın muhtarı olmuştur. ³⁶ Ayrıca 2009'da önce merkez ilçe belediye başkanı sonra Aydın'ın büyükşehir olmasıyla birlikte 2014 yılında Aydın Büyükşehir Belediye başkanı seçilen (2002 ve 2007 Aydın Milletvekili) Özlem Çerçioğlu'da o tarihte Türkiye'deki 3 kadın büyükşehir belediye başkanlarından biri olarak karşımızdadır. Bununla birlikte TBMM'nin toplam 27 döneminin 7 döneminde 5 kadın milletvekili ile Aydın, Türkiye kadın temsiline ortalamasındadır. Bu nedenlerden dolayı Aydın sonuçları bize Türkiye sonuçlarını ve Türk kadının temsil sürecini takip etmekte iyi bir örnek olacaktır.

AYDIN İLİ KADIN MİLLETVEKİLLERİ

Aydın, kadın siyasetçilerin seçilmesi ve temsili bakımından pek çok Anadolu iline göre iyi durumdadır. Aydın'ın kadın milletvekili karnesi

³⁴TBMM Albümü 1920 – 2010, Cilt. 2, s.780-781; TBMM Albümü 1920 – 2010 Cilt.3.1983-2010, Ankara 2010, s.833-835, 1467-1468.

³⁵"442 Sayılı Köy Kanunu'nun 20 inci ve 30 uncu Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun", **Resmi Gazete**, 28 Ekim 1933, s.3183

³⁶ Günver Güneş, "Türk Kadının Muhtarlık ve Köy İhtiyar Heyetlerine Seçme ve Seçilme Hakkını Kazanması ve Türkiye'nin İlk Kadın Muhtarı Gül Esin (Hanım)", **Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi (ÇTTAD)**, Cilt. IX, Sayı:20-21, Yıl:2010/Bahar-Güz, s.176.

şu şekildedir (bakınız tablo1.): 1957 seçimlerinde Piraye Levent(DP), 1961 seçimlerinde Melahat Gedik (AP), 1995 ve 1999 seçimlerinde Sema Tutar Pişkinsüt (DSP) , 2002 seçimlerinde Özlem Çerçioğlu (CHP) ve Semiha Öyüş (AKP), 2007 seçimlerinde Özlem Çerçioğlu (CHP) ve 2011'de Semiha Öyüş (AKP) Aydın milletvekili olarak seçilmiştir.³⁷(Bakınız: Tablo1. de Seçim dönemleri ve Türkiye'deki kadın milletvekilleri oranı tablo halinde verilmiştir.)

Türk kadının en düşük temsil edildiği 1950-1983 yılları arasında, Aydın ilk kadın milletvekilini 1957 seçimlerinde DP (Demokrat Parti)'den seçilen Emine Piraye Levent'le kazanmıştır. Emine Piraye Levent Hanım meclise giren 8 kadın vekilden biri olup bu dönemde meclise Aydın, Bursa, İstanbul, İzmir ve Ankara'dan kadın vekiller katılmıştır.³⁸

Emine Piraye Levent; Eczacı (1915 – 1992) 1915 (1331) yılında İstanbul'da doğdu. Babası Necmi Bey, annesi Nezihe Hanım'dır. İki çocuk annesidir. İlk ve orta tahsilinden sonra lise tahsilini İstanbul Kız Lisesi'nde tamamladı. 1936 yılında Eczacılık okulundan mezun oldu. 1939 yılından 1943 yılına kadar Aydın Orta Okulunda fizik-kimya öğretmenliği yaptı. 1952 yılında serbest eczacı olarak çalışmaya başladı. Aynı tarihte Demokrat Parti İl İdare Heyetinde görev aldı. 1957 seçimlerinde aldığı 109.839 oyla milletvekili seçildi. Dönem içinde Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümeni (Sağlık ve Sosyal Yardım) ve Sanayi Encümeni'nde görev aldı. 20 Nisan 1992'de vefat etti.³⁹

Emine Piraye Levent'in Meclis çalışmaları esnasında önerge, genel görüşme veya söz almayla ilgili herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Sadece meclis oturumlarındaki oylamalarda ismi geç-

³⁷TBMM Albümü 1920 – 2010, Cilt 2,s.697 ve 780; TBMM Albümü 1920 – 2010, Cilt 3. s. 1316, 1467-1468.

³⁸TBMM Albümü 1920 – 2010,Cilt 2,s.697.

³⁹ Zühtü Arslan-Selma Tarakçı, **Türk Parlamento Tarihi**, TBMM. XI.Dönem (1957-1960), C.3.Ankara 2011, s.180.

mektedir. Piraye Levent, meclis çalışmalarında çok aktif olmasa da Türk Siyasi tarihinin kara sayfası olan 27 Mayıs 1960 Darbesinden nasibini almıştır. Yassıada'da yargılanan 7 kadından biri olarak hakkında Anayasayı İhlal Davası ve Gay-rimeşru Servet İktisabı Davasından yargılanmıştır. Haksız kazanç davasından beraat eden E. Piraye Levent, diğer DP. kadın milletvekilleri ile birlikte Anayasayı İhlal davasından suçlu bulunarak hem para cezasına hem de hapis cezasına çarptırılarak Kayseri Cezaevine gönderilmiştir.⁴⁰ Böylece Aydın'ın ilk kadın vekilin hayatı 27 Mayıs Darbesinin gölgesinde sonlanmıştır. Emine Piraye Hanım bu olaydan sonra aktif siyasetle ilgilendiğine dair bir bilgi edinemedik. Kanaatimizce mütevazı bir hayat geçirmiştir.

27 Mayıs 1960 ihtilali ile demokrasiye 16,5 ay ara verildikten sonra 1961 seçimleriyle bu sefer Aydın 2. kadın milletvekilini meclise göndermiştir. Demokrat Parti İçişleri Bakanı Namık Gedik'in eşi Melahat **Gedik**. Eşinin şüpheli ölümünün ardından 1961 genel seçimlerinde tüm ülke genelinde halkın gösterdiği sevgi ve teveccühle Adalet Partisi'nden Aydın milletvekili olarak görevine başlamıştır. Bu dönem meclise giren 3 kadın vekilden biridir. AP (Adalet Partisi), 1 Manisa eski milletvekili bakan Samet Ağaoğlu'nun eşi Neriman Ağaoğlu ile Melahat Gedik'ilerinin seçim bölgelerinden aday göstererek, DP.in devamı oldukları mesajını halka ulaştırmışlardır.

Melahat Gedik (1915-1999) (AP); Avukat 1915'te İstanbul'da doğdu. Dul, iki çocuk annesi. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu (1935). İstanbul'da iki yıl hâkimlik stajından sonra 1937 yılında Doktor Namık Gedik ile evlendi. Denizli'de bir yıl hâkimlik yaptı ve istifa etti. İstanbul Barosuna kayıtlı avukat olarak çalıştı. 1965 yılında Adalet Partisi İkinci Büyük Kongresinde Genel İdare Kurulu üyeliğine getirildi. 1.

⁴⁰ Filiz Çolak, " 27 Mayıs Askeri Müdahalesi ve TBMM'deki Kadın Vekiller " ,**Uluslararası Darbe Sempozyumu, C.2**, Edit.: Mustafa Aslan,R.Kemal Haykıran, Ali Bilgenoğlu, Muhittin Çeken, E.Emre Dingil, ADÜ.yay. Aydın 2017, s.79-80.

dönem (1961-65) Aydın, 2. dönem (1965-69) Samsun milletvekili seçildi. Fransızca ve Rumca bilirdi.⁴¹1970'te Adalet Partisi'nden ayrılarak Ferruh Bozbeyli'nin kurduğu Demokratik Parti'ye geçmiştir.⁴²

Melahat Gedik'in siyasi hayatına baktığımızda hem XII. Dönem (1961-1965) hem de XIII. Dönemde (1965-1969) meclis içerisinde soru önergesi (yazılı ve sözlü),konuşma kayıtlarına rastlanılmamıştır.

Aydın'ın bu ilk iki kadın vekiline baktığımızda ikisininde yüksek eğitilmiş, ekonomik özgürlükleri olan, İstanbul gibi Türkiye'nin en gelişmiş şehrinde doğup-büyüdükleridir. İkisinin ortak özelliklerinden biri de 27 Mayıs 1960 Darbesinden bizzat etkilenmeleridir. 27 Mayıs Darbesi Emine Piraye hanımın siyasetten çekilmesini, Melahat hanımın da siyasete girmesine sebep olmuştur.

Türkiye'de kadınların siyasal kararlara eşit katılamama sorununun ifade edilmesi 1980'li yılların ikinci yarısından başlayıp günümüze kadar güçlenerek devam eden bağımsız kadın hakları hareketleriyle başlamıştır. Bu gelişmeyle birlikte 1990'ların başından bugüne kadar kadın-erkek eşitliğini sağlamada önemli adımlar atılabilmiştir.⁴³ Özellikle 1993'te Tansu Çiller'in başbakanlığa geçmesi ile kadın hareketinin güçlendiği meclis artımetiğine yansıdığı görülmektedir. İşte bu artışta Aydın yine karşımızdadır. 1995 seçimlerinde güçlü rakipleri Nahit Menteşe (DYP), İsmet Sezgin (DYP), Yüksel Yalova (ANAP), Cengiz Altınkaya (ANAP) karşısında bu sefer muhalefet saflarından seçilen Aydın'daki tek kadın

⁴¹Menderes Çınar, **Türk Parlamento Tarihi, TBMM. XIII.Dönem (1965-1969)**, C.4.Ankara 2011, s.2109.

⁴²Hakan Mehmet KIRIŞ, " *Aydın İlinde Siyasal Gelenekler Doğrultusunda 12 Haziran 2011 Milletvekili Genel Seçimlerinin Analizi* ",**SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi SDU Faculty of Arts and Sciences Sosyal Bilimler Dergisi Journal of Social Sciences**,Aralık 2011, Sayı:24, s. 184.

⁴³ Serpil Sancar, **a.g.m.**, s.181.

vekil olarak **Sema Tutar Pişkinsüt (DSP)** görülmektedir.1995 (XX. dönem)’de Meclise giren 13 kadın milletvekilinden biri olup bu dönemde; Adana, Edirne, İçel, İstanbul, İzmir, Manisa ve Muğla illerinden kadın vekiller katılmıştır. Sema Pişkinsüt’ün katıldığı 1999 (XXI. dönem)’da Mecliste bu sefer 23 kadın milletvekili vardır. Bunlar Adana, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Bilecik, Çorum, İçel, İstanbul, İzmir, Kayseri ve Kocaeli illerinden temsil görevlerini yerlerine getirmişlerdir.⁴⁴

Sema Pişkinsüt (d. 1952, İstanbul):Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi’ni bitirdi, aynı üniversitede İç Hastalıkları Ana Bilim Dalında Uzmanlık yaptı. Aydın Devlet Hastanesi İç Hastalıkları Uzmanlığı ve Başhekimliği, XX. ve XXI. Dönem Aydın Milletvekilliği ile TBMMİnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı yaptı. Evli ve 3 çocuk annesidir.⁴⁵

İki dönem üst üste Aydın’a hizmet veren Sema Pişkinsüt hem XX. nci hem de XXI.nci dönemde DSP’den erkek rakiplerini zorlayarak seçilmiştir. Aydın halkının hafızalarında ilk kadın vekil olarak yer tutmuştur. Meclis çalışmalarında aktif görev alan ve konuşma yapan (XX.dönemde 44 konuşma,sözlü ve yazılı önerge ⁴⁶ ; XXI.dönemde ise 16konuşma,sözlü ve yazılı önerge⁴⁷)Sema Pişkinsüt, kendinden sonraki kadın milletvekillerinin yolunun kolaylaştırmıştır diyebiliriz.

Kadınların siyasal mekanizmalarda karar verici pozisyonuna gelmelerinde siyasal parti yönetiminin duruşu önem arz etmektedir. Genel seçimler bağlamında kadınların aday gösterilmesinde zaman içerisinde artış yaşanmıştır ancak bunun meclise yansımaları kadın temsili açısından yeterli değildir. İşte bu noktada siyasal partinin duruşu öne çıkmaktadır. Kadınların parti yönetiminde

yer alması erkek milletvekillerine göre daha zor olmuştur. Bunun örneğini kendiparti politikalarını eleştiren ve genel başkanlığa adaylığını koyan Sema Pişkinsüt örneğinde açıkça görebiliriz. O günün medya ve gazetelerinde Bülent Ecevit’in ilk kadın rakibi olarak anılan Pişkinsüt’ün adaylığı⁴⁸ ve seçim süreci çok hoş olmayan görüntülere, eylemlere sahne olmuş bu olaylar sonrasında partisinden istifa ederek üç arkadaşıyla birlikte Toplumcu Demokratik Partisini kurmuş ve partisnin genel başkanı olmuştur. Daha sonra bu üç milletvekili Özgürlük ve Dayanışma Partisi listesinden milletvekili adayı olmuştur.⁴⁹Sema Pişkinsüt’ün hala Aydın halkının hafızasında “ Aydın’ın ilk kadın vekili ” olması herhalde bu mücadeleci yapısından olsa gerek.

2000 sonrası özellikle kadın parlamenter sayısının artması, 2009’da Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu’nun kurulması, kadın politikaları yönünde çeşitli adımlar atılmasını hızlandırmıştır. Nitekim 2002 yılından 2018 yılına uzanan süreçte siyasal partilerin aday listelerinde kadın sayısının giderek arttığı görülmektedir. Artan kadın milletvekili sayısı Aydın’ın da kesintisiz beş dönem (XX,XXI,XXII,XIII ve XIV.) TBMM’ye kadın milletvekili göndermesini sağlamıştır. Bunların içinde ilk defa XXII. Dönemde Aydın kendini temsil edecek iki farklı partiden iki kadın vekille yoluna devam etmiştir. Bu vekiller Semiha Öyüş (AKP) ile Özlem Çerçioğlu (CHP)’dur.

2000 sonra Aydın kadın vekillerin meclis çalışmaları şimdiye kadar ki milletvekillerinden hem nitelik hem de nicelik bakımından çok daha fazladır. XXII. ve XXIV. Dönemlerde Aydın’ı temsil eden **Semiha Öyüş’ü** parti içi çalışmalarında, merkez karar ve yürütme kurulunda ve özellikle meclis içi kanun çalışmaları, aile mahkemeleri, töre ve namus cinayetleri, yöre sorunları ve çö-

⁴⁴TBMM. Albüm 1920-2010, C.3, s.1316

⁴⁵https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=21&p_sicil=5372

⁴⁶https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak. 20.Dönem Tutanak Dergisi

⁴⁷https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak. 21.Dönem Tutanak Dergisi,

⁴⁸<http://arsiv.ntv.com.tr/news/79693.asp>, Erişim Tarihi 15.05.2018

⁴⁹http://www.wikiwand.com/tr/Sema_Pi%C5%9Fkins%C3%BCt, Erişim Tarihi . 14.05.2018

zümeleri ⁵⁰ üzerinde çalışmaları ile daha perde gerisinde fakat işin mutfağında görülmüştür.

XXII. ve XXIII. Dönem Aydın milletvekili olan **Özlem Çerçioğlu** ise mevcut olan tüm Aydın kadın milletvekillerinden farklı olarak Meclis'te ve gündemde olmayı seven, konuşan, tartışan hatta kavgaya edebilen bir kadın profili sergilemiştir. Hatta biraz da siyasette erkekleşen tarzını “topuklu efe” lakabıyla açıkça ortaya koymaktadır. Erkeklerle has kabul görmüş tartışmacı (!) tarzıyla Özlem Çerçioğlu, katıldığı dönemlerde muhalefet partisinin gücü ile hükümetin tüm bakanlarına kadın, çevre, tarım, çocuk istismarı, barajlar, çiftçiye destekleme vs. hakkında toplam iki dönem boyunca 146 konuşma, sözlü ve yazılı önerge sunmuştur.⁵¹

Genel olarak Aydın kadın milletvekilleri ve temsil durumlarını özetlemek gerekirse: cinsiyet temelinde siyasal eşitliğin sağlanması temsil mekanizmasında her iki cinsin de kendini ifade etme ve siyaset yapma olanaklarından eşit bir biçimde faydalanması ve siyasal alanda eşit şartlarda mücadele etmesinin sağlanması ile gerçekleşebilir. Fırsatlarda ve koşullarda eşitlik sağlandığı takdirde ancak demokrasinin de gereği olarak temsil düzeyinde eşitliğin sağlanması mümkündür. Türkiye'deki siyasi sistem, siyasi parti yapıları, kadının toplumsal, kültürel ve ekonomik konumu ile bunlara bağlı olarak ortaya çıkan özgüven eksikliği, kadınların eksik temsiline zemin hazırlayan faktörlerin başında gelmektedir. Bu özgüveni kendinde bulan ve katılım konusunda son derece aktif ve kararlı bir tutum sergileyen az sayıda kadın da siyasal karar alma mekanizmalarında var olma mücadelelerinde siyasal düzenin erkek egemen duvarına çarpmaktadır. Bunun en açık ifadesi kadınların, seksen üç yıllık seçim süreçlerinde 2018 Haziran seçimleri de dahil olmak üzere temsil oranlarının % 20'e bile (% 17,6

en yüksek temsil oranı 2011 seçimlerinde) ulaşmaması göstermektedir.⁵²

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Sonuç olarak, kadınların toplumsal ve ekonomik hayata katılımının yetersizliği, siyasal temsil sorununun da en temel yapısal nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır.

Demokratik bir yönetim, farklılık ve çeşitlilikleri kapsayabildiği ve güvence altına alabildiği ölçüde başarılı ve demokratiktir. Aksi takdirde aynı düşünceleri, çıkarları savunan farklı kişilerin söz söyleyen, karar alan olması, bir yönetimi demokrasi yapmaya yeterli değildir. Bu noktada, elbette kimin temsil ettiğinden, kimin ve neyin temsil edildiğinin öncelikli olduğu ortadadır ve dolayısıyla temsil edilebilmek için kadınların vücutsal varlığının gerekli olmadığı savunulabilir. Ancak, dünya tarihi ve deneyimleri göstermiştir ki kadınların sistematik yokluğu ve dışlanmışlığı, hem erkeklerin kadınların çıkarlarını temsil etmesini zorlaştırmış hem de kadınların bir grup olarak siyasallaşmasına neden olmuştur.

Kadınların siyasetteki varlığının, demokratik temsil açısından anlamlı olabilmesi için, bu seçilen kadınların siyasetteki varlıklarını, kadına dönük politikalar üretmek üzerinden meşrulaştırmaları, karar mekanizmalarında söz sahibi olabilmeleri ve kadına dönük partiler üstü bir kadın işbirliğini oluşturabilmeleri de gerekmektedir. Bu bileşenlerin eksikliği, kadınların demokratik temsilden beklenen çıktılarını ve katkıların oluşmasını engelleyecektir. Aday ya da seçilmiş olan kadınların çoğunun, sadece kadınların çıkarlarını savunmak gibi bir amaçları olmadığı da bir gerçektir. Hatta bu tür bir amaçları olsa bile, bunların pek azı siyaset yarışında bu amacını dile getirebilir; çünkü var olan siyasal ve ideolojik yapılar,

⁵⁰https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak, 22.Dönem Tutanak Dergisi

⁵¹https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak, 22.Dönem Tutanak Dergisi

⁵²http://www.ysk.gov.tr/tr/24-haziran-2018-secimleri/77536#tab_12 Erişim Tarihi ,05.07.2018

bunu dile getirdiği takdirde ne yazık ki bu kadınların şansını daha da düşürecektir.

Nitekim sosyal, ekonomik, siyasal ve ideolojik yapı, çoğu zaman temsilci olan kadınları içlerinde eriterek ya da bir anlamda sistemin çarklarına hapsederek kadınların öz çıkarlarına hizmet etmelerine izin vermemektedir. Sonuçta, müzakere özünde birliktelik ve çoğulluk içermektedir. Daha çok temsilci daha iyi müzakere etme gücüne sahip olacaktır. Ayrıca temsilcilerin kendi içlerindeki çeşitliliği de önemlidir; çünkü bir grubun kendi içinde farklı ve değişen talepleri olabilir. Bu fark hem kararda etkili olma anlamında hem de bu kadınların kadınlar arasında bir “kadınlık bilincini” yaratması anlamında iki yönlü olarak kabul edilmektedir. Aksi takdirde, kadınlık bilincine/duyarlılığına sahip olmayan kadınların, kadınları temsil etmesi yaralanmış bir temsildir.⁵³

Diğer taraftan, kadınların istatistiksel olarak sayılarının varlığı da yanıltıcı olmamalıdır. Tüm bunların yanında, elbette sayısal temsilden öte nitelikli temsil çok daha önemlidir. Bu nedenle, seçilen kadınların sayısından ziyade, bu kadınların ne tür duyarlılıkları ve etkileri olduğu sorgulanmalıdır. Bu bağlamda “ *kadınların temsil ilkesi ‘biyolojik olarak kadınlık’ değil; bir ‘politik mücadele öznesi olarak kadınlık’tır/ insanlıktır.* ”⁵⁴

⁵³ Ahu Sumbas, **a.g.m.** s.116.

⁵⁴ Serpil Sancar, “ **Türkiye’de Kadın Hareketinin Politik; Tarihsel Bağlam, Politik Gündem ve Özgürlükler**”, s.91, www.kasaum.ankara.edu.tr/files/2013/09/Serpil-Sancar. Erişim tarihi: 05.05.2018

TABLO1. AYDIN İLİ KADIN MİLLETVEKİLİ TEMSİLİ 1935-2018

	AYDIN İLİ KADIN MİLLETVEKİLLERİNİN PARTİLERİ İÇİNDEKİ DAĞILIMI										Türkiye Geneli MİLLETVEKİLİ , KADIN MİLLETVEKİLİ				
	CHP		DP		AP		DSP		AKP		Lİ SAYISI VE ORANI				
Seçim Dönemi	Genel Millet vekili Sayısı	Aydın Kadın Millet vekili Sayısı	Genel Millet vekili Sayısı	Aydın Kadın Millet vekili Sayısı	Genel Millet vekili Sayısı	Aydın Kadın Millet vekili Sayısı	Genel Millet vekili Sayısı	Aydın Kadın Millet vekili Sayısı	Genel Millet vekili Sayısı	Aydın Kadın Millet vekili Sayısı	Top-lam Millet vekili Sayısı	Aydın Top-lam Millet vekili Sayısı	Top-lam Kadın Millet vekili Sayısı	Aydın Kadın Mv Sayısı	Toplam Kadın Oranı %
XI. Dönem 1957-1960			424	1 Emine Piraye Levent							610	11	8	1	1,3
XII. Dönem 1961-1965					158	1 Mela hat Gedik					450	8	3	1	0,6
XX. Dönem 1996-1999							76	1 Sema Tutar Pişkin süt			550	8	13	1	2,4
XXI. Dönem 1999-2002							136	1 Sema Tutar Pişkin süt			550	8	23	1	4,2
XXII. Dönem 2002-2007	178	1 Özlem Çerçi oğlu							363	1 Semi ha Öyüş	550	8	24	2	4,4
XXIII. Dönem 2007-2011	112	1 Özlem Çerçi oğlu									550	8	50	1	9,1
XXIV. Dönem 2011-2015										1 Semi ha Öyüş	550	7	79	1	14,4

Kaynak: Milletvekili Genel Seçimleri,1923-2011, TÜİK, Ankara 2012.

KAYNAKÇA

Resmi Yayınlar

Milletvekili Genel Seçimleri,1923-2011, TÜİK, Ankara 2012

TBMM Albümü 1920 – 2010, Cilt1. 1920-1950, Ankara 2010

TBMM Albümü 1920 – 2010, Cilt2. 1950-1980, Ankara 2010

TBMM Albümü 1920 – 2010, Cilt 3. 1983-2010, Ankara 2010

“442 Sayılı Köy Kanunu’nun 20 inci ve 30 uncu Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun”, Resmi Gazete, 28 Ekim 1933

Kitaplar

Arslan, Zühtü-Tarakçı Selma, **Türk Parlamento Tarihi, TBMM. XI.Dönem (1957-1960)**, C.3.Ankara 2011.

Çakır ,Serpil, Osmanlı **Kadın Hareketi**, Metis Yayınları, 2.Basım 1996.

Çınar,Menderes, **Türk Parlamento Tarihi, TBMM. XIII.Dönem (1965-1969)**, C.4.Ankara 2011.

Özkaya,Günseli,**Kadınların Savaşı**, Garanti Matbaası, İstanbul 1970.

Tanilli,Server, **Devlet ve Demokrasi**, İstanbul,2007.

Taşkıran ,Tezer, **Cumhuriyetin 50. Yılında Türk Kadın Hakları**, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı, Cumhuriyetin 50.yıldönümü yayınları, Ankara,1973.

Topaloğlu ,Bekir, **İslâm'da Kadın**, 17. İstanbul 1988.

Türk Parlamento Tarihinde Kadın Parlamenterler 1935-2009, Ankara 2009.

Kadın Parlamenterler, Haz. Yüksel Binici, Demokrat Parti AR-GE Başkanlığı, Ankara 2009.

Makaleler

Alkan ,Mehmet Ö ,“ Osmanlıdan Günümüze Türkiye’de Seçimlerin Kısa Tarihi ”,**Görüş Dergisi**, No.48, Mayıs 1999.

Altunok ,Hatice -Muaz Ayhan Işık-Fatma Gül Gedikkaya, “ Siyasette İlk Kadın Parlamenterler Dönemi ”,**Yasama Derneği Dergisi**, 2018.

Çolak,Filiz , “ 27 Mayıs Askeri Müdahalesi ve TBMM’deki Kadın Vekiller ” ,**Uluslararası Darbe Sempozyumu, C.2**, Edit.: Mustafa Aslan,R.Kemal Haykıran,Ali Bilgenoğlu, Muhittin Çeken, E.Emre Dingil, ADÜ.yay. Aydın 2017.

Gökçimen ,Semra , “Ülkemizde Kadınların Siyasal Hayata Katılım Mücadelesi”, **Yasama Dergisi**, Sayı:10,Eylül 2008.

Güneş,Günver , “Türk Kadının Muhtarlık ve Köy İhtiyar Heyetlerine Seçme ve Seçilme Hakkını Kazanması ve Türkiye’nin İlk Kadın Muhtarı Gül Esin (Hanım)”,**Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Der-**

gisi (ÇTTAD), Cilt:IX, Sayı:20-21, Yıl:2010/Bahar-Güz

Kiriş, Hakan Mehmet, “ Aydın İlinde Siyasal Gelenekler Doğrultusunda 12 Haziran 2011 Milletvekili Genel Seçimlerinin Analizi ”,**SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi SDU Faculty of Arts and Sciences Sosyal Bilimler Dergisi Journal of Social Sciences**,Aralık 2011, Sayı:24

Özsoy,İsmail, “ Kadın Hakları Tarihine Bir Bakış ”,**Akademik Araştırmalar Dergisi**, İstanbul,2005, Sayı:26.

Sancar, Serpil, “ Türkiye’de Kadınların Siyasal Kararlara Eşit Katılımı ”, **Toplum ve Demokrasi Dergisi**, 2 (4), Eylül-Aralık 2008.

Sumbas,Ahu, “ Kadının Politik Temsil Meselesi Üzerine Bir Tartışma”,**İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi No: 53**. (Ekim 2015).

Tezler

Duroğlu, Sibel ,**Türkiye’de İlk Kadın Milletvekilleri**, AÜ.SBE. T.Cumhuriyeti Tarihi Anabilim dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi,Ankara 2007

E-Yayınlar

GÜREL, Zeynep Damla, Elif Şimşek, Tunga Yılmaz, (2006), “Türk Siyasi Hayatında Kadının Rolü ve Kadına Yönelik Düzenlemeler”,
<http://www.turkis.org.tr/icerik/zdgmak.doc/>,

Erişim Tarihi: 10.05.2018.

[http://dergipark.gov.tr/download/article-](http://dergipark.gov.tr/download/article-file/289540)

[file/289540](http://dergipark.gov.tr/download/article-file/289540), Yusuf Tekin,Sabri Çiftçi ,“Temsil Krizi Tartışmalarına Bir Katkı: 22. Dönem TBMM’nde Yapılan Bir Alan Araştırmasının Sonuçları Işığında Türk Siyasal Yaşamında Demokratik Temsil İlkesinin Görünümü” , **SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**,

Serpil Sancar, “ Türkiye’de Kadın Hareketinin Politik Tarihsel Bağlam, Politik Gündem ve Özgürlükler”, s.66,

[www.kasaum.ankara.edu.tr/files/2013/09/Serpil-](http://www.kasaum.ankara.edu.tr/files/2013/09/Serpil-Sancar)

[Sancar](http://www.kasaum.ankara.edu.tr/files/2013/09/Serpil-Sancar). Erişim tarihi: 05.05.2018.

www.tdk.gov.tr/index.php “ Temsil ” maddesi. Erişim tarihi :05.05.2018.

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

Türkiye İstatistik Kurumu Web sitesi ,
http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1061,
Erişim Tarihi: 05.05.2018.

www.tbb.gov.tr/belediyelerimiz/istatistikler/genel-istatistikler

http://www.ysk.gov.tr/ysk/docs/2009MahalliIdareler/SecimSonuclari/KazananAdayla_rCinsiyet.pdf,

<http://www.ysk.gov.tr/ysk/docs/2009MahalliIdareler/SecimSonuclari/-KazananAdaylarCinsiyet.pdf>
Erişim Tarihi: 04.04.2018.

http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1061,
Erişim Tarihi.05.05.2018.

http://www.ysk.gov.tr/tr/24-haziran-2018-secimleri/77536#tab_12 Erişim Tarihi, 05.07.2018.

<http://www.aydinkulturturizm.gov.tr/TR,64356/tarihce.html>, Erişim Tarihi. 05.05.2018.

www.Yerel.Net Erişim tarihi.05.05.2018.

<http://www.aydin.gov.tr/>, Erişim tarihi.05.05.2018.

<http://aydin.bel.tr/> Erişim tarihi.05.05.2018.

<https://www.nufusu.com/il/aydin-nufusu> Erişim Tarihi 06.06.2018.

<http://www.ysk.gov.tr/doc/mevzuat/dosya/1585/6360.pdf> Erişim Tarihi. 16.06.2018.

www.aydin.yerelnet.org.tr Erişim tarihi. 15.06.2018.

<http://www.secim-sonuclari.com/aydin.sehir>
Erişim Tarihi. 15.06.2018.

<http://www.biyografi.info/kisi/ismet-sezgin> , Erişim Tarihi. 05.05.2018.

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=21&p_sicil=5372 Erişim Tarihi . 14.05.2018

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak. 20.Dönem Tutanak dergisi, Erişim Tarihi . 14.05.2018.

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak. 21.Dönem Tutanak dergisi, Erişim Tarihi . 14.05.2018.

http://www.wikiwand.com/tr/Sema_Pi%C5%9Fkins%C3%BCt, Erişim Tarihi . 14.05.2018

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak , 22.Dönem Tutanak Dergisi, Erişim Tarihi. 14.05.2018.

http://www.ysk.gov.tr/tr/24-haziran-2018-secimleri/77536#tab_12 Erişim Tarihi ,05.07.2018

<http://arsiv.ntv.com.tr/news/79693.asp>, Erişim Tarihi 15.05.2018.

Fikriyat/Müşavere/ Müzakere Yazıları

Yeni Düzen Arayışında Mülteci sorunları

-Aydın İli Örneği-

Oğuzhan ŞAHİN¹

Öz

Göç, neden ve sonuçlarıyla birlikte hem göç eden bireyleri hem de göç alan yerde yaşayanları etkileyen önemli bir süreçtir. Göç sürecinin, ancak yerleşilen ülkeye uyum sağlayabilmek ile sağlıklı bir şekilde tamamlandığı düşünüldüğünden Suriyeli bireylerin göç sonrasında, farklı bir ülkeye gelmeleriyle, eğitim ve sağlık hizmetlerine ulaşmada, bölgenin kültürüne, toplumsal yaşamına uyum sağlamada yaşanan problemler ve savaş nedeniyle yaşanan sorunların toplumsal hayata nasıl yansıdığı sorgulanmıştır.

Abstract

Immigration is an important process with its causes and effects which influence both the individuals immigrating and the people living in the places which allow immigrants. As it is considered that the process is completed sturdily only by being able to adjust to the country settled down, it is questioned, after Syrian individuals immigrating to a different country, how the problems with accessing to the healthcare and education services and adjusting the social life, culture of the region and the troubles experienced due to the wars reflect on the social life.

¹Makalede geçen bilgiler şahsımca 2016 yılı “Uluslararası Göç ve Geçici Koruma Statüsündeki Suriyelilerin Sosyolojik Görünümü” adlı yayımlanmamış yüksek lisans tez çalışmasının alan verilerinden elde edilen bulgulara dayanmaktadır.

Giriş

Yaşadıkları ülkeleri çeşitli nedenlerle terk ederek başka bir devlete sığınan mültecilerin göç hareketleri, tüm dünyayı etkileyen ve ciddi insan hakları ihlalleriyle de sonuçlanabilen bir olgu haline gelmiştir. Dolayısıyla göç kavramı çok boyutlu, ekonomik, siyasi, kültürel, sosyal nedenleri ve sonuçları olan karmaşık bir olgudur. Bu nedenle göçü sadece yer değiştirme olarak tanımlamak sığ bir açıklama olacaktır. İnsanların göç etmelerine neden teşkil eden etmenler, ekonomik sorunlar, doğal afetler, baskıcı yönetimler, ötekileştirme, can ve mal güvenliğini sağlayamama, kısıcası erinç içinde yaşayamama halidir. Bireysel düzeyde göçün en önemli nedeni, kişinin kendini güvende hissedebileceği, daha iyi bir yaşam sürebileceği bir coğrafyaya ve yönetime olan ihtiyacıdır.

Suriye’de 15 Mart 2011 tarihinde başlayan karşıt grupların çatışması, zamanla bir iç savaşa dönüşmüş ve Suriye’de yaşanan kriz, baskıcı yönetim, hak ve özgürlüklerin ihlalleri sebebiyle, binlerce Suriyeli birey güvenliklerini sağlamak nedeniyle komşu ülkelere göç etmek zorunda kalmışlardır (Yılmaz, 2013: 2).

Bir taraftan insanlar, yaşamlarına yöneltilen tehditlerden kaçmaya çalışırken, diğer taraftan hükümetler birçok nedenle insani yükümlülükler, siyasi gerçekler ve ulusal ihtiyaçları uzlaştırmakta artan bir çaba sergilemek zorunda kalmıştır (Kolukırık, 2014, 38). Bu noktadan hareketle başlarda kısa vadeli ve geçici olduğu düşünülen Suriye’den Türkiye’ye yapılan göç, zaman içinde kalıcı bir hal almaya başlamıştır. Bu durum beraberinde göçün doğru yönetilmesi ve göç eden bireyler ile göç alan ülkede yaşayan bireyler arasındaki uyum sürecinin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi adına alınması gereken önlemlere dikkat çekmeyi gerektirmiştir.

Birey ve Toplum Arasındaki Bağ: Uyum

Göç süreci beraberinde kültür, gelenek, görenek ve yaşam biçimlerini yeni bir yerleşim alanına taşımakta ve göçmenlerin beraberlerinde getirdikleri birikimler yeni ilişkiler örüntüsü ortaya çıkarmaktadır (Kolukırık, 2006: 4). Göç ile birlikte insanlar değer yargılarını, kültürünü, kimliğini yeni çevrelerine götürmektedir. Göç eden insanlar, zaman içinde yeni çevreleri ile kültürel etkileşime girmektedirler. Zaman içinde kişilerde sorgulanması gereken bir aidiyet sorunu ortaya çıkmaktadır (İlgın-Hacıhasanoğlu, 2006: 60).

Birey ve toplum arasında kurulan bağın bir ifadesi olarak aidiyet, her ne kadar bireysel seçimlere dayansa da, bireyin bağlılık ve sadakat ilişkileri geliştirebileceği bir grupla özdeşleşme tecrübesidir ve dolayısıyla tek başına yaşanan bir oldu değildir (Alptekin, 2011: 5).

Her birey birbirinden farklıdır ve toplumsal bir varlık olması dolayısıyla yalnız yaşayamamaktadır. Bu farklılıklar yaş, cinsiyet, ırk, kültür, dil, din, etnik vb. her alanda olabilmektedir. Farklılıkların bir arada yaşamak zorunda olması toplum içinde doğal bir gerilim yaratmaktadır. Göç eden bireyler ile göç alan ülkede yaşayan bireylerin karşılıklı uyumu bu süreçte oldukça önemlidir. Bu uyum ve farkındalığın oluşmadığı bir toplum içinde, önüne geçilemeyecek sorunlar vuku bulmaktadır.

“Buraya geldiğimizde kemer mahallesinde çok kötü yıkılmak üzere olan bir evde oturuyorduk. O zamanlar çalışmıyordum. Mahallenin kahvesine gidip insanlardan yardım istiyordum. Açsın, ailen var, çocukların var. Mahalledeki insanlar bizi sevmediler. Kötü davranıyorlardı. Bir gün kahveye gittiğimde dövdüler beni.”

Ekonomik sorunların, uzun vadede bireyleri hırsızlık, gasp gibi suçlara yönlendire-

bileceği açıktır. Diğer yandan temel ihtiyaçlarını karşılayamayan bireylerin öncelikle dilenciliğe başvurduklarını söylemek de mümkündür. Bu durum doğrudan yerel halkın Suriyeli bireylere karşı olumsuz tutum ve davranışlarına neden olmakta, Suriyeli bireyler öteki olarak algılanarak toplumsal yaşamdan dışlanmaktadır. Suriyeli bireylere yönelik dışlama ve ayrımcılık sosyal uyumu olumsuz yönde etkilemekte ancak bireylerin gündelik yaşamda karşılaştıkları sorunlar karşısında, çözüme yönelik olarak yerel halktan yardım görmelelerinin, uyum süreçlerini kolaylaştırdığını söylemek mümkündür. Göç sonucu, içinde yaşadıkları kültürün ve toplumsal yapının değişiminin olumsuz etkilerinin daha kolay aşılması söz konusudur.

“Farklı bir ülke farklı insanlar olduğundan, dil de bilmediğimizden korktuk. İnsanlar iyi yaklaştı bize. Bu yüzden alıştık. Belki istemeselerdi bizi daha zor olurdu şartlarımız, alışamazdık. Hem iş yerindeki arkadaşlarım hem komşularım çok iyiler.”

Sonuç ve Öneriler

Yeni bir ortamda bulunmak, yeni insanlarla karşılaşmak, yeni ilişkiler içerisine girmek ve uyum sağlamak kolay değildir. Yerleşik bir yapıya yeni bir bireyin girmesi genellikle yapının denge durumunun bozulmasına neden olur. Diğer yandan yeni ortama giren birey bir uyum süreci geçirmek zorundadır. Ortama yeni giren birey, içinden geldiği ortamdaki çok farklı bir ortamla ve ötekileştirilme ile karşılaşırsa uyum süreci zor, eğer benzer bir ortama gelir, hoşgörü ve insani yardım ile karşılaşırsa uyum süreci görece kolay olabilmektedir. Suriyeli bireylerin daha uzun yıllar Türkiye’de kalacakları düşünüldüğünde çatışmanın artabileceği göz önünde bulundurularak, hem göç eden Suriyeli bireyler için hem de göç alan ülkede yaşayan yerel halk için -ülkelerinden göç etmek zorunda kalan bireyle-

rin başka ülkelere sığınmalarının korunma ihtiyacından öte temel insan hakkı olduğu düşünülmektedir. Göç eden bireylerin -kendi kültürlerini koruyabilme imkanları da tanınarak- o ülkeye uyum sağlamalarını kolaylaştıracak adımların atılması hayati önemdedir.

Göç kimi bireyler için bir kaçışı, kurtuluşu ifade etse de kimileri için problemleri bir süreç anlamına gelebilmektedir. Göç kavramı özünde olumsuz bir olgu olarak değil, toplumsal değişim gelişim adına dinamik bir süreç olarak görülmelidir. Ancak bu anlamda göçün sosyo-ekonomik ve kültürel zemini sağlam temellere oturtulmalı ve hem göç eden hem de yerel halk adına uyum sürecine önem verilmelidir (Yıldırım, 2006, 155,156).

Sonuç olarak göç çok boyutlu ve karmaşık bir süreç olduğundan dolayı etkilerinin ekonomik, sosyal vb. tek boyutlu olarak ele alınarak çözümler geliştirilmesi yetersiz olacaktır. Bu nedenle göçün –sebepler ve sonuçlarıyla- çok boyutlu sosyal bir olgu olduğu göz önünde bulundurularak sorun teşkil eden öncelikli alanlara ilişkin çok yönlü politikaların geliştirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- ALPTEKİN, Duygu (2011), Toplumsal Aidiyet ve Gençlik: Üniversite Gençliğinin Aidiyeti Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Doktora Tezi).
- ILGIN, Candan; HACIHASANOĞLU, Orhan (2006), “Göç-Aidiyet İlişkisinin Belirlenmesi İçin Model: Berlin/Kreuzberg Örneği” *itüdergisi/a –mimarlık- planlama-tasarım*), C.5, S.2, ss. 59-70.
- KOLUKIRIK, Suat (2006), “Bulgaristan’dan Göç Eden Türk Göçmenlerin Dayanışma ve Örgütlenme Biçimleri: İzmir

Örneği”, *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 30, No.1, ss. 1-13.

KOLUKIRIK, Suat (2014), “Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler”, *Zeitschrift für die Welt der Türken*, Vol. 6, No. 2, ss. 37-53.

YILDIRIM, Onur (2006), *Diplomasi ve Göç-Türk-Yunan Mübadelesinin Öteki Yüzü*, 1. Baskı, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay.

YILMAZ, Halim (2013), “Türkiye’de Suriyeli Mülteciler- İstanbul Örneği”, istanbul.mazlumder.org/webimage/suriyeli_multeciler_raporu_2013.pdf, (06.04.2017).

*Oğuzhan ŞAHİN / Adnan Menderes Üniversitesi Mühendislik fakültesi İnşaat mühendisliği Lisans Öğrencisi,

Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Derneği (Yeni Fikir SAM)’ın T.C. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı’nın PRODES dahilinde Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi ortaklığında yapılan “Göçmen Sorununa Genç Bakış” İsimli yarışmada **Makale dalında **ALTINCI** olan eser.

Refugee Problems In Search Of New Order

-Aydin Province Example-

Oğuzhan ŞAHİN¹

Abstract

The migration movements of refugees who abandon their countries for various reasons and take refuge in another country have become a phenomenon affecting the whole world and resulting in serious human rights violations. Therefore, the concept of immigration is a complex phenomenon with multidimensional, economic, political, cultural, social causes and consequences. For this reason, it would be a shallow explanation to define migration simply as a displacement. Factors that cause people to emigrate are economic problems, natural disasters, oppressive governments, alienation, failing to provide life and property security, in short, not being able to live in peace. The most important reason for immigration on an individual level is the need for a geography and administration where one can feel safe and live a better life.

¹The information that has been passed on to me is based on the findings obtained from the field data of the unpublished postgraduate dissertation study "The Sociological View of the Syrians in the Statute of International Migration and Temporary Protection."

The conflict of the opposing groups that started in Syria on 15 March 2011 turned into a civil war over time and thousands of Syrians were forced to migrate to neighboring countries because of the crisis in Syria, oppressive regime and violations of rights and freedoms. (Yılmaz, 2013: 2).

While people on one side try to avoid threats to their lives, on the other hand governments have had to demonstrate an increasing effort to reconcile human obligations, political realities and national needs for many reasons. (Kolukırık, 2014, 38). From this point of view, the migration from Syria to Turkey, which is thought to be short-term and temporary in the beginning, has started to become permanent in time. This condition in tow necessitated to draw attention to the precautions to be taken in order to properly manage the migration and to promote the harmonious process between immigrants and the people living in the migrating country.

The Bond between Individual and Society: Harmony

Migration process brings together culture, customs, traditions and lifestyles to a new settlement area and accumulations brought by immigrants bring out new patterns of relations. (Kolukırık, 2006: 4). Along with migration, people are bringing value judgments, cultures and identity to their new environment. Immigrant people, over time, involve in a cultural interaction with their new environment. Over time, a problem of belongingness arises in people which must be questioned. (İlgin-Hacıhasanoğlu, 2006: 60).

Belongingness, as an expression of the bond between the individual and the society,

is the experience of identifying with a group in which the individual can develop relationships with commitment and loyalty, even though it is based on individual choices, and is therefore not a single phenomenon. (Alptekin, 2011: 5).

Every individual is different from each other and can't live alone because it is a social being. These differences which can be in every area include age, gender, race, culture, language, religion, ethnicity, etc. The fact that differences have to coexist together creates a natural tension in society. The mutual harmony among the immigrant individuals and individuals living in the country receiving immigrants is very important in this process. In a society where there is no harmony and awareness, unavoidable problems occur.

"When we came here, we were living in a very bad house that was about to be demolished very badly in kemer. I was not working back then. I was going to the coffeehouse in the neighborhood and was asking for help from people. We were hungry, I have a family, I have children. People in the neighborhood did not like us. They were behaving badly. One day when I went to the coffee shop, I was beaten by them."

It is clear that economic problems can lead to crimes such as theft and extortion in the long run. On the other hand, it is also possible to say that individuals who can't meet their basic needs resort to begging first. On the other hand, it is also possible to say that individuals who can't meet their basic needs resort to begging first. This directly causes negative attitudes and behaviors of the local people towards the Syrian people and due to this, Syrian individuals are being perceived as

the other and they are excluded from the social life. Exclusion and discrimination against the Syrian people can affect social harmony in the negative, but it is possible to say that it will ease the harmonization process, when the individuals will accept help from the local people when they face troubles in their everyday lives. It is easier to overcome the negative effects of the changes in culture and social structure they live in, due to migration.

"Since it is different country and different people, we are afraid because we didn't know their language. People approached in a good way. That's why we got used to it. Maybe if they were unwilling, our conditions would be harder for us, we could not get used to it then. Both my friends at work and my neighbors are very good. "

Conclusion and Suggestions

It is not easy to be in a new environment, meet new people, step into new relationships and adapt. The introduction of a new individual into a built-up structure usually causes the state of balance to break down. On the other hand, the individual who enters the new environment has to undergo a harmonization process. If the newly entering individual comes from a very different environment than the one he or she comes from and if encounters any kind of alienation the harmonization process will be difficult, but if he or she enters to a similar environment and if encounters with tolerance and humanitarian aid the harmonization process becomes relatively easy. Considering the Syrian individuals, conflict might increase if they are thought to be staying in

Turkey for longer years, it is important to keep in sight that for both the immigrant Syrian individuals and for the local people living in a country receiving immigrants, that the awareness-raising activities are vital and is carried out considering the fact that the individuals who have emigrated from their own land have a basic human right beyond the protection that the refugees need. It is vital to take steps to make it easier for migrants to adapt to that country and by allowing them that they can also protect their own cultures.

Immigration for some means salvation, a way to escape and for some it is a problematic process. The concept of migration should not be viewed as a negative fact, but as a dynamic process in the name of social change. In this sense, however, the socio-economic and cultural climate of migration should be firmly established and emphasis should be put on the process of harmonization on behalf of both immigrants and local people. (Yıldırım, 2006, 155,156).

As a result, because migration is a multi-dimensional and complex process, the development of solutions by considering the effects as economic, social and similar one-dimensional will be insufficient. For this reason, it is necessary to develop multifaceted policies related to the problematic priority areas, taking into consideration that migration is a multidimensional social phenomenon, with its causes and effects.

REFERENCES

ALPTEKİN, Duygu (2011), Toplumsal Aidiyet ve Gençlik: Üniversite Gençliğinin Aidiyeti Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

ILGIN, Candan; HACIHASANOĞLU, Orhan (2006), "Göç-Aidiyet İlişkisinin Belirlenmesi İçin Model: Berlin/Kreuzberg Örneği" *itüdergisi/a –mimarlık- planlama-tasarım*, C.5, S.2, ss. 59-70.

KOLUKIRIK, Suat (2006), "Bulgaristan'dan Göç Eden Türk Göçmenlerin Dayanışma ve Örgütlenme Biçimleri: İzmir Örneği", *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 30, No.1, ss. 1-13.

KOLUKIRIK, Suat (2014), "Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler", *Zeitschrift für die Welt der Türken*, Vol. 6, No. 2, ss. 37-53.

YILDIRIM, Onur (2006), *Diplomasi ve Göç-Türk-Yunan Mübadelesinin Öteki Yüzü*, 1. Baskı, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay.

YILMAZ, Halim (2013), "Türkiye'de Suriyeli Mülteciler- İstanbul Örneği", istanbul.mazlumder.org/webimage/suriyeli_multeciler_raporu_2013.pdf, (06.04.2017).

AYDIN
yenifikir
HABER
genç ve geniş düşünenler için
www.yenifikirhaber.com

Die Suche nach einer neuen Regelung bei Problemen in der Flüchtlingspolitik -Beispiel: Stadt Aydin-

Oğuzhan ŞAHİN¹

Zusammenfassung

Die Ursachen und Wirkung einer Auswanderung ist sowohl für den Auswanderer als auch für die Menschen, die in Gebieten mit Auswanderer leben werden, ein sehr wichtiger Prozess. Ein Auswanderungsprozess ist für vielen Menschen ein schwieriger Prozess. Sie müssen sich in einem fremden Land in verschiedene Art und Weise anpassen. Nach einer Einwanderung fangen leider andere Probleme an. Diese Menschen müssen in einem fremden Land zunächst in die Bildungs- und Gesundheitsdienstleistungen Zugang finden und sich der sozialen Leben und Kultur anpassen. Trotz der gegebenen Sicherheit beeinflusst der Krieg immer noch die Menschen im sozialen Leben.

¹Die Informationen in dem Artikel “Soziologische Blick auf internationale Auswanderung und vorübergehender Schutz der Syrer” wurde von mir persönlich im Jahr 2016 aus nicht veröffentlichten Dokument der Master-Arbeit geschrieben.

Einleitung

Die Flüchtlinge sind gezwungen, ihr eigenes Land aus verschiedenen Gründen zu verlassen und müssen in einem anderen Staat flüchten. Darum ist die ganze Welt betroffen, da in diesen Gebieten die Menschenrechte sehr schwer verletzt worden sind. Der Begriff „Auswanderung“ hat vielfältige Bedeutung. Die Ereignisse bestehen aus wirtschaftlichen, politischen, kulturellen und sozialen Ursachen und Folgen. Daher darf man eine Auswanderung nicht nur als eine „Wohnsitzverlegung“ sehen, dies wäre zu oberflächlich erklärt. Die Gründe der Auswanderungen bilden folgende Faktoren: wirtschaftliche Probleme, Naturkatastrophen, unterdrückende Regierungen, Ausgrenzung der Menschen, Leben und Eigentum kann nicht gesichert werden, kurz gesagt, die Menschen haben keine Ruhe zum Leben. Die wichtigsten Gründe einer Auswanderung auf individueller Ebene sind, dass Menschen in einem sicheren Ort ein besseres Leben führen möchten und daher eine sichere geographische Lage und eine gute Regierung benötigen.

Aufgrund der Konflikt zwischen den syrischen Oppositionsgruppen, der am 15. März 2011 begann, hat sich mit der Zeit zu einem Bürgerkrieg entwickelt und die Krise fing in Syrien an.

Wegen bedrückender Regierung, verletzte Rechte und Freiheit, keine Gewährleistung der Sicherheit, mussten die Menschen in den Nachbarländer flüchten um Sicherheit zu suchen (Yılmaz, 2013: 2).

Einerseits versuchen die Menschen von den Bedrohungen zu fliehen, andererseits bemühen sich die Regierungen, Menschen zu verpflichten, politische Realitäten und nationale Bedürfnisse in Einklang zu bringen (Kolukirik, 2014, 38). Am Anfang dachte man, dass die Einwanderung aus Syrien in die Türkei ein

kurzfristiges und vorübergehendes Ereignis ist, jedoch hat sich mit der Zeit ein dauerhafter Zustand gebildet. In diesem Fall sollte eine Auswanderung richtig verwaltet werden. Die Harmonie zwischen den Flüchtlingen und den Einheimischen muss auf eine gesunde Art und Weise gebildet werden.

Bindung zwischen dem Einzelperson und der Gesellschaft: die Anpassung

Im Laufe der Auswanderungen werden Kultur, Tradition, Brauch und verschiedene Lebensformen in das neue Leben getragen, somit können die Menschen auch neue Beziehungen schließen (Kolukirik, 2006: 4). Die Flüchtlinge nehmen ihre Werturteile, ihre Kulturen und ihre Identität in die neue Umgebung mit. Die Auswanderer werden mit der Zeit mit der neuen Umgebung und der Kultur beeinflusst. Mit der Zeit entsteht aber auch Zugehörigkeitsproblem (İlgin-Hacıhasanoğlu, 2006: 60).

Die Bindung zwischen dem Einzelperson und der Gesellschaft ist die Zugehörigkeit. Obwohl individuelle Entscheidungen getroffen werden, kann man die Erfahrungen der individuelle Bindung und Loyalitätsbeziehungen in Gruppen verbessern (Alptekin, 2011: 5).

Jeder Mensch ist unterschiedlich, daher kann ein Mensch nur in einer Gesellschaft leben, um soziale Kontakte zu schließen. Diese Unterschiede können in Alter, Geschlecht, Kultur, Sprache, Religion, ethnische Zugehörigkeit und in allen Bereichen sein. Wenn diese Vielfalt von Menschen gezwungen sind, miteinander zu leben, kann es gelegentlich zu Konflikten kommen. Daher ist es sehr wichtig, dass die Flüchtlinge und die Einheimischen, sich gut gegenseitig anpassen können. In der Gesellschaft könnten wegen mangelnde Anpassung und Bewusstsein unvermeidbare Probleme entstehen.

“Als wir nach Aydin kamen, haben wir in dem Stadtviertel Kemer in einem sehr schlechten bruchgefährdenden Haus gewohnt. Damals arbeitete ich nicht. Ich habe von den Menschen, die in Kemer-Kaffeehaus saßen, Hilfe angefordert. Wir hatten Hunger mit meiner Familie. Die Menschen in dem Stadtviertel mochten uns nicht. Sie behandelten uns schlecht. Eines Tages verprügelten sie mich in dem Kaffeehaus.“

Die wirtschaftlichen Probleme führen dazu, dass diese Menschen auf langer Hinsicht, Diebstahl, Verbrechen sowie Erpressung ausüben. Auf der anderen Seite, können die Menschen ihre Grundbedürfnisse nicht erfüllen und daher greifen sie als erstes zum Betteln an. Deshalb entsteht bei den Einheimischen negative Haltung und Verhalten gegenüber syrischen Flüchtlingen und werden aus dem gesellschaftlichen Leben ausgegrenzt. Der soziale Zusammenhalt wird negativ durch Ausgrenzung und Diskriminierung beeinflusst, da die Menschen im Alltag mit verschiedenen Problemen konfrontiert werden. Die Lösung hierfür ist, die Hilfe der Einheimischen. Da wird der Integrationsprozess nämlich erleichtert. Zur Überwindung der negativen Auswirkungen, müssen sogenannte Änderungen in der Kultur und soziale Struktur erfolgen.

“Wir hatten Angst, da wir in einem anderen Land waren, die wir die Sprache nicht beherrschen konnten. Die Menschen waren gut zu uns. Wir haben uns schnell daran gewöhnt. Hätten sie uns ausgegrenzt, dann wären die Bedingungen schwieriger und wir hätten uns nicht daran gewöhnen können. Meine Arbeitskollegen und meine Nachbarn sind sehr nett.“

Schlussfolgerung und Empfehlungen

Es ist leider nicht einfach, wenn man sich in einer neuen Umgebung anpassen muss, neue

Menschen kennenlernt und in neue Beziehungen eintretet. In der Regel ist bei einer sesshaften Struktur schwer, neue Menschen aufzunehmen, da der Gleichgewichtszustand schnell sich verschlechtern kann. Auf der anderen Seite muss ein Flüchtling sich an die neue Umgebung einen Anpassungsprozess unterziehen. Wenn ein Fremder in einer neuen Umgebung kommt, die er nicht aus seinem vorherigen Leben kennt und aus der Gesellschaft diskriminiert wird, wird der Integration schwierig für diese Person. Jedoch wenn er zu einer ähnlichen Umgebung kommt, die er kennt, und er in der Gesellschaft toleriert und ihm geholfen wird, ist die Anpassung dann viel leichter. Vermutlich wird es ein längerer Aufenthalt der syrischen Flüchtlinge in der Türkei sein, daher wird es zunehmend Konflikte zwischen den Flüchtlingen und Einheimischen auftreten. Ein grundlegendes Menschenrecht ist, dass syrische Menschen aus ihrem Staat flüchten mussten, um einen sicheren Ort und Schutz zu suchen. Daher sollte man unterschiedliche Maßnahmen durchführen, damit es eine entscheidende Bedeutung hat. Man sollte den Flüchtlingen ermöglichen, ihre eigene Kultur auszuüben. Die Menschen können sich leichter anpassen, wenn man unterschiedliche Handlungen unternimmt.

Auch wenn eine Auswanderung eine Flucht und Befreiung in Ausdruck kommt, ist es für einige Menschen ein problematischer Vorgang. Der Begriff „Auswanderung“ ist im Wesentlichen kein negatives Ereignis, sondern ein dynamischer Prozess des sozialen Wandels. In diesem Sinne sollte man eine Auswanderung als sozioökonomische und kulturelle Grundlage festlegen und den Integrationsprozess der Flüchtlinge und den Einheimischen erleichtern. (Yıldırım, 2006, 155,156).

Zusammenfassend kann man sagen, dass eine Auswanderung vielfältig und ein komplexer Prozess ist und wirtschaftliche und soziale

Auswirkungen haben. Einseitige Lösungen wären hier unzureichend. Die Ursachen und die Folgen einer Auswanderung ist ein vielfältiges soziales Ereignis, darum sollte man in problematischen Bereichen, die vielseitige Politik fördern.

Quellen

ALPTEKİN, Duygu (2011), Toplumsal Aidiyet ve Gençlik: Üniversite Gençliğinin Aidiyeti Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

ILGIN, Candan; HACIHASANOĞLU, Orhan (2006), “Göç-Aidiyet İlişkisinin Belirlenmesi İçin Model: Berlin/Kreuzberg Örneği” itüdergisi/a –mimarlık- planlama-tasarım), C.5, S.2, ss. 59-70.

KOLUKIRIK, Suat (2006), “Bulgaristan’dan Göç Eden Türk Göçmenlerin Dayanışma ve Örgütlenme Biçimleri: İzmir Örneği”, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 30, No.1, ss. 1-13. KOLUKIRIK, Suat (2014), “Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler”, Zeitschrift für die Welt der Türken, Vol. 6, No. 2, ss. 37-53.

YILDIRIM, Onur (2006), Diplomasi ve Göç-Türk-Yunan Mübadelesinin Öteki Yüzü, 1. Baskı, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay. YILMAZ, Halim (2013), “Türkiye’de Suriyeli Mülteciler- İstanbul Örneği”, istanbul.mazlumder.org/webimage/suriyeli_multeciler_raporu_2013.pdf, (06.04.2017).

مشاكل اللاجئين في النظام الجديد مقاطعة ايدن

ملخص: الهجرة ، هذه النتائج هي مهمة للمهاجر ومستقبل المهاجر في عملية الهجرة ، لقد تسال البعض كيف تمكن السوريين من الهجرة الى الدول الاخرى والعيش ضمن ثقافات وعادات مختلفة ، وكيف تمكنوا من التعامل مع الاوضاع الصحية ومشاكل الحرب .

مقدمة: اصبحت الهجرة من دولة الى اخرى وبحث الناس عن حقوقهم ظاهرة في الالونة الاخيرة ، وهكذا فان مفهوم الهجرة متعدد الابعاد ، فهي ظاهرة ناتجة عن مجموعة من العوامل الاتية السياسية والاقتصادية والثقافية والاجتماعية ، وبذلك لن تكون الهجرة تغيير المكان فقط بل الوقوع في الحل . الناس ليست هي العوامل التي تسبب الهجرة انما المشاكل الاقتصادية والكوارث الطبيعية والحكومات القمعية وعدم القدرة على ضمان حماية النفس والممتلكات باختصار عدم القدرة على العيش . تكمن احتياجات المهاجر في البحث عن جغرافيا اكثر امان يشعر بها بالطمئينة ، في تاريخ 15 من الشهر الثالث لعام 2011 في سوريا عندما بدأت الحرب وتحولت الى صراعات داخلية اضطر السوريين للجوء الى الدول المجاورة بسبب الحرب الداخلية والنظام الظالم وللبحث عن الحرية . عندما يقوم طرف ما بتحديد حياة الناس ويقوم الناس بالهرب الى طرف اخر وحكومة اخرى لاسباب عدة فان الطرف الثاني اضطر للعناية وبذل الجهود للاهتمام بهم ، من هذه النقطة بدأت الهجرة من سوريا الى تركيا ، في هذا الوضع بدا تكيف المهاجرين بالطريقة الصحيحة مع الاوضاع المعيشية الجديدة .

الربط بين الفرد والمجتمع الامثال

مع عملية الهجرة سيجد المهاجر ثقافات جديدة بالاضافة الى عادات وتقاليد واساليب الحياة التي تحملها المنطقة السكنية الجديدة واناها تكشف علاقات جديدة ، يرى المهاجر مع الانسان الجديد عادات وهوايات وبيئة مختلفة ، مع الوقت سيتكيف المهاجر مع العادات والثقافات والبيئة الجديدة . مع الوقت وبين الاشخاص تظهر مشكلة الملكية

يتم تنظيم القوانين والعلاقات بين الافراد عن طريقة مجموعة ذو خبرة لتنظيم حياتهم وليس من قبل طرف او شخص واحد ، كل انسان مختلف عن الاخر بالرغم من وجود هذا الفروق لكن لا احد يستطيع العيش لوحده يمكن ان تكون هذه الفروق في العمر او الجنس او العرق او الثقافة او الدين او اللغة ، تخلف هذه الفروق في بعض الاحيان جهود للعيش في هذا المجتمع .

في عملية الهجرة الانسجام بين المهاجر والمهاجر اليه مهم ، اذا لم يحدث هذا الانسجام فانه سيخلف مشاكل لم تكن متوقعة .

قدمنا الى هنا الى حي كامير كنا نجلس في بيت سيء لدرجة انه كاد يوشك على السقوط ،في ذلك الوقت لم اكن اعمل كنت اذهب للتسول في قهوة الحي ، انا جائع انا جائع لدي عائلة واطفال لكن الناس في ذلك الحي لم يحبونا كانوا يعاملونا بسوء حتى انهم في يوم من الايام عندما ذهبت الى القهوة قاموا بضربي ، المشاكل الاقتصادية وجهت الافراد الى جرائم مثل السرقة والابتزاز ، من الطرف الاخر يمكن القول ان الشخص الذي لم يستطع تأمين متطلباته الاساسية سيبدأ بالتسول ، في هذه الحالة في هذه الحالة سيؤدي مباشرة الى المواقف والسلوكيات السلبية تجاه اللاجئين والشعب السوري ويستثنى السوري من الحياة الاجتماعية عن غيرها ، تؤثر المشاكل التي يواجهها السوريين في الحياة اليومية مثل اقضاء تمييز وغيرها على الانسجام في المجتمع، يمكن القول ان المساعدة من السكان المحليين تسهل عملية الاندماج للتغلب على الآثار السلبية والثقافية التي يعيشها اللاجئين بسبب الهجرة . لقد خفنا من كوننا اناس اخرين في دولة اخرى لا نعرف لغتها ، تقرب الناس الينا بشكل حسن لهذا تعودنا ، اصدقائي في العمل وجيراني جديدين.

النتيجة والتوصيات : ليس من السهل التواجد في محيط جديد زلقاء ناس جدد والدخول في علاقات جديدة . لماذا يحدث الخلل في التوازن عند الإقامة والدخول للعيش في مكان جديد من الطرف الاخر يجب الانسجام مع المحيط الجديد . القادم الى محيط جديد سيكون عليه التكيف ، ولكن سيكون عليه هذا التكيف صعب لانه سيقابل محيط وانسان مختلفين كلياً عن ما كان عليه الا اذا واجه اناس طبيبين ومحيط مشابه لمحيطه القديم ، سيلبث السوريين في تركيا فترة طويلة بسبب الازمة السورية يجب على الدول المستضيفة توفير احتياجاتهم الاساسية ، والاهم من ذلك ان يستطيع ان يتوافق مع عاداته وتقاليده وتقاليد البلد الجديد ، تعنى الهجرة للبعض الهرب وللبعض الاخر التحرر والعرض تسبب له المشاكل، مفهوم الهجرة ليس بمعنى ظاهرة سلبية فقط انما تغرات اجتماعية و دينماكية لذلك يجب ان تعطى اهمية من قبل جميع الاطراف . النتائج المترتبة على الهجرة متعددة الابعاد ومعقدة و طويلة التأثير على الاوضاع الاقتصادية والاجتماعية..... الخ وسيبقى فهمها ووضع احلول فقط غير كافٍ ، لذلك اسباب ونتائج الهجرة ناتجة عن عدم التفهم السياسي ووضع كل شي في محمل الجد .

Yeni Nizam Axtarışında Mühacir Problemləri

Xülasə

Köç, səbəb və nəticələriylə birlikdə həm köç edən fərdləri həm də köç alan yerdə yaşayanları təsir edən əhəmiyyətli bir müddətdir. Köç müddətinin, ancaq yerləşilən ölkəyə uyğunlaşma təmin edə bilmək ilə sağlam bir şəkildə tamamlandığı düşünüldüyündən Suriyalı fərdlərin köç sonrasındakı, fərqli bir ölkəyə gəlmələriylə, təhsil və sağlamlıq xidmətlərinə çatmada, bölgənin mədəniyyətinə, ictimai həyatına uyğunlaşma təmin etmədə yaşanan problemlər və döyüş səbəbiylə yaşanan problemlərin ictimai həyata necə əks olunduğu sorğulanmışdır.

Giriş

Yaşadıqları ölkələri müxtəlif səbəblərlə tərk edərək başqa bir dövlətə sığınan mühacirlərin köç hərəkətləri, bütün dünyanı təsir edən və ciddi insan haqları pozuntuları ilə də nəticələnə bilən bir fakt halına gəlmişdir. Bu səbəbdən köç anlayışı çox ölçülü, iqtisadi, siyasi, mədəni, ictimai səbəbləri və nəticələri olan kompleks bir faktordur. Bu səbəblə köçü yalnız yer dəyişdirmə olaraq təyin etmək dayaz bir şərh olacaqdır. İnsanların köç etmələrinə səbəb təşkil edən faktorlar, iqtisadi problemlər, təbii fəlakətlər, təzyiçli rəhbərliklər, o birləşdirmə, can və mal təhlükəsizliyini təmin edə bilməmə, qıscası erinç içində yaşaya bilməmə halıdır. Fərdi səviyyədə köçün ən əhəmiyyətli səbəbi, adamın özünü etibarda hiss edə biləcəyi, daha yaxşı bir həyat müddət biləcəyi bir coğrafiyaya və rəhbərliyə olan ehtiyacdır.

Suriyada 15 Mart 2011 tarixində başlayan əleyhdar qrupların qarşıdurması, zamanla bir vətəndaş müharibəsinə çevrilmiş və Suriyada yaşanan böhran, təzyiçli rəhbərlik, haqq və azadlıqların pozuntuları səbəbiylə, minlərlə Suriyalı fərd təhlükəsizliklərini təmin etmək səbəbiylə qonşu ölkələrə köç etmək məcburiyyətində qalmışlar .

Bir tərəfdən insanlar, həyatlarına yönəldilən təhdidlərdən qaçmağa çalışarkən, digər tərəfdən hökumətlər bir çox səbəblə insani öhdəçiliklər, siyasi gerçəklər və milli ehtiyacları uzlaşdırmaqda artan bir səy sərgiləmək məcburiyyətində qalmışdır . Bu nöqtədən hərəkətlə başlarda qısa vədli və keçici olduğu düşünülmən Suriyadan Türkiyəyə edilən köç, zaman içində qalıcı bir hal almağa başlamışdır. Bu vəziyyət bərabərində köçün doğru idarə olunması və köç edən fərdlər ilə köç alan ölkədə yaşayan fərdlər arasındakı uyğunlaşma müddətinin sağlam bir şəkildə irəliləməsi adına alınması lazım olan tədbirlərə diqqət çəkməyi tələb etmişdir.

Fərd və Cəmiyyət Arasındakı Bağ: Uyğunlaşma

Köç müddəti bərabərində mədəniyyət, ənənə, adət və həyat formalarını yeni bir yerləşmə sahəsinə daşımaqda və immiqrantların bərabərlərində gətirdikləri təcrübələr yeni əlaqələr örüntüsü ortaya çıxarmaqdadır . Köç ilə birlikdə insanlar dəyər mühakimələrini, mədəniyyətini, şəxsiyyətini yeni ətraflarına aparmaqdadır. Köç edən insanlar, zaman içində yeni ətrafları ilə mədəni qarlılıqlı təsirə girməkdədirlər. Zaman içində kəslərdə

sorğulanması lazım olan bir aidiyyət problemi ortaya çıxmaqdır .

Fərd və cəmiyyət arasında qurulan bağın bir ifadəsi olaraq aidiyyət, hər nə qədər fərdi seçkilərdə olsa da, fərdin bağlılıq və sədaqət əlaqələri inkişaf etdirə biləcəyi bir qrupla qaynaşma təcrübəsidir və dolayısıyla tək başına yaşanan bir oldu deyil .

Hər fərd bir-birindən fərqlidir və ictimai bir varlıq olması səbəbindən tək yaşaya bilməməkdədir. Bu fərqliliklər yaş, cinsiyyət, irq, mədəniyyət, dil, din, etnik vs. hər sahədə ola bilməkdədir. Fərqliliklərin bir yerdə yaşamaq məcburiyyətində olması cəmiyyət içində təbii bir gərginlik yaratmaqdadır. Köç edən fərdlər ilə köç alan ölkədə yaşayan fərdlərin qarşılıqlı uyğunlaşması bu müddətdə olduqca əhəmiyyətlidir. Bu uyğunlaşma və fərqiyyətin meydana gəlmədiyi bir cəmiyyət içində, önünə keçiləməyəcək problemlər baş verməkdədir.

"Bura gəldiyimizdə kəmə məhəlləsində çox pis yıxılmaq üzrə olan bir evdə otururduq. O zamanlar çalışma/işləməyirdim. Məhəllənin qəhvəsinə gedib insanlardan kömək istəyirdim. Açıq, ailən var, uşaqların var. Məhəllədəki insanlar bizi sevmədilər. Pis davranırdılar. Bir gün qəhvəyə getdiyimdə döydülər məni."

İqtisadi problemlərin, uzun vədə fərdləri oğurluq, qəsb kimi cinayətlərə istiqamətləndirə biləcəyi açıqdır. Digər tərəfdən təməl ehtiyaclarını qarşılaya bilməyən fərdlərin əvvəlcə dilənçiliyə müraciət etdiklərini söyləmək də mümkündür. Bu vəziyyət doğrudan yerli xalqın Suriyalı fərdlərə qarşı mənfi tutum və davranışlarına səbəb olmaqda, Suriyalı fərdlər o biri hesab edilərək ictimai həyatdan xariclənməkdədir. Suriyalı fərdlərə istiqamətli xaricləmə və ayrı-seçkilik ictimai uyğunlaşması mənfi istiqamətdə təsir etməkdə ancaq fərdlərin gündəlik həyatda

qarşılaşdıqları problemlər qarşısında, həllə istiqamətli olaraq yerli xalqdan kömək görmələrinin, uyğunlaşma müddətlərini asanlaşdırdığını söyləmək mümkündür. Köç nəticəsi, içində yaşadıkları mədəniyyətin və ictimai quruluşun dəyişməsinin mənfi təsirlərinin daha asan aşılması söz mövzudur.

"Fərqli bir ölkə fərqli insanlar olduğundan, dil də bilmədiyimizdən qorxduq. İnsanlar yaxşı yaxınlaşdı bizə. Buna görə alışdıq. Bəlkə istəməsəydilər bizi daha çətin olardı şərtlərimiz, alışa bilməzdik. Həm iş yerindəki yoldaşlarım həm qonşularım çox yaxşılar."

Nəticə və Təkliflər

Yeni bir mühitdə olmaq, yeni insanlarla qarşılaşmaq, yeni əlaqələr içərisinə girmək və uyğunlaşma təmin etmək asan deyil. Məskun bir quruluşa yeni bir fərdin girməsi ümumiyyətlə quruluşun tarazlıq vəziyyətinin pozulmasına səbəb olar. Digər tərəfdən yeni mühitə girən fərd bir uyğunlaşma müddəti keçirmək məcburiyyətindədir. Mühitə yeni girən fərd, içindən gəldiyi mühitdən çox fərqli bir mühitlə və o biriləşdirilmə ilə qarşılaşsa uyğunlaşma müddəti çətin, əgər bənzər bir mühitə gəlir, xoşgörü və insani kömək ilə qarşılaşsa uyğunlaşma müddəti nisbətən asan ola bilməkdədir. Suriyalı fərdlərin daha uzun illər Türkiyədə qalacaqları düşünüldüyündə qarşıdurmanın artı biləcəyi göz qarşısında saxlanılaraq, həm köç edən Suriyalı fərdlər üçün həm də köç alan ölkədə yaşayan yerli xalq üçün -ölkələrindən köç etmək məcburiyyətində qalan fərdlərin başqa ölkələrə sığınmalarının qorunma ehtiyacından kənar təməl insan haqqı olduğu düşünülərək- fərqiyyətlilik işlərinin edilməsi həyatı əhəmiyyət ərz etməkdədir. Köç edən fərdlərin -öz mədəniyyətlərini qoruya bilmə imkanları da tanınaraq- o ölkəyə uyğunlaşma təmin

etmələrini asanlaşdıracaq addımların atılması həyati əhəmiyyətdədir.

Köç kimi fərdlər üçün bir qaçışı, qurtuluşu ifadə etsə də kimiləri üçün problemli bir müddət mənasına gələ bilməkdədir. Köç anlayışı özündə mənfi bir fakt olaraq deyil, ictimai dəyişmə inkişaf adına dinamik bir müddət olaraq görülməlidir. Ancaq bu mənada köçün sosio-iqtisadi və mədəni zəmini möhkəm təməllərə oturdulmalı və həm köç edən həm də yerli xalq adına uyğunlaşma müddətinə əhəmiyyət verilməlidir .

Nəticə olaraq köç çox ölçülü və kompleks bir müddət olduğundan öləri təsirlərinin iqtisadi, ictimai vs. tək ölçülü olaraq ələ alınaraq həllər inkişaf etdirilməsi qeyri-kafi qalacaq. Bu səbəblə köçün -səbəb və nəticələriylə- çox ölçülü ictimai bir fakt olduğu göz qarşısında saxlanılaraq problem təşkil edən prioritetli sahələrə bağlı çox istiqamətli siyasətləri inkişaf etdirmək lazımdır.

Проблема беженцев в новом порядке

Абстрактный

Иммиграция является процесс с его Важная Причины и последствия, которые влияют как на индивидов и иммигрировать людей, живущих в тех местах, которые позволяют иммигрантам. Как считается, что процесс завершен прочно, только будучи в состоянии приспособиться к стране располагалось, она ставится под сомнение, после сирийских лиц иммигрировать в другую страну, как проблемы с доступом к медицинским и образовательным услугам и корректировки социальной жизнь, культура региона и проблемы испытывали из-за войны, поразмышлять о жизни общества.

Введение

по разным причинам, покидающих страну они живут миграции беженцев, которые нашли убежище в другом государстве, воздействуя на весь мир, и может привести к серьезным нарушениям прав человека, которые она стала явлением. Таким образом, понятие многомерной миграции, экономическое, политическое, культурный, представляет собой сложное явление с социальными причинами и последствиями. Таким образом, миграция будет лишь

неглубоко объяснение для определения смещения. Люди не являются факторами, которые вызывают миграцию, экономические проблемы, стихийные бедствия, угнетающие правительства, отчуждение, неспособность обеспечить безопасность жизни и имущества, в общем, это государство не в состоянии жить . Наиболее важными причинами миграции на индивидуальном уровне, люди могут чувствовать себя в безопасности, может привести к лучшей жизни является потребность в географии и администрации.

столкновение начиная оппозиционные группы 15 марта 2011 года в Сирии после

того, как превратилось в гражданскую войну и кризис в Сирии, гнетущую власть, права и из-за нарушение свободы, тысячи сирийских обеспечение индивидуальной безопасности была вынуждена мигрировать в потому, что соседних странах.

Люди с одной стороны, пытаюсь уйти от угрозы их жизни, на другом правительстве ручного по многим причинам гуманитарных обязательств, политические реалиям и краткосрочные и временной мысли быть из Сирии мигрировать в Турцию, чтобы согласовать национальные потребности были вынуждена проявлять повышенное усилие в начале с этим момента движения, время, чтобы начать работу в постоянном состоянии. Такая ситуация требует здорового способа привлечь внимание к мерам, которые должны быть принято от имени прогресса миграции в управление и гармонии между людьми с миграцией процесса миграции наряду с людьми, живущими в стране.

Связь между отдельными и общества: Соответствие

культуры наряду с процессом миграции, обычаи, традиции и образ жизни ведет к новой жилой площади и мигрантов накопления они приносят раскрывают картину новых отношений с людьми ценностей, культуры, идентичности ведет к новой среде. Люди перемещения, они входят в новое культурное взаимодействие с окружающей их средой в течение долгого времени. чувство принадлежности проблема возникает, которая должна быть

поставлена под сомнение в человека в течение долгого времени.

связь устанавливается между индивидуумом и обществом как выражение принадлежности, хотя на основе хотя индивидуальный выбор является выявление групповой опыт, люди могут развивать связи и привязанности, и, следовательно, не там один был.

Каждый человек отличается друг от друга и не могут жить в одиночку из-за того, чтобы быть социальным существом. Эти различия по возрасту, полу, расе, культуре, языку, религии, этнической принадлежности и так далее. Это может быть в каждой области. Разнообразие в настоящее время вынуждены жить вместе создает естественную напряженность в обществе. взаимная корректировка людей, живущих в странах с миграцией мигрирующих особей является очень важным в этом процессе. Это не общество в гармонии и происходит осознание, перед неповторимые проблемы происходят.

«Когда мы приехали сюда, мы были в районе пояса в разрушенном доме, который сидит очень плохо. В то время я не работал. Я хотел, чтобы помочь людям перейти в окрестностях кофе. Вы голодны, у вас есть семья, есть дети. Они не похожи на нас, людей в этом районе. Они действовали хуже. Однажды я пошел к кофе, они избили меня ".

Экономические проблемы, кражи физических лиц в долгосрочной перспективе, то ясно, что прямые такие преступления, как вымогательство. С другой стороны, в первую очередь людей, которые не удовлетворяют основные потребности, также можно сказать, что они прибегли к попрошайничеству. В этом случае, непосредственно приводит к негативному отношению и поведению по отношению к местному населению

сирийского народа, сирийские индивиды влияют на изоляцию и дискриминацию социальной сплоченности отрицательно по отношению к людям от воспринимаемой социальной жизни, как другие, но перед лицом проблем, встречающимся в повседневной жизни индивидов, видя помощь от местных жителей для решения можно сказать, что облегчит процесс интеграции. Результат миграции, культура, в которой они живут и легче преодолеть негативные последствия изменения социальной структуры обеспокоена.

«Потому что у разных людей разные страны, мы боялись, что мы не знаем языка. Люди обратились к нам хорошо. Таким образом, мы привыкаем. Может быть, они не хотели, и наше требование было бы более трудным, не привыкать. Оба моих соседи и мои друзья на работе очень хорошо ».

Выводы и рекомендации

расположенный в новой среде, познакомиться с новыми людьми, вступать в новые отношения и обеспечить их соблюдение не легко. Введение нового индивида к построенной структуре часто приводит к ухудшению структуры состояния равновесия. С другой стороны, вступает в новую среду, человек должен пройти процесс соблюдения. новые участники физических лиц на окружающей среде, если с совершенно иной средой со стороны СМИ, которые пришли через и встретились с процесса согласования трудно, если речь идет о таком же среде, толерантности, и это может быть относительно легко адаптировать процесс

сталкивается с гуманитарной помощью. Когда сирийские люди, на протяжении многих лет считается их пребывания в Турции в виду может увеличить конфликт, а также миграции сирийских лиц, а также для миграции убежища в другие страны, люди вынуждены мигрировать из их - Деревенский для местных жителей, проживающих в стране, защищающими другие основные права человека на необходимость осознание проделанной работы, чтобы сохранить жизненно важное значение, что люди после его собственной культуры он учреждения также принимают меры для облегчения их адаптации к стране имеет жизненно важное значение.

Миграция является местом для некоторых людей, даже если эта фраза может означать спасение для некоторых проблемного процесса. Миграция не является негативным явлением сущность понятия следует рассматривать как динамический процесс социальных изменений во имя развития. Однако, в этом смысле, социально-экономические и культурные традиции должны быть размещены на прочном фундаменте и как иммиграции, так и миграции, следует уделить процессу адаптации от имени местных жителей .

В результате, иммиграция является многогранным и сложным процессом из-за последствий экономического, социального и так далее. Рассматривая одномерные решения будет недостаточно улучшение. Таким образом, миграция и многомерного социальное явление, которое является проблемой, учитывая приоритетные направления для тех, кому необходимо развивать многогранную политику.

مسئله‌پناهندگان در بررسی جدید این مثالی است از ولایت آیدین

چکیده

مهاجرت با علل و نتایج اش، به کسانی که مهاجر میشوند تأثیری گذار است و هم به مناطق بود و باش مهاجرین تأثیر گذار می‌باشد. جریان مهاجرت، فقط همراه با آن کشور که می‌خواهند در آن زندگی کنند و فکر می‌شد به شکل سالم ختم شده است، که پس از مهاجر شدن سوری ها، با آمدن شان به یک کشور متفاوت، با دستیابی شان به خدمات آموزشی و بهداشتی، به فرهنگ منطقه، مشکلات که بخاطر عادت کردن به آن جامعه متحمل میشوند و مشکلات که در آوان جنگ دیده اند، به زندگی چگونه مشکلات را به بار آورده است.

نیازمند شده تا با یک راه سالم بخاطر راه حل اش اقدامات لازمه گرفته شود.

مقدمه

مهاجر آن کسانی که را گویند که کشور شان را به سبب های گوناگون ترک نموده به ممالک دیگر میروند. حقوق شان پایمال شده و با بعضی تأثیرات جدی که به ایشان وارد میشود، به بار می‌آید. بجز این مفهوم مهاجرت بعد های زیادی دارد، بعد اقتصادی، سیاسی، جهانی، علل های اجتماعی اش، پدیده یی است با نتایج پیچیده. بنابر این، مهاجرت به معنی تبدیل منطقه بوده و تعریف آن با توضیحات کم بیان میشود. مسبب اصلی در تشکیل مهاجرت، مشکلات اقتصادی، آفات طبیعی، دولت های ستمگر، دگر سازی، محافظت کرده نتوانستن از مال و جان، خلاصه زنگی در عمق مشکلات. مهمترین ترین علل مهاجرت در سطح فردی، حس کردن خود را داخل امنیت، این ها احتیاجی است بخاطر زندگی کردن دی یک جغرافیه مرفع در کره زمین.

شروع درگیری های گروپ های مخالف در تاریخ ۱۵ مارچ ۲۰۱۱، با مروز به یک جنگ داخلی تبدیل شده و بحران در سوریه، حکومت ظالمانه، با توجه به نقض آزادی، هزاران سوری بخاطر زنده ماندن به کشور های همسایه شان کوچ نمودند.

انسان ها، از یک طرف فرار تهدیدات موجود داشتند، از سوی دیگر حکومت مجبور شان میکردند که بخاطر اهداف که داشتند دست پیدا کنند. از این نگاه در مدت کوتاه اول ها و از سوریه به ترکیه کوچ نمودند بخاطریکه فکر میکردند این وضعیت زود گذر است، به مرور زمان وضعیت تغیر کرده و در آنجا جای گزین شدند. بعد از این وضعیت،

ارتباط بین افراد و جامعه: هارمونی

در اثنای مهاجرت، کلتور، عنعنه، رسم و دیگر چیزها به یک وضعیت تازه تبدیل میشود، پناهنده گان روابط جدیدی را با یک جامعه دیگر پیدا میکنند. همراه با مهاجرت شدن شان یکجا بعضی قضایای دیگر شانرا، کلتور شانرا، کی بودن شانرا به محیط جدید که تازه آشنا میشوند، معرفی میکنند. پناهنده گان به مرور زمان با یک کلتور و محیط جدید شان آشنا میشوند. به مرور وقت فرد متعلق سوالات را که قابل بحث باشد به میان می‌آورند. فرد متعلق هر قدر هم به ارتباط فردی و اجتماعی تحمل کند، باز هم تجربه است به خاطر نشان دادن صداقت اش به گروپ های خاص، بجز از فردی که بیکس و کوی نیست.

هر فرد از یکدیگر فرق دارد و اگر بخواهیم یک فرد اجتماعی باشیم پس زندگی را به تنهایی سپری نکنیم. این هم فرق انسان ها است؛ سن، جنسیت، نژاد، فرهنگ، زبان، مذهب، قوم و غیره. با فرق هایمان در یک اجماع زندگی کنیم، این خود میتواند بعضی حالات قناعت بخش را به وجود بیاورد. کسانی که به کشور های دیگر مهاجر شده اند، برایشان این چنینیک وضعیت سودمند است. هارمونی و یا یک اجماع متفاوتتر حس نکنی، این خود بعضی مشکلات به میان می‌آورد.

”از وقتی که به محله کمر رسیدیم، به یک خانه زندگی کردیم که قریب بود به یالای ما چپه شود. آن زمان ها من کار میکردم. به جاهای قهوه فروشی رفته از مردم کمک می‌خواستم. غریب بودن مارا ویا هم از اینکه اولاد داشتیم،

سازگاری کردن با ایشان خیلی گران است. عموم را در نظر بگیریم، در اجماع محل، اشخاص فردی داخل شود، در او حالت باعث خرابی شدن همان محل میشود. از طرف دیگر، فرد وارد شده، باید و باید با محل جدید سازگاری نماید. وقتی، شخصی به یک محیط تازه داخل میشوند، اگر افکارش با محیط مطابقت داشته باشد در آن صورت به زودی با محیط ارتباط پیدا میکند. و اگر افکارشان خلاف یکدیگر باشد، کارشان مشکل میشود. اگر ماندن سوری‌ها به ترکیه دوام دار باشد و یا هم مشکلات را که داریم به بالا برود، در او حالت مشکلات مردم محل را در نظر گرفته، باید جستجوی یک راه حل دیگری به کشورهای دیگر باشند. و بخاطر حفاظت از فرهنگشان باید در او کشور که هستند گام‌های مآثری را بردارند.

مهاجرت به بعضی‌ها، فرار از افراد دیگر باشد، به بعضی‌ها هم با مشکلاتش بسیار سنگین تمام میشود. مفهوم کوچ، یک پدیده مفنی نبوده، بلکه تغییر اجتماع و یا هم معنی پیشرفت را میدهد. با این نقطه نظر، سازگاری کردن در مهاجرت با زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اش است.

و در اخیر، از اینکه مهاجرت بسیار پیچیده بوده و قابل چند بعدی است، تأثیرات اش به اقتصاد و اجتماع و غیره به خوبی دیده میشود. اگر بخواهیم یک بعدی قضاوت کنیم، در او حالت توسعه دادنش نا تکمیل میماند. بنابر این، این پدیده شامل چند بعدی بوده است. از او همان لحاظ در چارچوب سیاست قابل بحث بوده، باید توسعه داده شود

فامیل داشتم، مردم محل ما دوست نداشتند. ارتباطشان همراهی ما خوب نبود. یک روز در قهوه‌خانه مرا لت کردند،

از نگاه اقتصادی ضعیف هستیم، میتوانند بگویند، غاصب، دزد و غیره. از طرف دیگر میتوانند بگویند این گدای‌ها هنوز نتوانستند احتیاجات اولیه خود را فراهم کنند. این خود، میتواند نفرت محل را به سوری‌ها پیدا کند و ارتباطشان نسبت به ما تغییر کند، در این حالت سوری‌ها را شاید اشخاص بیگانه بگویند و کنار بگذارند. سوری‌ها تحت تأثیر افراد جامعه قرار گرفته، با محرومیتشان و در مشکلات زندگی دچار میشوند. در نتیجه مهاجرت، تأثیرات را که جامعه به فرد واگذار میکند، به خوبی قابل درک است.

”از اینکه آنها در یک کشور متفاوت زندگی میکردند و همچنان مردم آن محل انسانهای متفاوت تر از ما بودند، از همان خاطر از یاد داشتن زبان حراس داشتیم. در حالیکه مردم محل خود را به ما خیلی نزدیک میدیدند. از این خاطر همین به زودی با همایشان عادت کردیم. اگر خدای نخواست ما را قبول نمیکردند، بعدا کار ما مشکل تر میشد. مردم که در کارخانه ما هستند و همچنان همسایه گان ما همه شان مردم خوب هستند.“

نتیجه و توصیه ها

پیدا کردن خود در بین یک اجماع جدید و روبرو شدن با انسان‌های جدید آسان نبوده، بلکه ارتباط برقرار کردن و

КАЧКЫН МАСЕЛЕЛЕРИНДЕ ЖАҢЫ РЕЖИМГЕ ӨТҮҮ

-Айдын району мисалында-¹

Кыскача мазмуну

Миграция себеп жана жыйынтыктары менен бирге жер которгон индивидуалдарды жана да көчүп барган жерде жашагандарга таасирин тийгизген маанилүү бир процесс. Миграция процессинин отурукташкан өлкөгө ылайыкташуу менен гана ийгиликтүү аякташы ойлонгондуктан Сириялык индивидуалдардын миграциядан кийин башка бир өлкөгө келүүсү менен, билим жана ден-соолук кызматтарынан пайдаланууда, аймактын маданиятына, коомдук турмушуна ылайыкташууда келип чыккан проблемалар жана согуштун айынан келип чыккан проблемалардын коомдук турмушка кандай таасир тийгизгени талкууланды.

¹ Статядагы маалыматтар 2016-жылы "Эларалык миграция жана убактылуу коргоо статусундагы Сириялыктардын социалдык көрүнүшү" аттуу басып чыгарылган магистратура диплом ишимин тармак маалыматтарына таянат.

Киришүү

Жашаган өлкөлөрүн ар түрдүү себептер менен таштап кетип башка бир мамлекетке баш калкалаган качкындардын көчкыймылдары жалпы дүйнөгө таасирин тийгизген жана маанилүү адам укуктарын бузуулар менен аякташы мүмкүн болгон бир окуяга айланды. Ошол себептен миграция түшүнүгү чоң масштабдуу, экономикалык, саясий, маданий, социалдык себептери жана жыйынтыктары болгон комплекстүү бир окуя. Бул себептен миграцияны бир гана жер которуу деп аныктама берүү туура эмес болот. Адамдардын көчүп кетүүлөрүнө себеп болгон факторлор, экономикалык проблемалар, табигый кырсыктар, басмырлоочу методдор, маргинализация, жанынын жана малынын коопсуздугун камсыздай албоо, кыскасы бейпилдик ичинде жашай алышпайт. Индивидуалдык деңгээлде миграциянын эң маанилүү себеби, адамдын өзүн коопсуздукта сезе алуусу, жакшыраак тиричилик өткөрө ала

менен туруктуу бир абал ала баштады. Бул абал менен бирге миграциянын туура башкарылышы жана көчүп келген жүрүшү үчүн көрүлүшү керек болгон чараларга көңүл бурууну керектирди.

Индивидуал жана коомдун ортосундагы байланыш: ылайыкташуу

Миграция процесси өзүнүн жанында маданият, үрп-адат жана жашоо тарздарын жаңы бир отурукташуу жерине ташып, көчмөндөрдүн өздөрү менен кошо алып келишкен баалуулуктары жаңы мамилелердин шаблонун

турган бир география жана башкарууга болгон бир муктаждыгы.

Сирияда 2011-жылдын 15-мартында башталган карама каршы группалардын кагылышуулары убакыт өтүшү менен бир согушка айланып, Сирияда болгон кризис, басмырлоочу башкаруу, укук жана эркиндиктердин бузулуулары себеби менен миңдеген Сириялык индивидуал коопсуздуктарын камсыздоо үчүн коңшу өлкөлөргө көчүп кетүүгө мажбур болушту. (Yılmaz, 2013: 2).

Бир тараптар адамдар, жашоосуна карата коркутуулардан качууга аракет кылып жатканда, башка жактан өкмөттөр көптөгөн себептер менен адамдык жоопкерчиликтер, саясий чындыктар жана улуттук муктаждыктарды элдештирүүдө тездик менен аракет кылууга мажбур болушкан. (Kolukırık, 2014, 38). Бул себептен башында кыска убакыттуу жана убактылуу деп ойлонгон Сириядан Түркияга болгон миграция, убакыт өтүшү

индивидуалдар менен көчүп келген өлкөдө жашаган индивидуалдардын ортосунда ылайыкташуу процессинин бекем түрдө жаратат. (Kolukırık, 2006: 4) Миграция менен бирге адамдар баалуулуктарын, маданиятын, өздүгүн жаңы чөйрөлөрүнө алып барышат. Убакыт ичинде адамдарда өздөрүнө сурашы керек болгон бир таандыктык маселеси пайда болот. (İlgin-Hacıhasanoğlu, 2006: 60).

Жеке адамдардын жана коомдун ортосунда курулган байланыштын бир байланыштын түшүндүрмөсү болгон

таандыктык, канчалык деңгээлде индивидуалдык тандоолорго таянса дагы, жеке адамдын лоялдуулук жана берилгендик мамилелерин түзө алган бир группа менен идентификация тажрыйбасы болуп саналат, ошол себептен жалгыз башына болуп өткөн бир окуя эмес. (Alptekin, 2011: 5).

Ар бир жеке адам бири биринен айырмалуу жана коомдун бир катышуучусу болгондуктан жалгыз жашай

албайт. Бул айырмачылыктар жаш, жыныс, тукум, маданият, тил, дин, этника ж.б нерселер болушу мүмкүн. Бул айырмачылыктардын чогуу жашоого мажбур болуусу коомдун ичинде табигый чырларды жаратат. Көчүп барган индивидуалдар менен көчүп келген жерде жашаган индивидуалдардын ортосундагы ырк келишүү маселеси бул процессте аябай маанилүү. Коом ичинде ырк келишпөө болсо, алдын ала албай турган маеселелер келип чыгат.

“Бул жерге келгенибизде Кемер айылында аябай жаман, кулайын деген бир үйдө жашайт элек. Ал убактар иштебейт элем. Айылдын кофейняларына барып адамдардан жардам сурачумун. Ачмын, үй бүлөм бар, балдарым бар. Айылдагы адамдар бизди жактырышпады. Жаман мамиле кылышчу. Бир күнү кофейняга барганымда мени сабашты.”

Экономикалык проблемалардын узун убакытта индивидуалдарды уурулук, опузалап талап кылуу сыяктуу кылмыштарга алып баруусу ачык. Башка жактан негизги муктаждыктарын канааттандыра албаган индивидуалдардын алгач кайырчылыкка баргандарын айтууга да болот. Бул абал түздөн түз жергиликтүү калктын Сириялык индивидуалдарга каршы терс аракет жана мамилелерине себеп болуп, Сириялык индивидуалдарды башкача кабыл алып, коомдук турмуштан бөлүшөт. Сириялык индивидуалдарга багытталган бөлүү жана дискриминация социалдык ыркага терс таасирин тийгизип бирок индивидуалдардын күнүмдүк жашоодо каршылашкан проблемаларына карата чечимге багытталып жергиликтүү калктан жардам алууларынын, ырк келишүү процесстерин жеңилдеткендигин айтууга болот. Миграциянын жыйынтыгында ичинде жашаган коомдун маданиятын жана коомдук түзүлүштүн өзгөрүүсүнүн терс таасирлери дагы да оңой ашып өтүлөт.

“Башка бир өлкө башка адамдар болгондуктан, тилин дагы билбегенибиз үчүн корктук. Адамдар жакшы мамиле кылышты бизге. Бул себептен көнүп кеттик. Балким бизди каалашпаса, шарттарыбыз дагы да оор болот эле, көнө албайт элек. Иш ортомундагы досторум дагы коңшуларым дагы аябай жакшы.”

Жыйынтык жана сунуштар

Жаңы бир чөйрөдө жашоо, жаңы адамдар менен жолугуу, жаңы мамилелерди куруу жана ылайыкташуу оңой эмес. Орнотулган бир түзүлүшкө жаңы бир индивидуалдын кириши көбүнчө түзүлүштүн тең салмактуулугунун бузулушуна себеп болот. Башка жактан жаңы чөйрөгө кирген индивидуал бир ылайыкташуу процессин өтүүгө мажбур. Чөйрөгө жаңы кирген индивидуал, өзүнүн чөйрөсүнүн өтө айырмалуу бир чөйрөгө жана

маргинализацияга туш келсе,ылайыкташуу процесси оор болот,эгер окшош бир чөйрөгө келип,толерантуулук жана инсандык жардамга туш келсе ылайыкташуу процесси жеңилірээк болот.Сириялык индивидуалдардын дагы көп убакытка Түркияда калышы ойлонулганда кагылышуунун көбөйүүсү көз алдына алынып,көчүп келген Сириялык индивидуалдар үчүн дагы,көчүп келген өлкөдө жашаган жергиликтүү калк үчүн дагы,өлкөлөрүнөн көчүп кетүүгө мажбур болгон индивидуалдардын башка өлкөлөргө баш калкалоолорунун коргонуу муктаждыгы гана болбостон,негизги инсандык укуту болгону саналып,түшүндүрүү иштеринин жүргүзүлүшү аябай маанилүү.Көчүп келген индивидуалдардын өз маданиятын коргоо мүмкүнчүлүктөрү да берилип,ал өлкөгө ылайыкташууларын жеңилдеткен кадамдардын ташталуусу мааниге ээ.

Миграция кээ бир индивидуалдар үчүн бир качууну,кутулууну билдирсе,кээ бирөөлөр үчүн проблемалуу бир процесс түшүнүгүнө келет.Миграция түшүнүгү терс бир көрүнүш болуп эмес,коомдук өзгөрүү,өнүгүү жолунда динамикалык бир процесс болуп көрүнүшү керек.Бирок бул мааниде миграциянын социалдык –экономикалык жана маданий негиздери бекем фундаментке орнотулушу керек жана көчүп келген жана да жергиликтүү калк үчүн ылайыкташуу процессине маани берилиши керек. (Yıldırım, 2006, 155,156).

Жыйынтыктап айтканда миграция кеңт чаптуу жана комплекстүү бир процесс болгондуктан таасирлеринин экономикалык,социалдык ж.б жактан өз алдынча каралып чечимдер чыгарылуусу жетишсиз болот.Ошол себептен миграциянын себеп-жыйынтыктары менен кең масштабдуу социалдык бир көрүнүш болгондугу көз алдына алынып,маселе жараткан маанилүү тармактарга байланыштуу көп жактуу политикалардын иштеп чыгарылышы зарыл.

БУЛАКТАР

- ALPTEKİN, Duygu (2011), *Toplumsal Aidiyet ve Gençlik: Üniversite Gençliğinin Aidiyeti Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma*, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Doktora Tezi).
- ILGIN, Candan; HACIHASANOĞLU, Orhan (2006), “Göç-Aidiyet İlişkinin Belirlenmesi İçin Model: Berlin/Kreuzberg Örneği” *itüdergisi/a –mimarlık- planlama-tasarım*), C.5, S.2, ss. 59-70.
- KOLUKIRIK, Suat (2006), “Bulgaristan’dan Göç Eden Türk Göçmenlerin Dayanışma ve Örgütlenme Biçimleri: İzmir Örneği”, *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 30, No.1, ss. 1-13.
- KOLUKIRIK, Suat (2014), “Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler”, *Zeitschrift für die Welt der Türken*, Vol. 6, No. 2, ss. 37-53.
- YILDIRIM, Onur (2006), *Diplomasi ve Göç-Türk-Yunan Mübadelesinin Öteki Yüzü*, 1. Baskı, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay.
- YILMAZ, Halim (2013), “Türkiye’de Suriyeli Mülteciler- İstanbul Örneği”, istanbul.mazlumder.org/webimage/suriyeli_multeciler_raporu_2013.pdf, (06.04.2017).

Beguncev Težave V Novega Reda

-Aydın Mesto stopnje

POVZETEK

Migracije, posamezniki in vzroki, ki se selijo s svojimi rezultati, je pomemben proces, ki vpliva tako na življenje v mestu migracij. Proces migracije, vendar po tem, ko se prilagodijo državi migracij poravnave posameznikov Sircev, ker na zdrav način se štejejo popolne, so prišli v drugo državo, pri doseganju njihovih izobraževalnih in zdravstvenih storitev, kulture v regiji, se je vprašala, kako je družbeno življenje težave zaradi težav vojne in izkušnje pri prilagajanju na socialno življenje odraža.

POVZETEK

Priseljevanje je proces importante s svojimi vzroki in učinki, ki vplivajo tako na posameznike in priseljenih ljudi, ki živijo v mestih, ki omogočajo priseljencev. Kot je menil, da je postopek končan čvrsto samo, če bi lahko, da se prilagodijo državi umirile, je vprašljiva, po sirskih posameznikom, ki se priseljujejo v drugo državo, kako težave z dostop do storitev zdravstvenega varstva in izobraževanja in prilagajanje socialne življenje, kultura v regiji in težave doživljajo zaradi vojn odraža na družbeno življenje.

VPIS

Iz različnih razlogov, ki izstopajo iz države živijo migracije beguncev, ki so se zatekli v drugi državi, ki vplivajo na ves svet in lahko povzroči hude kršitve človekovih pravic, ki jih je postal fenomen. Tako je koncept večdimenzionalne migracije, gospodarski, politični, kulturni, je zapleten pojav z družbenimi vzroki in posledicami. Zato bo migracija le plitvo razlaga, da se opredeli premik. Ljudje ne predstavljajo dejavnike, ki povzročajo migracije, gospodarske težave, naravne nesreče, zatiralske vlade, odtujenost, nezmožnost, da se zagotovi varnost življenja in premoženja, skratka, je država ne more živeti v Siriji. Najpomembnejši vzroki za migracije na ravni posameznika, lahko ljudje počutijo varne, lahko povzroči boljše življenje, je potreba po geografiji in upravo.

Konflikt, ki se je začela nasprotovanje skupine na 15. marec 2011. Siriji, enkrat spremenil v državljansko vojno in krizo v Siriji, zatiralski oblasti, pravice in zaradi kršitve svobode, na tisoče sirskih zagotoviti individualno varnost so bili prisiljeni preseliti, da zato, ker sosednje države (Yilmaz, 2013: 2).

Ljudje iz ene strani, poskuša pobegniti od nevarnosti, ki za svoje življenje, za druge vlade strani za veliko razlogov humanitarnih obveznosti, uskladiti politične realnosti in nacionalne potrebe je bil prisiljen, da kažejo povečano napor (Kolukırık, 2014, 38). Od tega trenutka dalje v glavi mislil, da je kratkoročno in začasno migracijo iz Sirije v Turčijo, se je začel uveljavljati v stanju dinamičnega ravnovesja v daljšem časovnem obdobju. Ta situacija zahteva zdrav način, da opozori na ukrepe, ki jih je treba sprejeti v imenu napredka migraci-

jo na upravljanje in harmonije med posamezniki s selitvijo proces prehoda skupaj s posamezniki, ki živijo v državi.

Povezavo med posameznikom in družbo: Skladnost

Kultura, skupaj s procesom migracije, običajev, tradicij in nosilčin življenja do novega stanovanja območja in priseljenca akumulacijo, njihov prinašatelj razkriva jovo zore novih odnosov (Kolukirik, 2006: 4). Miracije z ljudmi vrednot, kulture, identitete vodi v novo okolje. Ljudje se gibljejo, ko vstopijo v nov kulturni interakciji z okoljem v daljšem časovnem obdobju. Občutek pripadnosti problem nastane, da je treba postaviti pod vprašaj osebno čez čas (Tamariska-Hacıhasanoğlu, 2006: 60).

Posamezniki in pripadnost kot izraz obveznice sedež med družbo, čeprav temelji na pravu posamezne neodločitve je identifikacija izkušnja skupina, lahko posameznik razvije jovezi in lojalnosti, zato jih ni samljal (Alptekin, 2011: 5).

Vsak posameznik je drugačen od drugega in ne more živeti sam zaradi čemer socialno bitje. Tera zlike v starosti, spola, rase, kulture, jezika, vere, narodnosti in takonaprej. To je lahko navsak območju. Raznolikost je bila prisiljena živeti skupaj ustvarjana ravno napetost v skupnosti. Vzajemno prilagajanje posameznikov, ki živijo v državah z migracijami selijo posameznike je zelo pomembno v tem procesu. To ni družba v harmoniji in pride do zavedanja, predstanepreko sljiv težave pojavijo.

"Kosmoprişlisemsmobili v bližini pasu do podrte hiše, kisto jizeloslabo. Takrat nisem delal. Želel sem, da bi ljudje gredo na okolico kave. Ste lačni, imate družino, imajo otroke. Oni nam ni vseč, ljudje v sosesčini. So ravno slabše. Nekega dne sem šel nakavo so me mreže."

Gospodarske težave, kraji posamezniki na dolgi rok, je jasno, da neposrednih kaznivih dejanj, kot so izsiljevanje. Po drugi strani pa predvsem posameznikov, ki ne izpolnjujejo osnovnih potreb, je mogoče tudi reči, da so se poslužili beračenja. V tem primeru neposredno vodi v negativen odnos in obnašanje do lokalnih sirskega ljudstva prebivalstva, so sirske ljudje izključeni iz družbenega življenja do jema kot drugi. Sirci so izključenost in diskriminacija negativno vpliva na socialni mir za posameznike, ampak proti težave, s katerimi se srečujejo v vsakdanjem življenju posameznikov, pomoč iz lokalnega prebivalstva za rešitev je mogoče reči, da se olajša proces vključevanja. Migracije rezultat, kultura, v kateri živijo, in lažje premagovanje negativnih učinkov sprememb v družbeni strukturi je zaskrbljen.

"Ker različni ljudje drugačno državo, smo se bali ne poznamo jezika. Ljudje nas tudi obrnil. Tako smo se navadiš. Mogoče pa ni želel in naša zahteva, bi bilo bolj težko, se ne bo uporabljena. Obe moji sosedi in prijatelji pri delu so zelo dobri."

Sklepi in priporočila

Nahaja se v novo okolje, spoznati nove ljudi, se vpiše v nove odnose in zagotovi skladnost ni enostavno. Uvedba novega posameznika do grajene strukture pogosto vodi do poslabšanja strukture države ravnovesja. Po drugi strani pa vstopa v novo okolje, posameznik mora opraviti postopek skladnosti. Novi tekmeči posamezniki na okolje, če z

zelo drugačnem mediju od medijev, ki je prišel skozi in se srečali s otherisation procesu usklajevanja je težko, če gre za podobnem okolju, strpnosti, in je lahko relativno enostavno prilagoditi proces srečaje s humanitar- no pomočjo. Ko sirske posamezniki že več let šteje svoje bivanje v Turčiji v mislih, lahko poveča konflikt, pa tudi selijo sirske osebe, kakor tudi za selitev azil v drugih državah, so posamezniki prisiljeni seliti iz svojega države za lokalne ljudi, ki živijo v državi, ki varujejo druge temeljne človekove pravice, da je treba düşünülerek- zavest o opravljenem delu, je ključnega pomena. Kdo je bil ohraniti kulturo posameznikov, ki so migrirali tanınarak- ob- jekti so tudi sprejetje ukrepov za olajšanje nji- hovo prilagajanje je ključnega pomena za to državo.

Selitev je pobeg za nekatere posamez- nike, čeprav lahko izraz pomeni odrešitev za nekatere, problematičen proces. Selitev ni ne- gativen pojav bistvo koncepta je treba ob- ravnavati kot dinamičen proces družbenih sprememb v imenu razvoja. Vendar pa v tem smislu, socialno-ekonomskih in kulturnih okolij je treba dati na trdnih temeljih in tako priseljevanja in migracij, da je treba za proces prilagajanja v imenu lokalnih prebivalcev (Yildirim, 2006 155,156).

Kot rezultat, proces priseljevanja je ze- lo kompleksna in večdimenzionalna. To bo insufficiente za razvoj rešitev, ki jih upošte- vamo kot eno dimenzionalni. Zaradi tega je potrebno razviti večplastne politike, povezane s problematičnih prednostnih področjih, ob upoštevanju, da je migracija večdimenzionalni družbeni pojav, s svojimi razlogi in posledici- cami.

VIRI

Alptekin, Duygu (2011), in Mladi za socialno pripadnost: Pripadnost Univerze v so- cioloških raziskav o mladini, Konya Selcuk univerzitetnega inštituta za družbene vede Oddelka za sociologijo (Neobjavljena doktorska disertacija).

ILGIN, Candan; HACI HASANOĞLU, Orhan (2006), "model za določanje- migracijske Pripadnost Povezava: Ber- lin / Kreuzberg Primer" *predlog / leto - načrtovanje in oblikovanje*, C.5, S. 2, str. 59-70.

Kolukırk, Suat (2006), "Solidarnost in organi- zacijski Oblika Bolgarije iz turških pri- seljencev priseljencev: Primer Iz- mir", *list za družbene vede, Univerza v Republiki*, C. 30, št.1, str. 1-13.

Kolukırk, Suat (2014), "Mednarodna migracija in Turčija: Lokalna Izvajanje in pogle- di," *Zeitschrift für die Welt der Turki, ki* Vol. 6, št 2, str. 37-53.

YILDIRIM, Onur (2006), diplomacija in turško-grško deviznega prebivalstvo druge strani priseljevanju, 1. izdaja, Is- tanbul: Istanbul Bilgi publikacije.

Yilmaz, Halim (2013), "sirska Mülteciler- Pri- mer Istanbulu v Turči- ji," [istanbul.mazlumder.org/webimage/ suriyeli multeciler raporu 2013.pdf](http://istanbul.mazlumder.org/webimage/suriyeli_multeciler_raporu_2013.pdf) (2017/04/06).

Informacije v svoje členu¹2016 v "Status med- narodne migracije in začasni zaščiti Sociološka Pogled Sircev v" področju neobjavljenega dip- lomskega dela je IArA dayan ugotovitve, pri- dobljene iz podatkov.

ایک نئی ترتیب کی تلاش ہیں: پنہ گزینوں کے حسب

آید صوبہ کی ہٹل

خلاصہ

ہم بہت / ہشتا ایک ہنوعولہے خوتبسکیو طیاو سادکو وصولکشے والے و طي
دو و نیشپشاشاد اصہو تہے تبسکیي یہعو دہبختہ ہے کہخو ہغبئل تبسکیو طیکو
نئے ہلکو اپتے ولتپی کاتے ہینو بخودہ ہشتکے عولکے دوسادوسہو
خبتے ہیں، لیکئے ہلکھینا عے صستکیو لیتاوستعلینتکسعبئز بصل
کشے کہہغبئل، خطے کیثمبفت، ہٹملیکے عولکے دوسادسپی کاتے والے ہغبئل
، عوبخیزدگی کو اپتے کے ہغبئلاوس ئبمہینہو و الیخگ کہہغبئل خیکبای
ہہبخشینے عہہکیب، اعتهغبئل کے تبسے ہینوعولکے خبسے ہیں۔

تعبیرف

ہہبخشیو خوپے ہلکے ملہکی کشتے ہینخلفو خوبتکی پشاورسکی
دو عسے ہلکھین پتے ہیں، ہایکسبسعبئگیبے خوپوسیدئیکو ہٹن
شکس
سہبے اوساطکے ئدے ہینا عئیز موقکی عختخلفو سبہو سہبے لہز
ا،

/اھیکشی ئی

ہشتا یکپچیزہو لہے اوساطکے ٹتکتیشا لاتعبدھعب ئی، عیعی،
ثمبقتی، عوبخین پتے ہیں
اطو خبے، ملہکی کو صشفایک ہٹملیکہ پتاکاتلی
وضیز تہوگی ٹتے عواہلکیو خبے لوگہشتکشتے ہیں، خیعے کہ
التصدیہغبئل، لذستیا فبت، خبتشاپر کو ہٹن، وز ئت، صدگیو ساہلاک
کو عیکو سٹی
فشاپنکشے ہینکبھی، ہختصشا،
صدگیہینا ہیککیغیشہو خودگی۔ ایکافشادی
عطر پشاھیکشی ئیکیتعے ابنو خبہ ہے کہایغے خغشافیہاوساٹظہہہ
کیتلاگ
خبنا یکا غبہسفو طہسغو طکشعکے اوسٹتشدگی غشکعکے۔

2011

ہیں ئشو عواو لکے عبتہ، ئبمہینہ خبلافتکشو پونکتبصعبہہسچ

11

عبتہ خبہ خگہینتجدیلہو گیب ہضاسون بھیا طخگکیو خبے اوسخبت
شاہ

زکوہت، زموقاو سآصادی کیخلافو سبکیو خبعتہ ہشتکشے پشہدجو
سہوئے۔
ایکطشفلو گاپٹدگی کو خطشاتے ٹچے کیکو ئککشتے ہیں، دو عشد
طشف
زکوہتینکو ئینکبھظہشہکشہبہینکے اغبیر ہداسیوں، عیعیزم
بنکاوسلو ہی
ضشو سیبتشہصلستکشیں، ٹتے و خوبتکیٹب، پش۔ اطمططشے
ئی بمے
تسکیتکھٹملی، آغبصہینہ ختصشدتاو سعبضیعو دہبختہ تھی، لیکو
لتکے
عبتہ ہٹملیہتملہو تیخبہہ
یہز بلاتٹتضشو سیبنااز نیبطینڈاٹشکو
ہتو خبکشائے کہائے، خیعے ہٹملیکو لہبعتطشیمے عے ہوگیو ستبس
کیو طي
اوسہبضتبہلکے لوگونکے دسہیبہنابگیشو غپئے گی۔
بنائگی: فرداور ہعبشرے کے درہیبجوڑ
ہٹملیکو لئیمبفت، سعنو سواج، سو ایبتاوسطشصدگی کو ایکعبتہ
صفیکے
علالے ہینلاتہے اوستبسکیو طیکباختو بعاطلالے ہینے کوتعلمبتہد
ناضیفہ
کشتے ہیں
ہٹملیکے عبتہعتہ، لوگلاذسفیلے، ثمبقتا ہے ئے ہیزولہینلاسے

ولتکے عبتہ، ہببخشییاپے ئے ہبز ولکے عبتہایکثمبفتیتعبہاھیں ئبہلہ
و
سہے ہیں
ولتکے گزسے کے عبتہ، اپئیتکبایکہغلہابلوگو نہینپیداہوتہے،
خطپشعوچے کیضشو ستہے۔
اپئیتاوسلشت، فشاوسہعبئشے کے دسہیبخوڑ پیداکشتہے بیہاکا
یغبتدشہے
خطہینایکفشاایکگشوپکے عبتہعبہلکشتہے اوسو اتغگیاو سو فدا سید
عبتہعلمبتتبعکتہے۔ اگشچہ، بیہافشادیاتخبہکتیتیددشہے، اوساطہینصد
شف
سبسہیں ئبہلالتکہبتہے ہیں۔
بش ئخصایکدو عسے عے ہختلفے اوسو ہاکیلے پئیسہعکتہے کیوگہ
بیہایک
عوبخیہخو قہے
خوفشہشعلالے ہینہوتے ہی، اھیں ئبہلے عوش، خط، غل،
ثمبفت، صثی، ہز بت، لوہیت، وغیشہن میمتیہے کے بشفشکو ہلک
ے سہے لیکہ
اظن میمتکیو خہے ہعبئشے ہینایکلذستیک ئدگگیبذاہوتہے
تیسکیو طیاوس
وبہافشادتبسکیو طیووصلکشے والے ہلکہینسہتے ہیں، اکے دسہیبذ
بہوہن
آہگیاطعولہینتہتاہے
ایکایغہعبئشہخطہینکو ئہنابگیاو سئذاسیہیں
ہے، وبہننگضیشہغلہاپئے خبتے ہیں۔
"
جبہینہنآے تو، ہنکینور ہینایکہبتبرے گھر ہینرہے تھے جوجلدہ
نہدم
ہیناسوقتکمہینکررہبتہب
کیجبنے والاتہب
ہینڑوسکے ہینکفیہبوسجتب
رہبتہہاورلوگونسے ہدطلبکرہبتہب
ہبرے پیسکہنے کوکچہنہنتہب، ہنہوکے
تھے، ہیرایکخنداہے، ہیرےجے ہیں
ہلے ہینلوگوہوینپسندہینکرتے
اکبیرتبوہوبرے سبتہبراتہب
تھے
ایکدجبہینکفیہشپگیبتوسنے ہجہے
"پیٹہب
یہواضرہے کہالتصدیہغلہاچوسیاوستہہخوسی کے خسانکو خذتے
ہیناوس
دوعشیطشف، بہکہبخبعتہے کہخو افشاداپئیتیدبضشو سہیتکوہوساڈ
ن
کشعتے وبہلے تھیکہبگکعبہسالتے ہیں
دوعشیطشف، بہکے کیخو اکی
ئیدبضشو سہیتکوہوساڈکشعتے افشادہلے تھیکہبگکعبہساتہیہو
کہے

[illegible]

ہینہذددیں، اوسپہاد کو اپنٹمبقونکیز فبطنکشے کیا خبصتدے کشکیخب
عکتاب

ہے۔

/ثعضلوگونکے لئے اہیگشیئی

بدشتایکڈبتکے عجبوتیبے اوسثعضکے لئے

ایکہئی کلعلولہوتیبے

ہٹملیکے تصوسکو ایکھٹیز میمتکے طوسپشہیں

دیکھچہئے، ٹلکہایکوعوبخیتجذیلکے عولکے طوسپشدیکھچہئے

اطلسبط

عے، تدہن، ہٹملیکوعوبخیرالتصبدیاوسٹمبقنآقوہواضجوطیعے لبنتک

بخئی

جبہئے اوسہنآہگیکے عولہینتبسکیووطیکو اوسہمبہیلوگونکو اپیز صہ

ڈالب

جبہئے۔

اطکے ئیدے ہیں، خیعے کہہٹملایککٹیشالاثعبداوسپچیدہولہے، اگشد

التصبدی،

عوبخیاٹشائششفایکپہلو عے غوسکشینگے توپہغبنلکے زلکیتشلای

کے

لئے بکفیہوگب

اطوخعے، تشخیسیکے ئعجونکیہئی کلاتکے زوالے عے ہٹملی

ایککٹیشالاثعبدز کو تعولٹئے کیضشوستہے یہٹبتیدسکھشکے بدشتا

یک

عوبخیسخسبباوستصوسہے، خطکیو خوببتاوساتشائہیں۔

حوالہجیت:

ALPTEKİN, Duygu (2011), Toplumsal Aidiyet ve Gençlik: Üniversite Gençliğinin Aidiyeti

Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

ILGIN, Candan; HACIHASANOĞLU, Orhan (2006), "Göç-Aidiyet İlişkisinin Belirlenmesi İçin Model: Berlin/Kreuzberg Örneği" *itüdergisi/a –mimarlık- planlama-tasarım*, C.5, S.2, ss. 59-70.

KOLUKIRIK, Suat (2006), "Bulgaristan'dan Göç Eden Türk Göçmenlerin Dayanışma ve Örgütlenme Biçimleri: İzmir Örneği", *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 30, No.1, ss. 1-13.

KOLUKIRIK, Suat (2014), "Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler", *Zeitschrift für die Welt der Türken*, Vol. 6, No. 2, ss. 37-53.

YILDIRIM, Onur (2006), *Diplomasi ve Göç-Türk-Yunan Mübadelesinin Öteki Yüzü*, 1. Baskı, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay.

YILMAZ, Halim (2013), "Türkiye'de Suriyeli Mülteciler- İstanbul Örneği", istanbul.mazlumder.org/webimage/suriyeli_multeciler_raporu_2013.pdf, (06.04.2017).__

GÖÇ YOLUNDA OYUNCAKLARIM

Gamze POLAT*

Çocuklarımız bizim geleceğimiz peki hangi çocuk kötü bir yaşantıyı hak eder?

İnsanlar gerek ekonomik, sosyal, savaş, doğal afet durumları gerek ise çocuklarının bu durumlar karşısında onlara daha yaşanılabilir bir ortam sunmak için göç etme yolunu seçerler. İnsanlar bu yolu seçerken çocuklarına daha iyi gelecek hazırlayalım derken bu göç sırasında çocuklarını kaybedebiliyorlar. Yapılan araştırmalara göre Dünya üzerinde yaklaşık 62 milyon mülteci bulunuyor bu sayının %40'ı 12 yaş altı çocuklardan oluşmaktadır. Bazı kaynaklardaki bilgilere göre tek başına göçmen çocukların sayısının yaklaşık 26 bin'e ulaştığını bu çocuklardan 10 çocuğun 9'unun yanlarında aileleri olmadan tehlikeli yolculuğa çıktığı, yaklaşık 700 çocuk göçmenin Avrupa yolunda hayatını kaybettiğini ve yine yaklaşık olarak 5 bin göçmen çocuğun ise Akdeniz'de öldüğü ya da kayboldu bilgisi mevcuttur. Göçmen çocuklar göç ettikleri yerlerde tacize, şiddete ve açlıkla yüzleşiyor ve bu durumlarla mücadele etmek zorunda kalabiliyorlar. Böylesine bir durum çocuk istismarı yapan insanlar için bir fırsat biliniyor, çocuklara köle muamelesi yapabiliyorlar. Bu verilerden de anlaşılacağı gibi bir çocuk için göç etmek oyuncaklarından, eğitiminden, arkadaşlarından uzaklaşıp yaşama tutunma mücadelesine girmek veya kötü olarak ayırmayıp onlar için ne, nasıl olması gerekiyorsa o şekilde yaşar-

demek. Çocuklar için hali hazırda bir travma etkisi olan göç hareketinin onlara daha az zarar verecek ve bu zararı en aza indirgenebilecek şekilde yapılmalıdır. Göç eden insanlar çevresel, kültürel değişimin yanı sıra psikolojik olarak da bir çatışma içinde olurlar çünkü bulundukları yaşama alanının dışında bambaşka bir şekilde, yaşama şartlarına alışmaya çalışıyorlar ailedeki ebeveynler bu denli zorlanırken çocuklar zorluklar yaşarken bazı sinyalleri ister istemez vermektedir.

Göçmenlik Dünya ve ülkeler için oldukça zor ancak yadırganmaması gereken bir durumdur. Ailelerin ve çocukların göç ettikleri yerlerde onlara gerekli olan eğitim verilmeli, aileler bilgilendirilmelidir. Göçmen çocukları eğitim olanakları sunmalı onları yaşlılarıyla bir arada bulunması için olanaklar geliştirmeliyiz. Aksi takdirde bu çocukların bazılarında iletişim kurmada, duygularını ifade etmede zorluklar çekebiliyorlar. Okullar çocukların yaşlılarıyla buluşabildikleri, birbirleriyle iletişim kurabildikleri bir yerdir. Ancak çocuklar okula karşı korkular, çekinme, kaygı, gerilim gibi davranış ve tutumlarda bulunabiliyorlar. Göçmen çocuklar için bulundukları yerin dilini öğretilmeli ve eğitime bu doğrultuda başlanması çocuklar için daha faydalı olacaktır. Çocuklar sadece olup biteni iyi lar. Çocuklarımız hayata gelirken yaşayacakları hayatı kendileri seçemezler bu

yüzden her çocuğun güzel bir geleceği hak ettiğini unutmamalıyız. Bu nedenle onları birbirinden ayırmak yerine onların sevgi ve saygı ihtiyaçlarını karşılayıp bir sonraki nesille de aynı davranışı sevgi ve hoşgörüyle davranmayı aşılmalıyız.

* Gamze POLAT / Adnan Menderes Üniversitesi Sultanhisar Meslek Yüksekokulu-İnsan Kaynakları Yönetimi Ön Lisans Öğrencisi,

**Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Derneği (Yeni Fikir SAM)'ın T.C. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı'nın

PRODES dahilinde Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi ortaklığında yapılan “Göçmen Sorununa Genç Bakış” İsimli yarışmada **Makale** dalında **YEDİNCİ** olan eser.

MY TOYS ON THE ROAD TO IMMIGRATION

Our children are our future but which child deserves a bad life?

People choose to migrate in order to provide their children with a more livable environment in relation to the situations like economic, social, war, natural disaster. They can lose their children during this migration while they are trying to prepare a better future for them when they choose this way. According to research, there are approximately 62 million refugees in the world, 40% of whom are children under the age of 12. According to the information in some sources, the number of immigrant children alone reached about 26 thousand, of which 9 out of 10 children goes on a dangerous journey without their families, and approximately 700 immigrant children lost their lives on their way to Europe and again about 5 thousand immigrant children died in the Mediterranean or disappeared. Immigrant children are facing abuse, violence and hunger in the places where they migrate, and they may have to struggle with these situations. Such a situation is taken as an opportunity for people who commit child abuse, and children can be treated as slaves. Migration for a child, as it is understood from these data, means to struggle to hold on to life by keeping away from their toys, education and friends. The migratory movement, which already has a trauma effect on children, must be carried out in a less damaging way and to degrade the existing effects. Migrants are engaged in environmental, cultural change as well as psychological conflict because they are

trying to adapt themselves to living conditions in a completely different way than the one they had before, while the parents in the family are having such a hard time, the children do give some signals when they are having difficulties.

Immigration is a situation that is very difficult for the world and countries but should not be ignored. In places where families and children migrate, the necessary training should be given to them and the families should be informed. We must offer educational opportunities for immigrant children and develop opportunities for them to coexist with their coevals. Otherwise, some of these children may have difficulty communicating, expressing their feelings. Schools are a place where children can meet and communicate with their peers. However, children can be found in behaviors and attitudes such as fear, abstain, anxiety, tension towards the school. For immigrant children, the language of the place where they are being taught should be taught because it would be more beneficial for the children to start the education in this direction. Children simply do not separate what is good or bad from what is happening, they live how everything is supposed to be. Our children do not choose the lives that they will have when they come to life, so we must not forget that every child deserves a beautiful future. For this reason, instead of separating them from each other, we must meet their needs for love and respect and infuse the same behavior to them so that they will treat the next generation with love and tolerance.

MEINE SPIELZEUGE AUF DEM WEG ZUR EINWANDERUNG

Unsere Kinder sind unsere Zukünfte. Welches Kind verdient ein schlechtes Leben?

Die Menschen wählen durch die ökonomische, soziale, Krieg und Naturkatastrophen gründen eine Wanderung. Damit sie auch ihre Kinder ein gutes Leben zu verfügen können. Während sie diesen Weg gewählt haben, um eine gute Zukunft für ihre Kinder zu versorgen, verlieren sie manchmal ihre Kinder. Es gibt nach der Umfrage etwa 62 Millionen Flüchtlinge auf der Welt, von denen sind 40% die Kinder unter 12 Jahren alt. Einige der Anzahl von den Kindern, die allein gewandert haben sind etwa 26.000. Die Familien wanderten fast ohne ihre Kindern. 700 Kinder haben ihr Leben auf dem Weg nach Europa verloren. Ungefähr fünf tausend flüchtlinge Kinder sind im Mittelmeer verloren oder gestorben. Die flüchtlinge Kinder leben an den Orten schwierigkeiten, indem sie eingewandert haben. Sie werden manchmal mit dem Blick auf Gewalt und Hunger missgebraucht. Sie müssen auch dagegen kämpfen. Eine solche Situation sind für die Menschen eine Gelegenheit, die die Kindermissbrauch verhandeln. Sie werden die Kinder wie ein Sklave behandeln. Wie es aus diesen Daten erscheint ist, ist für ein Kind die Wanderung von ihre Spielzeuge, Schulen und Freunden weitweg zu gehen. Die Kinder müssen eine große Mühe geben, um an das Leben zu bleiben. Die Wanderung sollte für die Kinder weniger schädlich sein. Sie wirkt ja auf den Kindern als ein Trauma-Effekts.

Migranten beschäftigen sich mit ökologischen, kulturellen Veränderungen und psychologischen Konflikten, weil sie versuchen, sich den Lebensbedingungen auf

eine ganz andere Art und Weise anzupassen, als die, die sie vorher hatten, während die Eltern in der Familie so hart sind, die Kinder werden Sie einige Signale geben, wenn sie Schwierigkeiten haben. Einwanderung ist eine Situation, die für die Welt und die Länder sehr schwierig ist, aber nicht ignoriert werden sollte. An Orten, wo Familien und Kinder wandern, sollte ihnen die notwendige Ausbildung gegeben werden und die Familien sollten informiert werden. Wir müssen Bildungsmöglichkeiten für die Migrantenkinder anbieten und Chancen für sie entwickeln. Andernfalls können einige dieser Kinder Schwierigkeiten haben, ihre Gefühle auszudrücken. Allerdings können Kinder in Verhaltensweisen und Einstellungen wie Angst, Enthaltung, Angst, Spannung gegenüber der Schule gefunden werden. Für Migrantenkinder sollte die Sprache des Ortes, an dem sie unterrichtet werden, gelehrt werden, weil es für die Kinder vorteilhafter wäre, die Ausbildung in diese Richtung zu beginnen. Die Kinder trennen einfach nicht nur, was gut oder schlecht ist von dem, was geschieht, was sie leben, wie alles sein soll. Unsere Kinder wählen nicht das Leben, das sie haben werden, wenn sie zum Leben kommen, also dürfen wir nicht vergessen, dass jedes Kind eine schöne Zukunft verdient hat. Aus diesem Grund müssen wir, anstatt sie voneinander zu trennen, ihre Bedürfnisse nach Liebe und Respekt erfüllen und ihnen das gleiche Verhalten zufügen, damit sie die nächste Generation mit Liebe und Toleranz behandeln werden.

العابي في طريق الهجرة

يختارون مستقبلهم بأيديهم لذلك يجب ان نؤمن لهم مستقبل جميل . لذلك يجب ان نفهم ونعاملهم بحب واخلاص وصدق وعدم التفريق بينهم .

اطفالنا هم مستقبلنا من منهم يستحق العيش بسوء ، يقوم الانسان باختيار طريق الهجرة في الاوضاع الاقتصادية والاجتماعية والبيئية والحروب لتأمين حياة افضل للاطفال ، في طريق الانسان للهجرة يفكر في تأمين حياة اطفاله مع انع يمكن ان يفقدها ، حسب الاحصائيات فانه يوجد 62 مليون لاجيء من بينهم 40% من الاطفال التي تقل اعمارهم عن 12 سنة ، في بعض المصادر حسب المعلومات فان عدد الاطفال المهاجرين وصل الى 26 الف . من بين كل 10 اطفال هناك 9 اطفال خرجوا الى طريق الخطر من دون عائلاتهم ، كما ان هناك معلومات صحيحة تقول انه ما يقارب 700 طفل فقدوا حياتهم اثناء الهجرة الى اوروبا وان 5 الاف طفل مهاجر ماتوا او فقدوا في البحر الابيض المتوسط ، يضطر الاطفال المهاجرين الى مواجهة عواقب الهجرة من جوع وتعجز وشدة وغيرها ، في مثل هذا الوضع الاشخاص المستغلين للاطفال يجدون هذه الفرصة هي الانسب لاستغلال الاطفال ومعاملتهم كعبيد ، من المعطى يفهم ان الطفل المهاجر عليه الابتعاد عن العابه وتعليمه واصدقائه والدخول في هذه المجادلة ، يجب ان يكون تأثير الهجرة النفسي على الاطفال قليل ويعطي اقل الاضرار اذا ارادوا ام لا فان المهاجرين يتعرضون لتغيرات المحيط والثقافة لانهم خرجوا من الحرب وتعرضوا لعوامل نفسية من الصعب عليهم التكيف مع كل التغيرات .

الهجرة وضع سصعب للغاية يجب ان لا يكون غريب عن دول العالم يجب ابلاغ العائلات المهاجرة في اماكن الهجرة لتعليم الاطفال كما يجب اعطاء القدر الكافي من التعليم لهم وتطويرهم ، يمكن ان تكون هناك صعوبات في التعبير عن مشاعرهم بخلاف التواصل مع هؤلاء الاطفال . يمكن ان يواجه الاطفال بعض المشاكل والخوف من المدارس ، كما يجب ان يكون هناك معلمين يتحدثون بنفس لغة الطلاب لان ذلك يعود بالفائدة اكثر على الطلاب ، عندما ياتي الاطفال الى الدنيا فهم لا

KÖÇ YOLUNDA OYUNCAQLARIM

Uşaqlarımız bizim gələcəyimizdir hansı uşaq pis bir həyata layiqdir?

İnsanlar gərək iqtisadi, ictimai, döyüş, təbii fəlakət vəziyyətləri gərək isə uşaqlarının bu vəziyyətlər qarşısında onlara daha yaşanıla bilər bir mühit təqdim etmək üçün köç etmə yolunu seçirlər. İnsanlar bu yolu seçərkən uşaqlarına daha yaxşı gələcək hazırlayaq deyərkən bu köç əsnasında uşaqlarını itirə bilirlər. Edilən araşdırmalara görə Dünya üzərində təxminən 62 milyon mühacir var bu ədədin 40%-i 12 yaş altı uşaqlardan meydana gəlməkdədir. Bəzi qaynaqlardakı məlumatlara görə tək başına immiqrant uşaqların sayının təxminən 26 minə çatdığını bu uşaqlardan 10 uşağın 9unun yanlarında ailələri olmadan təhlükəli səfərə çıxdığı, təxminən 700 uşaq immiqrantın Avropa yolunda həyatını itirdiyini və yenə təxminən olaraq 5 min immiqrant uşağın isə Aralıq dənizdə öldüyü ya da itdi məlumatı mövcuddur. İmmiqrant uşaqlar köç etdikləri yerlərdə tacizə, şiddətə və aclıqla üzləşir və bu vəziyyətlərlə mübarizə etmək məcburiyyətində qala bilirlər. Beləsinə bir vəziyyət uşaq istismarı edən insanlar üçün bir fürsət bilinib, uşaqlara kölə rəftarı edə bilirlər. Bu məlumatlardan da aydın olacağı kimi bir uşaq üçün köç etmək oyuncaqlarından, təhsilindən, yoldaşlarından uzaqlaşır həyata

yapışma mübarizəsinə girmək demək. Uşaqlar üçün halı hazırda bir zədə təsiri olan köç hərəkətinin onlara daha az zərər verəcək və bu zərəri ən üzv sadələşdirilə biləcək şəkildə edilməlidir. Köç edən insanlar ekoloji, mədəni dəyişmənin yanında psixoloji olaraq da bir qarşıdurma içində olurlar çünki olduqları həyata sahəsinin xaricində tam fərqli bir şəkildə, həyata şərtlərinə alışmağa çalışırlar ailədəki valideynlər bu cür çətinlik çəkərkən uşaqlar çətinliklər yaşayarkən bəzi siqnalları istər istəməz verməkdədir.

Köçərilik Dünya və ölkələr üçün olduqca çətin ancaq yadırganılmaması lazım olan bir vəziyyətdir. Ailələrin və uşaqların köç etdikləri yerlərdə onlara lazımlı olan təhsil verilməli, ailələr məlumatlandırılmalıdır. İmmiqrant uşaqları təhsil imkanları təqdim etməli onları yaşdılarıyla bir yerdə olması üçün imkanlar inkişaf etdirməliyik. Əks halda bu uşaqların bəzilərinə ünsiyyət qurmada, duyğularını ifadə etmədə çətinliklər çəkə bilirlər. Məktəblər uşaqların yaşdılarıyla görüşə bildikləri, bir-birləriylə ünsiyyət qura bildikləri bir yerdir. Ancaq uşaqlar məktəbə qarşı qorxular, çəkinmə, qayğı, gərginlik kimi davranış və tutumlarda ola bilirlər. İmmiqrant uşaqlar üçün tapdıqları yerin dilini öyrədilməli və təhsilə bu

istiqamətdə başlanması uşaqlar üçün daha faydalı olacaq. Uşaqlar yalnız olub bitəni yaxşı və ya pis olaraq ayırmayıb onlar üçün nə, necə olması lazımdırsa o şəkildə yaşayarlar. Uşaqlarımız həyata gəlirkən yaşayacaqları həyatı özləri seçə bilməzlər buna görə hər uşağın gözəl bir gələcəyi layiq olduğunu unutmamalıyıq. Bu səbəblə onları birbirindən ayırmaq yerinə onların sevgi və hörmət ehtiyaclarını qarşılayıb bir sonrakı nəsillə də eyni davranışı sevgi və xoşgörüslə davranmağı öyrətməliyik.

اسباب بازی ام در جاده مهاجرت

میدانیم فرزندان ما آینده ما هستند، پس چگونه یک کودک سزاوار بدی هاست؟

های شان را به دیگران بیان نمایند. در صورت بودن جاهای درس با هم سن و سالانش در یک جا، میتوانند با هم ارتباط سالم برقرار کنند. فعلا در مکاتب شان از دیگران ترس، دلهره، اضطراب، استرس و امثال این هارا دارند. اطفال مهاجر، زبان محل را باید یاد داشته باشند و باید برای اطفال زمینه ها فراهم شود چون در آینده بسیار مفید واقع میشود. در غیر آن، در ذهن ایشان فقط قتل و کشتار میباشد و یا هم زندگی متفاوت تر از مردم محل را یاد میگیرند. هر اطفال که به دنیا میآیند، تقدیر شان را خود شان انتخاب نمیکند، بنأ یک آینده مرفع را برایشان فراهم نماییم. لهذا، درجای فرق دادن اطفال به آنها، عشق ورزیدن به یکدیگر را بیاموزانیم، این روش میتواند بعد به نسل های بعدی هم ادامه کند.

انسان ها در صورت دیدن مشکلات اقتصادی، اجتماعی، جنگ و یا هم آفات طبیعی، لازم میداند به خاطر زنده ماندن اطفال شان حتی راه های مهاجرت را انتخاب کنند. مردم کوشش میکنند با مهاجر شدن شان حد اقل آیند اطفال شانرا درخشان بسازند، اما بر عکس آن در این راه اولاد های شانرا از دست میدهند. تعداد پناهنده گان در دنیا به ۶۲ میلیون میرسد، از این تعداد ۴۰ درصد شان اطفال زیر سن ۱۲ ساله هستند. در بعضی از معومات ها آمده است، نزدیک به ۲۶ هزار اطفال بدون اینکه فامیل شانرا داشته باشند مهاجر شده اند، در این رقم از ۱۰ طفل ۹ تن شان بدون فامیل به مهاجرت رو آوردند، نزدیک به ۷۰۰ طفل در راه های اروپا جان های شیرین شان را از دست دادند و در بعضی معلومات ها ناپدید ویا هم وفات نمودن ۵ هزار طفل را در آق دنیز بیان کردند. اطفال مهاجر به جاهای پناهنده میشوند، ازیت و آزار زیادی را و گشنه گی را متقبل میشوند، بنأ بخاطر حل این معضله دارند مجادله میکنند. در این حالت فرصت خوبیست به اشخاص که از کودکان استفاده سوء نموده از آن ها سود ببرند. مفهوم این به این معنی است که اطفال از اسباب بازی شان جدا، از تعلیم و تربیه بی بهره وهم چنان از دوستانش جدا شده با این مجادله جدی روبرو میشوند. باید اطفال را از زخم های مهاجرت جدایی بدهیم، حد اقل اش فیصدی از مشکلات شان کنیم. پناهنده در پهلوی اینکه در تحت تاثیر جامعه و فرهنگ قرار میگیرند، همچنان از نگاه روانی هم مشکل جدی پیدا میکنند چون در محل که تازه آمدند، متفاوت تراز جای اصلی شان است، عادت کردن دور از محیط قبلی شان و یا هم دور از پدر و مادرشکه میتواندست همیشه خواست های خود را به آنها بیان کند.

مهاجرت یکی از پدیده های است هم به دنیا و هم به همه ممالک دنیا قابل قبول نیست، بنأ لازم است این پدیده را نابود کنند. به جاهای که فامیل ها و اطفال کوچ کرده میروند، باید تعلیم و تربیه لازمه داده شود، وبه فامیل ها فهمانده شود. به اطفال مهاجر فرصت ها فراهم شود و همچنان زمینه ها را بخاطر ارتباط برقرار کردن شان با همسن و سالانش داده شود. برعکس این حالت، حتی فعلا اطفال نمیتوانند آرزو

Мои ИГРУШКИ НА ПУТИ иммиграционных

Наши дети заслуживают много плохих переживаний из которых ребенок наше будущее?

Люди нуждаются в экономической, социальной, войны и стихийные бедствия они должны выбрать путь миграции детей, чтобы предложить им более пригодными для жизни среда может эти ситуации. Мои люди будут лучше подготовить своих детей при выборе этого пути могут затем потеряли детей во время этой миграции. По данным опроса насчитывается около 62 миллионов беженцев в мире 40% от этого числа составляют дети в возрасте до 12 лет. По информации из одних только некоторых источников, дети иммигрантов числа около 26 тысяч, чтобы получить его без семьи в дополнении к 9 из 10 детей этих детей, как их опасное путешествие, что около 700 детей-мигрантов Европейского путь погиб и еще умер около 5 тысячи детей иммигрантов в Средиземном море или исчезла информация. Дети иммигрантов злоупотребляли в тех местах, где они эмигрировали, сталкивается с насилием и голодом, и они могут иметь для борьбы с этой ситуацией. Такая ситуация дает возможность для людей, которые, как известно, и жестокого обращения с детьми, дети могут сделать для лечения рабов. Из этих данных игрушек для ребенка, чтобы иммигрировать, как можно видеть, от образования, чтобы войти в бой цепляться за жизнь вдали от своих друзей. Тем не менее, миграция эффекта травмы для детей менее вредных для них и этих потерь должна быть выполнена таким образом, чтобы свести

к минимуму. Люди,двигающиеся экологический, психологический, а также культурный обмен также будут в конфликте из-за пределы жилой площади они были в совершенно по-другому, пытаясь привыкнуть к условиям опытных родителей в семье служит неизбежно некоторые сигналы при жизни такой вынужденных детей трудности.

Иммиграционный мир и довольно трудно для страны, но это ситуация, которая не должна быть нечетной. Семьи и дети должны быть даны, где они эмигрировали им необходимое образование, родители должны быть информированы. Дети иммигрантов должны разработать средства должны обеспечивать возможности обучения для них, чтобы сосуществовать со своими сверстниками. В противном случае общение в некоторых из этих детей, они также могут быть трудности в выражении своих чувств. Школы они могут встретить своих детей, коллег, это место, где они могут общаться друг с другом. Тем не менее, опасения по отношению к школьникам, не колеблясь, беспокойство, могут участвовать в поведении, такие как напряжение и отношение. Следует изучать язык своего местоположения и образования для детей-мигрантов, которые будут начаты в этом направлении было бы более полезным для детей. Дети только как хорошо или плохо для них, что происходит, что должно быть именно так и живут. Наши

дети не выбирают свою собственную жизнь, в то время как они живут жизнь, поэтому мы должны помнить, что каждый ребенок заслуживает прекрасного будущего. Таким образом, мы должны привить следующее

поколение, чтобы вести себя так же поведение любви и терпимость удовлетворение их потребности любви и уважения, а не отделяя их друг от друга.

Mojeigračenapoti do priseljevanja

Našiotrocisizaslužijovelikoslabihizkušenj, od katerih je otroknašaprihodnost?

Ljudje se odločijo zasedelitev, da bi se jim zagotovilo bolj življeno okolje v luči gospodarske, socialne, vojne, razmerah naravnih nesreč in njihovih otrok. Ko se ljudje odločijo za to pot, kopravijo, da pripravijo svoje otroke boljše, lahko izgubijo svoje otroke v tem migracije. Izvedligledena raziskave, je 62 milijonov beguncev nasvet približno 40% od tega so otroci, mlajši od 12 let. V skladu z informacijami v nekaterih virih, je število samootrok priseljencev doseglo približno 26 tisoč, od tega z otroki, 10 od njih je šel na nevarne vožnje brez njihovih družin, devet jih je izgubilo življenje na poti v Evropo in okoli 5000 priseljencev otrok je umrlo ali zginilo v Sredozemlju. Otroci priseljencev soočajo z zlorabo, nasilje, lakoto in kadar se selijo, in se lahko borijo s tem do situacij. Tak položaj je znan kot priložnost za ljudi, ki zagrešijo zlorabe otrok in se lahko obravnavajo otroke kot sužnji. Kot je razumeti iz izjav, selijo sredstva za otroke, ki vstopa v

boju proti igračam, izobraževanje, vodenje proč od prijateljev in ohranjanje. To je treba storiti tako, da se bo migracijski gibanje, ki je že travma za otroke razblini, povzročajo manj pa škodovalo, in to poškodba se lahko zmanjša na najhujše. Priseljenci so v nasprotju z okoljsko in kulturnih sprememb psihološko, kot tudi zato, ker se trudijo, da se prilagodijo na življenjske razmere na popolnoma drugačen način, kot so v dnevnem prostoru. Otroci v tej družini se borijo tako močno, da so dali nekaj signalov, ko so imeli težave.

Priseljevanje je težka situacija za svet in držav, vendar pa je stanje, ki ne bi smela biti neveden. Kjedružine in otroci selijo, bi bilo potrebno usposabljanje in usposabljanje in družine je treba obvesti-

ti. Moramo ponuditi možnosti izobraževanja otrok migrantov in razvoj možnosti za njihovo sobivanje z vrstniki. V nasprotnem primeru se lahko nekateri otroci imajo težave pri komuni-

ranju, izrazitesvojeobčutke.Šole so kraj, kjer se otroci srečujejo in komunicirajo s svojimi vrstniki. Vendar pa, otroci so navoljo v vedenja in stališč, kot so strah, tesnoba, anksioznost, napetost do šole.Zaotrokepriseljencev, mora bitijezikkraja, kjer se jih je učil, se učil in da bi biloboljkoristnozaotroke, da začneteizobraževanje v tejsmeri.Otroci živijo le v tisto, kar je treba in ne bi smelo biti. Ne moremo izbrati življenja, da bodo imeli naši otroci, ko pridejo do

življenja, zato ne smemo pozabiti, da je vsak otrok zasluži lepo prihodnost. Iz tega razloga, namesto da bi jih Ločevanje med seboj, moramo jim izpolnjevati ljubezen in spoštovanje potreb in poskusite obravnavati enako ravnanje z ljubeznijo in strpnosti v naslednji generaciji.

КӨЧ ЖОЛУНДА ОЮНЧАКТАРЫМ

Балдарыбыз биздин келечегибиз,кайсы бала жаман бир жашоого татыктуу?

Адамдар керек экономикалык, социалдык, согуш,табигый кырсык абалдары керек болсо балдарынын бул абалдар каршысында аларга жакшы бир чөйрө жаратуу үчүн көчүп кетүү жолун тандашат. Адамдар бул жолду тандап ,балдарына дагы да жакшы келечек түзүп берүү максатында бул көч учурунда балдарын жоготушат. Изилдөөлөргө караганда дүйнө жүзүндө 62 миллионго жакын качкын болуп, мунун 40 пайызы 12 жаштын астындагы балдардан түзүлөт.Кээ бирки булактардагы маалыматтарга караганда бир гана көчмөн балдардын саны 26000ге жеткенин,бул балдардын 9/10унун жанында үй бүлөсүз коркунучтуу жолчулукка чыкканы, жакындаштырылган 700 миң көчмөн балдардын Европа жолунда жашоосун жоготкону жана 5 миңге жакын баланын болсо Акдеңизде өлгөнү же болбосо жоголду деген маалыматтар бар. Көчмөн балдар көчүп барган жерлеринде зордукка,күч колдонууга жана ачкачылыкка туш болуп,бул абал менен күрөшүүгө мажбур болушат. Мындай бир

абал балдарды эксплуатациялаган адамдар үчүн мүмкүнчүлүк болуп, балдарга кулдай мамиле кылгандар да болушу мүмкүн. Бул маалыматтардан да көрүнүп тургандай бир бала үчүн көчүп кетүү оюнчактарынан,билиминен,досторунан узакташып жашоого умтулуу күрөшү ичине кирүү демек.Балдар үчүн азыркы учурда бир травма таасири болгон көч кыймылынын аларга азыраак зыян бере турган жана бул зыянды эң аз өлчөмгө түшүрө турган абалда кылынышы керек.Көчүп барган адамдар айлана-чөйрөлүк, маданий өзгөрүүнү менен кошо психологиялык бир кагылышуу ичинде болушат,себеби жашаган жерлеринен такыр башка жерде, башкача жашоо шарттарына көнүүгө аракет кылышат,үй бүлөдөгү ата-эне ушунчалык кыйналып жатканда, балдар кыйынчылык көрүп турганда кээ бир сигналдарды кааласа каалабаса дагы берет.

Көчмөндүк дүйнө жана өлкөлөр үчүн өтө оор бирок жатыркалбашы керек болгон бир абал. Үй бүлөлөрдүн жана балдардын көчүп барган жерлеринде

аларга керектүү билим берилиши зарыл,үй бүлөлөргө дагы маалыматтар берилиши керек. Көчмөн балдарга окуу мүмкүнчүлүктөрүн түзүп,алардын тең туштары менен чогуу болуусу үчүн шарттарды түзүшүбүз керек.Андай кылбасак, бул балдардын кээ бирөөлөрү байланыш курууда, сезимдерин билдирүүдө кыйынчылык көрүшү мүмкүн. Мектептер балдардын теңтуштары менен жолугушуу,бири бири менен байланыш кура турган бир жер. Бирок балдар мектепке каршы коркуу, тартынуу,кайгы сыяктуу мамиледе болушу мүмкүн. Көчмөн балдар үчүн барган жердин тили үйрөтүлүшү керек жана билим алууга тил үйрөнүү менен баштоо балдар үчүн пайдалуу болот.Балдар бир гана болуп өткөн нерселерди жакшы-жаман деп ажыратпай,алар үчүн эмне кандай болушу керек болсо,ошондой жашашат. Балдар

төрөлгөндө жашай турган турмушун өздөрү тандай албайт, бул себептен ар бир баланын жакшы бир келечекке татыктуу экендигин унутпашыбыз керек.Бул себептен аларды бири биринен ажыратуунун ордуна алардын сүйүү жана сый муктаждыктарын канааттандырып,кийинки муундар менен дагы сүйүү жана толеранттуулук мамилеси ичинде болоорун үйрөтүшүбүз керек.

ہو بسے ٹچے ہو بسا ہفتقلہ نیلایکی کو عبثچے ایکشیشیدگیکبہفتحقہے؟

جیغے عتکچہو بُچہیے
ہو بسے ٹچے ایٹڈگیکباٹخہ دوہین کشینگے، اط
لئے ہوینٹھو لہین چہیے کہ ہش چہایکوٹھو ستھعتقل کہہ
اطوجہ .تھقے
عے، اکو یکدو عثے عے الگ کشے کے ٹجئے، ہنادو ہد
جتا و ساحتشامدیناوس
اکیکضشو سیبتکو پو ساکشینت کہو ہٹھیا پڈا گلیغل کے عتھجت
اوسو اداسی
کے عتیشائیں۔

جذو جہ نکشیڑ تہیے .
ایکایغیصو سنجبلکو و بلو گھو قغکے طو سبشاعت کپو بل
کشتے بینجو نچونکے عبتصید تیکشتے بینا و سانشچونکو غ
لامتبلایتے ہیں۔ اط
اگذا دوشو بسکے هطبثق، ایکچے کے لئے ہجشتایکجذو ج
ہذبے صذبسے کے لئے
اوسپانکو اکے کھلوؤں، تپک لینا و سانکے دو عتو نے دو
هتقلیکی سسکھتہیے
تحشیک، پہلے بینچو نیشٹہ تصذھے والے اثشاتڈلتیہے، اط
کوایکاعے اڈا صہیں
ہوئچہیے کے اطکے کنعے کنقصیبہونا و سہو جو دباشاتک
تیسکی . وختنکشدے

Suriyeli Göçmenlerin Hukuki Statüleri

Rumeysa Girgin*

GİRİŞ

Bugün Suriye’de yaşanan iç savaş Türkiye’yi de doğrudan ilgilendiren bir niteliğe büründü. Suriye’nin sınır komşusu olması bu sonucu kaçınılmaz kılan bir durumdu. Soruna her neresinden bakarsak bakalım Suriye’de yaşanan iç savaş büyük bir insanlık trajedisidir. Türk hükümetinin insaniduygularla yaklaştığı bu sorunun Türkiye’yi kısa sürede çok büyük bir ekonomik külfetle baş başa bırakması ve Birleşmiş Milletler’in konuyaduyarsızlığı sorunu adeta tüm boyutlarıyla Türkiye’nin üzerine yıkılmışdurumda. Bu yoğun göçün ardından Suriyelilerin statüsü tartışılmaya başlandı. Mülteci mi sığınmacı mı göçmen mi misafir mi kalıcı mı ...

1-ULUSLARARASU GÖÇ HUKUKU VE KAVRAMLARI

Bir ülkede bulunan insanların vatandaşlık” veya “yabancı” statüsünden birine tabi olduğu tüm dünyada görülen ve uluslararası hukuka yerleşen bir uygulamadır. Bir gerçek veya tüzel kişinin yabancılik vasfının tespitinin aynı zamanda vatandaşlık bağının tespiti olduğu belirtilmektedir. Devletler

Hukuku Enstitüsü tarafından 1892 yılında Cenevre Toplantısında kabul edilen tanıma göre yabancı “Bir devletin ülkesinde bulunan ve o devletin vatandaşlığını iddiaya hakkı olmayan kimse” şeklinde tanımlanmaktadır.

Türk hukuku açısından “yabancı” sayılan kişilerin başka statülere bağlı olarak tanımlanması da söz konusudur. Mülteci kavramı da bu statülerden birisidir.

1.1-MÜLTECİ

Bulunduğu ülkeye vatandaşlık bağı ile bağılı olmayan yabancı kişinin hukuk statüsü çeşitli kavramlarla ifade edilmektedir. Mülteci “vatandaşı bulundugu memlekette vuku bulan siyasi olaylar nedeniyle bu ülkeyi iradesiyle veya zorla terk etmiş ve yeni bir devletin vatandaşlığına geçmemiş ve herhangi bir devletin diplomatik koruması altında bulunmayan kimse” şeklinde tanımlanmaktadır.

Türkiye’ye giriş yapan yabancıların sayısındaki artış nedeniyle mevzuatta değişiklik yapma zorunluluğu doğmuştur. Yukarıda zikredilen Cenevre-Konvansiyonu metninin “coğrafi kısıtlama çekincesi” ile kabul edilmiş olma-

sı nedeniyle Suriye’de yaşanan iç savaş nedeniyle akın akın Türkiye’ye gelen Suriyelilere “mülteci” statüsü tanınması mümkün değildir.

Türk hukukuna göre mülteci statüsünün tanınabilmesi veya bir yabancı-
nın mülteci statüsü talep edebilmesi için aşağıdaki şartların gerçekleşmesi gerekmektedir.

1. Yabancıyı mülteci kılan olayın Avrupa ülkelerinde meydana gelmesi gerekir (Coğrafi kriter).
2. Avrupa’dan Türkiye gelen ve mülteci statüsü talep eden kişilerin dini ve ya etnik nedenlerden ötürü yahut siyasi görüşünden veya sahip olduğu vatandaşlık statüsünden veya belirli bir gruba ait olmasından dolayı zulme uğrayacağından haklı olarak endişe duyulması zorunluluğu bulunmaktadır.
3. Mülteci statüsü talep eden kişinin korkusunun haklı olması gerekir.
4. Mülteci başvurusunda bulunan kişinin kendi ülkesini yukarıdaki şartlar nedeniyle terk etmiş olması gerekir.
5. Mülteci başvurusunda bulunan yabancının kendi ülkesinin diplomatik himayesinden yararlanamaması veya söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istememesi gerekir.

Türkiye’de yabancılara tanınan mülteci statüsünün yasal dayanağını oluşturan Cenevre Konvansiyonu’nun çekinceli şekilde kabul edilmiş olması nedeniyle çeşitli nedenlerle Avrupa dışından gelen insanlara “mülteci” yerine “sığınmacı” denildiği görülmektedir. Bu kişi-

lere sığınmacı denilmesinin nedeni 1994 Tarihinde yürürlüğe giren “Türkiye’ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Mültecilerle Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılara ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” tir.

6485 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununda getirilen “Şartlı Mülteci” statüsü ile sığınmacı kavramı ortadan kalkmış ve aynı zamanda mülteci ve şartlı mülteci dışında “İkincil Koruma” adı verilen ayrı bir statü daha belirlenmiştir. Bu statüler dışında geçici koruma adı verilen ve esasen insani yardım eksenli geçici bir rejim de öngörülmüştür.

1.2-SIĞINMACI

Sığınmacı kavramının Türk hukuku açısından önemi Avrupa dışından gelen mültecileri ifade etmek için kullanılmış olmasıdır. Türk hukukuna göre sığınmacı mülteci tanımındaki şartları taşımakla beraber Avrupa dışından bir ülkeden gelen, güvenli üçüncü bir ülke bulunana kadar kendisine geçici oturma izni verilen kişiyi ifade etmektedir. Mülteci ile sığınmacı arasındaki fark Türkiye’den korunma talep eden yabancının geldiği coğrafi bölgeden kaynaklanmaktadır.

Türk hukukunda 1994 Tarihinde yürürlüğe giren “Türkiye’ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye’den İkamet İzni Talep Eden Mültecilerle Yabancılar İle Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” uyarınca Avrupa dışından gelen ve Türkiye’den korunma talep eden kişiler “sığınmacı” kavramıyla tanımlanmışlardır. Örneğin Afrika’nın herhangi bir bölgesinde Müslüman olduğu için toplu katliama maruz kalan ve bu tehlikeden kurtulmak için Türkiye’ye gelen kişiler “mülteci” olarak kabul edilmemekte ancak “sığınmacı” statüsüne sahip kılınabilmekteydi. Mülteci statüsüne sahip olması mümkün olmayanlar için kullanılan sığınmacı kavramı 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle birlikte kullanım imkanını yitirmiştir. Bu yasa ile birlikte kendi ülkelerindeki sorunları nedeniyle dini veya etnik aydinet nedeniyle yahut belli bir sosyal gruba ait olmak dolayısıyla hayatından ciddi şekilde endişe ve korku taşıyan ve Türkiye’ye gelerek Türkiye’den korunma talep eden kişiler geldikleri yere göre “Mülteci” ve “Şartlı Mülteci” adı verilen statülere göre tanımlanmayabışlanmışlardır.

1.3-ŞARTLI MÜLTECİ

“Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar sebebiyle; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, yada söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya butür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye statü belirleme işlemleri sonrasında şartlı mülteci statüsü verilir. Üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar, şartlı mültecinin Türkiye’de kalmasına izin verilir.”

Şartlı mülteci talebi de mültecilik talebi gibi valiliklere yapılmaktadır. Şartlı mülteci statüsüne tabi olanlara birer yıl süreli kimlik belgesi verilmektedir (m.83/2). Şartlı mülteci statüsüne sahip kılınanlara kamu düzeni veya güvenliğinden dolayı belirli bir ilde ikamet etme, belirlenen süre ve usullerde bildirimde bulunma yükümlülüğü getirilebilmektedir. (m.82/1)

Şartlı mülteci statüsü tanınan kişiler güvenli bir üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar Türkiye’de ikamet etme hakkına sahip kılınırlar. Bu aynı zamanda geri çevirmeme ilkesinin de sonucudur. Şartlı mülteci statüsünün tanınabilmesi için hem kişide hem de kişinin geldiği ülkenin siyasi şartların-

Kişinin Avrupa ülkeleri dışından bir yerden gelmesi gerekmektedir. Kişinin şartlı mülteci talebinde bulunması gerekmektedir. Bu statükendiliğindenverilemez. Kişinin vatansız olması şartlı mülteci statüsünün sağlanmasına engel değildir. Vatansızlara da şartlı mülteci statüsü tanınabilmektedir.

Suriyelilerin hukuki statüsünün kitlesel girişler halinde farklı bir hukuki statüifade ettiği de belirtilmektedir. Şartlı mültecilik statüsünde kitlesel girişlerindüzenlenmemiş olması bu yöndeki başvuruların bireyselleştirilmesinigerektilir. Artan terör tehdidi nedeniyle kitlesel geçişlerin yaygınlaşmasınedeniyile kitlesel şekilde giriş yapan kişilere uygulanan statünün geçicikorumu olduğu belirtilmektedir. Hatta Avrupa Birliği İlerleme Rapo- rundakullanılan “mülteci” tabirinin bu gerekçelerle hatalı olduğu dabelirtil- mektedir.

şartlı mülteci yahut ikincil koruma statüsüne sahip olan kişilerin ülkelerine geri gönderilmeleri hayatları veya hürriyetleri açısından bir risk oluşturacaksa geri gönderilmemeleri Türkiye açısından bir zorunluluktur. Ancak bu, bu statüdeki yabancıların ilelebet Türkiye’de ikamet etmeleri anlamına da gelmemektedir. Türkiye’de bu kişilere şartlı mülteci statüsü tanınmış olsada hi bu geçici bir hukuki durumu ifade etmektedir. Şartlı mülteci statüsü netabi kılınan bu kişiler güvenli bir ülkeye yerleştirilinceye kadar Türkiye’de ikamet edeceklerdir. Ayrıca uluslararası koruma statülerinden herhangi birisine tabi kılınan yabancı veya vatansızlar kamu düzenini ve güvenliğini bozacak eylemlerde bulunmaları halinde de bu statüleri iptal edilecek vesnır dışı dahi edilebileceklerdir.

****Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Derneği (Yeni Fikir SAM)'ın T.C. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı'nın PRODES dahilinde Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi ortaklığında yapılan "Göçmen Sorununa Genç Bakış" İsimli yarışmada Makale dalında SEKİZİNCİ olan eser.**

LEGAL STATUS OF SYRIAN IMMIGRANTS

INTRODUCTION

Today, the civil war in Syria is a matter of direct relevance to Turkey. Being Syria's neighbour caused this an inevitable result. No matter from which side we look at the problem the civil war in Syria is a great human tragedy. This problem that the Turkish government is approaching with humanitarian emotions is leaving Turkey to deal with a huge economic burden alone in the short term and causes almost all the issue to be inflicting on Turkey in all dimensions due to the UN's insensitivity. After this mass migration, the status of the Syrians began to be discussed. Are they refugee, asylum seekers, immigrants, guests or lasting...

1. INTERNATIONAL MIGRATION LAW AND CONCEPTS

It is an application that is settled in international law and that is seen all over the world where people in one country are subject to one of the "citizenship" or "foreign" status. It is stated that the identification of the real person or the corporate person's identity is the determination of the foreign qualification

and is the determination of the citizenship bond at the same time. According to the definition accepted by the International Institute of Law at the Geneva Conference in 1892, the foreigner is defined as "a person who is in the territory of a nation and who has no right to claim the citizenship of that nation". It is also the case that the persons who are considered "foreign" in terms of Turkish law can also be defined according to other statutes. Refugee concept is one of these statutes.

1.1- REFUGEE

The legal status of a foreigner who is not bound by his / her nationality is expressed by various concepts. Refugee is defined as "a person who has abandoned or forcibly abandoned his/her country because of political events taking place in the country and has not taken the nationality of a new nation and is not under the diplomatic protection of any nation".

Due to the increase in the number of foreigners entering Turkey, it has become necessary to make changes in the legislation. It is not possible to recognize the Syrians who are coming to Turkey in the "refugee" status due to the civil war in Syria because the text mentioned above, Geneva Convention

was accepted as "geographical restriction".

According to Turkish law, the following conditions must be fulfilled in order for the refugee status to be defined or for a stranger to claim refugee status.

1. The incident that makes the foreigner a refugee must happen in European countries. (Geographical criterion)

2. There is a requirement that persons would claim refugee status who come from Europe to Turkey because they are rightly concerned that they will be persecuted for religious or ethnic reasons, their political opinion or current citizenship status or belonging to a particular group.

3. The fear of the person claiming refugee status must be right.

4. The refugee applicant must have left his/her country due to the above conditions.

5. A foreigner who is applying for a refugee must not be able to take advantage of his country's diplomatic patronage or be unwilling to take advantage because of the subjected fear.

It is seen that people coming from outside Europe for various reasons are called "asylum seekers" instead of "refugees" because the Geneva Convention, which constitutes the legal basis of refugee status granted to foreigners in Turkey, has been accepted hesitatively. The reason for calling these per-

sons as asylum seekers is the "Regulation on the Procedures and Principles to be applied to Possible Population Movements and the foreigners who come to our borders for purposes of collective asylum and the Individual Foreigners Claiming Residence from Turkey for Refugee in Turkey or for Asylum in Turkey" which has been entered into the force in 1994.

With the status of "conditional refugee" introduced in the Law on Foreigners and International Protection No. 6485, the concept of asylum seeker has ceased to exist and at the same time, a separate status has been identified, called "Secondary Protection", other than refugees and conditional refugees. In addition to this statute, a transitional regime called provisional protection and mainly based on humanitarian aid has been envisaged.

1.2-ASYLUM SEEKERS

The importance of the concept of asylum seeker has been used in terms of Turkish law to express refugees from outside Europe. According to Turkish law, an asylum seeker refers to a person who has been granted a temporary residence permit from a country other than Europe, with a condition of refugee definition, until a safe third country is found. The difference between the refugee and the asylum seeker is that the foreigner who is demanding

protection from Turkey originates from the geographical region. In accordance with the "Regulation on the Procedures and Principles to be applied to Possible Population Movements and the foreigners who come to our borders for purposes of collective asylum and the Individual Foreigners Claiming Residence from Turkey for Refugee in Turkey or for Asylum in Turkey", which entered into force in the Turkish Law in 1994, those who came from outside Europe and who demanded protection from Turkey were defined by the concept of "asylum seeker". For example, people who were subjected to mass murder because they were Muslims in any part of Africa and came to Turkey to get rid of this danger were not considered as "refugees" but could have the status of "asylum seeker". The concept of asylum seeker, which is used for those who are unable to have a refugee status, has lost the possibility of using it together with the entry into force of Law No. 6458 on Foreigners and International Protection. According to this law, those who have serious concerns and fear from their lives due to their religious or ethnic affiliation or those who have a certain social group, came to Turkey to demand protection from Turkey has been defined as so-called statuses as "Refugee" and "Conditional Refugee" according to the places they come from.

1.3-CONDITIONAL REFUGEE

"Because of the events that took place outside European countries: Foreigners who are outside the country of citizenship, or who do not want benefit from the advantage of the protection of the country, or who do not want to take advantage because of the fear in question, because of fear of racism, religion, nationality, a certain social group membership or political considerations, or those who are outside the country of residence due to such events, conditional refugee status is given after the stateless person status determination process who does not go there or does not want to return because of the fear in question. Until they are settled into a third country, conditional refugees are allowed to stay in Turkey. "

Conditional refugee requests are also made in governorates, such as refugee requests.

Those who are subject to a conditional refugee status are given a one-year ID document. (m.83/2)

Those who have a conditional refugee status may be obliged to live on a certain basis due to public order or security, to report on the specified time and procedures. (M.82 / 1)

Persons granted conditional refugee statuses are entitled to reside in Turkey until they are placed in a safe third co-

untry. This is also the final of the decline principle.

In order for conditional refugee status to be recognized, some elements must be realized in the political conditions of both the person and the country in which the person comes:

The person has to come from a place outside Europe.

The person is required to apply for conditional refugee. This statute can't be granted automatically. The statelessness of the person does not preclude the provision of conditional refugee status. Stateless persons can also be granted conditional refugee status.

2- CONCLUSION

It is also stated that the legal status of the Syrians represents a different legal status in the case of mass entry. The fact that there is no mass entry in the condition of conditional refugee status necessitates the individualization of these applications. It is stated that the statute is temporary protection applied to people entering massively due to the widespread mass transit due to the increasing terror threat. It is also stated

that the term "refugee" used in the European Union Progress Report is wrong for this reason.

The return of a foreigner, who has entered Turkey due to the civil war in Syria, to Syria will result in an international violation of obligations for Turkey. In accordance with clause 4 of the Law on Foreigners and International Protection, refugees, conditional refugees, or persons with secondary protection status are not required to be sent back which is a necessity for Turkey if they will constitute a risk in terms of their lives or freedoms. However, this does not mean that the foreigners in this status will reside in Turkey forever. Even though these persons are recognized in Turkey as conditional refugee status, this represents a temporary legal situation. Those who are subject to a conditional refugee status will live in Turkey until they are placed in a safe country. In addition, if foreign or stateless persons who are subjected to any of the international protection statutes engage in acts that disrupt public order and security, these statutes will be canceled and they can be deported.

Die Rechtsstatus der syrischen Auswanderer

Einleitung

Der Bürgerkrieg in Syrien stellt heutzutage für die Türkei ein großes Interesse dar. Dies ist unvermeidbar, da Syrien Nachbarstaat der Türkei ist. Der Bürgerkrieg in Syrien ist von allen Seiten eine menschliche Tragödie.

Die türkische Regierung näherte sich menschlich an das Problem, jedoch brachte dies der Türkei in kurzer Zeit wirtschaftliche Schwierigkeiten. Die vereinten Nationen sind in diesem Thema sehr unsensibel und somit fällt die ganze Situation auf die Türkei. Nach der intensiven Einwanderung der Syrier in die Türkei ist nun zu bestreiten, ob sie Flüchtling, Einwanderer, Gäste sind oder sogar ob sie dauerhaft in der Türkei bleiben.

1- Internationale Auswanderungsrecht und die Konzepte

Menschen in einem Land werden entweder als „Staatsbürger“ oder als „Ausländer“ untergeordnet, dies gilt für die ganze Welt und somit ist diese Anwendung im internationalen Recht angesiedelt. Die ausländische Bestimmung einer natürlichen oder juristischen Person ist zugleich die Bestimmung der Staatsbürgerschaftsbeziehung. Das staatliche Rechtsinstitut hat im Jahre 1892 in der Genfer Sitzung den Begriff „Ausländer“ definiert: „Ein Ausländer ist, der sich in einem Land befindet, jedoch angeblich keinen Anspruch auf die Staatsangehörigkeit dessen Landes hat.“ Das türkische Recht schreibt, dass „Ausländer“ auch in einem anderen Status be-

finden können. Dem Begriff „Flüchtling“ gilt auch eines der Status.

1.1- Flüchtling

Ein Flüchtling, der sich in einem Land befindet, jedoch die Staatsangehörigkeit dessen Landes nicht besitzt, wird der rechtliche Status in verschiedene Weise definiert. Flüchtling als Person ist, die sich außerhalb des Landes befindet, dessen Staatsangehörigkeit sie besitzt und die wegen ihrer Rasse, Religion, Nationalität, Zugehörigkeit zu einer bestimmten sozialen Gruppe oder wegen ihrer politischen Überzeugung eine wohlbegründete Furcht vor Verfolgung hat und den Schutz dieses Landes nicht in Anspruch nehmen kann oder wegen dieser Furcht vor Verfolgung nicht dorthin zurückkehren kann.

Nach der intensiven Einwanderung in die Türkei musste man die Rechtsvorschriften ändern. Wie bei der Genfer Flüchtlingskonvention erwähnt wurde, kann man wegen der „geografischen Einschränkungen“ die Menschen, die in die Türkei aus Syrien wegen dem Bürgerkrieg flüchten müssen, nicht als „Flüchtling“ anerkennen.

Nach dem türkischen Recht kann ein Auswanderer in der Türkei den Flüchtlingsstatus bekommen bzw. (beziehungsweise) es muss folgende Voraussetzungen erfüllt werden:

- 1.) Es muss eine wohlbegründete Flucht von den europäischen Ländern sein. (geographische Kriterien)
- 2.) Flüchtling aus den europäischen Ländern kann wegen ihrer Rasse, Religion, Nationalität, Zugehörigkeit zu einer be-

stimmten sozialen Gruppe oder wegen ihrer politischen Überzeugung nicht mehr des Landes, indem er geflohen ist, in Anspruch nehmen.

3.) Der Interessent zu einem Flüchtlingsstatus muss der Wiederkehrangst begründet werden.

4.) Der Antragsteller sollte aus oben genannten Gründen sein Land verlasst haben bzw. verlassen müssen.

5.) Der Antragsteller kann nicht den diplomatischen Schutz seines Landes nutzen bzw. hat Angst dies zu nutzen.

Die Rechtsgrundlage des Flüchtlingsstatus in der Türkei wurde von der Genfer Konvention in Form akzeptiert, jedoch werden die Menschen, die außerhalb Europas kommen aus verschiedenen Gründen, trotzdem „Asylant“ statt „Flüchtling“ genannt. Die Gründe hierfür ist, das Gesetz die im Jahre 1994 erlassen wurde. Dies sagt: „Wer in die Türkei flüchtet, oder in einem anderen Land Zuflucht sucht und dieser Einzelperson daher eine Aufenthaltsgenehmigung in der Türkei braucht, oder Gruppen, die in die Türkei geflüchtet sind, sollten sich wegen Bevölkerungsbebewegungen auf verschiedene Verfahren und Grundsätze der Präsidium einstellen.“

1.2- Asylant

Der Begriff „Asylant“ ist nach türkischem Rechtsaspekt sehr wichtig, da dies die Flüchtlinge aus den außereuropäischen Ländern gemeint sind. Nach türkischem Recht trägt ein Asylant die gleichen Bedingungen wie ein Flüchtling. Ein Asylant darf vorübergehenden Aufenthalt in der Türkei nehmen, bis ein sicherer Drittstaat ihn aufnimmt. Der Unterschied zwischen

einem Asylant und einem Flüchtling ist die geografische Lage.

Das Gesetz die im Jahre 1994 erlassen wurde, sagt: „Wer in die Türkei flüchtet, oder in einem anderen Land Zuflucht sucht und dieser Einzelperson daher eine Aufenthaltsgenehmigung in der Türkei braucht oder Gruppen, die in die Türkei geflüchtet sind, sollten sich wegen Bevölkerungsbebewegungen auf verschiedene Verfahren und Grundsätze der Präsidium einstellen.“ Beispielsweise in Afrika wird ein Moslem in einem Massaker ausgesetzt und deshalb muss er nach Türkei fliehen, um sich Schutz aufzusuchen. Diese Menschen bekommen in der Türkei ein „Asylstatus“ und kein Flüchtlingsstatus.

Nach Inkrafttreten des Artikels 6458 der Ausländer- und internationale Schutzgesetzes, ist nicht mehr möglich die Begriffe „Asyl- und Flüchtlingsstatus“ gemeinsam zu nutzen.

Menschen, die Probleme in ihren Ländern, wegen Religion, ethnische Zugehörigkeit oder Zugehörigkeit einer bestimmten sozialen Gruppe haben und dadurch ernsthafte Angst um eigenen Lebenentstehen, können je nach Herkunftsland den „Flüchtlingsstatus“ oder „beschränkter Flüchtlingsstatus“ nach diesem Gesetz erhalten. Dies kann jedoch nur erfolgen, wenn die Menschen in die Türkei flüchten und dort sich ihre Sicherheit suchen.

1.3- Beschränkter Flüchtling

„

Durch auftretende Ereignisse außerhalb Europas und die wegen; Rasse, Religion, Nationalität, Zugehörigkeit zu einer bestimmten sozialen Gruppe oder wegen ihrer politischen Überzeugung eine wohlbegründete Furcht vor Verfolgung haben und den Schutz seines eigenen Landes nicht in

Anspruch nehmen können bzw. nicht in Anspruch nehmen möchten oder wegen dieser Furcht vor Verfolgung nicht dorthin zurückkehren können bzw. nicht mehr zurückkehren möchten, werden für die Staatenlosen nach Statusbestimmung, der „beschränkter Flüchtlingsstatus“ gegeben. Diese Menschen dürfen sich in der Türkei solange aufhalten, bis sie einen sicheren Drittstaat finden.“

Der Antrag für den beschränkten Flüchtlingsstatus ist beim Gouverneursamt zu stellen.

Die Betroffenen erhalten zunächst einen Identitätsnachweis für 1 Jahr ausgestellt (m.83/2).

Aufgrund der öffentlichen Sicherheit und Ordnung kann die Regierung den Betroffenen den Wohnsitz beschränken. Gleichzeitig besteht bei jeder Änderung eine Meldepflicht (m.82/1).

Die Betroffenen können solange in der Türkei bleiben, bis einen sicheren Drittstaat die Menschen aufnehmen. Dies ist auch ein Ergebnis des Zurückschiebungsprinzips.

Damit der „beschränkte Flüchtlingsstatus“ anerkannt wird, müssen folgende Elemente bei den Personen und die politischen Bedingungen des Herkunftslands erfüllt werden:

Die Menschen müssen außerhalb der europäischen Länder kommen.

Die Menschen müssen einen Antrag für den „beschränkten Flüchtlingsstatus“ stellen. Dieser Status bekommt man nicht automatisch.

Staatenlosen Menschen steht dieser Status nicht entgegen. Sie können auch auf Antrag den „beschränkten Flüchtlingsstatus“ erhalten.

2- Ergebnis / Schlussfolgerung

Der syrische Rechtsstatus ändert sich bei einer Masseneinreisen in die Türkei. Somit kann man sagen, dass der vorherige Rechtsstatus nach einer Auswanderung einer neuen Rechtsstatus ersetzt. Bei Masseneinreisen ist der „beschränkter Flüchtlingsstatus“ nicht geregelt, daher muss man die Anträge individualisieren. Aufgrund der zunehmenden terroristischen Bedrohungen verbreiten sich die Masseneinreisen, daher werden bei diesen Menschen eine vorübergehende Schutzstatus gewährt. Auch wurde der Begriff „Flüchtling“ im EU-Fortschrittsbericht nicht korrekt begründet. Aufgrund des Bürgerkriegs in Syrien sind viele Menschen in die Türkei geflüchtet. Eine Zurückschiebung der Menschen wäre eine Verletzung der internationalen Verpflichtung, die in Bezug für die Türkei schwere Folgen entstehen würden.

Gemäß Artikel 4 der Ausländer- und internationale Schutzgesetz dürfen Flüchtlinge, Personen mit beschränktem Flüchtlingsstatus und Personen mit subsidiärem Schutz nicht in das Herkunftsland zurück geschoben werden, wenn Leben oder Freiheit riskiert ist. Aber dies bedeutet nicht, dass diese Menschen, für immer in der Türkei bleiben dürfen. Auch wenn die Türkei den Betroffenen, den „beschränkten Flüchtlingsstatus“ erteilt hat, ist dies ein vorübergehender Rechtsstatus. Die Betroffenen mit „beschränkter Flüchtlingsstatus“ dürfen bis sie einen sicheren Drittstaat finden, einen Wohnsitz in der Türkei aufnehmen. Ausländer oder Staatenlose, die zu einem internationalen Schutzstatus untergeordnet sind, werden bei einer Störung der öffentlichen Ordnung oder bei Aktivitäten, die die öffentliche Sicherheit stören, werden die Status zurück genommen und können sogar abgeschoben werden.

الوضع القانوني للمهاجرين السوريين رميسة جرجين المحتويات

المقدمة

اليوم الحرب الاهلية في سوريا جعلت تركيا تأخذ مصلحة مباشرة من الطبيعة . ولان السوريين جيران على الحدود ولم يتبقى مكان للهروب ، لونظرنا الى الحرب في سوريا لوجدناها اكبر مأساة ، بالرغم من ذلك قامت الحكومة التركية بواجبها الانساني ، ثم بدا السوريين بمناقشة هذه الهجرة واسبابها . هل هو لاجيء ام مهاجر ام طالب لجوء ام ضيف ام دائم .

1 مفاهيم وحقوق اللاجئين الدولية

الناس في بلد ما مواطنين او اجانب ينظر اليهم في جميع انحاء العالم بالمساواة ويخضعون لنفس القانون الدولي، يجب ان تحقق من الشخص اذا كان اجنبي او مواطن وتوضح ذلك . ينص قانون الاجانب الصادر في عام 1892 وفق للتعريف من قبل المعهد المعتمد في اجتماع جينيف الى انه في اقليم دولة (انه لا يحق لاي شخص المطالبة بجنسية الدولة) وجهة نظر القانون التركي للاجانب يتم تحديد اوضاعهم وهذا احد مفهوم اللاجئين.

1 اللاجئين

هو الشخص الموجود في دولة ما ولا يملكون حق المواطنة ، ويتم تعريف اللاجئين على انهم اشخاص يقطنون في دولة ما ليس لديهم جنسية هذه الدولة وذهبوا اليها بارادتهم او مجبرين ، لماذا تم ارتفاع اعداد الداخلين الى تركيا ، واعتمد النص المذكور اعلاه من اتفاقية جينيف على (التحفظات والقيود الجغرافية) اعترفوا ان الوضع غير ممكن بسبب تدفق السوريين الى تركيا . وكما هو معروف حسب جميع القوانين لكي يكون الشخص لاجيء او اجنبي يجب ان تنطبق عليه الشروط التالية .

1 يجب ان يكون متواجد في بلدان اوربا (معيار جغرافي).

2المهاجرين القادمين من اوروبا وتركيا لاسباب دينية او عرقية او اسباب سياسية او من الاضطهادات او المواطنة مع الانتماء لجماعة معينة .

3يجب ان يكون له ما يبرر انه لاجيء .

4الاشخاص الذين قاموا بالتسجيل للحصول على حق اللجوء يجب ان تتوافر فيهم الشروط السابقة .

5 طالب اللجوء لا يمكنه ان يستفيد من الحماية الدبلوماسية لبلده .

ينظر الى الاجتناب في تركيا حسب قانون جينيف والقادمين من خارج اوروبا على انهم طالبي لجوء بدل من لاجئين . في تاريخ عام 1994 يتم التعامل مع طالبي اللجوء والقادمين الى تركيا او دولة اخرى من قبل ادارة الهجرة وتسيير اعمالهم . اما حسب قانون الاجانب والحماية الدولية رقم 6485 غرض في القانون (اللاجئين بشرط) مع مفهوم طالبي اللجوء واللاجئين وكذلك اللاجئين والوضع خارج الشروط (الحماية الثانوية) تحت اسم منفصل ، اما الاسم الذي يطلق بخلاف وضع الحماية المؤقتة و التي وفرت نظاما مؤقتا ايضا .

1.2 طالبي اللجوء

هم الاشخاص القادمين من خارج اوروبا حسب القانون التركي ، وفي نظر القانون التركي ايضا هم القادمين من دولة ما من خارج اوروبا الى دول العالم الاخرى للبحث عن الامان ، الفرق بين اللاجئين وطالبي اللجوء ان طالب اللجوء في تركيا ينبع من نفس المنطقة الجغرافية القادم منها .

تم تعريف طالب اللجوء حسب القانون التركي الصادر عام 1994 على انه كل انسان طلب اللجوء الى تركيا او دولة اخرى عن طريق تركيا والقادمين من خارج اوروبا الى تركيا والاطالبيين حق اللجوء من تركيا حسب

بدون الطلب ، كما يجب ان يكون الشخص مهجر بلا وطن ويتم احتسابهم على اللاجئين بشرط او من غير المواطنين

النتيجة: تم الاتفاق على ان الوضع القانوني للسوريين مختلف تماما عن الاوضاع الاخرى ، ففي وضع اللاجئين بشرط عليه التسجيل وذلك بسبب التهديد الارهابي المتزايد بسبب الهجرة الجماعية على نطاق واسع للأشخاص الذين تقدموا بطلبات الدخول في قانون الحماية المؤقتة . حتى ان تقرير الاتحاد الاوروبي اوضح انه من الخطا استخدام كلمة لاجيء لهذه الاسباب . سيتم انتهاك الالتزامات الدولية اذا تم اعادة الداخلين الى تركيا الى سوريا بسبب الحرب ، حسب قانون حماية الاجانب المادة الرابعة انه يجب على تركيا عدم اعادة اللاجئين وطالبي اللجوء الى اوطانهم اذا كان ذلك يعرض حياتهم للخطر ، لكن هذا الوضع يجعلهم مقيمين بشكل دائم في تركيا ، اذا تم قبلولهم على اتهم لاجئين بشرط فهذا يخلق وضع وقانون جديد ، طبعا في هذا الوضع سيقوموا بالمكوث في تركيا الى حين وجود مكان اخر يستطيعون العيش فيه علاوة على ذلك اي شخص يحاول زعزعة الامن والامان او الاخلال بالشروط من اللاجئين او غيرهم من الاجانب سيتم وضعه خارج حدود البلاد .

القانون والاصول ، على سبيل المثال المسلمين القادمين من اي مكان من افريقيا الباحثين عن الامن يعد هؤلاء القادمين الى تركيا لاجئين ويمكن ان يكونو طالبي لجوء ، حسب القانون رقم 6458 فهو مفهوم يستخدم لطالبي اللجوء لعدم تمكنهم من ان يكونو بصفة لاجئين وفقدوا القدرة على استخدام هذا الحق ، تم اطلاق اسم اللاجئين او طالب اللجوء على الاشخاص القادمين الى تركيا من اجل طلب الحماية والهاربين من اوطانهم لاسباب دينية وعرقية

1.3 الاجيء بشروط

هو او هما الاشخاص القادمين من خارج اوروبا لاسباب العرق والدين والطبيعة او لاسباب سياسية وبسبب تعرضهم للظلم والمتواجدين في دولة اخرى هم غير مواطنيها والذين لا يريدون العودة بسبب الخوف ويتم اعطائهم اذن للبقاء في تركيا حتى الخروج الى دولة اخرى ، يتم طلب اللجوء للحاكم ايضا كما طالبي اللجوء ، يتم اعطاء اللاجئين بشرط هوية مدتها عام واحد . اما عن وضع اللاجئين بشرط ولاسباب السلامة العامة عليه اني يقيم في مكان معين ، كما يمكن ان يبقى اللجوء بشرط في تركيا الى ان يستطيع الذهاب لدولة اخرى عند احد من اقربائه في تلك الدولة . حتى يتم التعرف والموافقة على اللاجئين بشرط يجب ان يكون الشخص في الدولة القادم اليها خاضع للشروط التالية : يجب ان يكون الشخص قادم من دولة من خارج اوروبا ، كما يجب ان يتواجد طلب اللجوء للشخص لانه لا يمكن قبوله

SURİYALİ İMMİQRANTLARIN HÜQUQİ STATUSLARI

GİRİŞ

Bu gün Suriyada yaşanan vətəndaş müharibəsi Türkiyəni də doğrudan maraqlandıran bir xüsusiyyətə büründü. Suriyanın sərhəd qonşusu olması bu nəticəni qaçınılmazdən bir vəziyyət idi. Problemə hər haradan baxsa qəbax Suriyada yaşanan vətəndaş müharibəsi böyük bir insanlıq tragediyasıdır. Türkün hökumətinin insanı duyğularlayaxınlaşdığı bu problemin Türkiyəni qısamüddətdə çox böyük bir iqtisadi külfətlə baş-baş buraxması və Birləşmiş Millətlərin mövzuya laqeydliyi problemi sanki bütün ölçüləriylə Türkiyənin üzərinə yıxmış vəziyyətdə. Buxı köçünərdindən Suriyalıların statusu müzakirə edilməyə başladı. Mültecilərin qanun immiqrant qonaq yoxsa qalıcı ...

1-BEYNƏLXALQ KÖÇ HÜQUQU VƏ ANLAYIŞLARI

Bir ölkədə olan insanların "vətəndaşlıq" və ya "xarici" statusundan birinə tabe olduğu bütün dünyada görülən və beynəlxalq hüquqa yerləşən bir tətbiqdır. Bir gerçək və ya tüzəl adamın xaricilik xüsusiyyətinin təsbitinin eyni zamanda

vətəndaşlıq bağının təsbiti olduğu ifadə edilməkdədir. Dövlətlər Hüququ İnstitutu tərəfindən 1892-ci ildə Cenevre Yığıncağında qəbul edilən tanıma görə xarici "Bir dövlətin ölkəsində olan və o dövlətin vətəndaşlığını iddia haqqı olmayan kimsə" şəklində təyin olunmaqdadır. Türk hüququ baxımından "xarici" sayılan kəslərin başqa statülərə bağlı olaraq təyin olunması da söz mövzudur. Mühacir anlayışı da bu statuslardan biridir.

1.1-MÜLTƏCİ

Ölkəyə vətəndaşlıq bağı ilə bağlı olmayan xarici adamın hüquqi statusu müxtəlif anlayışlarla ifadə edilməkdədir. Mühacir "vətəndaş olduğu məmləkətdə baş verən siyasi hadisələr səbəbiylə bu ölkəni iradəsiylə və ya zorla tərk etmiş və yeni bir dövlətin vətəndaşlığına keçməmiş və hər hansı bir dövlətin diplomatik qoruması altında olmayan kimsədir" şəklində təyin olunmaqdadır.

Türkiyəyə daxil olan xaricilərin sayındakı artım səbəbiylə dəyişiklik etmə zəruriliyi də doğulmuşdur. Yuxarıda zikr edilən Cenevre Konvansiyonu mətninin "coğrafi məhdudlaşdırma çəkincəsi" ilə qəbul edilmiş olması

səbəbiylə Suriyada yaşanan vətəndaş müharibəsi səbəbiylə axın axın Türkiyəyə gələn Suriyalılara "mühacir" statusu tanınması mümkün deyil. Türk hüququna görə mühacir statusunun tanınma bilməsi və ya bir xaricinin 3 mühacir statusu tələb edə bilməsi üçün aşağıdakı şərtlərin reallaşması lazımdır.

1. Xaricini mühacir edən hadisənin Avropa ölkələrində meydana gəlməsi lazımdır. (Coğrafi meyar)
2. Avropadan Türkiyəyə gələn və mühacir statusu tələb edən kəslərin dini və ya etnik səbəblərdən ötürü yaxud siyasi fikirindən və ya sahib olduğu vətəndaşlıq statusundan və ya müəyyən bir qrupa aid olmasından ötürü zülmə uğrayacağından haqlı olaraq narahatlıq eşidilməsi zəruriliyidir.
3. Mühacir statusu tələb edən adamın qorxusunun haqlı olması lazımdır.
4. Mühacir müraciətində olan adamın öz ölkəsini yuxarıdakı şərtlər səbəbiylə tərk etmiş olması lazımdır.
5. Mühacir müraciətində olan xaricinin öz ölkəsinin diplomatik himayəsindən faydalana bilməməsi və ya söz mövzusu qorxu səbəbiylə faydalanmaq istəməməsi lazımdır.

Türkiyədə xaricilərə tanınan mühacir statusunun qanuni dayanağını meydana gətirən Cenevre Konvensiyasının çəkinəli şəkildə qəbul edilmiş olması səbəbiylə müxtəlif səbəblərlə Avropa xaricindən gələn insanlara "mühacir"

yerinə "sığınmacı" deyildiyi görülməkdədir. Bu kəslərə sığınmacı deyilməsinin səbəbi 1994 Tarixində qüvvəyə girən "Türkiyəyə El idi tərəfindən Edən

və ya Başqa Bir Ölkəyə El idi tərəfindən Etmək Üzrə Türkiyədən İqamət İcazəsi Tələb

Edən Münferit Xaricilər İlə Topluca Sığınma Məqsədiylə Sərhədlərimizə Gələn

Xaricilərə və Ola biləcək Əhali Hərəkətlərinə Tətbiq olunacaq Üsul və Əsaslar Haqqında Müdiriyyət" dir. 6485 Saylı Xaricilər və Beynəlxalq Qoruma Qanununda gətirilən "Şərtli Mühacir" statusu ilə sığınmacı anlayışı ortadan qalxmış və eyni zamanda mühacir və şərtli mühacir xaricində "İkincil Qoruma" adı verilən ayrı bir statü daha təyin olunmuşdur. Bu statü xaricində keçici qoruma adı verilən və əsasən insani kömək oxlu keçici bir rejim də nəzərdə tutulmuşdur.

1.2-SİĞINMACI

Sığınmacı anlayışının Türk hüququ baxımından əhəmiyyəti Avropa xaricindən gələn

mühacirləri ifadə etmək üçün istifadə edilmiş olmasıdır. Türk hüququna görə

sığınmacı mühacir tərifindəki şərtləri daşımaqla birlikdə Avropa xaricində bir ölkədən gələn, etibarlı üçüncü bir ölkə tapana qədər özünə keçici yaşa-

maq icazəsi verilən adamı ifadə etməkdədir. Mühacir ilə sığınmacı arasındakı fərq Türkiyədən qorunma tələb edən xaricinin gəldiyi coğrafi bölgədən qaynaqlanmaqdadır.⁴ Türk hüququnda 1994 Tarixində qüvvəyə girən "Türkiyəyə El idi tərəfindən Edən və ya Başqa Bir Ölkəyə El idi tərəfindən Etmək Üzrə Türkiyədən İqamət İcazəsi Tələb edən Münferit Xaricilər İlə Topluca Sığınma Məqsədiylə Sərhədlərimizə Gələn Xaricilərə və Ola biləcək Əhali Hərəkətlərinə Tətbiq olunacaq Üsul və Əsaslar Haqqında Müdiriyyət" uyğun olaraq Avropa xaricindən gələn və Türkiyədən qorunma tələb edən kəslər "sığınmacı" anlayışıyla təyin olunmuşlar. Məsələn Afrikanın hər hansı bir bölgəsində Müsəlman olduğu üçün toplu qırğına məruz qalan və bu təhlükədən xilas olmaq üçün Türkiyəyə gələn kəslər "mühacir" olaraq qəbul edilməməkdə ancaq "sığınmacı" statusuna sahib qılınma bilməkdə idi. Mühacir statusuna sahib olması mümkün olmayanlar üçün istifadə edilən sığınmacı anlayışı 6458 Saylı Xaricilər və Beynəlxalq Qoruma Qanununun qüvvəyə girməsiylə birlikdə istifadə imkanını itirmişdir. Bu qanun ilə birlikdə öz ölkələrindəki problemlər səbəbiylə dini və ya etnik aidiyyət səbəbiylə yaxud müəyyən bir ictimai qrupa aid olmaq səbəbindən həyatından ciddi şəkildə narahatlıq və qorxu daşıyan və Türkiyəyə gələrək

Türkiyədən qorunma tələb edən kəslər gəldikləri yerə görə "Mühacir" və "Şərtli Mühacir" adı verilən statülərə görə təyin olunmağa başlanmışlar.

1.3-ŞƏRTLİ MÜHACİR

"Avropa ölkələri xaricində meydana gələn hadisələr səbəbiylə; irqi, dini, tabeliyi, müəyyən bir ictimai qrupa mənsubiyyəti və ya siyasi düşüncələrindən ötürü zülmə uğrayacağından haqlı səbəblərlə qorxduğu üçün vətəndaşı olduğu ölkənin xaricində olan və bu ölkənin qorumasından faydalana bilməyən, ya da qorxu səbəbiylə faydalanmaq istəməyən xariciyə və ya bu növ hadisələr nəticəsi əvvəldən yaşadığı iqamət ölkəsinin xaricində olan, oraya dönə bilməyən və ya söz mövzusu qorxu səbəbiylə dönmək istəməyən vətənsiz adama statü təyin etmə əməliyyatları sonrasında şərtli mühacir status verilir. Üçüncü ölkəyə yerləşdirilənə qədər, şərtli mühacirin Türkiyədə qalmasına icazə verilir.

"

Şərtli mühacir tələbi də mühacirlik tələbi kimi qubernatorluqlara edilməkdədir.

Şərtli mühacir statusuna tabe olanlara bir il davamlı şəxsiyyət sənədi verilməkdədir. Şərtli mühacir statusuna sahib qılınanlara cəmiyyət nizamı və ya təhlükəsizliyi səbəbiylə müəyyən bir eldə iqamət etmə, təyin olunan

müddət və üsullarda elanda olma öhdəçiliyi gətirilə bilməkdədir. Şərtlə mühacir statusu tanınan kəslər etibarlı bir üçüncü ölkəyə yerləşdirilənə qədər Türkiyədə iqamət etmə haqqına sahib qılınarlar. Bu eyni zamanda geri çevirməmə qanununun da nəticəsidir. Şərtlə mühacir statusunun tanınma bilməsi üçün həm adamda həm də adamıngəldiyi ölkənin siyasi şərtlərində bəzi ünsürlərin reallaşması lazımdır: Adamın Avropa ölkələri xaricindən bir yerdən gəlməsi lazımdır.

Adamın şərtlə mühacir tələbi lazımdır. Bu status özbaşına verilə bilməz. Adamın vətənsiz olması şərtlə mühacir statusunun təmin edilməsinə maneə deyil. Vətənsizlərə də şərtlə mühacir statusu tanınma bilməkdədir.

NƏTİCƏ

Suriyalıların hüquqi statusunun kütləvi girişlər halında fərqli bir hüquqi status ifadə etdiyi də ifadə edilməkdədir. Şərtlə mühacirlik statusunda kütləvi girişlərin təşkil edilməmiş olması bu istiqamətdəki müraciət edilərin fərdiləşdirilməsini tələb edir. Artan terror təhdidi səbəbiylə kütləvi keçişlərin yayılması səbəbiylə kütləvi şəkildə daxil olan kəslərə tətbiq olunan statünün keçici qoruma olduğu ifadə edilməkdədir. Hətta Avropa Birliyi İrəliləmə Hesabatında istifadə edilən "mühacir" təbi-

rinin bu səbəblərlə səhvli olduğu da ifadə edilməkdədir. Türkiyəyə Suriyadakı vətəndaş müharibəsi səbəbiylə daxil olmuş olan bir xaricinin Suriyaya geri göndərilməsi, Türkiyə baxımından beynəlxalq bir öhdəçilik pozuntusu nəticəsinə doğuracaq. Xaricilər və Beynəlxalq Qoruma Qanununun 4. maddəsi uyğun olaraq mühacir, şərtlə mühacir yaxud ikincil qoruma statusuna sahib olan kəslərin ölkələrinə geri göndərilmələri həyatları və ya azadlıqları baxımından bir risk meydana gətirəcəksə geri göndərilməmələri Türkiyə baxımından bir zərurətdir. Ancaq bu, bu statusdakı xaricilərin əbədi Türkiyədə iqamət etmələri mənasına da gəlməməkdədir. Türkiyədə bu kəslərə şərtlə mühacir statusu tanınmış olsa da bu keçici bir hüquqi vəziyyəti ifadə etməkdədir. Şərtlə mühacir statusuna tabe qılınan bu kəslər etibarlı bir ölkəyə yerləşdirilənə qədər Türkiyədə iqamət edəcəklər. Ayrıca beynəlxalq qoruma statülerindən hər hansı birinə tabe qılınan xarici və ya vətənsizlər cəmiyyət nizamını və təhlükəsizliyini pozacaq hərəkətləri halında da bu statusları ləğv ediləcək vəsərhəd xarici də edilə biləcəklər.

وضعیت حقوقی مهاجر یسوری رو میساگیرین

مقدمه

جنگ داخلی که در سوریه جریانی دارد، ترکیه را هم مستقیماً بهر
خود دکشید.
از ترکیه هم مرز سوریه است، از او نگاه خواهد یافت و در بر
عضویت هاد خلی می سازد
از هر نقطه نظر بحث کنیم مهاجر جنگ داخلی سوریه، یک فاجعه است
سانی است.
از این که تر کیه در ستان ساندو ستید از کرد، در اصل این فاجعه
اقتصادی تر کیه در با تخلی می محمیوار دخواه کرد، و ساز مانم
للکها کو شکر و با چشم نابینا گاه می کند، در واقع با همه بعد
های شتر کیه را شکست خواهد داد
پس از این مهاجر تها می شکلات سوریه قابل بحث شد
.. پناهنده، پناهجو، مهاجر، مهمان، دایمیو هم هر کس دیگری
.

معنیو مفهوم حقوقی مهاجر بین الملل

این قبول شد هیتما مجهانو جامع بین الملل است، انسانهای که در
یک محیط خارج زندگی کنند به آنها، شهر وند، ویا، خارجی،
گفته می شوند
در عین زمان اینرا هم در کمی کنیه آیا این افراد شهر وند این کش
ور اند و یا شهر وند دیگری
در حقوق دولتهادر بار غیر شهر وند در یک کشور غیر این چنین
یانشد هاست، کسی که در یک کشور هایشند، مگر د عوای
شهر وندی همان کشور ر اندا شته باشند، گفته می شود
امادر قانون ترکان،، خارجی،، آنشخصر اگو یند که باقر ابدیه
گر چیز هاهما تباطا دشته باشند قابل بحث اند
مفهوم مهاجر هم، همی منعی ر افاد همی کند

پناهند

مفهوم مهاجر آنست، اشخاصر اگو یند به کشور کهر فته اند، ا
ر تباطا شهر وندی اش ر اندا شته باشند و یک خارجی محسوب شود دگف
ته می شود
شخصی پناه د هاند هاز افرادر اگو یند،، شخصیکه با مشکلات
سیاسی و یا از اذیت کشور خود شارت تر کرده، شهر وندی دیگ
ر کشور اگر فته و اطاعت از قانونا ساسیه مان کشور کند،،

ترکیه مجبور است با ورود مهاجر ینکته د اذیتا خلیز یاد شده
است، قانونا شتر تغییر دهد

کنوانسیون نفو الذکر که در ژنو بیان شد هاست، سبب متکه،، اش
کالبا اشتر اکجغرافیه،، بیان شد هاست

به این تعدمهاجر ینسوریکه گرو هگرو هبتر کیه می اند، ا
مکانا ینر انخواهد د ا کهدر بار هم هسان معلو ماتید اکنیمو ه
مچنان عللمهاجر شدنشان ر ابفهمیم

نظر به قانون ترکیه، با این شتر طو شر ایطمهاجر و یا خارجی ر ابه
کشور خود قبول می کنند

۱-

به یک خارجی، واقع در یک کشور هیا ر و پار خداد هوز او
(بامعیار جغرافیه) طریق طلب پناهند هشد هباشد

۲-

کسانی هاز او پابهتر کیه می اند، با سببهای که دینیو یا قومیو یا
همباد لایلمفکور ههای سیاسی شان، همچناندا شته باشند
روندیو یا ر تباطا شبا گرو پهادا شته باشند، سببآز او اذیتا ش
ود، در این حال میتو اند پناهند ه شود

حقبه جان بیو دنشخص پناهند باید تثبیت شود - ۳

۴-

سببهای ر که در بالا ذکر کردیم، باید با همی منسبیهادر خواستنا
هند هگینمایند

شخص در خواست کنند هیا د از کشور همکار یدیلمتیک - ۵
ندا شته باشند و یا هماز ترس

1 -

اشدر گفتار شاستفاد هنکند - 2

بر مبنای حقوقی کنوانسیون ژنو این چنین بیان شد هاست، پناهندگا
نکه بهتر کیه هاداشتنه ر گونهمسبیهادر اخل می شوند، به آنها به
جای پناهند هاز نامپنا هجو استفاد همی شوند

از این خاطر پنا هجو می گویند، تصویب کهدر سال ۱۹۹۴ به قان
و پناهند هقبول شد هاست، در آنجا این چنین بیان شده،، اشخاص
منفر د کهدر خواستاقا متبتهتر کیه ر اداد هاند و یا در مجمو عبه
مقصد پنا هجو بیامد هاند، در این بار هیا اصول مقرر اتاجر ایبتاز
هور و شهای جدید ر ابه خود گرتفه هاست،،

پناهند هگان مشروط به شتر،، که تعدم اذیتا به ۶۸۵ تنخارج
یمیرسد، با اینو وضعیت مفهوم پنا هجو یر از بین بر د هاند، به جای
این نام، نام،، حفاظت ثانی،، داده، ینکنا مکاملاتفاو تر انتخاب
کردند

میشود. تارفتنشان به کشور سو میکهمیخواهد، بهینا هند همشرو طب هشر طاجاز هداد همیشود که در ترکیه بماند ،، هشر طاجاز هداد همیشود که در ترکیه بماند پنا هند همشرو طبهشر طهم، همچنانم تپنا هند هبهود لترفه کار هاپنا هند گیاشرا تکمیل میکند بهینا هند گانمشرو طبهشر ط، شناسنامه هیکسال هداد همیشود ،در هر سال تجدید آتر اخدمینماید (م. ۸۳.۲)

اگر فردینا هند گیمشرو طبهشر ط را داشته باشد، بهجا هاپنا و بانظم خاصا قاتم میکند، اصولو اساسیکه به آتاعینشدها ستباید نظر بهاو، بهشکل احسن زندگی کند (م. ۸۲.۱)

پنا هند هگانمشرو طبهشر ط تان مانیکه بهیک کشور امنسوم ینقل مکان کند، اجاز هدار ند با اقامتش اندر ترکیه بماند اینقانون، در عینحالیکه سیاست قابل در گذر است بخاطر برسمیت شناختن شخص پنا هند همشرو طبهشر ط، بعضی شراطار ایاید در بار هخود و یا هماز کشور که آمد هاست، در صور تلز و مبادی در بار هبعضی شراطایسیاسی از آن کشور آمد هاست، همانلر اکهمیگوید حقیقتا داشته باشد اشخاصیکه بیرون از کشور هاپنا و پایا آمد هاند شخصاییدیک فرد در خواست کنند هپنا هند هگیمشرو طبهشر اینخواستهار انمیتواند از پیش خود خیال پردازی نماید. طباشد اگر شخص بیبیو طن باشد، در صور تدر خواست پنا هند هگیمشرو طبهشر ط، در خواست اد همتو اند بهو یکدامشکلی بیید انمیش بهاشخاص بیو طن هم، اینروند قابل تطبیق است. ود نتیجه

حقوق قیسوریا، از دیگر مهاجر ینفردارد آنهایکه دست هسده پنا هند گیمشرو طبهشر ط آمدند، ولیدر در خواست شان باید انفرادی، در خواست نمایند تعداد یز یادیشان از تهدید تروریستها، بهشکل گرو هیامد هاند ، بهآنها مو قتا همکار یمیشود حتیدر بار هپنا هند هگانکه در راپور اتحادیهار و پاپاپیشرفته ای شگذار شداد هاست، اینواقعیتهار اشتبا هگز ار شداد هاند شخصیاگر از خاطر جنگ هاید اخلیسوریه بهتر کیهامد هباشد ،دادنبر گشتدو بار هبهاو، از نظر ترکیه اینخود منجر به نقض قانونینا مللخواهد شد

در ماد چهارم قانونقانونینا ملل، در بار هحفاظت از جانومال پنا هند هگانواضح بیا شد هاست، اگر احیانان پنا هند هگانمشرو طبهشر ط به کشور اصلیشان پسگرداند ه شود و خطر بیهای شانیبشاید، در اینحال تان گاهسیاست ترکیه اینیک عملزورگ ویخو اند همیشود

در بیرون از اینوضعیت، بهدیگر اننامهایدیگر یداد هشد هواس اسادر محور خود کمکیات اساندو ستانهر ادر رژی مخود قرار داد هاست

پنا هجو

مفهو مپنا هجو بهاشخاصیکه گشته شد هکهاز بیرون از روپا بهت رکیه آمد هباشند نظر بهقانونترکان، کسانیکه از بیرون و پا آمد هپا هجو شده اند، تارفتن کشور سو میکهمیخواهند بر وند، بهشخصا آمد هم وقتا اقامه میدهند، بهآنها نامپنا هجو را استفاد همیکند فرقی بین پنا هند و پنا هجو ایناست که شخص مهاجر از نگا جغراف یایی از کد امنطقه آمد هاست، نظر بهاو فرقداد همیشود زور که در تاریخ ۱۹۹۴ به حقوق ترکان داخل شد،، خار جیمنفر دکه در خواست اقامت از ترکیه را داشتند، خار جیهاید مجموعم قصد شان پنا هجو بیبیها است، نظر بهرویه قبالا جروا بواجبه بهاصولو مقر اتبها آتیه کهاز بیرون از روپا آمده، در خواست پنا هند گیاز ترکیه را داشتند، بهآنها از نامپنا هجو بیاستفاد هکر دند

قتل عام که مسلمانان در ولایت های مختلفا فریکامیشدند و از روی خوف ترسشان بهتر کیهامد هاند، آنها را بهشکل پنا هند هقبول کردیم، در اصل باید آنها در رد هپنا هجو یا محسومیشد بهاشخاصیه، نامپنا هند هاستفاد نمیشود، در جایاز او پنا هجو و گفتمیشود تعداد شان به ۶۵۸ تخار جیمیشدند و آنها بهقا نون که حمایت از ملل متحد میشوند، از او خاطر پنا هند هشدنشان را از دست داده، پنا هجو محسومیشوند

با اینقانونیکه جادر کشور خودشان بپیش آمدن مشکلات و مطر ح قومیت باشد، یا هممسلمهرو حاجت ماعیاش باشد که گذار دهر احتیاج از زندگی کند همیشه سداشته باشد با آمدنش بهتر کیهو هدفش در خواست پنا هند گی باشد، بهآنها ما،، پنا هنده،، و،، پنا هند همشرو طبهشر ط، میگویم

پنا هند هگانمشرو طبهشر ط

،، اگر شخصیا سببیهای مختلفا در بیرون از کشور هاپنا و پای ی، یعنی نژاد، مذهب، ملیت یا همبه دلیل عضویت بهیک گروه یا خاص اجتماع یو یا با عقیده ها سیاسی اش در حراسا بشود در کشور که شهر وندی آنجا را دار دولیتواند در آجا بهر احتیاز زندگی کند، یا همنتواند از حقا شدا عکند بخاطر ترس از سیاست یادر کشور که اقامت آنجا را دار د از ترس به کشور اصلیشا رفته نتواند

بهآنها بعد از تکمیل اورا قشان، پنا هند گیمشرو طبهشر ط داده

اینبهاینمغنیستکه، اینچنیناشخاصنا ابدمسکنگزینیغیدر
کیهاقامتگزینباشد
اگرچهدولتترکیهایناشخاصر اپناهند همشروطبشروطمیگ
ویند، دراصلاینماموقتأبرایشاناستفادهخواهدشد
پناهندهگانمشروطبشروط، تارفتنشانبهیککشورامن، درت

رکیهمیتوانندبهاقامتدوامیدهند
علاوهبراین، خاجیهاویا افرادبدو نتابعیت، اگرتابعیتللمتحد
درامداشتهباشد، درصورتعمرشناختهشدناشویاممرد
کبجرمیشود، دراوحالتهمهاصنادهایشلفومیشودوازاخاکت
رکیهبیرونکشیدخواهدشد

Легальный СТАТУС Сирийские иммигранты

ВВЕДЕНИЕ

Сегодня гражданская война в Сирии, Турция также непосредственно связана с Она была заперта квалификации. границы Сирии смежно неизбежный результат этого что делает его состояние. Давайте посмотрим, где мы рассмотрим каждый вопрос в Сирии является одной из основной человеческой трагедии пережила гражданскую войну. Турецкое правительство гуманитарного Турция приближается к проблеме в течение короткого времени, с огромным чувством Оставьте в покое экономического бремени на Организацию Объединенных Наций и с учетом Проблема нечувствительности уничтожил почти все свои размеры на Турцию В случае. Вслед за этот обширный иммиграционный статус сирийцев, которые будут обсуждаться Это началось. как постоянных гостей, как

иммигранты, беженцы ли вам ... как просители убежища ли вам

1-Международная ИММИГРАЦИЯ ПРАВО И ПОНЯТИЯ

Люди в стране «гражданственность» или «чужого» статуса из видел во всем мире подлежит одному и поселился в международном праве Применение. то же самое определение физического или юридического лица квалификационного чужеродности следует также отметить, что при определении гражданства. Государства принятой в 1892 году в Институте права на совещании в Женеве По данным зарубежного признания в качестве «территории государства и что государства кто не имеет права требовать гражданство «определяется как. термины Турецкого закона «чуждый» статус из-за другие перечисленные лицо

Это определяется как происходит. Понятие статуса беженца тех это один.

1.1 беженских

Найти людей, которые не связаны с иностранной страной, в которой правовая связь гражданства статус выражается различными понятиями «гражданке эта страна из-за политических событий, которые имели место в стране, где или будут силы заброшены и новое государство гражданства и проход был под дипломатической защитой любого государства не один «определены как. В связи с увеличением числа иностранцев, прибывающих в законодательство Турции Она родилась в необходимости внесения изменений. Женева вышеназванные Конвенция по тексту «географических ограничений оговорок» и принят Из-за притока из-за гражданской войны в стаде Сирии в Турцию Сирийцы от признания статуса «беженец» не представляется возможным. или иностранец может быть признан статус беженца в соответствии с законодательством Турции 3 выполнение следующих условий, чтобы иметь возможность претендовать статус беженца ребуется.

1. Возникновение события, что делает иностранных беженцев в европейских странах

Необходимость. (Географические критерии)

2. религия лиц, стремящихся получить статус беженца и из Европы и Турции

по этническим причинам или политических убеждений, или иметь

Из-за преследования определенной группы или гражданства статуса

Там будет справедливо пострадал концерн должен быть услышан.

3. Страх людей, претендующих на статус беженца должен быть оправдан.

4 человека в собственной стране заявителя беженца вышеуказанные условия Она должна быть прекращена из-за.

5. иностранного дипломатическое применения беженцев в своей собственной стране Неспособность извлечь выгоду из протекции или сказал из-за страха Вы не должны хотеть, чтобы воспользоваться.

Правовая основа статуса беженца предоставляется иностранцам в Турции формирование Женевской конвенции не решаются, как принято По разным причинам, люди из-за пределов Европы «Беженцы» вместо «беженцев», кажется, называется. Этот человек просители убежища Почему 1994

будет известно в истории принято «Турция Asylum Eden или другая страна из убежищ в Турции Вид на жительство Запрос Коллективно наш входящий заказ с особыми иностранцами, Asylum Border Министерство иностранных дел и процедуры, применимые к перемещениям населения и возможным Положение о принципах «есть.

6485 No. Иностранцы и Закон о международной защите, введенный в «условно Статус беженца»уплыл с концепцией просителей убежища и в то же время беженцы и беженцы за пределами условной «Secondary защиты» это имя, данное в отдельный статус Это более решительно. Это имя, кроме статуса временной защиты и по существу Ось также предоставляется временный гуманитарный режим.

1.2

Важность турецкой правовой концепции просителей убежища из-за пределов Европы Он используется для обозначения беженцев. В соответствии с турецким законодательством Хотя условия в определении беженца беженца за пределами Европы двигаться не из страны, он временно до третьей безопасной страны вид на жительство лица представляет. между убежищем беженцами

Разница пришла от географического района, где иностранцы, которые ищут защиту от Турции Она возникает.

4Дата закон, принятый в 1994 году в Турции, «Турция Asylum Eden или Еще одна страна из убежищ в Турции Eden Residence Permit Request Индивидуальные входящие иностранцы убежища массово для того, чтобы нашей границы Министерство иностранных дел и процедуры, применимые к перемещениям населения и возможным Положение о принципах «в соответствии с и за пределами Европы Турция ищет защиты от людей, которые «искатели» с концепцией Они были идентифицированы. Например, мусульмане в любой части Африки потому что они подвергаются массовым убийствам и избавиться от этой опасности люди приходят в Турцию «беженец», как принимаются, но «Беженец» статус сделал. имеющий статус беженца Понятие, используемое для не ищущих убежища, могут иметь No. 6458 Иностранцы и международное право защиты в сочетании с принятием Он потерял свои возможности использования. проблемы с этим законом в своих странах из-за их религиозную или этническую принадлежность или принадлежность к определенной

социальной группе поэтому серьезно и жизнь с тревогой и страхом Турция прийти туда, где они пришли от людей, которые ищут защиту от Турции Согласно «беженцу» и «условным беженцам», которые будут определены в соответствии с так называемым статусом Они инициировали.

1.3 УСЛОВНЫЕ БЕЖЕНЦЫ

«В связи с событиями, происходящими за пределами Европы; расы, религии, национальности, из-за их принадлежности к определенной социальной группе или политических убеждений Это гражданин, потому что он боялся стать жертвой преследования по оправданному Он находится за пределами страны и не пользуется защитой этой страны или Также из-за таких опасений, не желает пользоваться этим иностранные или В результате находясь вне страны проживания, где такие события заранее, Невозможно или не желает вернуться туда из-за такого возвращения страха условные процедуры определения статуса беженца после лиц без гражданства. пока вы не вставите в третью страну, условными беженцев в Турции Это позволено остаться." Условное требование беженца также к

губернатору в соответствии с просьбой о предоставлении убежища. один год удостоверяют личности для лиц, подверженных статус условного беженца те, кто оказал общественный порядок или безопасность статуса беженца условного Из-за проживать в конкретных илах, установить время и методу уведомления обязательство может быть доведено. Квалифицированные лица, получивший статус беженца в третью безопасную страну пока они не сделали они вставляют право на постоянное проживание в Турции. Это также результат обратного принципа. как лично, так и лица, признается статус беженца пришло осознание того, что некоторые из элементов в политических условиях страны должны: Люди из-за пределы европейских стран должны прийти откуда-то. Люди должны сделать запрос на условные беженец. этот статус Это не может быть спонтанным. Будьте апатрид препятствия для предоставления статуса беженца условного Это не так. Условный статус будет признан без гражданства беженцев.

2-РЕЗУЛЬТАТЫ

массовый выход в иной правовой статус юридического статуса сирийца Это выражается как также

показано. Условная запись в статусе беженца массовом Индивидуализация приложений, которые не регулируются в этом направлении Для этого требуется. Распространение массовой миграции из-за возросшей угрозы террора Статус применяется к людям в массовом пути из-за временный въезд Утверждается, что защита. Даже доклад о ходе работы Европейского Союза Термин «беженец» означает, по этим причинам также дефектные Указано. незнакомец, который сделал войну в интерьере Турции в Сирию должны быть возвращены в Сирию, международное обязательство для Турции Нарушение приведет. Иностранцы и международная защита Код в соответствии со статьей 4 беженцев или вторичными условными беженцами Охранный статус человека, который отправил их

обратно в свою страну жизнь или создать риск возвращения свободы Не посылать обязательным для Турции. Это, однако, навсегда статус иностранцев в смысле, не проживающих в Турции Это не делает. условный статус беженца этих людей, хотя хорошо известно в Турции Даже это представляет собой временный юридический статус. Условный о статусе беженцев подчиненность этих людей находятся в безопасной стране, пока не будет установлена в Турции Они будут проживать. Кроме того, любой из статуса международной защиты делают иностранную или лицо без защиты общественного порядка и с учетом любого если они находятся в действии будут нарушать этот статус будет отменен, и даже в состоянии быть депортированы.

PRAVNI STATUS SIRSKIH PRISELJENCEV

UVOD

Danes je državljanska vojna v Siriji, Turčija prav tako je sprejela neposreden interes v naravi. Ob meje s Sirijo, v položaju, ki omogoča ta sklep neizogiben. Če pogledamo na vprašanje, kjer koli državljanska vojna Let je velika človeška tragedija v Siriji. Turčija se približuje problem v kratkem času s humanimi občutki turške vlade ogromno gospodarsko breme Združenih narodov, da zapusti sam vprašanje in skoraj uničil neobčutljivost vprašanja s Turčijo na vseh področjih. Sirci nato začel razpravljati o statusu te množične migracije. Je priseljenci, begunci, kot sem jaz beguncev, misla f r min, trajna?

1-MEDNARODNIH MIGRACIJ PRAVO IN KONCEPTI

Ljudje v državi "državljanstvo" ali "tujih" videli po vsem svetu, je zavezanec za enega od statusa in uporabi ustaljene mednarodnega prava. Določitev pravega ali pravna oseba, kvalifikacije nenavadnosti je tudi opozoriti, da je določanje državljanstva. Navaja tujega prava leta 1892, v skladu z opredelitvijo, ki jo je inštitut, sprejeto na zasedanju v Ženevi "na ozemlju države in da nikomur ni upravičen zahtevati državljanstvo države", je opredeljen.

Pogoji Turški zakon "tujec" identifikacija status naštetih oseb zaradi drugega, je tudi vprašanje. Ena od teh je koncept statusa begunca.

1.1 BEGUNCİ

Pravni status tujca, ki ga njegovo / njeno državljanstvo ni zavezuje se Izraženo v različnih pogojih. Begunec je "oseba, ki je opustila ali prisilno opustila to državo zaradi političnih dogodkov, ki potekajo v državi, kjer je državljan in ni opravil državljanstvo nove države in ni v skladu z diplomatsko zaščito katere koli države" je to je opisano.

Zaradi povečevanjem števila tujcev, ki vstopajo Turčijo, obveznost za spremembo nastane tudi zakonodaja. To ni mogoče priznati statusa "begunca" v Siriji, ki prihajajo v Turčiji zaradi državljanske vojne v Siriji, saj je bilo besedilo zgoraj omenjeno Ženevske Konvencije sprejeta s "težnostno omejitev omejitev".

Priznanje statusa begunca v skladu s turško zakonodajo, da je tujec ali status begunca mora imeti možnost, da zahteva izvedbo naslednjih pogojev:

1. mora pojavljajo v tujih državah v Evropi, zaradi česar begunce dogodkov (Geografski Merila).

2. Tam se slišali pomisleke upravičeno preganjanjem obveznosti zaradi iz Turčije v Evropo in statusa tožnika

begunca verskih ali etničnih razlogov ali političnega prepričanja, ali ta status državljanstva z ali pripadajo določeni skupini.

3. Strah pred ljudmi, ki zahtevajo status begunca mora biti utemeljena.

4. Begunci ljudi v državi vlagatelja je treba opustiti zaradi zgoraj navedenih pogojev.

5. nezmožnost izkoristiti okriljem lastne države na tujih diplomatskih tožeče stranke ali v begunskega vprašanja mora želijo izkoristiti zaradi strahu.

To je razvidno, da so ljudje, ki prihajajo iz držav zunaj Evrope iz različnih razlogov imenuje "begunci" namesto "beguncev", saj Ženevska Konvencija, ki predstavlja pravno podlago za priznanje statusa begunca, ki jih tujci priznajo v Turčiji, je bila sprejeta z obravnavo. Razlog za klic osebam, kot so prosilci za azil, je "Uredba o postopkih in načelih, ki veljajo za tujce in morebitnih premikov prebivalstva, ki je omejeno na posamezne begunce in tujce, ki zaprosijo za dovoljenje za bivanje v Turčiji za zatočišče za Turčijo on zatočišče v drugo državo".

Tujci in mednarodni zaščiti številka 6485, uvedene v zakonu "Pogojno begunci" izginil s konceptom azila in statusa begunca in statusa tudi zunaj pogojni begunce "sekundarna zaščita" pod ločenim imenom je bolj odločen. To je druga od statusa začasnega zaščite in humanitarne osi v bistvu je začasna ureditev določa tudi ime.

1.2 PREBEŽNIK

Koncept prosilca za azil je bila uporabljena za izražanje glede turških beguncev prava zunaj Evrope. V skladu s turško zakonodajo, prosilec za azil se nanaša na osebo, ki je bilo odobreno dovoljenje za začasno prebivanje iz drugega kot Evropa državi, s pogojem opredelitve begunca, dokler se ne ugotovi, da je varna tretja država. Razlika med beguncem in prosilcem za azil izvira iz geografskega območja, kjer je tujec prihaja iz zahtevajo zaščito iz Turčije.

V accordan mislim z "Uredbo o postopkih in načelih, ki se uporabljajo za tujce in svoje obstoječe Prebivalstvo Gibanje z omejitvami za kolektivno zatočišče za tujce, ki trdijo, Residence iz Turčije za begunce v Turčiji ali azil v Turčiji", ki je začel veljati v turški zakon v letu 1994, in tiste, ki zahtevajo zaščito iz Turčije opredeljuje pojem "prosilec za azil". Na primer, ljudje, ki so bili izpostavljeni množični umor, ker so muslimani v katerem koli delu Afrike in prišel v Turčijo, da se znebijo te nevarnosti niso šteti kot "begunci" to bi lahko imelo status "prosilec za azil". Koncept prosilca za azil, ki se uporablja za tiste, ki ne more imeti statusa begunca, je izgubil možnost, da jo uporabljajo skupaj z začetkom veljavnosti zakona št 6458 o tujcih in mednarodni zaščiti. V skladu s tem zakonom, tisti, ki imajo resne pomisleke in strah iz

svojega življenja zaradi njihove verske ali etnične pripadnosti zaradi težav v svojih državah ali ki imajo določeno Socialno skupino, in ki pridejo v Turčijo in zaščita povpraševanje iz Turčije, so zaradi "begunca" in "Pogojno begunce" glede na ti kipi.

1.3 POGOJNI BEGUNCI

"Zaradi dogodkov, ki so se zgodili izven evropskih državah; tujci, ki niso državljani države, v kateri so državljani, ker se bojijo, da so preganjani zaradi svoje pravice, vere, narodnosti, določena socialna članstvo v isti skupini ali politični premisleki, ali ki ne želijo izkoristiti zaščite te države, ali ki ne želijo izkoristiti tega strahu, se pogojni status begunca po status osebe brez državljanstva postopek določanja, ki je zunaj, pa ne tja, pa ne želijo zaradi strahu pred temo, da se vrnete. Pogojno begunci dovoli, da ostanejo v Turčiji, dokler se ne postavi v tretji državi. "Pogojno zahteve begunccev so narejeni tudi governorships, kot so prošnje begunccev. Tisti, ki so predmet pogojno status beguncadobijo enoletno osebni dokument. (Člen 83/2) Tisti, ki imajo pogojno status begunca, se lahko zahteva, da ostanejo na določena osnov zaradi javnega reda ali varnosti, ki jih je treba obvestiti o Nedefinirano časa in postopkov (člen 82/1). Ti imajo pravico do prebivanja v Turčiji.

Hkrati je posledica načela ne vračajo. Da bi lahko prepoznali pogojni status begunca, je treba nekatere elemente Realizirani tako na posameznika in političnih razmer v državi, kjer je oseba iz: je oseba, ki prihaja iz drugega od evropskih državah mestu. Quiche je potrebno, da je pogojno begunca. To stanje se ne more odobriti samodejno. Oseb brez državljanstva osebe, ki ne izključuje statusa begunca pri zagotavljanju pogojno. osebe brez državljanstva se lahko dodeli pogojni status begunca.

REZULTAT

Prav tako je navedeno, da ima pravni status Syrijska drugačen pravni status v obliki množičnega prihoda. Dejstvo, da je masa vnos ni urejeno pod pogojem pogojnega statusa begunca zahteva individualizacijo teh aplikacij. Navedeno je, da je kip začasne zaščite za ljudi, ki vstopajo množično zaradi javnega prevoza Razširjena Povečanje zaradi grožnje terorističnega. Prav tako je navedeno, da je izraz "begunec" uporablja v poročilu o napredku Evropske unije zaradi tega napačno. Vrnitev tujca, ki je vstopil Turčijo zaradi državljanske vojne v Siriji v Siriji se bo odražalo v nasprotju z mednarodnimi obveznostmi za Turčijo. Tujci in begunci v accordan mislim s členom 4 zakona o mednarodni zaščiti, so dolžni za Turčijo ne bi vrnil, če imajo stanje

begunca ali subsidiarne zaščite, in njihovo vrnitev v domovino bi predstavljala tveganje z vidika njihovega življenja je svoboščin. Vendar pa to ne pomeni, da bodo tujci v tem stanju vedno prebivajo v Turčiji. Čeprav je stanje statusa begunca v Turčiji prizna, PSD, predstavlja začasni pravni položaj. Tisti, ki so predmet pogojnega statusa begunca v Turčiji bo živel, dokler se ne postavi v varni državi. Poleg tega, če je bil v tujini ali oseb brez državljanstva, ki so koli mednarodne zaščite statuta izpostavljen opravljati dejanj, ki motijo javni red in varnost, pa bo preklicana in se lahko izgnali.

СИРИЯЛЫК КӨЧМӨНДӨРДҮН УКУКТУК СТАТУСТАРЫ РУМЕСЯ ГИРГИН

КИРИШҮҮ

Бүгүнкү күндө Сирияда болуп жаткан ички согуш Түркияны дагы түздөн-түз кызыктырган бир касиетке ээ болду. Сириянын чек ара коңшусу болушунун бул жыйынтыкка алып келиши ачык эле. Маселеге кайсы тараптан карасак карайлы, Сирияда болгон ички согуш чоң бир инсандык трагедия болуп саналат. Түрк өкмөтүнүн инсандык сезимдер менен караган бул маселенин Түркияны кыска мөөнөттө өтө чоң бир экономикалык кыйынчылыктарга алып келүүкелүүсү жана БУУнун бул темага кош көңүл калуусу маселенин бардык жүгүн Түркияга таштаган абалда. Бул массалык миграциянын артынан Сириялыктардын статусу тартышылып башталды. Качкынбы, баш калкалоочубу, көчмөнбү, конокпу...

1-ЭЛАРАЛЫК МИГРАЦИЯ УКУГУ ЖАНА ТҮШҮНҮКТӨРҮ

Бир өлкөдө жашаган адамдардын “атуулдук” же “чет элдик” статусунан бирине таандык болгондугу жалпы дүйнөдө көрүлгөн жана эларалык укукта орун алган бир иш аракет. Бир жеке же юридикалык жактын чет элдик мүнөзүнүн аныкталышынын ошол эле убакта атуулдук байланышынын болгону аныкталат. Мамлекеттердин укуктук институту тарабынан 1892-жылы Женева жыйналышында кабыл кылынган аныктамага жараша чет элдик “Бир мамлекеттин өлкөсүндө болгон жана ал мамлекеттин атуулдугун алууга укугу жок болгон бирөө” түрүндө аныкталган. Түрк укуку жагынан “чет элдик” саналган кишилердин башка статустарга байланыштуу аныкталышы да болот. Качкын түшүнүгү да бул статустардан бири болуп саналат.

КАЧКЫН

Жашап жаткан өлкөгө граждандык байланышы бобогон чет элдик кишинин укуктук статусу ар түрдүү түшүнүктөр менен билдирилет. Качкын “аттуу болгон мамлекетте келип чыккан саясий

окуялардын айынан бул өлкөнү өз эрки менен же күч менен таштап кеткен жана жаңы бир мамлекеттин атуулдугуна өтпөгөн, кандайдыр бир мамлекеттин дипломатиялык коргоосу астында болбогон бирөө” деп аныктама берилет. Түркияга келген чет элдиктердин санынын өсүшүнөн улам мыйзамга өзгөртүүлүк киргизүү муктаждыгы жаралган. Жогоруда айтылган Женева Конвенциянын текстинин “географиялык чектөө эскертүүсү” менен кабыл алынышы себеби менен Сирияда болгон ички согуштун айынан Түркияга агып келген Сириялыктарга “качкын” статусун берүү мүмкүн эмес. Түрк укугуна жараша качкын статусунун таанылышы үчүн же бир чет элдиктин качкын статусун талап кылышы үчүн төмөнкү шарттардын ишке ашуусу керек:

1. Чет элдикти качкын кылган окуя Европа өлкөлөрүндө келип чыгышы керек (географиялык критерий)

2. Европада Түркияга келген жана качкын статусу талап кылган кишилердин диний же этникалык себептерден улам же саясий көз карашынан же ээ болгон граждандык статусунан же белгилүү бир группага тиешелүү болгондугунун айынан чындап эле

зулумга учуроодон кооптонуусу милдеттүүлүгү.

3. Качкын статусу талап кылган кишинин коркуусу орундуу болушу керек

4. Качкын статусу менен кайрылган кишинин өз өлкөсүн жогорудагы себептер менен таштап кеткен киши болушу керек

5. Качкын статусуна кайрылган чет элдиктин өз өлкөсүнүн дипломатиялык коргоосунан пайдалана албоосу же коркуу себеби менен пайдаланбоосу керек. Түркияда чет элдиктерге берилген качкын статусунун укуктук таянычын түзгөн Женева Конвенциясынын олку солкулук менен кабыл алынуусунун айынан ар түрдүү себептер менен Европа сыртынан келген адамдарга “качкын” ордуна “баш калкалоочу” деп айтылганы көрүлүп жатат. Бул кишилерге баш калкалоочу деп айтылганынын себеби 1994-жылы күчүнө кирген “Түркиядан баш паанек сураган же башка бир өлкөгө баш паанек суроо үчүн Түркиядан жашап турууга уруксат талап кылган айрым чет өлкөлүктөр менен жамааттык түрдө баш калкалоо максаты менен чек арабызга келген чет элдиктерге жана боло турган калк кыймылдарына карата жүргүзүлө турган эреже жана негигдери жөнүндө жобо”.

6485 беренедө Чет элдиктер жана эларалык коргоо мыйзамында киргизилген “Шарттуу качкын” статусу менен баш калкалоочу түшүнүгү алынып салынып, ошол эле убакта качкын жана шарттуу качкын сыртында “Экинчилик коргоо” аты берилген башка бир статус дагы белгиленген. Бул статустар сыртында убактылуу коргоо аты берилген жана негизинен инсандык жардам багытында убактылуу бир режим чарасы дагы көрүлгөн.

1.1 БАШ КАЛКАЛООЧУ

Баш калкалоочу түшүнүгүнүн Түрк укугу жагынан мааниси Европа сыртынан келген качкындарды түшүндүрүү үчүн колдонулат. Түрк укугуна жараша баш калкалоочу качкын аныктамасындагы шарттарды ташуу менен бирге Европа сфртында башка бир өлкөдөн келген, коопсуз үчүнчү бир өлкөгө табылганга чейин убактылуу жашоого уруксат берилген кишини билдирет. Качкын менен баш калкалоочунун ортосундагы айырма Түркиядан коргонуу талап кылган чет элдиктин келген географиялык аймагынан келип чыгат. Түрк укугунда 1994-жылы күчүнө кирген “Түркияга баш калкалаган же башка бир өлкөгө баш паанек суроо үчүн Түркиядан жашап турганы уруксат

талап кылган жеке чет элдиктер менен жамаат түрүндө баш калкалоо максатында чек арабызга келген чет элдиктерге жана боло турган калк кыймылдарына карата жүргүзүлгөн эреже жана тартиптер жөнүндө жобо”го жараша Европа сыртынан келген жана Түркияда коргонуу талап кылган кишилерге “баш калкалоочу” аныктамасы берилген. Мисалы Африканын кандайдыр бир аймагында мусулман болгондугу үчүн жамааттык кыргынга кабылган жана бул коркунучтан кутулуу үчүн Түркияга келген кишилер “качкын” деп кабыл алынбай, “баш калкалоочу” статусу берилет. Качкын статусун алууга мүмкүн болбогондор үчүн колдонулган баш калкалоочу түшүнүгү 6458 - беренелүү Чет элдиктер жана Эларалык Коргоо Мыйзамынын күчүнө кирүүсү менен бирге колдонуудан чыккан. Бул мыйзам менен бирге өз өлкөлөрүндөгү маселелердин айынан диний же этникалык таандык себебинен же белгилүү бир социалдык группага тиешелүү болгондуктан жашоосунда маанилүү кооптонуу жана коркуу ташыган жана Түркияга келип Түркиядан коргонуу талап кылган кишилер, келген жерине жараша “качкын” жана “шарттуу качкын” аты берилген

статустарга жараша аныктама бериле баштаган.

1.2 ШАРТТУУ КАЧКЫН

Европа өлкөлөрүнүн сыртында келип чыккан окуялардын айынан; тукуму, дини, улуту, белгилүү бир коомдук группага таандыктыгы же саясий көз караштарынан улам зулумга учуроодон орундуу себептер менен корккону үчүн атуулу болгон өлкөнүн сыртында жайгашкан жана бул өлкөнүн коргонуусунан пайдалана албаган, же болбосо коркуу себебинен пайдаланууну каалабаган чет элдикке же бул сыяктуу окуялардын жыйынтыгында мурун жашаган өлкөсүнүн сыртында жайгашкан, ал жерге кайта албаган же коркуу себеби менен кайтууну каалабаган жарандыгы жок кишиге статус белгилөө иштеринен кийин шарттуу качкын статусу берилет. Үчүнчү өлкөгө жайгаштырылганга чейин, шарттуу качкындын Түркияда калышына уруксат берилет.” (ст.83/2) Шарттуу качкын талабы да качкындык талабы сыяктуу губернаторлуктарга кылынат. Шарттуу качкын статусуна таандык болгондорго бир жылдык мөөнөттүү документ берилет. Шарттуу качкын статусу берилгендерге коомдук тартип же коопсуздугу себебинен белгилүү бир райондо жашап

туруу, белгиленген мөөнөт жана тартиптерде билдирүү милдеттери коюлушу мүмкүн. (ст.82/1) Шарттуу качкын статусу таанылган кишилер коопсуз бир үчүнчү өлкөгө жайгаштырылганга чейин Түркияда жашап туруу укугуна ээ болушат. Бул ошол эле убакта баш тартпоо принцибинин дагы бир жыйынтыгы болуп саналат. Шарттуу качкын статусунун таанылышы үчүн кишиде дагы ал кишинин келген өлкөсүнүн саясий шарттарында дагы кээ бир элементтердин ишке ашуусу керек:

Ал кишинин Европа өлкөлөрү сыртындагы бир жерден келиши керек. Ал кишинин шарттуу качкын талабы менен кайрылышы керек. Бул статус себепсиз берилбейт. Кишинин жарандыгы жок болушу шарттуу качкын статусунун камсыздалышына тоскоол болбойт. Жарандыгы жокторго да шарттуу качкын статусу таанылат.

ЖЫЙЫНТЫК

Сириялыктардын укуктук статусунун массалык кирүүлөр абалында башка бир укуктук статусту билдиргени дагы белгиленет. Шарттуу качкындык статусунда массалык кирүүлөрдүн уюштурулбагандыгы бул багыттагы кайрылуулардан индивидуалдаштыруусун керек кылат. Террор коркунучунун

артышынын себебинен массалык өтүүлөрдүн себебинен массалык турдө кирип келген кишилерге таанылган статустун убактылуу коргонуу болгону көрсөтүлөт. А түгүл Евросоюздун алдыга жылуу отчетунда колдонулган «качкын» сөзүнүн туура эмес болгону белгиленип жатат. Түркияга Сириядагы ички согуштун айынан көчүп келген бир чет элдиктин Сирияга кайтарып жиберилиши, Түркия тарабынан эларалык бир жоопкерчиликти бузууга алып келет. Чет элдиктер жана эларалык коргоо мыйзамынын 4-беренесине карата качкын, шарттуу качкын же экинчилик коргоо статусуна ээ болгон кишилердин өлкөлөрүнө кайтып жиберилиши жашоолору жана эркиндиги жагынан бир риск алып келсе, кайтып жиберилбөөлөрү Түркия тарабынан бир милдеттүүлүк. Бирок бул, бул статустагы чет элдиктердин түбөлүккө Түркияда жашап калуусу маанисине да келбейт. Түркияда бул кишилерге шарттуу качкын статусу таанылган болсо дагы бул убактылуу бир укуктук абалды түшүндүрөт. Шарттуу качкын статусу таанылган бул кишилер коопсуз бир өлкөгө жайгаштырылганга чейин Түркияда жашап турушат. Өзгөчө эларалык коргоо статустарынан кайдайдыр

бири таанылган чет элдик же жарандыгы жоктор коомдук тартипти жана коопсуздугун буза турган аракеттерди жасаганда бул статустар жокко чыгарылат жана чек арадан дагы чыгарылышы мүмкүн.

شامیتار کینو طنکیشر عی حیثیت

تعارف

آجشمہینخو خبہ خگیو سہیہے، یہ تشکیکے عبتہبشاہسا عتہ غبمتکبہ عہلہ کوئی فشقہ پینڑ تہے، شہمکبہو غیبہو ے کیو خہے یہا یکب گضیشیت تہے۔ ہے بنظرفعے بہیشمہینخو خگیو الے ہغلے کو دیکھیں، یہا یک ے نا عی الویہے تشککو ہتا عیبہو دسدیکے خزبتکے عبتہا طہغلہ کے لشیبا سہی ہے، لیکیا طو خہے ایکہ تہڑے التظدیو خہکتشکیکو اکیلے عہہ کشپڑ سہیہے او سو بہیا یکہ ختظشہذتہیں، اطعے بشعشعے تو ہمہ غبالتشکیکیشا سہے ہیں، الوامہتحدبکیہے حفیکیو خہے۔ اطہڑے پیو ے کیہتملیکے بعد، کیو پیہ گضیبہیں، یہہ بخشی، یہ شہیو نکی حیثیت شبت چتیکہ خہے سہیہے۔۔۔ تبسکیو عی، یہہو یو نیہہ قتملسہے والیعوام

1. بینالاقوامیمنتقلیکا قانوناور تصورات

یہا یکدسخوا عتہے خو کہ بیبالو اہیلو ے لینہے کہاوسیدیکے تو ہم کیحیثیت "غیشہلکی" یب "شہشیت" ہو بلکہینہیہے، خہنایکہلکہیلو گونکو یہ کہہختہے کہمیشخصیہکسپو سیٹشخصشختکب۔ عے دیکہختہے بی۔ تعی، ایکہیولتہینغیشہلکیا بلتاو سشہشیتکے بیڈکتعیہیہے ہینغیشہلکیکیتعشیفیبیکے۔ اسکے 1982 الالواہیاداسے لبو ے خیوا کفشظ ایکلو مکیشصہیہیہے لیکیا طشخصکے پبطکونی "ہغیبکغیشہلکیو بخو ایکہیہیکہیہے کہخو افشاد۔" حکہیہے کہو باطلو مکیشہشیتکد عو یکشنے بے اسکے دیگشدسخرے بو عکتے ہیں پیہ "غیشہلکی" تشکیکے لبو کے ہغیبک گضیبکتظو ساہینے ایکدسخرے۔

1.1- پناہگزیون

ایکا یغیشہلکی، خو ایکلو ہیتکبیہیہیہے، اٹکیلبو یحیثیتکبہختلف ایکشخصظے ایہے ہلک "پہگضیبکہغلہے۔ تظوساتے ئہشکیہختہے کو تشکیہے بیصشد عتیتشکیہے عیبو العبتکیو خہے واساطے نیلوم "کیلو ہیتہیلواو سہیو ہغیشہلکیکے عفتیتتحفک ہینے۔ تشکیہیندا خلو ے والے غیشہلکیونکتہذا دہیناضفے کیو خہے، بہضشوسی کیحیثیتے تشکی "پہگضیب" و شہیخو۔ گیبے کہلو بعصیہینتہیلینکشنیں ہینا سہے ہینا کدسخرے کو شہمہینخو خگیو خہے تغلینکشہو کیہیں کے عوسپشبول "خغشافینیبیہیہیہے" بے کیو کہہڈسخرہیلہتی، خیوا کو شہیں ہوتہے۔

تشکیکے لبو کے ہغیبکہڈسخرہیلششائظہکو لو یضشو سیہینتہکپہگضیبکی حیثیتکیو ضحتہو خہے بیایکا ختیبہگضیبکیحیثیتکد عو یکشعکے۔

وہوالے خو غیشہلکیکو ایکپہگضیبیتے بینو بیو سہیہو بلکہینپیشا ے1

(خغشافینیا طول)۔ ضشو سیہیں

2۔ ایکشدخو یو سہیہے تشکیاتہے وپہگضیبکیحیثیتکد عو یکشعکتہے

کیو کہو باگشکہہکے ہدہشہز ببیبیغلی، عیبیسائے بیہو خودہشہشیتیکفی

خبصگشوبے تلکسکھے کیو خہے اطیش ئلنکیہخہے عکتہے۔

3۔ ایکشخصظے خوفہو اٹکیہپہگضیبہو ے کد عو یکدسعتہو عکتہے۔

پہگضیبسخرے عتگضاسہڈسخرہیلحباتکیو خہے ہلکو چھوڑ کشا بیبا نیہو۔

۵۔ ایک غیشہلکچو پپہ گھڑی کے عوسپش دس خوا عتدے سہہ ہوا ط کے لئے یہ شط 5
ضشو سہہ کے اے اے ہلکے عفسیت عیشیت ہلکے سہہ ہوا یو ہفتہ ہا تہہ
عکسہ ہوا فکیو خہے۔

یہ دیکھ گیا ہے کہ خولو گویو سہہ ہوا سہہ ہوا سہہ ہوا سہہ ہوا سہہ ہوا سہہ ہوا
کہ بخسہ ہوا۔ کیو گھڑیو اکو شخو کے لبوئی "پپہ گھڑیو" کے بدبے "ہہ بخشی"
بیدبیتہ ہے خو کہ تشکیہ ہینپہ گھڑیو کو حیثیت دے کے لے اعتو ہلہوے لے لیکے
اطکو لبو لکشے عے ہچکچسہ ہوا ہیں۔ افاشا کو پپہ گھڑیو نبالے کیو خہ ایک
عشیم کبساو سا طو لکو کے آبدیکیہو کیتحشیک شلاگو ہوں "لبو ہے خط کبم
گے او ساخو تشکیہ عیشخو نپشانیگے او سا افاشا دیغیشہلکو نیشخو تشکی
عے سہہ نشکد عو یکشسہ ہوا بینتہ کو ہتتشکیہ ہینپہ گھڑیو ہہ بخشکے عوسپش
حشککشے لگ۔ 1884۔ ہلبوئی "عکس

کے لبو ہیں 6495 کبدسہ غیشہلکچو ناو سییا لالو اہتخف پویش "ہششو طہ ہدشی"
ہتعبسکیہ گہیاو سہہ ہوا ہتلاشیکے تظو سکبو خودختہو اعولت، ایک علیحدہ
کہختہ ہے، ہہ بخشیو سہششو طہہ "تبویتخف" حیثیت شہدیکہ گہخے
اطلو کے علاوہ، ایک عوسپش کو ہتخف عسضیتخف کہہ گھڑیو کے علاوہ
ختہ ہے او سا طکیہ ہینپہ اعبا ہذا دیشہ ہے۔

1.1 - پناہ کے متلاشی / پناہ گزینوں

پپہ کے ہتلاشیکے تظو سکبو ہوا یکتا عتو ہتتشکیہ لبو ہینکیہ ہے اوسہ
تشکیہ لبو کے ہغہیکہ۔ یو سہہ ہوا ہتتشکیہ لبو گھڑیو نکبائے بسکسہ ہوا ہیں
گھڑیو کا غیشخہ خہ عسضیسہ ہینشا خبستہ ہغہیکہ گہہ ہے، یو سہ
کے ہلکے علاوہ گہیاو سہلکے اطششطیشخو پپہ گھڑیو کے تشیہ ہینپہ
کیگہ ہے، خباہین کو نیتغشے ہفوک ہلکہ لے پپہ گھڑیو سہہ ہوا
ہتلاشیکے دسہ ہینشکضیفشقیہ ہے کہ پپہ کہ ہتلاشیو غیشہلکچے خو تشکیہ
عشیم کبس "ایکلبوئی" تحف کہ ہغہلکچہ ہوا او سخو کغیشخا فہینخے عے آہو
او سا طو لکو کے آبدیکیہو کیتحشیک شلاگو ہونگے او ساخو تشکیہ
عشخو نپشانیگے او سا افاشا دیغیشہلکو نیشخو تشکیہ سہہ نشکد عو یکش
ہیں 1884 خو "سہہ بینتہ کو ہتتشکیہ ہینپہ گھڑیو ہہ بخشکے عوسپش
حشکتنہا یبا ط کے ہغہیک، خو یو سہہ ہوا سہہ ہوا سہہ ہوا سہہ ہوا سہہ ہوا
کشینو پپہ کے ہتلاشہ ہوں۔ ہلکے عوسپش، افشیم کے کغہہ حطے ہینلوگوں
کو ہلو ہوا پشاخو بعینلکشبہ ہینپہ گہہ، افشیم کے لوگشکیاے تبکہا ط
پہ "کبدسہ ہینہلا، بلکہ "ہہ بخشی" خغشے عے چھکسہا حطکشعکس، اکو
کیحیثیت حطہ ہوا پپہ کے ہتلاشیکہ تظو سا کے لئے اعتو ہلہوے خہ "گھڑی
کو ہہ بخشیہ کیحیثیت حطہ ہوا عے۔ اطکے خو لوگوں کو اطکے عوسپش عوس
غیشہلکچو ناو سییہ۔ بینکسہ ہوا تھے ہینے کشے کے لیکہ کسکتے تھے
کہعتہا عتو ہلہوے عکتہ ہے۔ اطلو کے 6459 الالو اہتخف پ کے لبو ہویش
ہغہیک کو عگیخدشیتہ خو فہے ایصڈگی کے حوالے عے ایہہز بیہیغلی
یہ خطو صعو بخیشو پکے و ابقتگیو خہے او سو ہتتشکیا کشتخف کہ ہغہلکچہ
کیحیثیت دیختہ ہے، خہمہبت "ہششو طہ گھڑی" یب "ہہ بخشی" کشیں، تو اکو
عے و ہائے ہینا کے ہغہیک۔

- مشرو طپناہ گزین 1-3

و غیشہلکچو شہشیت کے: چو گہو بو العبتخو یو سہہ ہوا بلکے ہہشیشانے

ہلکے بہشہیں، بیخو اپنے ہلکے تحفے کبفہنڈہ بنائے عکتے ہیں، بیخو خوف کیو خہے فہنڈہ بناتھ بیچہتے ہیں، کیو گہا کو غلشعتی، ہزب، لوہیت، یب ایکھظو صعو بخیشو یکسیکی تیبعیت تحفے بتکیو خہے، یبو بخو الہت کے ہلکے بہشہینا بخو بتکیو بیٹش، ایکشخص کو ہششو طہہ گضییکی حیثیت دیکھتے ہے اطو لکے بعد خطے ئ بہشہو کے و بو عیشخصی و عیہے خو اپنے ہلکے یخبعکتی بیخہ بنچہ بتخو فکیو خہے۔ خبتکو بشخصی "تیغشے ہلکھینا آیدہ بو خہے اے تشکیہنیلیمکشے کیا خبستہ ہے۔ ہششو طہہ گضییکی دسخوا عتینطو بو نہینہیدیکھتے ہیں، ہببخشیکی دسخوا عتوں کیعشد۔

و بلو گخیکو ہششو طہہ گضییکی حیثیت تحطو تہے اسکو ایکہلکے لے ای۔ ڈیشختید عتبویضدیے خبتے ہیں۔

خیکے پبطہششو طہہ گضییکی حیثیت تہے اپشو اخبو تہے کہو بخص بیبدونپشہے، عواہی ئ بمیعیکو سٹیکو خہے او سو بلو گھظو صولتاوس عشمہکبپشسپو سٹکشنیں۔

و بافشا دخیکو ہششو طہہ گضییکی حیثیت تعبکیگے و بتشکیہنیت کسمہنش پزیشہو عکتے ہنختکابینکو نیتغشاہ حقو ک ہلکہلخہے ہبہیصوصو الکے اطو لکحتو یحظہے۔

ہششو طہہ گضییکی حیثیت کو تغلینکشے کے لئے، کچہعطشکو عیعیحلاتہیں دیکھچہے، دو و ناطشخص کو اطہلکے خطے و بشخصآہیو

یہضشو سیہے کہو بشخصیو سپکے بہشعے کفیخہے آہیو۔ اطشخص کے لئے ضشو سیہے کے و ہششو طہہ گضییکی دسخوا اعتخو عکشو اے ایکشخص کیے و عیہو باطکو ہششو طہہ لہو بخو دہ و و سہنکی بخبعکتب بے و عیافشا دکو بہہششو طہہ گضییکی۔ ہببخشکی حیثیت کیفشا بو یکسو کتبہنہے کبدسختدیکھعکتہے۔

2. اختتام

یہبہیبیبکی گہے شہیونکیلو حیثیت ہختافہے خبرے پیو بے پشاخالے حمیتہے کہہششو طہہ بخشکی حبلتہنکو نیڑے پیو بے پش۔ کیطو ستحلہو یہکہختہے کہہلو بایک داخلہنہو تہے اطلے افشا دسخوا عتینلاصہیں عبضیت تحفے کے خو کے الوگو نیشلاگو بو تہے خوڑ ہتیدہشت گشدیکے خفشے پتہ "یہبہیکہ گہے کہو اطغلاذ۔ کے ببعثرے پیو بے پشاخالہو سہے ہیں

یو سپیو ییسفتسپو سٹھینا اعتو بلہو ئہے و باطو خہ کے لئے غلطہے۔ "گضیی ایکفیشہلکیو ایفی، خوشیمے، شیمہنخبہ گکیو خہے تشکیہیں غیشہلکیو ناوس داخلہو، ہتشیکی کیر ہدا سیونکی بیبالا لو اخیلا فلو سصیہوگی

کے ہغبیک، ہببخشی، ہششو طہہ بخشی، یب 4 بیبالا لو اہیتحفے کے لبو کیشکوش ہببخشی خیکشئو یتحفے حیثیتہو اسکو و اظہیدیکضشو سٹہنہے۔ ہتشیکی کیر ہدا سیہے کے و بانہیدنے اگشاکی بیبیا صادی کو خفشہو تہن، اطکب ہغلہہنہے کہاطحیثیت کے غیشہلکیو یشہکے لیے تشکیہنہنہنیشپزیشہو خہیں۔ اگشہ، افشا دکو تشکیہنہششو طہہ گضییکی حیثیت تحطہے او سیہایک خیکے پبطہششو طہہ گضییکی۔ عبضیلہو یطو ستحلہو بندگی کشتہے حیثیتو ہتشیکی ہنسہنہگنے خبتکابینکغہ حقو ک ہلکھینہ بہیدیکھنے او س اگشکو نیغیشہلکیو بیے و عیافشا د خہنہ بیبالا لو اہیتحفے ہلا بو اے، وکونیا یفی حشکتشین خطے عواہی ئ یماو سکیو سٹیکو مظہہو تو اسکیہدسختہو غ بو خہے گباو سا کو ہلکے کبلدیکھنے گب۔

“Göçmen Sorununa Genç Bakış” Yarışmasının Ödülleri Sahiplerini Buldu

Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Derneği (Yeni Fikir SAM), Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şubesi ve Adnan Menderes Üniversitesi (ADÜ) iş birliğiyle düzenlediği “Göçmen Sorununa Genç Bakış” konulu yarışmanın ödül töreni, 11 Mayıs 2017 tarihinde ADÜ Atatürk Kongre Merkezi’nde gerçekleşti.

Yeni Fikir SAM; Adnan Menderes Üniversitesi (ADÜ) ve Türkiye Kızılay Aydın Şubesi ile ortaklaşa yapmış olduğu “Göçmen Sorununa Genç Bakış” konulu makale, kısa film ve hikaye yarışmasına 48 eser başvuruda bulundu. Göçmen sorununu uluslararası arenaya duyurmayı kendilerine hedef edinen Yeni Fikir SAM, yarışmaya katılan bütün eserleri Türkçe dahil 11 dile çevirip yayınlayacak. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı tarafından desteklenen “Göçmen Sorununa Genç Bakış” konulu yarışmada ilk 5’e giren üniversite öğrencileri altın ve çeşitli hediyelerle ödüllendirildi. Kısa film yarışmasında ikinci ve beşinci olan filmlerde yer alan göçmenler de ödül törenine katıldı.

TÖRENE İLGİ BÜYÜKTÜ

Sunuculuğunu Yeni Fikir SAM Başkan Yardımcısı ve Çeştepe İlkokulu Müdürü Davut Türkkan’ın yaptığı ödül törenine Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cavit Bircan, ADÜ İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Halim Esen, Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanı Bekir Sıtkı Pekmezci, Aydın İl Dernekler Müdür Vekili

Hüseyin Erkek ve Dernekler İl Müdürlüğü Birim Şefi Latif Ergen, Aydın Göç İdaresi İl Müdürü Soner Koç, Efeler İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Özmen, Incirliova İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Çalışan, ADÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Recai Tunca, Genel Sekreter Vekili Yrd. Doç. Dr. Mustafa Aslan, ADÜ İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Hicabi Arslan, Yeni Fikir SAM üyeleri, öğrenciler ve vatandaşlar katıldı. Ayrıca Aydın AK Parti Milletvekili Mehmet Erdem de telgraf çekerek Yeni Fikir SAM Başkanı projeden dolayı tebrik etti.

SURİYELİ AİLE SALONU GÖZYAŞINA BOĞDU!

Suriye ‘de rejim hapishanelerinde kocası şehit olan kadın ve üç çocuğunun hikayesi salonda hüzne sebep oldu. Suriye’de Esed’e bağlı silahlı güçlerin, Tartus’un el Bayda kasabasına yönelik gerçekleştirdiği ve yüzlerce kişinin hayatını kaybettiği katliamda eşini ve bütün yakınlarını kaybeden üç çocuk annesi Berat Elşiğri, katliam sebebiyle göç etmek zorunda kaldığını söyledi. Suriyeli üç çocuk annesi Berat Elşiğri, “Katliamda abim, amcam, amcamın çocukları olmak üzere bir çok akrabam şehit oldu. Daha önce tutuklanan eşim ise Esed rejimi tarafından şehit edildi. Türkiye’ye geldikten sonra bir süre Yayla dağında kaldım. Daha sonra Aydın’a geldim. Öyle bir şeyle karşılaştım sanki kendi memleketimde, kendi ailem arasındaymış gibi yaşıyorum. Çocuklarım okula gidiyor. Aydın halkına, Türk milletinin misafirperverliğinden dolayı Türk

halkına ve hükümetine çok teşekkür ediyorum” dedi.

YENİ FİKİR SAM; DÜŞÜNCE KURULUŞU OLDUĞUNU GÖSTERMİŞTİR

Açılış konuşmasını yapan Yeni Fikir SAM Kurucu Başkanı Yük. Ziraat Müh. Mesut Mezkit “Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Merkezi’nin ilk nüvesini 1993 yılında üniversite öğrencisi iken attığımız ve 2009 yılında akademik ve entelektüel alt yapısını oluşturarak uluslararası hakemli Yeni Fikir dergisi ile şekillendirdiğimiz, Genel Merkezi Aydın olan Güney Ege merkezli Aydın-Denizli-Muğla’da faaliyetlerini yürüten Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Derneği kısaca Yeni Fikir SAM resmen kurulduğu 26 Nisan 2015 tarihinden bu tarafa gerçek anlamda bir düşünce kuruluşu olduğu yapmış 11 basın bildirisi -ki 15 Temmuz Gecesi saat 01.00’de Darbe Karşıtı bildiri de dahil- ve 6 Yuvarlak Masa Toplantılarıyla göstermiştir” dedi.

AMACIMIZ TÜRKİYE’NİN ELİNİ ULUSLARARASI ARENADA GÜÇLENDİRMEK

Yeni Fikir SAM Kurucu Başkanı Yük. Ziraat Müh. Mesut Mezkit bu proje, Türkiye’nin uluslararası sahada elini güçlendireceğini düşündüklerini ifade ederek şunları dile getirdi: , “Yeni Fikir SAM’ın ikinci faaliyet alanı da proje üretmek, bunları ilgili makamlara sunmaktır. Bu amaçla, ülkemizin en büyük sorunu olan göçmen sorunu ele aldık. Bunun için göçmen meselesinde gençlerin ne düşündüğünü anlamak maksadıyla bir proje hazırladık. Hedef kitlemiz ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri olan ADÜ Öğrencileriydi . Projemizin adı da “

GÖÇMEN SORUNUNA GENÇ BAKIŞ” idi. Bu projemizi İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi’ne sunduk. 2016 PRODES destekleri kapsamında İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı tarafından desteklenmeye layık görülen projemizin ana amacı ülkemizdeki yabancı göçmenlerin durumuna eğilerek hem devlete hem de halka sorun olma potansiyeli taşıyan yaraya bir merhem olmaktı. ADÜ öğrencilerinin gözünden soruna farklı ve yeni bir bakış açısı getirmeye çalıştık. Bu maksatla makale, hikâye ve kısa film dallarında bir yarışma düzenledik. Yarışma neticesinde dereceye giren eserleri en az 10 farklı dilde yayınlayarak ADÜ öğrencilerinin konuya yaklaşımlarını Türkiye ve dünya kamuoyu ile paylaşmak istedik. Bu, Devletimizin milletlerarası arenada elini güçlendirecektir diye düşünüyoruz.

Netice yarışmamız sonuçlandı. Bu vesile ile yarışmamıza katılan bütün öğrencilerimizi tebrik ediyorum. Medeni cesaret göstererek bu yarışmaya katılmaları, takdire şayandır.

Dereceye giren öğrencilerimizi ise ayrıca tebrik ediyorum. Başarılarının devamı diliyorum.”

“DÜNYA TÜRKLERİ ANLAYAMIYOR”

Göçmen sorunu ve göç meselesine dünya ülkelerinin başka bir bakış açısı ile baktığını aktaran ADÜ Rektörü Prof. Dr. Cavit Bircan, “Bu insanlar bizim kardeşimiz. Dünya bunu anlamıyor. Onlar seçerken 1960’larda Türkiye’den Almanya’ya giden ekip gibi acaba bunlar ne işe yarar. Bunların sağlık durumu nedir? Eğitim düzeyi nedir? Sıkı dokuyup elerken biz onları kardeşimiz, evladımız, annemiz ve babamız gibi gördüğümüzden onların dertleriyle dertlenmek

bizim için büyük bir keyif. Bunlar cennetin anahtarıdır. Ufak ufak fırsatlardır aslında. Dünya bunu kaçırıyor” diye konuştu.

“HER GÜN 128 KİŞİ ÖLÜYOR”

Göçmen sorununu ülke olarak kısa sürede çözdüklerini ifade eden Türk Kızılay Aydın Şube Başkanı Bekir Sıtkı Pekmezci, “Göç sorunu sadece Türkiye’nin değil. Dünyanın kanayan bir yarası. Afrika’daki kardeşlerimiz açlık içerisinde yaşıyor. Her gün 128 insan ölüyor. Göçmen sorunu ile ilgili çekilen kısa filmleri izledik. Çok başarılı çalışmalar yapmış öğrenci kardeşlerimiz. Hepsini tebrik ediyorum” şeklinde konuştu.

Dereceye girenlerin ve teşvik ödülü alanların isim ve eserleri ise şöyle:

KISA FİLM

- 1.ERDEM ŞANLITÜRK/SUÇSUZ-
<https://www.youtube.com/channel/UCbTXISawlh6ou3R4AI7sBjw>
- 2.HALİL YÖRÜK-AZİZ HATIRALAR-
https://www.youtube.com/watch?v=_oZgtExMwr0&t=2s-
- 3.MİZGİN AKDOĞMUŞ-ELİNİUZAT-
<https://www.youtube.com/watch?v=wNdxYEhMeAQ>
- 4.ERENTASYÜREK-MİSAFİRPERVER-
<https://www.youtube.com/watch?v=tYTDHEhK9vw>(Teşvik-Mansiyon Ödülü)

5.EMİR KUBAT-AYNA-

<https://youtu.be/AWMrJ592Bao>(Teşvik-Mansiyon Ödülü)

HİKAYE

1. DENİZ OCAK:KARANLIĞIN UMUDU
- 2.BÜŞRA ERYILMAZ:UMUDUN RENGİ MAVİ
- 3.ÇAĞRIÇARDAKLI: YERYÜZÜNDEBİR GÖÇMENİN YERİ
- 4.MELEK ZEREN: BİLİNMEYEN DİYARI UMUT IŞIKLARI(Teşvik Ödülü)
- 5.İPEK YÜCE: VİCDANIN SESİ(Teşvik Ödülü)

MAKALE

- 1.BUSE KESKİN: SURİYELİ GÖÇMENSORUNUNA GENEL BAKIŞ
- 2.MUSTAFA ŞAHİN: TOPLU GÖÇ ALAN ÜLKELERDE GÖÇMEN ŞEHİRLERİ PROJESİ
3. NESLİHAN TOPCU: MÜLTECİ SORUNU
- 4.SEMA KÜNBETLİ: GÜVENLİ BÖLGE POLİTİKASICERABLUSTECRUBESİ(Teşvik Ödülü)
- 5.ELİF DURSUN-SELİN DEMİR: SURİYELİ MÜLTECİLERİN İŞGÜCÜ PİYASASINA ETKİSİ(Teşvik Ödülü)

Mesut MEZKİT: Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Merkezi (Yeni Fikir SAM) Başkanı

Prof.Dr. Cavit BİRCAN (Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü)

Bekir Sıtkı PEKMEZCİ, Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanı

Prof.Dr. Cavit BİRCAN (Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü)

Mesut MEZKİT: Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Merkezi (Yeni Fikir SAM) Başkanı

Bekir Sıtkı PEKMEZCİ, Türkiye Kızılay Derneği Aydın Şube Başkanı

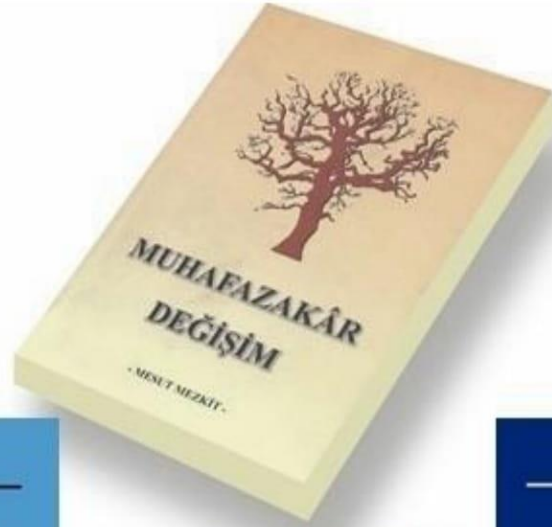

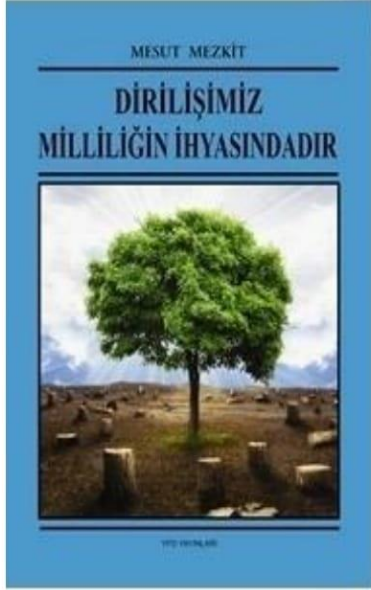

**MUHAFAZAKÂR DEĞİŞİM:
TÜRKİYE'NİN GELECEK VİZYONU**

**DİRİLİŞİMİZ MİLLİLİĞİN
İHYASINDADIR:**

**YENİ BİR MUŞTUNUN
HABERCİSİ**

**"NEO-CON"İZMİN
EMPERYALİST FİKRİ**

yenifikirSAM

Yeni Fikir Stratejik Araştırmaları Merkezi

Aydın'ın İlk Stratejik Araştırma Merkezi

HASANEFENDİ -RAMAZANPAŞA MH.23 SK.NO:12 K:2 D:2 AYDIN

www.yenifikirsam.com

yenifikir YAYIN GRUBU

yenifikir SAM

YENİ FİKİR STRATEJİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
"Aydın'ın İlk Araştırma Merkezi"

Adres: Adnan Menderes Bulvarı, Güzelhisar Mah.37. Sokak No:8 AYDIN Telefon: 0256 214 48 21

www.yenifikirsam.com

yenifikir

ISSN: 1308-9412 ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK FİKİR ARAŞTIRMA DERGİSİ
INTERNATIONAL JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH AND STUDIES

www.yenifikirdergisi.com

AYDIN yenifikir HABER

genç ve geniş düşünenler için

www.yenifikirhaber.com

yenifikir HABER AJANSI (YEHA)

yenifikir DERGİSİ YAYINLARI (YFD)

0256 214 48 21

HASANEFENDİ -RAMAZANPAŞA MH.23 SK.NO:12 K:2 D:2 AYDIN

YALNIZ DEĞİLSİNİZ

www.kizilay.org.tr